

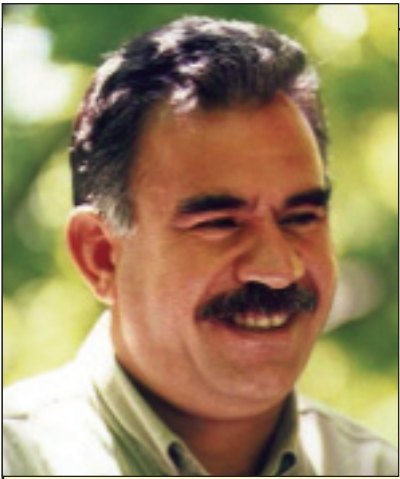
BİZİM BAŞARIMIZ İNSANLIĞIN BAŞARISI OLACAK

● Önder Apo yeni bir mücadele dönemi başlıyor dedi. Dolayısıyla demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi bizler için en uygun, en fazla mücadele imkanı verecek, en fazla kazandıracaktır. Dolayısıyla en fazla et-

kili olacağımız mücadele dönemi başlıyor. Yeni sürece böyle yaklaşıldığı zaman kazanılır; kendiliğinden bir şeyler gelecek yaklaşımı içinde ve beklentili ruh halinde bulunma durumu ise kaybettirir. Bu açıdan demokratik kur-

tuluş ve özgür yaşamı inşa etme hamlesini mücadeleyi yükseltme ve bu temelde başarıya ulaşma hamlesi olarak görüp gereklerini yerine getirmek tüm özgürlük ve demokrasi savaşçılarının görevidir. **sayfa 4'te**

KAZANILMIŞ ŞEHİTLER PARTİSİNİN DOĞRU SAVAŞÇILARI OLALIM

ABDULLAH ÖCALAN

● 18 Mayıs Şehitler Günü'nde aslında daha fazla doğru yaşamın ve hatta başarının esasını oluşturan bu özü görebilmeliyiz. Üzerinde yoğunlaşmanın ve onu geleceğe taşımanın tüm tedbirlerini şahsımızda somutlaştırabilmeliyiz. Bu çok önemlidir. Bu öyle herhangi birkaç şehidi veya PKK'nin şehitler bilançosunu göz önüne getirmek değildir. Yine sadece "ne kadar değerli yoldaşımızı kaybetmişiz" diyerek üzüntümüzü ortaya koymak da değildir. Bu şehitlerin ne kadar değer ifade ettiklerinin sığ bir kavranışı da değildir.

Tamı tamına başarı için emredilen yaşama ve savaşmaya güç yetirebilme sorunudur. Şimdi bunu anlayabilecek misiniz? Bu konuda bütün olumsuzluklarımızın, düzenin etkileri kadar kendi ihanet, teslimiyet, hatta her türlü ilkel ve insanlık dışı tortularımızın hesabını yapabilecek miyiz? Bunlarla savaşımı sürdürebilecek miyiz? Buna son derece özlü ve dürüst olmak kadar, başarıyla karşılık verebilecek miyiz? Sorun işte budur. Kendine güvenen bu soruların cevabını doğru verdi mi, o aslında şehidin anısına en doğru karşılığı vermiştir. **sayfa 16'da**

BI PÊNGAVA RIZGARIYA DEMOKRATÎK Û AVAKIRINA JİYANA AZAD EM SERDEMA NÛ YA TÊKOŞÎNÊ PÊŞ BIXIN Û RÊBER APO AZAD BIKIN

● Hemleya siyasî hemleya Rizgariya Demokratîk û Avakirina Jiyana Azad e. Ango dem dema hemleyê ye. Vekişîn, vakirina zemîna pêngavê ye. Ji ber vê yekê ev vekişîn naşibe yê berê. Elbet ev dem demekê wisa ye ku ali-yên xwe yê xeter û bi rîsk hene, lê di heman demê de ev dem demeke stratejîk û pir girîng e. Di vê demê de beriya her kesî divê gerîlayên Azadiya Kurdistan rast tevbigerin û rast fêm bikin. Ji ber ku esas ên niha di demê de rol dileyzin gerîla ye. Çavê her kesî li ser gerîlayên Azadiya Kurdistanê ye. **sayfa 20'de**

KAHRAMAN ŞEHİTLERİMİZ DEMOKRATİK KURTULUŞ VE ÖZGÜR YAŞAMI İNŞA HAMLEMİZDE YAŞIYOR

● Şehitler gerçeği her zaman Önderliği doğru anlamayı ve başarıyla uygulamaya çalışmayı ifade eder. Dolayısıyla şehitler çizgisinde yürümek demek, Önderliği doğru anlamak ve başarıyla uygulamak demektir. Bu bakımdan ancak Önder Apo'nun geliştirdiği yeni mücadele sürecini doğru anlayıp başarıyla uyguladığımız ölçüde, kahraman şehitlerin izinde, onların çizgisinde yürümüş oluruz. Bu nedenle

Şehitler gününde ve ayında kahraman şehitlerimizi doğru anmak ve anlamak demek, onların anılarına doğru sahip çıkmak demek, Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği ve gerillanın 8 Mayıs'ta başlattığı Demokratik Çözüm Yürüyüşü'nü, Önder Apo'nun ifade ettiği "Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi"ni doğru anlamayı ve başarıyla uygulamayı gerektirir. **sayfa 11'de**

ÖRGÜTSÜZ TEK BİR KÜRT KALMAMALI

Ortadoğu uzun süredir tarihinin en önemli süreçlerinden birisini yaşıyor. II. Dünya Savaşı'ndan sonra oluşturulan yapay devlet ve hükümetler artık yeni yüzyılın ihtiyaçlarına cevap veremediği, miadını doldurduğu için bir bir yıkılıyor. Tunus'tan başlayarak Mısır'a ardından Yemen'e ve Libya'ya, son birkaç yıldır da Suriye'ye kadar ulaşan serhildanlar, Ortadoğu'daki halklar açısından yeni bir dönemin başlangıcını ifade ediyor. Her ne kadar öncüsüz de gelişse, var olan iktidara alternatifleri olmasa da Ortadoğu halklarının bu ayağa kalkışı, diktatör rejimleri ve bunun temsilcilerini artık kabul etmemesi, onlara karşı her şeyi göze alarak mücadele içerisine girmesi belki de yüzyıllardır yaşanmayan bir gerçekliğin ilk defa tecelli etmesi oluyor.

Ortadoğu halkları yüzyıllardır, iktidar sahiplerine karşı bazı ayağa kalkışları, isyanları olsa da rejimleri devirecek şekilde kitlesel bir ayağa kalkışı yaşamamıştı. Her ne kadar öзде onları kabul etmese, yaşadığı doğal toplum özellikleriyle bir direniş içerisinde olsa da, fiili olarak iktidar sahiplerine karşı bir ayağa kalkışı, onlara karşı mücadelesi olmamıştır. Kısmi olarak ayağa kalkışlar da örgütsüz ve kitle desteğinden yoksun oldukları için katliamlarla bastırılmıştır. Bu anlamda yaşanan gelişmeler Ortadoğu halkları açısından yeni bir başlangıcın ifadesi olmaktadır. Belki hemen devrilen diktatör rejimlerin yeri özgürlükçü, demokrat rejimlerle doldurulmayacak, ama hiçbir şey de eskisi gibi olamayacaktır Ortadoğu'da halklar ve iktidarlar açısından.

Bu anlamda Önderliğin yıllar önce ifade ettiği "2000'li yıllar halkların baharı olacak" tespitinin Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler göz önüne alındığında ne kadar doğru olduğu şimdi daha net anlaşılmaktadır.

Düğüm Suriye'de çözülecek

Tabii yaşanan gelişmeleri her ne kadar kontrolsüz olarak ortaya çıkararak yayılsa, bir halk hareketi kimliğine bürünse de ABD ve Batılı güçler bu durumu kendi lehlerine çevirmek için büyük çaba sarf etmişlerdir. Varolan Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında ele alındığında ortaya çıkan bu halk ayaklanmaları ABD'nin aslında bir yönden işine gelmiş, projesini uygulamak için uygun zemin yaratmıştır. Bu anlamda ilk başlarda ne kadar sessiz kalsa da kendisine bağlı diktatörlerin düşeceğini farkına varınca hemen onlara yüz çevirmiş, hatta iktidarı bırakmaları için açıktan dayatma içerisine girmiştir. Bu yüzden ki, Tunus ve Mısır'da rejimler kansız değiştirilmiş, Libya'da ise Kaddafi rejiminin direnmesi sonucu büyük bir savaşla rejim alaşağı edilmiş, Kaddafi ve oğulları adeta ibreti alem olsun diye kameralar karşısında dövülmüş, işkence görmüş ve sonra da öldürülmüştür.

Fakat asıl savaş ve belki tümüyle

“Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerin en çok da AKP'nin yüzünü deşifre ettiği açıktır. Yıllarca kardeşim dediği diktatörleri koruyan AKP ve lideri Erdoğan, halk hareketleri gelişince bu kez aynı ABD gibi Makyavelist bir yaklaşımla tam tersi pozisyon almıştır. Değişimin mutlak olacağını gördükleri için 'iktidar için her şey mübah' mantığı ile 'kardeşleri'ni ortada bırakmıştır.”

Ortadoğu'yu etkileyecek gelişmeler Suriye'de yaşanmaktadır. Genel olarak partimizin birçok değerlendirmesinde Suriye'de yaşananlar konusunda çok isabetli tespitler yapmış ve yaklaşımını da baştan itibaren bu isabetli perspektiflere göre belirlemiştir. Partimizin Suriye'ye ilişkin tespitleri ve önerileri şöyle özetlenebilir; “Suriye'de yaşanan gelişmeler bir nevi Ortadoğu'nun da kaderini belirleyecektir. Eğer Esat rejimi kendisini dönüştürüp doğru yolda adımlar atarsa ve her şeyden önemlisi de Kürtler başta olmak üzere diğer toplulukların hak ve özgürlüklerini verirse varolan dar boğazdan kurtulma ihtimali vardır. Fakat bunun tersini yapar, demokratikleşmez, hak ve özgürlükleri vermez, şiddeti dayatırsa ciddi bir yıkımı hatta parçalanmayı yaşar.” Partimizin bu belirlemeleri, zaman içerisinde bir bir ortaya çıktı. Ne Suriye demokratikleşme adımları attı, halkları özgürleştirdi ne de dış güçler –başta Türkiye olmak üzere– Suriye'yi rahat bıraktı. Şu an yaşanan ise tek kelimeyle bir yıkımdır. Birçok yerde neredeyse taş taş üstünde kalmadı. Milyonlarca insan ülkelerini terk etmek zorunda kaldı. Günde onlarca insan hayatını kaybediyor, katlediliyor.

Şu açık ki, Suriye hiçbir Ortadoğu ülkesine benzememektedir. Suriye'de yaşanacak olumlu veya olumsuz gelişmeler tüm coğrafyada yansımaları bulacak, Ortadoğu'nun geleceği de buna göre şekillenecektir. Bu açıdan Suriye'ye yönelik politikalarda özellikle Batılı güçler Libya benzeri bir yaklaşım

içerisinde olamamıştır. Her ne kadar Türkiye, açıktan Suriye'ye müdahaleyi dayatsa, bu konuda ciddi çaba harcasa da başta ABD olmak üzere diğer Batılı güçler buna yanaşmamış, Türkiye'nin müdahaleci çabalarına destek vermemiştir.

Türkiye'nin Suriye politikası ve sonuçları

Türkiye Suriye'yi bir iç sorunu olarak görmekte ve her seferisinde bunu dile getirmektedir. Bunun sebebi de Güney (Başur) Kürdistan'dan sonra Güneybatı (Rojava) Kürdistan'da da Kürtlerin belli bir statü kazanmasını istememesidir. Statü kazanacaksa bile, PKK'ye yakın hiçbir güçle olmamalı bu! Eğer burada da Kürtler belli bir statü kazanırsa en büyük parçanın bulunduğu Kuzey Kürdistan'da yaşayan 20 milyon Kürt'ün hakkını vermezlik yapamayacaktır haliyle. Bu da katı merkezi bir ulus devlet olan Türkiye'nin hiç istemediği bir gelişmedir. Bu anlamda Suriye'de kendi istediği dışında bir gelişme istememiş, istememektedir Türkiye Cumhuriyeti devleti. Özellikle de Kürtlerin herhangi bir hak kazanmaması için tüm gücünü, imkanlarını seferber etmiştir.

Bu anlamda baştan beri Suriye muhalefetine her türlü desteği verirken, Kürtleri muhalifler içerisinde kabul bile etmemiştir. Kendi denetiminde bazı oluşumlara gitmiş, Türkiye toprakları üzerinde onlara kamp, eğitim imkanı, silah vb yardımlarda bulunmuş adeta

Türkiye üzerinden açık bir ordu örgütleyerek Suriye'de savaşmasını sağlamıştır.

Hatta Müslüman Kardeşler etrafında kurmak istediği yeni Suriye'de Kürtlere hiçbir hak verilmemesi için baştan işini sağlama almaya çalışmış, Suriye'nin bölünmesini kırmızı çizgisi saymıştır. Muhaliflere de bunu karar haline getirtmiştir.

Türk devleti ve AKP hükümeti, Suriye'nin Libya, Mısır, Tunus gibi erken düşeceğini sandığı için herkesten önce harekete geçmiş, örgütlediği muhalifler aracılığıyla rejimi değiştirmeye çalışmıştır.

Ama Batılı güçler Suriye'ye müdahale konusunda Türkiye ile aynı düşüncede değildi. Öncelikle Suriye rejimi düşürüldükten sonra yerine geçecek ciddi ve örgütlü bir muhalefetin olmadığı Batılı güçler tarafından bilinmektedir. Varolan rejimin yerine yenisi koyulmıyorsa o zaman Esat rejiminin düşürülmesi başta İsrail olmak üzere, Batılı güçlerin hiçbir işine yaramayacak, hatta belki de daha kötü sonuçlarla karşı karşıya kalabileceklerdi. O sebeple Suriye müdahale konusunda hiç de acele etmediler, etmiyorlar.

Bu anlamda Türkiye Suriye politikalarında ciddi anlamda yanlışlıklar yapmış, adeta bir kumar oynamıştır. Libya'da olduğu gibi Suriye'ye de bir askeri müdahale yapılacağı, bunu da Türkiye üzerinden olacağı düşüncesi ile öncelikle yıllardır Türkiye'de yaşayan Müslüman Kardeşler örgütü (İhvanü'l-Müslimin) başta olmak üzere içinde el

Kaide militanlarının da olduğu birçok gücü Suriye'de desteklemiş, hatta silahlandırmıştır. Özgür Suriye Ordusu'nun Türkiye subayları tarafından eğitildiği, silahlandırıldığı, yaralıların Türkiye'de tedavi edildiği, sıkışınca Türkiye'ye girdikleri artık herkes tarafından bilinmektedir. Ki bu durum TV'lere bile yansımaktadır.

Türk devleti Suriye'ye müdahaleyi gerçekleştirmek için Suriye'den kaçan insanlara kamplar kurmuş, tüm dünyaya Suriye'de ciddi sorunlar yaşanıyor, Esat rejimi Suriye halkına çok büyük baskılar yapıyor, bu yüzden yüzbinlerce insan Türkiye'ye kaçıyor propagandasıyla müdahaleyi adeta dayatmıştır. Tabii bir ordusunu da her an müdahaleye hazır bir şekilde sınırda tutmuştur.

Fakat tüm bunlara rağmen Türkiye'nin Suriye'ye uluslararası müdahale kararı aldırma çabaları sonuç vermemiştir. Sonuçta da boynunu bükerek ABD'nin ve diğer güçlerin aldığı kararlara uymak durumunda kalmıştır.

Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerin en çok da AKP'nin yüzünü deşifre ettiği açıktır. Yıllarca kardeşim dediği diktatörleri koruyan AKP ve lideri Erdoğan, halk hareketleri gelişince bu kez aynı ABD gibi Makyavelist bir yaklaşımla tam tersi pozisyon almıştır. Değişimin mutlak olacağını gördükleri için 'iktidar için her şey mübah' mantığı ile 'kardeşleri'ni ortada bırakmıştır. Ki bu Erdoğan Sudan'ın halkına karşı suç işlediği gerekçesi ile uluslararası alanda hakkında birden fazla tutuklama kararı olan El Beşir'i bile savunmuş, ülkesinde misafir olarak ağırlamıştır.

Ortadoğu'da ılımlı islam tek demokratik ülke vb yaftaları kendisine yakıştıran AKP, önce uzun bir süre “komşularla sıfır sorun” gibi ucube bir politika izlemiştir Ortadoğu'da. İran'la, Irak'la, Suriye ile o derece yakınlaşmışlardır ki, Suriye ile ortak bakanlar kurulu toplantıları bile yapmışlardır. Tabii bu yakınlaşmanın tek amacı Kürtler aynı statüde tutmak amaçlıydı. Yapılan tüm anlaşmaların temel esprisi de hep buydu.

Fakat Arap Baharı'nın başlamasıyla birlikte Türkiye'nin sıfır sorun politikasının anlamsızlığı da ortaya çıkmıştır. Çünkü Türk devleti daha sonra tüm komşularıyla adeta boğaz boğaza gelmiştir. Suriye'ye uluslararası müdahaleyi dayatmasının yanı sıra, İran'a yönelik de ABD patentli füze savunma sistemini kabul etmesi, ardından da kurması; yine Irak şia rejimine karşı sünileri desteklemesi, hatta onları örgütlemesi, şia hükümetle yaşadığı sürtüşmeler bu politikanın bir bütünen boşa çıktığını göstermektedir.

AKP, yeni oluşturulmak istenen Ortadoğu'da, kendince bir rol üstlenmiştir. Tüm Batılı güçlerin İran, Suriye gibi ülkelerden rahatsızlığını bildiği ve buralara müdahalenin kesinliğini gördüğü için bu durumdan ne kadar kazançlı çıkarım hesabı yapmaktadır.

Bu uğursuz rol, belki de milyonlarca

insanın ölümüne sebep olacaktır. Ama AKP hükümeti, amacına ulaşmak için bunu göze almıştır. Ki, bunu yaparak Ortadoğu'nun 'lider ülkesi' ağabeyi olacağını düşünmektedir. Hatta belki de Osmanlı gibi tüm Ortadoğu'yu yeniden yönetebileceğini hayal etmektedir. Ama bu rüya önce Suriye'de ardından da Kürdistan'da bozulmuştur.

Denilebilir ki, ABD ve Batılı güçler Türkiye'nin Suriye politikalarına uzun süre sesini çıkartmamıştır. Türkiye'nin tüm enerjisini burada harcayacağını ve sonuçta beceremeyip kendilerine muhtaç kalacağını bildikleri için açıktan olmasa da alttan alta bunu desteklemişlerdir de. Ve aynen düşündükleri gibi de olmuştur. Sonuçta Türkiye Suriye'de batağa saplanıp kalmıştır. Rejimin teslim olmaması, muhalefetin dağınık ve örgütsüz oluşu, yine muhalif içerisinde El Kaide vb güçlerin bulunması Türkiye'yi derin bir çıkmazın içerisinde sokmuştur. Çünkü Batılı güçler El Kaide vb aşırı unsurlarla bir arada görünen bir Türkiye'nin tabii ki Suriye politikalarına destek vermezdi. Vermediler de.

Serikani vb yerlerde Kürtlere karşı da kullanılan bu güçlerin başarısızlığı, hatta ciddi darbeler yemesi, uluslararası güçlerin tepkileri sonuçta Suriye muhaliflerine yeni bir çeki düzen vermeyi beraberinde getirmiştir. Bunun sonucu olarak da ABD ve bazı Arap ülkeleri öncülüğünde muhalifler yeni bir formasyona kavuşturulmuş ve Türkiye'nin denetiminden büyük oranda çıkartılmıştır.

Bu ve benzeri durumlar imkansız hayaller içindeki Erdoğan rejimini çok geçmeden rüyadan uyandırmıştır. Özellikle Suriye'de her geçen gün daha fazla dibe batmasının yanı sıra 2012 yılında gerillanın gerçekleştirdiği Devrimci Halk Savaşı, AKP ve Türk devletini 'Kürt sorunu' çözülmeden, Kürtlerle barış yapılmadan Türkiye asla Ortadoğu'da isteği yere ulaşamaz' noktasına getirmiştir. Bunun sonucu olarak da Önderlikle görüşmeler başlamış süreç gerillanın 8 Mayıs'ta geri çekilme kararının alınmasına kadar ilerlemiş ve geri çekilen ilk gerilla grupları Medya Savunma Alanları'na ulaşmıştır.

Geri çekilme ve sonrası

Geri çekilme ile birlikte Özgürlük mücadelemiz açısından yeni bir sürecin başladığı açıktır. Önderlik Newroz'da okunan mektubunda şöyle ifade etmektedir bunu; "Artık 'silahlar sussun, fikirler ve siyasetler konuşsun' noktasına geldik. Yok sayan, inkar eden, dışlayan modernist paradigma yerle bir oldu. Akan kan Türküne, Kürdüne, Lazına, Çerkezine bakmadan insandan, bu coğrafyanın bağrından akıyor.

Ben, bu çağırma kulak veren milyonların şahitliğinde diyorum ki; artık yeni bir dönem başlıyor, silah değil, siyaset öne çıkıyor. Artık silahlı unsurlarımızın sınır ötesine çekilmesi aşamasına gelinmiştir.

Yüreğini bana açan, bu davaya inanan herkesin sürecin hassasiyetlerini sonuna kadar gözeteyeğine inanıyorum.

Bu bir son değil, yeni bir başlangıçtır. Bu mücadeleyi bırakma değil, daha farklı bir mücadeleyi başlatmadır."

Evet, yeni bir süreç başlıyor Kürt ve Türkiye halkları açısından. Eğer karşı taraf üzerine düşen sorumlulukları yerine getirir ve ucuz yaklaşmazsa, basit hesaplar yapmazsa belki de bu topraklarda hayal gibi görünen barış, demokratik çözüm hayata geçecektir.

Ama bu öyle kolay gerçekleşecek, her şeyin güllük gülistanlık olacağı bir süreç de değildir. Çok zorlu, eğer ruhuna uygun yaklaşılmazsa ciddi zorlanmaların yaşanacağı bir süreçtir de. Barış gerçekten zor ve meşakatli bir yolculuktur coğrafyamız açısından. Hele hele Türkiye Cumhuriyeti gibi bir devletin barış konusunda üzerine düşenleri çok kolay bir şekilde yapacağını asla beklememek gerekiyor. Devletten hiçbir beklentiye girmeden, demokratik siyasal mücadeleyi tüm gücümüzle sürdürerek, yaygınlaştırarak hak ve özgürlüklerimizi söke söke almamız gerekiyor. Başka türlü bir beklenti içinde olmak, birilerinin bize özgürlüğü vereceğini beklemek safdillik olur, büyük bir gaflet olur.

Belki de savaş sürecinden çok daha zor bir döneme girdik. Eğer Özgürlük hareketinin kadroları, taraftarları, sem-

“Eğer dernekler insanların sosyal, siyasal, kültürel ihtiyaçlarına cevap olamıyorsa; gençlere, kadınlara hiçbir şey sunmuyorsa insanlar derneklere tabii ki gitmezler. Öncelikle insanları derneklere çekebilecek aktiviteler, güçlü organizasyonlar olmalıdır. Bu sebeple dernekler toplumun sosyal, siyasal, kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak bir muhtevada olmalıdır.”

tüm özgünlüklerine göre örgütleyip, bilinçlendirmedikçe, kendi kendini yönetir duruma getirmedikçe kesinlikle başarıya ulaştığımızı düşünmememiz gerekiyor. Örgütlü olmayan bir topluluğun hakları elinden çok kolay alınır. Bu sebeple, önce toplumu bir bütünen örgütlemek, kendi kendini yönetir duruma getirmek temel görevimiz olmaktadır.

Kapitalist modernite sistemi, insanları yönetebilmek için öncelikle onları parçalamayı esas alır. Böl, parçala, yönet taktiği bu anlamda sadece devletler için değil insanlar için de geçerlidir. Toplamlar, insanlar öyle ciddi bir parçalanmaya maruz bırakılmıştır, aralarına nefret tohumları ekilmiştir ki, bir araya gelmeleri mümkün bile olamamaktadır.

Bu yüzden kapitalist moderniteniye karşı en önemli mücadele toplumu baştan sona örgütlemektir. Bireyi yok etmekten, gücünü, yeteneklerini köreltmeden onu topluma feda etmeden toplumsallaştırmak kapitalizme karşı en büyük kazanım ve başarı olacaktır.

Başarı için örgütlenmek şart

Yine bunun yanında toplumun öz ekonomik örgütlenmelerini de yaratmak da çok önemlidir. Günümüz dünyasında ekonomik özgürlük olmadıkça söz hakkı bile verilmez çok kimseye. Ekonomik olarak bağımlı olan ülkelerin, yaşanan ekonomik krizde nasıl iflas ettiğini, ekonomisi güçlü ülkelere daha fazla bağlandığını çok net görüyoruz. Bu sebeple güçlü, toplumsal bir ekonomik örgütlenme amaçlarımıza ulaşmak için olmazsa olmazdır. Tabii bu 'zengin Kürtleri Kürdistan'a yatırım için davet ederek!' olacak bir iş değildir. Sanki toplumumuzu sömüren azmış gibi bir de zengin Kürtlere sömürtmek çok anlamlı değildir. Olması gereken,

yerel yönetimleri iyi işletmek, iş alanları açmak, işsizliğe çözüm olacak yaratıcı projeler geliştirmektir.

Büyük çoğunluğu işsiz gençlerden oluşan bir kitledir Kürtler. Mafyasından değişik suç örgütlerine, tarikatlarından kontra örgütlenmelerine herkesin el attığı kullanmak istediği, hatta kullandığı çok büyük bir kesim mevcut. Bunlar kullanılabilir durumdan çıkarılmadıkça Kürdistan halkı için büyük bir tehdit oluşturmaya devam edecektir.

Sayı olarak oldukça kalabalık bir gençlik potansiyeli mevcuttur toplumu-muzda. Örgütsüz, öfkeli, tepkilerini kanalize edecek yer bulamadığı için patlamaya hazır bir bombayı andıran bu gençlik, barış sürecinde eğer doğru ör-

hep öyle kalmıştır. Ne içerisinde ciddi bir etkinlik mevcuttur ne de toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir örgütlülük. Genel olarak aynı yurtseverin sürekli gelip gittiği, çay içip bilardo oynadığı yerler haline gelmiştir. Dernek yönetimleri ve tabii ki kadrolar ise bırakalım derneklere daha fazla insan gelmesini, farkında olmadan olanları kaçırtan bir pozisyonadadır.

Yeni dönemde dernekler kesinlikle 1990'lı yıllardan kalan bu biçim ve içerikten kurtulmalıdır. (Ki şimdi birçok dernek çok fazla gelen giden olmadığı için kendisini bile finanse edememektedir.) Burada sorulması gereken asıl soru 'niçin Kürtler derneklere gelmiyor?' değildir; bu haliyle derneklere niye gelinsindir!...

Eğer dernekler insanların sosyal, siyasal, kültürel ihtiyaçlarına cevap olamıyorsa; gençlere, kadınlara hiçbir şey sunmuyorsa insanlar derneklere tabii ki gitmezler. Öncelikle insanları derneklere çekebilecek aktiviteler, güçlü organizasyonlar olmalıdır. Bu sebeple dernekler toplumun sosyal, siyasal, kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak bir muhtevada olmalıdır.

"Halk mücadeleye bağlıdır, ne sunulsa kabul eder" gibi saçma bir düşünce, birçok çalışmamızı başarısız kılan temel yaklaşım olmaktadır. Bu yüzden çok yoğunlaşılmadan, yeterince konuşulup tartışılmadan birçok şey yapılıyor. Halk meclisleri buna iyi bir örnektir. Kişilerin bakış ve yaklaşımına, duygu ve düşüncesine göre oluşturulmaya çalışılan halk meclisleri; kelimenin gerçek anlamıyla bir gecekondu pratiğini yaşıyor. Bugün kurulanlar yarın bir başkası tarafından bozulduğu için de yıllardır neredeyse hiçbir yerde gerçek anlamıyla işleyen meclisler bir türlü oluşturulamıyor. Bir de içerisinde küçük iktidar sevdalıları olunca adeta bulunduğu yeri örgütlemekten çok dağıtan bir yapıya dönüşüyor. Yıllardır bu kadar çalışma yürütülmesine rağmen birçok yerde hala meclisler oluşturulamaması da ayrı bir değerlendirme konusudur.

Aslında tüm mesele tabandan örgütlenmenin tam olarak gerçekleştirilememesi, yerelerde bulunan insanların kendi kendini yönetecek duruma getirilmemesidir. Temel eksiklik buradadır. Yerelde yaşayan insanlar varolan sorunları da bilirler. Ve bunun çözümünü de rahatlıkla ortaya koyabilirler. Ama bunu yapabilmek için öncelikle iyi bir yönetim, güçlü bir örgütlülük ve inisiyatif gerekmektedir. Yerelerde bulunan insanlara yeteri kadar inisiyatif tanındıkça herkes kendi kendini yönetmeyi öğrenebilecektir. Belki ilk başta biraz zorlanma, sağa sola kaymalar olacaktır. Ama zamanla bu doğru rotaya girecektir. Burada insanlara güven çok önemlidir. Ki zaten amaç toplumun kendi kendini yönetmesini öğretmekse, bunun başlangıcı da ancak yerele daha fazla inisiyatif vererek olabilir.

Sonuç olarak, başlayan yeni süreçte başarı ve başarısızlık tarafların örgütlü gücüne göre belirlenecektir. Bu sebeple bizim açımızdan dönemin temel sloganı "örgütsüz tek Kürt kalmamalıdır, tüm toplum tabandan başlayarak özgünlüklerine göre örgütlenmeli" olmak zorundadır. Bunu yaparsak başarı kaçınılmaz olacaktır.

“Toplumu tabandan tüm özgünlüklerine göre örgütleyip, bilinçlendirmedikçe, kendi kendini yönetir duruma getirmedikçe kesinlikle başarıya ulaştığımızı düşünmememiz gerekiyor. Örgütlü olmayan bir topluluğun hakları elinden çok kolay alınır. Bu sebeple, önce toplumu bir bütünen örgütlemek, kendi kendini yönetir duruma getirmek temel görevimiz olmaktadır.”

Demokratik kurtuluşu ve özgür yaşamı inşa hamlesini Kararlılıkla sahiplenip pratikleştirelim

Yeni bir sürece giriyoruz hareket olarak. Ortadoğu'da çok sıcak bir siyasal mücadele sürmekte. Türkiye de bölgede yoğun bir siyasal mücadele içinde. Aynı durum Kürdistan için de geçerli. Özgürlük sosyolojisi kitabında belirtilen yaradılış anı dönemini yaşıyoruz. Eski dengeler yıkıldıktan sonra yaşanan geçiş süreci de tamamlanmak üzere. Yeni dengelerin oluşacağı, oluşmaya başladığı ya da yeni dengeleri net biçimde oluşturacak bir zaman dilimi içindeyiz. Özellikle Ortadoğu'da yaşanan siyasal mücadele sürecini böyle değerlendirmek gerekir. Tabii dünyanın durumunu, kapitalist sistemin durumunu ele almadan da Ortadoğu'daki, Türkiye'deki ve Kürdistan'daki gelişmeleri tam anlayamayız. Dünyadaki gelişmeler de bölgesel siyasal gelişmeyi etkiliyor.

Çok kapsamlı değerlendirmeden şunu söyleyebiliriz ki, 1939-45 yılları arasında yaşanan II. Dünya Savaşı, aslında devletçi sistemin büyük oranda iflasını beraberinde getirmiştir. Beş bin yıllık devletçi sistemin II. Dünya Savaşı'yla birlikte ne kadar gereksiz olduğu ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle II. Dünya Savaşı'nda yaşananların devletçi sistemin krizi olduğu gibi, devletçi sistemin aşılma sürecini de hızlandıran gelişmeler ortaya çıkartmıştır.

Çokça tartışıldığı gibi pozitif bilimciliğin iflasi da yine bu sürece tekabül ediyor. Yani II. Dünya Savaşı'yla birlikte pozitivist bilimin nasıl bir anlayış olduğu ortaya çıktı. Önderliğin sık sık savunmalarında sade bir dille ifade ettiği gibi, bu kadar katliamlara yol açılmışsa, bu kadar doğa krize giriyorsa, toplumsal sorunlar bu kadar ağırlaşmışsa ve bunu önleyemiyorsa o zaman bu bilimde sorun vardır. Hem de aydınlanmadan bu yanan bilim çağından söz ediliyor! Ama sosyal sorunların, insanlık sorunlarının en fazla ağırlaştığı süreç de bu süreç oluyor. Yani kapitalizm ve kapitalizmin pozitivist bilim anlayışının her alana yansımaları sorunları ağırlaştırmış bulunuyor.

Kapitalizm Ortadoğu'ya hala hakim olamıyor

Gelinen aşamada 1945'lerde hızlanarak da gelişen, 21. yüzyılda görüldüğü gibi sürdürülemez bir kapitalist modernite gerçekliği var. Önderlik Bir Halkı Savunma kitabında; *"sistem artık bir kriz merkezi gibi çalışıyor ve böyle kendini ayakta tutuyor,"* diye belirtiyordu. Tabii kendini ayakta tutmaya çalışırken de esas olarak da topluma saldırarak, toplumu bitirerek bunu yapıyor. Yani kapitalist sistemin varlığını sürdürme kanunu toplumu bitirmekten geçiyor. Toplumu bitirmeden, toplumu yok etmeden, topluma saldırmadan kapitalist sistemin ayakta kalması mümkün değildir. Hele günümüzün tüketim toplumu denen ancak tüketimi hızlandırarak daha fazla tüketim diyerek kendisini yaşatma sürecine geldiği bir noktada bu şu anlama geliyor; daha fazla toplumu bitirme, toplumu tümünden yok edecek noktaya getirme. Bu da krizi daha da derinleştiriyor. Önderlik kapitalizme kanserli toplum dedi, yani kendini yiyen, kendini tüketen, kendini tüketerek yaşatmaya çalışan, sonunda da kendini tüketerek bitiren bir sistem gerçekliği var. Toplumu tüketerek yaşayan bir sistemin ömrünün de uzun olmayacağı açıktır. Özcesi bunlar kapitalist modernist sistemin tümüyle gereksiz hale geldiğini göstermektedir.

Toplumlar da devletçi sistemlerin, iktidarcı sistemlerin toplum üzerinde yük olan sistemlerin gereksizliğini yakından görüyorlar. Önderliğin savunmalarında belirttiği gibi, eskiden toplumlar bir padişahı, bir kralı kaldırmazken şimdi her yerde toplumun üzerinde yük olan devasa bir burjuvazi var, asker-sivil bürokrasisi var. Öte yandan bireycilik de şahlandırılıp neredeyse herkes bir kral ve padişah haline gelince toplum artık bunların hiçbirisini kaldıramaz duruma gelmiştir. Öyle ki her burjuvazi bir kraldan daha fazla toplumu iliklerine kadar sömüren bir güce ulaşmıştır. Toplumlar bunu binlerce yılın yürütülen özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle ve bunun yarattığı bilinçle görüyor. Sistemin yaşanamazlığını, her gün önüne yeni sorunlar çıkarması, bir nevi bireyinde, toplumunda her gün sorunlarla karşı karşıya gelmesi, sorunları yakıcı bir biçimde hissetmesi, devletçi sistemi, kapitalist modernist sistemi toplumlar açısından da gereksiz hale getirmiştir. 'Artık tarihin sonu' diyen kapitalizmin gerçekten sonuna doğru gidilmektedir. Tabii bu yirmi otuz yılda sonlanacak bir durum değil. İnsanlık tarihi bir bütün olarak düşünüldüğünde, insanlık tarihi açısından zamanların uzunluğu, kısalığı ifade edildiğinde gerçekten de çok uzun olmayan bir zamanda kapitalist sistemin ömrünün sonuna gelineceğini söylemek gerekmektedir.

Bu tabii önemli bir veridir. Bu veri halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesinin, özgürlük ve demokrasi bilincinin gelişmesiyle birleştiğinde her yerde halkların özgür ve demokratik geleceğine umut veren bir durumu ifade etmektedir. Tabii bu sistemin kendiliğinden yıkılması anlamına gelmeyecek, determinist bir durum veya nihayet sonunda böyle olacak biçiminde bir yargıyla bunu söylemiyoruz. Ama gerçekten objektif durum böyledir. Bu objektif durum yanında, tarih ve toplum içinde bilinçlenme önemli bir düzeyi ifade ediyor. Eğer özgürlük ve demokrasi güçleri gerçekten güçlü bir ideolojik teorik yaklaşımla sistemi doğru çözer ve doğru politika, araç ve yöntemlerle cevap verebilirlerse, bu sistemi çözdürmek, geriletmek, toplumları demokratik topluma dayalı güç yaparak demokrasi, özgürlük, komünal demokratik yaşam çağını başlatmak zor olmayacaktır.

Önderliğin sıkça belirttiği gibi, 19. yüzyılda da kapitalizm önemli bir krize girmişti. 20. yüzyılda kapitalizmin peygamberleri olarak tanımlanan Marks, Engels sistemi çözümlemek, sistemi aşmak için önemli bir çaba içine girdiler, ideolojik teorik çaba içinde oldular. Bu çabaların hedefi gereksizleşen devletçi sömürü sistemine karşı insanların özgürlük, demokrasi, sosyalizm seçeneğini ortaya çıkartmaktı. Bunun için düşünsel olarak büyük bir yoğunlukta oldular. Pratiğe de girdiler. Gereksizleşen kapitalist modernist sisteme ve genelde de devletçi sisteme karşı, sömürücü sisteme karşı bir mücadele durumu ortaya çıktı.

Bu açıdan 20. yüzyıl bir mücadele dönemi olarak ifade edilebilir. Ancak esas olarak da bütün sorunların kaynağında yer alan devletçi sistemin iyi çözümlenmemesi, gereksizleşen ya da gereksizliği ortaya çıkan devleti aşan bir ideolojik teorik yaklaşımın ortaya konulamaması bütün emekleri, bütün çabaları nihai amaca ulaşma açısından verimsiz hale getirmiş ve sonuçsuz bırakmıştır. Şimdi tüm bu önemli dene-

yimlerim üzerinden Önder Apo beş bin yıllık sistemi başlangıcından, kökten çözerek ilk sömürü, ilk egemenlik biçimi olan erkek egemenliğinin kadın üzerindeki baskı ve sömürsünden başlayarak, bütün sistemi çözerek, devletin ne olduğunu, devletin nasıl aşılması gerektiğini çok kapsamlı ortaya koymuştur.

Devletçi sistemin gereksizleşmesi ve toplumların özgür ve demokratik çağının gelmesini sağlayacak bir ideolojik teorik yaklaşım ve egemenlerin yapılanma gerçeği olan devletçi sisteme karşı ezilenlerin, halkların yapılanma gerçeğini, Demokratik Konfederalizm, demokratik toplum, ahlaki politik toplum ve komünal demokratik yaşam çerçevesinde bir alternatif olarak ortaya koymuştur. Sistemin sömürsüne karşı halkların direnişini geliştirip kendi özgür ve demokratik yaşamlarını sağlayacak yapılanma gerçeğine ulaştırmak açısından Önder Apo'nun paradigmasını, değerlendirmelerini çok umut verici bir değer ve gelişme olarak görmek gerekir. Belki Ortadoğu'da yeterince gündemleştiremedik, dünya halklarının gündemine koyamadık, ama Önderliğin değerlendirmelerini, çözümlemelerini sadece Kürdistan açısından bütün insanlığın özgürlüğü ve kurtuluşu açısından geliştirilen çözümlemeler olduğunu söylememiz gerekiyor. Şimdi elimizde böyle bir ideolojik teorik çözümleme gücü var.

En başta da bizim böyle bir gücü elimizde bulunduruyor olmamız çok tarihi değerinde bir imkan ve fırsattır. Kapitalist modernist sistemin krize girdiği bir dönemde, yine Ortadoğu'da yaşanan kriz ve yeni dengelerin oluşma sürecinde önümüzü doğru gören, doğru değerlendiren, önümüze çıkacak engelleri doğru taktik, strateji, politika ve yapılanma gerçeğiyle aşırarak bir donanıma sahip durumdayız. Yani böyle bir donanımla süreçleri karşılıyoruz. Her ne kadar önderlik paradigmasını tümünden toplumsallaştıramamış olsak da, böyle bir pozisyonumuz bulunmaktadır.

Dünya durumunun Ortadoğu'ya yansımaları daha da krizli durum olmaktadır. Her ne kadar kapitalist modernist sistem dünyanın başka yerlerinde kendi hakimiyetini sağlayarak ömrünü uzatmaya çalışsa da, gerçekten tam hakim olamadığı alanların başında Ortadoğu geliyor. Ortadoğu'ya hala hakim olamıyor. En önemlisi de kültürel olarak hakim olamıyor. Kendi zihniyetini, kendi ideolojik hakimiyetini bu alanda kurmada zorla-

nıyor. Bu coğrafyanın binlerce yıla dayanan kültürü ve değerleri vardı. Bunun içinde din formuyla oluşan değerleri de vardır. Şimdi buna bir de Önder Apo'nun paradigması eklenince sistemin Ortadoğu'da ideolojik hakimiyet kurma çabaları daha da zorlaştı. Askeri saldırılarla, ekonomik saldırılarla ve diğer saldırılarla bölgeye girmek istese de, bir türlü hakimiyet kuramamaktadır. Ortadoğu'da böyle bir siyasal, toplumsal, kültürel gerçekliği yaşıyoruz.

ABD müdahalesi Irak'ta sonuç alamadı

Soğuk savaştan oluşan dengelerin yıkılmasından sonra ABD bölgeye müdahale ederek kendi istediği bir bölge düzeni kurmayı hedefliyordu. Bu müdahale öncesi uluslararası komployla Önder Apo esaret altına alındı. Bir yönüyle müdahale bu komployla başlatıldı. O zaman da ideolojik ve siyasi hakimiyeti önünde en temel güçlerden biri olacak PKK'yi görüyordur. Komplo bu nedenle planladı ve pratikleştirildi. Ama geldiğimiz aşamada bunun başarılı olamadığını görüyoruz. Önder Apo'nun esareti sonrası Irak'a müdahale edildi. Eğer müdahale günleri hatırlanırsa, bu müdahaleyle kısa sürede Ortadoğu'ya çekidüzen verilmesi hesaplanıyordu. Ortadoğu'ya da verilen çekidüzenle dünya tamamen yeni bir sisteme kavuşacaktı. Yani Yeni Dünya Düzeni Ortadoğu'daki sistem hakimiyetinden sonra oturacaktı. Irak müdahalesi böyle değerlendiriliyordu.

2004'te içimizde çıkan tasfiyecilik de, ABD'nin müdahalesiyle artık herkesin hiza geleceğini, hiç kimsenin bunun karşısında duramayacağını, ABD'nin ideolojisine ve politikalarına uymayan bütün güçlerin tasfiye olacağını, yok olacağını söyleyip, buna ayak uydurmazsak, bu sistemin bir parçası olmazsak biz de yok oluruz diyerek tasfiyeciliği hakim kılmaya çalışmıştı. Gerçekten de o dönemde emperyalizm hem askeri saldırısıyla hem kültürel saldırısıyla böyle bir algı yaratmaya ve böyle bir algı çerçevesinde de Ortadoğu'nun diğer güçlerini de teslim almaya yöneldi. Bu konuda yoğun bir psikolojik savaş yürütüldü. Herkes ABD kaybetse kaybetse bin tane asker kaybeder, fazlası olursa bu ABD için kıyamet gibi bir şey olur, diyordu. Ancak görüldü ki, kayıpları on bini aştı. Sonuç itibarıyla ABD bölgeye hakim olamadı. Irak'ta şu

anda sistem açısından eskisinden daha kötü bir durum ortaya çıktı. Sistem belki daha önce diktatörler üzerinden toplumlara kontrol ediyor ve bu temelde bölgesel güvenliğini sağlıyordu. Saddam'ı yıkarak daha güvenli hale gelmediğini gördü. Kendisi açısından daha da tehlikeli hale gelen süreçler ortaya çıktı.

Hareketimiz sistem müdahalesinin hangi sonuçları yaratıp yaratamayacağını önceden görmüş, ona göre doğru yaklaşımını ve tutumunu ortaya koymuştu. Önderliğin Atina savunması, Ortadoğu'ya müdahaleden önce gerçekleşmişti. Önder Apo paradigma değişikliğini, ona bağlı sistemini ortaya koyduğu gibi, müdahale eden güçlere karşı da alternatif bir sistemin nasıl olacağını göstermişti. Aslında Önder Apo'nun Atina savunmasında ortaya koyduğu paradigma değişimi II. Kongre Gel döneminde tümü elimize ulaşan Bir Halkı Savunmak adlı savunmasıyla tamamlanmıştı. Yeni paradigmaya dayalı bu ideolojik müdahalesini sisteme karşı kendi alternatif sistemini kurmak için sunmuştu. Zaten savunmasının bölgeye müdahale eden güçlere karşı olduğunu açıkça ifade etmişti. Ama bu paradigma tasfiyecilik tarafından tersinden ele alınarak sisteme ayak uydurmanın bir vesilesi yapılmak istendi. Bunun sonucu örgüt ağır bir darbe aldı.

Eğer tasfiyecilik olmasaydı gerçekten önderlik paradigmasına doğru sahiplenme olsaydı, doğru hakim kılınısaydı, Önderliğin paradigmasını doğru uygulanabilseydi daha o dönemde 2003-2004 süreci ve sonrasına daha doğru müdahale ederek bugün sadece Kürdistan'da, Türkiye'de ve bütün parçalarda değil bütün Ortadoğu'da etkili hale gelirdik. Böylece ABD'nin müdahalesine karşı alternatif bir sistem olarak kendisini toplumlara, halklara sunabilecek bir düzey ortaya çıkacaktı. Ancak tasfiyecilik bize bu fırsatı vermedi. Hareketin üzerinde yük olan tasfiyecilikten kurtulmuş olsak da böyle bir büyük siyasi olumsuzluğu da ortaya çıkarmış oldu. Kuşkusuz o süreçten sonra belli düzeyde örgütte bir gelişme sağlandı. Belirli bir mücadele gücü ortaya çıktıysa Önderliğin paradigması önünde engel olan güçlerin etkisizleştirilmesi sonucu oldu. Çünkü gerçekten de paradigmanın önünde de engeldiler, öncesi de zaten sorundular. Daha sonra eksiğiyle, yetersizliğiyle önderlik paradigması çerçevesinde gelişmeler yaşandı. Ama gerçekten örgüt tas-

fiyeciliği yaşamasaydı onları da önderlik paradigması doğrultusunda çalışmalar içine soksaydık süreç çok farklı olabilirdi. ABD müdahalesi Irak'ta sonuç alamadı. Yeni ciddi sorunlar ortaya çıkardı. ABD bölgede kendi sistemini kurmayı hedefliyordu, ama Irak'ta hakim olamayınca bölgenin bazı güçleriyle, eski bloklarla da uzlaşarak, geçmişten gelen çeşitli güç bloklarına da dayanarak kontrollü bir savaş, kontrol edebileceği bir kriz anlayışıyla Ortadoğu'da kendi stratejisini yürütme kararı aldı. Özellikle de Arap Baharı denen döneme kadar politikası böyleydi. Irak'tan geri çekilmesi de bu politika çerçevesinde olmuştu.

Ortadoğu tarihi bilinmeden doğru tahlil yapılamaz

Bu süreçte 'Arap Baharı' denen bir olgu devreye girdi. 'Arap Baharı', halkların uyanışı deniliyor. Bu bir gerçekliği de ifade ediyor. Bundan sonra Ortadoğu halkları eski durumda olmayacaktır. Yeni siyasi dinamikler devreye girecektir. Şunu vurgulamalıyız ki, bizim hareketimiz 30-40 yıldır mücadele eden bölgede en uzun süreli ve topluma dayanan etkili harekettir. Ortadoğu'da bu kadar uzun süreli, bu kadar topluma dayanan başka bir hareket olmamıştır. Kırk yıldır bu halk ayakta, her gün yürüyor, neredeyse her ev bu mücadeleden etkilenmiştir. Belki İran İslam Devrimi biraz bütün toplumu etkileyen bir devrim olarak ortaya çıkmıştır, ama onun bizim devrimimiz gibi ne ideolojik olarak toplumu kökten değiştirecek bir doğrultusu vardı, ne de bu kadar uzun süreli bir mücadele yürüttü. Belki uzun süreli mücadelenin dezavantajlarından söz edilebilir, ama uzun süreli mücadelenin avantajları da var. Kürdistan Devrimi bütün gericiliği kıra kıra geldi bugünlere. Dolayısıyla devrimin toplum içinde derinleşmesi gerçekleşti. Belki uzun sürmesinin dezavantajları oldu, ama bir de olumlu, avantajları yönünden bakıldığında gerçekten toplumsal devrimi kökleştiren, derinleştiren bir mücadele gerçeği ortaya çıktı. Bu tabii Arap dünyasını da, bütün toplumları da etkiliyordu. Bunu görmezden gelerek, 'Arap Baharı' denen siyasi hareketliliği ve Ortadoğu'da yaşananları ifade etmek doğru olmaz. Tabii Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerin birçok nedeni var. Binlerce yıllık bir kültür geleneği var. Önder Apo daha önceki birçok savunmasında bunları değerlendirdi. Ortadoğu'da siyasal gelişmelerin belirlenmesinde askeri güç mü etkili olur, ekonomik güç mü etkili olur, şu mu etkili olur, bu mu etkili olur, irdelemesini yaptıktan sonra, yeni uygarlık gerçeğini veya yeni uyanışları, yeni hareketleri, yeni yükselişleri ortaya çıkaracak kültürdür dedi. Bu açıdan AİHM savunmalarının ikinci kitabında Ortadoğu yeni uygarlık sentezi olabilir mi sorusuna cevap veriyordu. Ortadoğu'nun hangi potansiyellere sahip olduğunu, sisteme karşı hangi tepkileri gösterebileceğini ortaya koymuş ve Ortadoğu'nun yeni uygarlık sentezini yaratacak güce sahip olduğunu belirtmişti. Bireyci kapitalizmin yükselişiyle birlikte bunun daha da gerekli ve olanaklı hale geldiğini söylemişti. Ortadoğu tarih boyu toplumsallığı temsil etmiş bir coğrafyadır. İnsanlığın ilk toplumsallaştığı coğrafya Ortadoğu olduğu için toplumsal karakteri olan tek tanrılı dinler de bu coğrafyada ortaya çıkmıştır. Bir yönüyle bu dinler

toplumsallığa sahiplenme temelinde Ortadoğu'da neşet etmiştir. Şimdi kapitalizmin bireyciliği şahlandırdı toplumu bu kadar dağıtmasına karşı toplumculuğu bu kadar form haline getiren, kültür haline getiren bir yerde tabii bu sisteme karşı tepki içten içe değerler düzeyinde yaşanacak ve yeni uygarlık alternatifini aramaya çalışacaktır. Öte yandan son iki yüzyıllık kapitalist modernite Ortadoğu'yu daha da bunalımlara ve çıkmaza sokmuştur. Belki de kapitalist sistemin en büyük darbesini Ortadoğu yemiştir. Bir nevi kapitalizm iki yüzyıldır Ortadoğu'ya yönelerek büyük acılar çekirmiştir. Sadece askeri saldırı değil, sosyal alanda, kültürel alanda saldırarak dağıtmaya, teslim almaya çalışmaktadır. Bütün bunların yarattığı etkiler var, bu etkilerin sonuçları var. Bunlar tabii toplumda kaynama, bir rahatsızlık, huzursuzluğu üst düzeye çıkartmıştır. Kapitalist sistem son iki yüzyıllık pratiğiyle gördü ki kendisinin maketi olan, tamamen bir ajan karaktere sahip, toplumla tümünden bağıni koparmış iktidar bloklarıyla kendi egemenliğini sürdürmesi mümkün değildir. İşte Şah'ın beyaz devrimi ve Baas'ın modernleşme girişimi, Türkiye'de kemalist hareket ve onun yarattığı toplum, Arap dünyasının en güçlü hareketlerden biri olan El Fetih'in içine düştüğü durum. Bütün bunlar kapitalist sisteme bölgede yeni ve belirli düzeyde topluma dayanan ve meşruiyet kazanmış işbirlikçilerle bölgede varlığını sürdürebileceği gerçeğini göstermiştir. Zaten kapitalist sistem, emperyalist sistem yıllardır bunun hazırlığını yapıyordu. İlk başlarda Yeşil Kuşak adı altında Sovyetler Birliğine karşı belirli islami kesimleri örgütleyerek, içine ajan sızdırıp kendi politikaları doğrultusunda hareket ettirerek islami güçleri kontrol etme politikası izledi. Bu nedenle ABD'nin islamcılar içinde özellikle 1950'lerden sonra çalışması kapsamlıdır. Yani ilişkileri derindir. Birçok ajanı var, birçok işbirlikçisi var. Bunları komünizme, Sovyetler Birliği'ne, yine Türkiye'de ve başka yerlerde olduğu gibi sosyalistlere ve muhalif güçlere karşı kullanıyordu. Sovyetlerin dağılmasından sonra yeşil kuşak projesi ve kurduğu ilişkiler giderek yeni bir biçime kavuştu. Yeni işbirlikçi iktidar bloklarına ihtiyaç duyulduğu anda ilk akla gelen bunlar oldu. Önceleri hazırladığı belirli islami güçlere dayalı ajan yapıyı kullanması gerekiyordu. Hem kültür anlamında, hem ekonomik sistemini geliştirme anlamında bunu yapması gerekiyordu. Bu temelde Müslüman Kardeşlerle ilişkisini son 30-40 yılda geliştirmiştir. Önceden Seyit Kutub'un radikal söylemlerine dayanan bu akımı kontrol altına almıştır. 12 Eylül 1980'de de Türkiye'de de böyle bir ılımlı işbirlikçi siyasal islami ortaya çıkarma, Türkiye'yi bunlar üzerinden kontrol etme politikası geliştirilmiştir. 12 Eylül bu yönüyle de sistemi başkalaşıma uğratma darbesidir. Artık o eski kemalist ve dar ufuklu iktidar bloğu ne Türkiye içinde sistemin ihtiyacına cevap verebilirdi, ne de bölgede. Bu açıdan 12 Eylül darbesi aslında AKP iktidarının oluşmasının ilk önemli adımıdır. Devrimci hareketler bu projenin önünde engel görüldüğü için ağır bir şiddet kullanılarak tasfiye edilmişlerdir. AKP'yi iktidara kadar taşıyan böyle bir proje tabii Kenan Evren'in veya 12 Eylül askeri darbesini yapanların kafasından çıkmış bir olay değildir. Bir

"12 Eylül 1980'de de Türkiye'de de böyle bir ılımlı işbirlikçi siyasal islami ortaya çıkarma, Türkiye'yi bunlar üzerinden kontrol etme politikası geliştirilmiştir. 12 Eylül bu yönüyle de sistemi başkalaşıma uğratma darbesidir. Artık o eski kemalist ve dar ufuklu iktidar bloğu ne Türkiye içinde sistemin ihtiyacına cevap verebilirdi, ne de bölgede. Bu açıdan 12 Eylül darbesi aslında AKP iktidarının oluşmasının ilk önemli adımıdır."

ABD projesidir. Türkiye'de böyle bir akım zaten vardı. Yine komünizme karşı mücadele dernekleri içinde bu islami kesimlere de el atılmıştı. Fethullah Gülen'in bugün Atlantik ötesinde yaşaması böyle bir tarihsel sürece dayanmaktadır.

'Arap Baharı' Tunus'ta patlayınca, daha sonra Mısır'dan diğer alanlara doğru yayılınca sistem derhal müdahale etmiştir. Yani bu Arap Baharı denen gelişmeleri çeşitli güçler kendilerine göre değerlendiriyor. Kuşkusuz daha sonra sistem müdahale etmiştir. Ancak başlangıcında ABD yönlendirdi, bir ABD planı olarak ortaya çıktı demek yanlıştır. Bu hareketlerin ortaya çıkmasının bir tarihsel toplumsal temeli vardır. Zaten toplumlar mevcut iktidarlardan rahatsızdı. Bu iktidarların çoğu iki kutuplu dünya düzeninde bir tarafa dayanarak kendi halklarının kafaları üzerinde boza pişiriyorlardı. Bu iktidarlara yönelik derinden büyük tepkiler vardı. Buna bölge ve dünyadaki diğer gelişmeler de eklenip toplumca cesaretlenince bu hareketler ortaya çıktı. Bu hareketlerin tam da ABD'nin önceden öngördüğü işbirlikçi iktidarlara dönüştürebileceği görülünce müdahale edildi. Bu süreci fırsat bilerek şimdiye kadar hazırladığı kendine yakın olan işbirlikçi islami teşvik edip onları öne çıkararak bu Arap Baharı üzerinden ılımlı işbirlikçi islama dayanan güçler üzerinden Ortadoğu'da yeni sistemini kurma doğrultusunda hareket etti. Tunus'ta, Mısır'da, Libya'da, Yemen'de bunları uyguladı. Bu konuda belirli düzeyde başarılı da oldu. Hem kendi işbirlikçilerini iktidara getirdi, hem de halkların özgürlük eğilimini saptırarak onları böyle işbirlikçi islam iktidarları grupları, çevreleri içinde eriterek, onların içinde asimile ederek böylelikle muhalefeti kendi sistem gerçeğinin parçası haline getirmiş ve kontrol etmiştir. Tunus'ta, Libya'da, Mısır'da, Yemen'de yaşanan bunlardır.

Bu hareketler ne kadar yönlendirmeye açık olsalar ve yönlendirilmiş bulunsalar da bölgeyi değiştirecek bir dinamizmi taşıyorlardı. Nitekim Ortadoğu artık eski Ortadoğu olamayacaktır. Nitekim şimdiden ortaya çıkan bu Arap ruhu eksiğiyle, yetersizliğiyle, yanlışlığıyla bölgeyi şu veyahut da bu düzeyde değiştirmektedir. Artık ABD'nin yönlendirmesine giren güçler yanında Arap halkları içinde yeni siyasal güçler, yeni mücadele güçleri, yeni demokratik güçler, yeni özgürlükçü güçler başta olmak üzere radikal islamcılar gibi çok geniş yelpazede yeni toplumsal ve siyasal dinamikler ortaya çıkmıştır. Hiçbir siyasi eğilime fırsat vermeyen eski iktidarlar dağılıp Pandora'nın kutusu ya da kazanın kapağı açılınca basınç altına alınan toplumsal kesimlerin, siyasal kesimlerin hepsi tarih sahnesine çıktı. Bu açıdan Ortadoğu'da yeni bir toplumsal dinamizmin, siyasal dinamizmin ortaya çıktığını söylemek gerekiyor. Her ne kadar ABD buna müdahale edip, yönlendirmeye çalışsa da objektif gerçek

budur. Bunu küçümsemek gerekiyor. Yeni güç odaklarının, toplumsal hareketlerin, siyasal güçlerin tarih sahnesine çıktığı bir Ortadoğu yaşıyoruz. Bu yönüyle Ortadoğu'da çok dinamik bir döneme girildi. ABD ve Avrupa belirli düzeyde etkisini artırıyor. Ancak Ortadoğu öyle sistemin istediği gibi kontrol edeceği bir coğrafya değil. Sistemin belirli bir müdahalesi ve etkisi gerçekleşmiş olsa da Ortadoğu öyle sistem tarafından kontrol edilecek bir konuma girmedi. Belli bir avantaj kazandı, ama sorunlar hala bütün ağırlığıyla devam ediyor.

Libya müdahalesinden sonra Türkiye çark etti

Mısır'dan sonra Suriye'de de toplumsal ve siyasal hareketlilik gelişti. Arap dünyası açısından geçmişten beri etkili ülke vardı. Biri Mısır, diğeri de Suriye'ydi. Mısır dağıldı, Suriye kalmıştı. Irak Baas iktidarı önceden çökmüştü. Suriye rejimi siyasal olarak Ortadoğu dengelerini çok önemli düzeyde etkiliyordu. Bunun tarihsel temeli de vardır. Ortadoğu'da hemen hemen birçok sistem Suriye'ye dayanarak kendini var edip geliştirmişti. Ortadoğu'da Suriye ve Mezopotamya'ya hakim olmadan bir sistem kurulamıyor. Emeviler Suriye'de hakim olduktan sonra Ortadoğu'da imparatorluk haline geldiler. Osmanlı'nın da imparatorluk haline gelmesi Suriye'yi ele geçirdikten sonra bütün Ortadoğu kapıları Osmanlı İmparatorluğuna açılmıştır. Bu nedenle sistem burayı da değiştirmek, dönüştürmek, kontrol altına almak istedi. Libya süreci zaten biliniyor, Libya süreciyle birlikte yeni dengeler oluştu; yeni ilişkiler devreye girdi. Aslında Ortadoğu'daki bu süreç toplumsal ve siyasal anlamda yaratılış anıdır. Eskiden buna devrim dönemleri denirdi. Bu tür süreçlerde ittifaklar sorunu çok önemlidir. Siyasal güçler kurdukları ilişkilere dayanarak kendilerini etkin kılabilirler, güç olabilirler. Geçiş süreci tamamlanıp sonuca doğru gidilirken ittifaklar daha belirginleşmeye, herkes kendini daha da netleştirmeye başladı.

Geçiş sürecinde bundan üç yıl önce, beş yıl öncesine kadar ittifaklar sık sık değişiyordu, kaygandı. Bu geçiş sürecinde bir gün şununla ittifak kuruyordu, bir gün bununla kuruyordu. Yani anlık, günlük durumlara göre ittifaklar değişiyordu. Şimdi dengelerin yeniden kurulmasına doğru gidilirken ittifaklar daha da belirginleşmeye, herkes safını, yerini netleştirmeye başladı. Bu nedenle Libya müdahalesine kadar Türkiye hem ABD'yi hem de ABD ile sorunu olan ülkeleri idare ederek sıfır sorun politikası dediği herkesle dost olacağını hesapladığı bir politika izliyordu. Dünyada olmamış bir şeyi, yani bütün güçleri kendine dost yapacak bir politika izlemeye çalışıyordu. Ama Libya müdahalesiyle birlikte, o güne kadar ilişkide olduğu İran'ı, Irak'ı bırakarak tamamen ABD cephesinde yer aldı. Aslında bu yer alış başlı başına Ortadoğu'da artık dengelerin giderek netleştiğini, herkesin yerini net olarak ortaya koyduğu gerçeğinin en somut ifadesi olarak ele alınabilir. Türkiye Libya savaşına katılmadan bir hafta önce ne işi var NATO'nun Libya'da derken, bir hafta sonra NATO saldırılarının merkezi İzmir oldu.

Türkiye saf değiştirirken 'dengeler kurulacak, Suriye'ye de müdahale edilecek o zaman ben tamamen ABD'nin atına bineyim,' diye düşündü. 'Tavrımı böyle koyayım, oluşacak yeni dengelerde bende etkili olayım' düşüncesiyle hareket etti. Türkiye'yi bu noktaya götüren, ABD'nin bölge taşeronu olmasına götüren bu oldu. Kuşkusuz öncede de taşerondur. Ancak Libya müdahalesiyle birlikte tamamen tek yönlü bir politika izledi. AKP hükümeti buna dayanarak bizi tasfiye edeceğini hesapladı. AKP'nin esasa hedefi bizdik. Çünkü biz tasfiye edilmeden ne iktidarını güvenceye alabilirdi, ne de Ortadoğu'da ve bölgede etkili olabilirdi. Tümünden bu saf değiştirmeyi, bizi tasfiye etmenin bir tercihi, bir hamlesi olarak da gündeme getirdi. Bu nedenle Suriye'de olaylar başlayınca Türkiye en öne atıldı. Suudi Arabistan ve Katar'la birlikte Suriye'yi yıkmanın öncülüğüne soyundular. Suriye'de kısa sürede bir muhalefet oluştu. İlk önce toplumsal hareketler olarak başlayan bu muhalefet rejimi sıkıştırdı. Gerilim ve çatışmalar artınca savaş durumu ortaya çıktı. İktidar birçok alanda hakimiyetini kaybetti. İslami güçler Türkiye tarafından desteklendi ve önemli bir güç oldular. Bu arada Suriye'deki Kürt özgürlük hareketinin de etkili bir müdahalesi oldu. Bu çabuk kararlaştırılmış ve hızlı hareket edilmiş bir müdahaleydi. Hem meşru savunma güçlendirildi hem de halk hareketiyle toplumsal güç yaratıldı. Kısa sürede Suriye'de üçüncü güç haline gelindi. Kim demokrasiden yana olursa onunla ilişkilenecek bir politika izlendi. Tüm demokratik dinamiklerle ilişkilendirildi. Bu politika sonuç alıcı oldu ve Kürtler kendi demokratik kurumlaşmaları temelinde özgürlük sistemlerini kuran konuma geldiler.

Suriye'de islamcılar da belirli bir güç oldular. Ama bunların gelişmesiyle birlikte Suriye'de Libya, Mısır ve Tunus'tan farklı bir durum ortaya çıktı. Suriye deyince akla tabii Fransa gelir. Fransa'nın eski sömürgesidir, orada halen etkindir. Fransa'nın yanında ABD de işin içine etkin girmiştir. Suriye'nin yanında İsrail ve Lübnan gerçeği var. Türkiye erkenden müdahale ederek Suriye rejiminin kısa sürede devrilmesini hedefledi. Esad rejimi erken devrilsin, yerine yeni bir iktidar olsun ki Kürtler güç kazanmasın! Türkiye'nin hesabı buydu. Eğer Suriye'de devrim süreci uzun sürer devlet çatlırsa, yani devlet dağılırsa ortaya özgür Kürdistan çıkar, bir de demokratik Suriye çıkar. Hem Kürdistan hem demokratik Suriye gerçeği kendisine kötü örnek olur düşüncesiyle bir an önce yıkıp yeni bir merkezi otoriter güç oluşmasını hedefliyordu. Hatta ilk önce Esad'ı ikna etmek istedi. Korkusu, sistemin dağılıp devrimci güçlerin ortaya çıkıp güçlenmesiydi. Devrim uzarsa devlet dağılır, bir daha merkezin güçlü olduğu bir iktidar kurulamazdı. Türkiye bu amaçla erken müdahale etti, ama klasik iktidar bloklarının yerine ne konulacak konusunda Türkiye ile Batı arasında çelişki çıktı. Rojava'daki Kürt devrimi gerçekleşmeseydi Suriye'deki dengeler farklı değişebilir, siyasal islamcılar Kürdistan'ı da kullanarak daha etkili hale gelebilirlerdi. O siyasal islamcı güçler tek alternatif güç olabilirlerdi. Ama Kürt devrimiyle birlikte sadece Kürtler açısından değil, Suriye geneli açısından da alternatif bir seçenek ortaya çıktı. Yeni bir güç, bir ve

"Kapitalist sistem son iki yüzyıllık pratiğiyle gördü ki kendisinin maketi olan, tamamen bir ajan karaktere sahip, toplumla tümünden bağıni koparmış iktidar bloklarıyla kendi egemenliğini sürdürmesi mümkün değildir. İşte Şah'ın beyaz devrimi ve Baas'ın modernleşme girişimi, Türkiye'de kemalist hareket ve onun yarattığı toplum, Arap dünyasının en güçlü hareketlerden biri olan El Fetih'in içine düştüğü durum."

sistem alternatifi ortaya çıktı. Yani Esad'ın, Baas'ın ve siyasal islamcıların dışında da farklı bir sistem olabilir, farklı bir Suriye olabilir algısını ortaya çıkardık. Rojava'da sadece Rojava için, Kürtler için demokratik bir sistem ortaya çıkamadık, bütün Suriye için bir örnek ortaya çıkardık. Kürdistan'daki demokratik topluma dayalı bu siyasal anlayış aslında bütün Arapları etkiledi. Yani bizim mücadeleimiz Suriye siyasetindeki dengeleri çok etkiledi. Suriye'de radikal islamcılarının etkili olamaması, hakim olamaması, Türkiye'nin hakim olamaması bu mücadelenin sonucudur. Kuşkusuz Baas'tan çok rahatsız olan ve kurtulmak isteyen önemli bir güç var. Bunlar devleti istemiyor, ama bizim alternatif toplumsal ve siyasal gerçekliğimizi görünce siyasal islamcılarının gelişme dinamiği tıkanıp ve dağıldı. Dolayısıyla Türkiye'nin politikaları başarısız oldu.

Türkiye'nin politikalarıyla ABD ve Fransa'nın politikalarının örtüşmemesi de Türkiye'nin politikalarının başarısızlığında etkili oldu. ABD, Fransa ve diğer müttefikleri Tunus'ta, Mısır'da, Libya'da siyasal islamcıları tercih ederken, Suriye'de bunların iktidar olmasını doğru bulmadılar. Yeni Ortadoğu stratejisinde kendi hakimiyetlerinin sağlanması açısından Suriye'nin siyasal islama teslim edilmesini kabul etmediler. Suriye'nin bir yanında İsrail, bir yanında hristiyanların da önemli düzeyde varlığını sürdürdüğü Lübnan var. Lübnan'da yıllarca hristiyan-müslüman çatışması oldu, ABD müdahale etti, Fransa müdahale etti. Bu yönüyle sadece bir İsrail hassasiyeti yok, bir de Lübnan hassasiyeti var. Öte yandan Türkiye'deki islamcı güçleri kontrol ediyorlar, ama Türkiye'deki siyasal islamcılarının Suriye'deki islamcı güçlerle birleşip güç olmasını kendileri için tehlikeli gördüler. Hatta diğer ülkelerdeki siyasal islamcılar kontrol etme açısından da Suriye'nin farklı bir siyasal kimyada bir ülke olmasını gerekli görmektedirler. Eğer Türkiye'deki siyasal islamcılarla Suriye'dekiler birleşirse ne Türkiye'deki ne de Mısır ve diğer ülkelerdeki islamcılar kontrol edebileceklerini düşündüler. Bir taraftan Suriye ile böyle bir baraj kuruyorlar, diğer taraftan Güney Kürdistan'da etkileri var. Tüm bunlar işbirlikçi siyasal islama dayalı kurmak istedikleri Ortadoğu sistemini kontrol etmek amaçlıdır. Yani bu güçler için Suriye ve Güney Kürdistan frenini oluşturuyorlar. Böylelikle işbirlikçi siyasal islama dayalı yeni Ortadoğu düzenini düşündükleri kontrol açısından da dengelemiş oluyorlar.

Suriye'de Esad böyle bir siyasal konjonktür ve konsept çerçevesinde devrilmeyi. Esad'ın devrilmemesinin esas etkeni Esad'ın gücü değildir. Ama Esad bu gerçekliği görerek direnci arttı, bundan güç aldı, direndi. Yoksa daha çabuk yıkılabilirdi. Biraz Rusya da, Çin de destek verdi. Mevcut rejim politikasını "ben gidersem yerime islamcılar gelir" söylemine dayandırıyor. Hem tabanını böyle tutuyor, hem de dış güçleri dengeliyor. Bu politikasıyla ömrünü uzatıyor. Tabii ki Esad gidecek. Baas sistemini götürmek istiyorlar. Ama bunu yaparken çeşitli güçleri de içine alan bir iktidar bloğu ve dayandığı toplumsal gücü oluşturmak istiyorlar. hristiyanlar var, Kürtler var, Dürziler var, yine siyasal islamcı olmayan toplumsal kesimler var, emekçiler var, sol kesimler var. Bunlar içinde kendi politikalarına yakın olanları etkili kılmaya çalışıyorlar. Kuşkusuz geniş yelpazeye dayalı belirli düzeyde demokratikleşmeyi sağlayacak bir iktidar bloğuyla yeni Suriye oluşturulmaya çalışılıyor. Şimdi bunun görüşmeleri var. Çin'le görüşülüyor, Rusya ile görüşülüyor. Bu konuda bir uzlaşma aranıyor. Uzlaşmanın sonuç vereceğini de düşünmek lazım. Çin ve Rusya Esad'ın kalmasında ısrarlı değildir. ABD ve Batı da siyasal islamcıları saf dışı etmek

istiyor. Bu çerçevede Esad'ın olmadığı, geniş toplumsal kesimlere dayanan, ama siyasal islamcılarının ve Baas'ın bir kesimini de sistem içine alan bir Suriye üzerinde uzlaşma sağlanacağı görülüyor. Bu uzlaşma sağlandıktan sonra buna karşı çıkanların üzerine gidecekleri de anlaşılmaktadır. Bu açıdan Türkiye'nin dediği olmadı. Türkiye şimdi eski politikasını bırakarak ABD'nin öngördüğü politikaya gelmiş durumda. Şimdiye kadarki ilişkide olduğu siyasal islamcılarla bağını koparacak. Sadece ılımlı kesimlerle ilişki kuracak, bunları da ABD politikası doğrultusunda ikna etme görevi üstlenecek. Şimdi bu politika ekseninde kendime ne kadar avantaj sağlıyorum peşindedir. ABD Dışişleri Bakanı John Kerry defalarca geldi görüştü. Bu görüşmeler de Türkiye'yi Suriye ve Ortadoğu politikasında ABD'nin istediği düzeyde dizayn etme temelinde gerçekleşmiştir.

KDP Rojava'da kendisini etkili kılmak istiyor

Suriye'de Rojava'nın durumu önemlidir. Kürtler önemli bir güç kazanmışlardır. Suriye eski Suriye olmayacak, Kürtler de bir statü kazanacaktır. Suriye'deki altüst oluşun uzun sürmesi ve sistemin dağılması Kürtlerin lehine olmuştur. Şunu söyleyebiliriz, bizim açımızdan önemli bir güç ortaya çıkmıştır. Eğer Suriye'deki altüst oluş kısa sürseydi durum farklı olabilirdi. Yeni bir Esad, yeni bir iktidar gücü oluşturularak devrimci demokratik güçler başta olmak üzere tarih sahnesine çıkan tüm yeni demokratik siyasal hareketlilikler kendini örgütleyemez ve boğulabilirdi. Bu açıdan Suriye'deki krizin uzun sürmesi olumlu olmuştur. Eski iktidar parçalanmıştır, dağılmıştır. İktidar aygıtı, devlet aygıtı dağılma göstermiştir. Şu anda kendini zor ayakta tutuyor. Bu açıdan belirli bir düzeyde demokratikleşecek Suriye içinde Kürtler de etkin bir demokratik güç olarak yerini alacaktır. Ama ABD "Apo Kürtünü" değil de Barzani Kürtünü Rojava'da etkili kılmak isteyecektir. Hala uluslararası güçler PYD'yi kabul edip etmemede tereddüt içindedirler. Kuşkusuz Kürt özgürlük hareketine ve PYD'ye yönelik eski katı yaklaşımları belirli düzeyde kırılmıştır. Fakat eski politikalarından tümünden vazgeçmiş değildir. KDP'nin son günlerdeki yaklaşımları bunu gösteriyor. İran'ın da PYD'den rahatsız olması KDP'yi PYD üzerine sürme politikasına götürmektedir. Diğer yandan KDP'yi cesaretlendiren bir ABD-İsrail ve Türkiye gerçekliği var. KDP'nin son zamanlardaki yaklaşımları var. Rojava'da kendisine yakın olan, ama bize ılımlı yaklaşan kesimleri etkisizleştirip daha sert yaklaşım gösterenleri desteklemesi bunu ortaya koymaktadır.

KDP Rojava'da kendisini etkili kılmak istiyor. ABD de var olmasını istiyor. Bu hala bir tehlike olarak devam ediyor. Eğer mevcut gücümüzü doğru kullanırsak tehlike değildir, hiç kimse bu gücün karışından duramaz, ABD de bir şey yapamaz, KDP de, dünya da. Dünyada Rojava devrimi kadar toplumsal tabanı ve siyasal pozisyonu güçlü devrim az görülür. Devrimler toplumun çoğunluğunu ayağa kaldırmaz. Devrim demek toplumun yüzde yetmişi, yüzde seksenini, yüzde doksanını harekete geçirmek demek değildir. Yüzde otuzunu güçlü örgütleyip harekete geçirdin mi devrim yapmış olursun. Geniş kesimler çoğu zaman izleyici olurlar. Ama Rojava devrimi toplumun yüzde seksenini kapsayan bir devrimdir. Çoğu da Önder Apo ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin etkisindedir. Yani toplumsal tabanı çok güçlüdür. Yaşlıdan, kadına, çocuğa kadar herkes bu devrimin içindedir. Bu yönüyle köklü bir devrim yaşanmaktadır. Eğer bu dev-

rime doğru yaklaşırsa, doğru örgütlenilirse, toplum güç yapılsa bu devrimin yıkılması mümkün değildir. Ama topluma dayanarak bunun yapılması gerekiyor. Ancak klasik yaklaşımların, reel sosyalist yaklaşımların, merkeziyetçi buyurgan yaklaşımların var olduğu söyleniyor ve eleştiriliyor. Gerçekten o tür eğilimler var. Bunların aşılması gerekiyor.

Şöyle bir yanılgı var; sanki Sovyetlerin ilk dönemlerinde böyle anlayış vardı. Sovyetlerin başlangıcındaki anlayış topluma dayanan, toplumun etkisinin var olduğu bir anlayıştı. Üstten bakan, merkeziyetçi reel sosyalist anlayışlar daha sonradan geliştirildi. Yoksa devrimin ilk yıllarında öyle bürokratik, öyle üstten dayatan, çok merkeziyetçi, ben derim tüm toplum yapar biçimindeki anlayış hakim değildi. Toplumdan gücünü alan bir devim yaşanmıştı. Reel sosyalist anlayışlar var diyoruz. Bunlar kabul edilemez. Kuşkusuz tümüyle böyle değil. Önderliğimizin paradigması da anlayışı da belirli düzeyde var. Birçok kadromuz bu yönlü eğitim görmüşlerdir. Bu nedenle Önderlik paradigmasını uygulamaya çalışıyorlar. Ama diğer taraftan eski klasik sol ve iktidarcı anlayışlar da sürüyor. Bunlar da toplumu rahatsız ediyor. Yani toplumu etkileyememe, üstte kalma, toplumun gücünü tam açığa çıkarmama, örgütlü gücüne dayanıp, yani demokratik topluma dayanıp gerçekten hiç kimsenin artık sarsamayacağı güç haline gelme düzeyi yakalanamadı. Belirli oranda örgütlendi, önemli bir güç oldu, önemli bir devrim oldu. Eğer Önderlik paradigması doğru uygulanır, yapılanma gücü doğru açığa çıkarılırsa bu devrimi kimse yenebilir. Bu devrimi başarıya götürmemek sadece oradaki kadrolar için değil, tüm Özgürlük hareketi açısından sorgulanır bir durum yaratır.

Rojava'da kesinlikle başarı için her türlü koşul ve imkan vardır. Eksiklikleri gidererek paradigma doğru uygulanırsa ABD de, KDP de ne yaparsa yapsın sonuç alamazlar. Kuşkusuz KDP'yi etkisiz hale getirmede doğru araç ve yöntemlerin kullanılması gerekir. Bu açıdan da demokratik ulus anlayışını geliştirmek önemlidir. Demokratik ulus anlayışını geliştirirsek, toplumun diğer kesimini katarsak o zaman etkili olmazlar. Dar yaklaşım, sadece PYD'ye dayanan bir yaklaşım yetersiz kalır. Diğer Kürt siyasi kesimleri, etnik topluluklar var, dinsel topluluklar var, farklı sosyal yapılar sürece katılırsa, bu konuda sorun olmazsa Rojava'da devrimin tüm engellere rağmen başarıya ulaşacağını söylemek gerekir. KDP ve diğer güçler askeri güçler oluşturup provokasyon yaratarak Rojava Devrimi'ne müdahalenin gerekçesini yaratma gibi bir uğursuz plan peşindedirler. Herkes özgürce siyaset yapabilir, örgütlenebilir; ancak askeri güç örgütleyip provokasyon yaparak Roja-

va'ya müdahale gerekçesi yaratmanın da hiçbir hakkı ve meşru yanı olamaz. Bu açıdan bu tür eğilimlerin de zamanla fark edilip etkisizleştirilmesi önem kazanmış bulunmaktadır.

İran'ı Libya ve Suriye gibi ele almak yanlışır

Özcesi Rojava'daki demokratik devrim Suriye'de üçüncü güçtür. Hem de tek alternatiftir. Aslında bu karakteri tüm Ortadoğu için geçerlidir. Rojava devrimi Suriye'nin demokratikleşmesinin merkezidir. Suriye demokratikleşmesi Kürt eksenine üzerine oturacaktır. Nasıl olursa olsun, Suriye'nin demokratikleşmesinin rengini, mayasını Rojava devrimi belirleyecektir. Çünkü başka alternatifte yok. Tek alternatif Rojava'da Özgürlük hareketidir. Aslında Kürt özgürlük hareketi Rojava'da kendisini iyi anlatamamıştır. Eğer kendini iyi anlatılsaydı şu anda Suriye'de devrimin öncüsü olunur, Suriye genelinde etkili alternatif bir siyasal hareket haline gelerek kendisini her güce kabul ettirirdi. Çünkü başka alternatif yok. Hiçbir güç de Rojava Devrimi'nin ortaya koyduğu projeyi reddedemezdi. Bu projeyi bütün herkes, Araplarda kabul eder.

Suriye'deki sürecin sonucu Ortadoğu'daki şekillenmeyi belirleyecektir. Şimdi zaten belli ittifaklarda belirginleşmiştir. Suriye üzerinde İran'ın da etkisi var, Lübnan'da Hizbullah'ı da kullanıyor. Irak da mevcut durumda Suriye rejimini ayakta tutan etkenlerden biri. Suriye belli bir süreden sonra bir değişim yaşayacak, yeni sistem kuruluşuna gidecektir. Buradan bazı kesimlerin belirttiği gibi Suriye'den sonra sıra İran'a gelecek yaklaşımları gerçekçi değildir. İran'da büyük karışıklıklar olacak, İran'a ABD müdahale edecek gibi öngörüler içinde olmamak lazım. İran'ın durumu biraz farklıdır. Suriye üzerinde ABD ve Fransa anlaşacaklar, ama İran'ın durumu farklıdır. Çin, Hindistan ve Rusya için İran önemlidir. İran'da ABD'nin istediği bir rejimin olması Avrasya'nın, yani Çin, Rusya ve Hindistan'ın kuşatılması ve baskı altına alınması anlamına gelecektir. Bu açıdan bu durumu engellemek için Rusya ve Çin her imkanını kullanacaktır. Dolayısıyla ABD'nin bu alanda keskin bir müdahale girişimi içinde olması İran'ın konumu düşünüldüğünde zordur. İran'ı Libya ve Suriye gibi ele almak yanlışır. İran'da değişim süreci zamana yayılarak sıkıntı yaratılıp gerçekleştirilmeye çalışılacaktır. ABD İran için böyle bir politika yürütüyor. İran toplumu da buna yatkındır. İran İslam Devrimi de bizim devrimimiz gibi uzun sürüp derinleşmemiş olsa da toplumsal bir devrimdi. Bu yönüyle İran'da dengeler biraz daha sarsılırsa İran toplumu patlayabilir. Yani İran'da zaman içinde muhalefete dayalı bir toplumsal hareketlilik ortaya çıkabilir. İran

öyle bir toplumdur ki bir ayağa kalktı mı önünde asker, polis dayanamaz. İran'da kısa sürede bir şey beklenmemelidir. Bu tür değerlendirmeler eskiden beri vardır, ama gerçekleşmemiştir. Kuşkusuz Suriye'den sonra İran daralmış olacak, daha da sıkıntıya düşecek. Suriye'deki değişimden sonra İran'daki Hizbullah'ın da pozisyonu sınırlanacaktır.

İran kendisini Ortadoğu'daki istikrarsızlıklar üzerinden yaşatarak ayakta kalıyor. Ortadoğu hep istikrarsız oldu, ama İran hep ayakta kaldı. Mevcut istikrarsızlık yerine geçiş süreci tamamlanır da dengeler oturmaya başlarsa İran rejimi şundaki mevcut haliyle ayakta kalamaz. Ancak kendini dönüştürerek ayakta kalabilir. O potansiyel var mı, var. Aslında İran rejimi Önderliğin Ortadoğu savunmasında belirttiği gibi milliyetçi daralma içine girerse kaybeder. Ama milliyetçi daralma içine girmez de tarihine uygun biçimde bütün diğer halkları kapsayan bir sistem olursa İran kendini kurtarabilir, ayakta kalabilir, hem de öz değerleriyle. İran'ın bir devlet geleneği var. Bu da farklılıkları kabul eden bir devlet geleneğidir. İran'ın genlerinde bu vardır. Hatta şu anda Yahudiler varlığını bile İran'ın (Perslerin) bu anlayışına borçludurlar. Roma İmparatorluğu döneminde hepsi bugünkü Güney Kürdistan'a göç ettiriliyor. Daha sonra Persler geliyorlar, onlara vatanlarına dönmeleri için yardımcı oluyorlar. Kalanlar da varlıklarını bir tehdit görmeden sürdürüyorlar. İran geleneğinde farklılıklarla yaşamak vardır. İlk Siyaset Bilimi kitabı olarak da ifade edilen siyasetnamede Nizamülmülk padişaha öğütlerinde; *"İlişkilerini tek bir topluma, etnik kimliğe dayandırmayacaksın, ancak farklı milletlere dayandırırsan ayakta kalabilirsin,"* diyor. Tarihte de böyle ayakta kalıyor. Ama şu anda böyle bir zihniyet yok. Ne Hamaney'de bu var ne de zaten Ahmedinejad'ta. Her ikisinde de milliyetçilik var. Bu nedenle tarihlerine ters bir konumu yaşadıklarından İran için muhalefet farklı etnik ve dinsel toplulukları da yanına alarak etkili hale gelebilir.

İran şu anda Irak'ta etkili olmaya çalışıyor, etkilidir de. Fakat Irak söz konusu olunca şunu belirtmek lazım; sünniler Irak sistemi içinde yer almadıkları müddetçe Irak'ı kimse istikrara kavuşturamaz. Bunun tarihsel, toplumsal temeli vardır. Sünniler Irak'ta tarihten beridir hep etkili olmuşlardır. Sadece Saddam zamanı değil, önceden de etkililerdi. Örgütlenmeye ve harekete geçmeye yatkındırlar. Bu özellikler şiilerde zayıftır. Yönetim gücü, yönetme kapasitesi sünnilerde var. Nüfusu azdır, ama örgütlenip sorun çıkarma, etkili olma potansiyelleri güçlüdür. Bu bakımdan Irak'ta demokratik ulusal yaklaşım gösterilirse sünniler de siyasal yaşamın içine etkin katılırlarsa o zaman Irak istikrara kavuşabilir. İran politikası şiilerin çok hakim olmasını is-

tediği için, sünni kesimi sistem içine alamıyor; ilişki kuramıyor, sindiremiyorlar. Bu şu demektir, Irak'ta sorunlar bir süre daha devam edecektir. İran'ın şii haki-miyetini sağlama durumu ve buna da-yanarak kendini ayakta tutması politikası Irak'ta sorunları devam ettirecektir. Do-layısıyla Irak'ta da sorunların kısa sürede biteceği gibi bir öngöründe bulunmamak lazım. Kürtlerle de sorunlar devam ede-cektir. Kürtlerin yapması gereken mez-hepçiliğe düşmemesidir. Şiilerin de, sün-nilerin de, bütün diğer farklılıkların da içinde olduğu bir demokratik ulus projesi dayatmalıdır. Bunu yapabilirlerse Kürtler Irak'ta öncü olabilirler. Hem şiileri, hem sünnileri bütün halkları etkileyebilirler. Yoksa şu anda sünnilerin anlayışıyla da şiilerin anlayışıyla da Irak'ın istikrara kavuşması mümkün değildir. Öyle kimse de sünnileri susturacak durumda değildir. Irak'ta sünnilerin susturulacağı sanılı-yorsa bu büyük bir gaflettir. Irak tarihini anlamamaktır. Diğer taraftan sünnileri sürekli destekleyen Ürdün, Suudi Ara-bistan var. Bu bakımdan istikrarsızlık orada devam edecektir.

Şu anda Güney Kürdistan da bir altüst oluş içindedir. KDP şunu bunu zorlamak istese de eski gücünde değildir. Irak'ta da KDP'nin etkisi kalmamıştır. Siyasal İslamcılar Güney'de giderek güçlenmektedir. Öyle ki, demokratik bir ortam ve serbest seçim olsa Behdinan'da islamcılar önemli bir güç olurlar. KDP'nin dayandığı toplumsal taban giderek da-ralıyor. Toplumda tepki var. Bizim para-digmamız, alternatif bir hareket olmamız, alternatif bir toplum projemizin olması siyasal zihniyetimiz Güney Kürdistan'ı çok etkiliyor. Siyasal islamcılar daha fazla gelişmiyorsa nedeni budur. Bizim alternatif toplum projemiz nedeniyle KDP'ye olan tepkiler bu kesimleri yö-neliniyor. Çünkü PKK gerçeği, önderlik gerçeği, bizim alternatif gerçekğimiz Gü-ney toplumunu da etkiliyor. PÇDK'nin durumu ayrı. PÇDK doğru bir örgüt, yö-netim ve kadro anlayışına ulaşamadığı, bu yönlü etkili bir projesi ve çabası ol-madığı için gelişmiyor. Devrimci tarz, devrimci öncülük, akışkanlık ve sürük-leyicilik yakalanamadığı için PKK'nin et-kisini örgütleyemiyorlar. Çok fazla şu imkan tanınsın, şu imkan verilsin yakla-şımı olunca devrimci tarz tutturulmıyor, bu nedenle de etkili olamıyorlar.

Bizim paradigmamıza, bizim zihniyet ve karakterimize uygun bir öncülük ve kadro anlayışıyla Güney'de büyük gelişmeler yaratılabilir. Ancak bu eksikliği gideremedik. Öncülük, kadro anlayışını köklü değiştiremedik. Sorun niyette değil. Kuşkusuz Güney ortamı paradigmamızın ve önderlik gerçeğinin etkili kılınmasını ihtiyaç haline getirmiştir. Bu açıdan yakın zamanda böyle bir gelişme de müm-kündür. Güney sisteminin varlığı geliş-meye engel oluyor demek doğru değildir. Orada da önderlik gerçekğimiz ve hare-ketimiz etkili olacaktır.

Yeni bir döneme girdik

Önder Apo'nun demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı yeniden inşa hamlesiyle mücadele tarihimizde yeni bir döneme girmiş bulunuyoruz. Bu süreç yoğun tar-tışılıyor ve değerlendiriliyor. Doğru da anlaşılması gerekiyor. Kırk yıldır bir mü-cadele yürütüyoruz. Bu mücadele çıkışı itibariyle de gerçekten radikal, köklü de-

ğişimleri, dönüşümleri içeren bir hareketti. Bu hareketin devrimci, köklü değiştiren, dönüştüren karakteri ilk çıkışında oluştu. İlk çıkışından itibaren siyasal, sosyal, kültürel sorunlara da köklü değiştirme, dönüştürme çerçevesinde yaklaştı. So-mut ifadesi olarak Önder Apo daha ilk çıkışında kendine ihanet ettirilmemiş tek bir Kürt kalmamıştır, değerlendirmesinde bulunmuştu. Kürt'ün siyasal duruşunu kendi gerçeğine ihanet olarak değer-lendiriyordu. Başlarken şunu da söyledi, Kürdistan'da tam insan yoktur, sağlam insan yoktur, herkes eksiktir, siz de ek-siksizin; kendinizi böyle göreceksiniz. Toplum da böyle, çalışacağınız arka-daşlar da böyle. Bunu bilerek devrime gireceksiniz ve değiştireceksiniz, dön-üştüreceksiniz, yaklaşımı içinde olmuştur. Böyle köklü eleştiri ve köklü dönüşümü ifade etmiştir. İlk hedef de kendine ihanet ettirilmiş Kürt'ten özgürlüğü için mücadele eden bir halk yaratmaktı. Esas hedef buydu. PKK ve Önder Apo gerçeğinin ilk ortaya koyduğu hedef buydu. Bu ko-nuda kırk yıldır büyük, kıran kırana bir mücadele verildi. Bölge devletleri anla-mında, iç gericilik anlamında, uluslararası güçlerin saldırısı anlamında bütün bu olumsuzluklara rağmen hepsine karşı koya koya, mücadele ede ede bugünlere geldi. PKK zor koşullarda mücadele et-menin devrimciliği olarak, zor koşullarda başarmanın devrimciliği olarak tarih sah-nesine çıktı. Bütün zor koşulları da ken-disi için mücadele ve varlık gerekçesi olarak gördü ve bu büyük mücadeleyi bugüne kadar kesintisiz sürdürdü.

Önder Apo'nun esaretiyle bu müca-dele kesintiye uğratılmak, tasfiye edilmek istendi. Ancak Önder Apo önderlik ger-çeği ve gücüyle bunu da boşa çıkardı. Halkın ve örgütün mücadelesine öncülük eden, hepsine perspektif ve doğrultu veren, uluslararası komployu boşa çı-karma sistemini de zihniyetini de yaratan Önder Apo oldu. Daha ilk yakalandığı an bile kendi esaretini Kürt sorununun çözümü için değerlendirmek istedi. İlk düşündüğü, komployu nasıl boşa çık-a-rırım, esaret koşullarını bile mücadelenin hizmetine nasıl sokarım olmuştur. Esaret altına alınır alınmaz uçakta düşündüğü, şimdi yeni pozisyonda nasıl mücadele edeceğim, kendimi nasıl konumlandı-racağım, Özgürlük mücadelesini bu ko-şullarda nasıl sağlıklı, güvenli yürüte-ceğim, olmuştur. Düşüncesi bu oldu ve buna göre bütün davranışlarını ve söz-lerini buna göre ayarlardı. İlk esaret altına alınma sırasındaki ve mahkeme koşullarındaki değerlendirmeleri bile ta-mamen mücadelenin gelişme zeminini yaratma ve kendi pozisyonunu da mü-cadeleye hizmet eder hale getirme ama-çlıdır. Bulunduğu koşulları değerlendirerek mahkemeye söylediği ilk sözlerle şunu demek istedi; *“ben esaret altındayım, bakın esarete aldınız, hiçbir kompleksiniz olmasın, gelin bu kompleksiz ortamda bu sorunu çözün.”* Kendi pozisyonunu bile Türk devletinin kaygılarını giderme ve o durumunu bile bir çözüm için teşvik etme olarak ele aldı. Tabii sadece bir boyutu buydu, ama bir bütün olarak bir denge içinde bunu da ortaya koydu. Öte yandan saldırılar ağırdı, o saldırıları boşa çıkarmak istedi. Bir de o dönemde örgütün sıkıntısı vardı. Sıkıntı şöyleydi, onu da yeni bir döneme girerken ifade etmek lazım. Gerçekten örgütün bir de-ğişime dönüşüme ihtiyacı vardı. Önderlik

“AKP’nin iktidara getirilmesinin bir nedeni de uluslararası güçlerin bölgeye müdahale etmesiydi. ABD Irak’a müdahale sürecinde Türkiye’de siyasal islamcı bir partinin iktidarda olmasını kendi çıkarına uygun gördü. Türkiye’deki egemen güç odakları da bize karşı mücadelede diğer partiler çok zayıf konumda olduğundan AKP’yi desteklediler. Bize karşı mücadele edecek başka bir güç kalmamıştı.”

bunu hissediyordu, bunu yaratmaya ça-lışıyordu. V. Kongre'de de aslında bunu yaratmaya çalıştı. Genel olarak gerçekten de bir değişimi öngören bir kongreydi. Önderlik bütün belgeleri de ona göre hazırlamıştı. Ama kongre bu rolü tam yerine getiremediği gibi, kongre sonrası da hedeflenenler yerine getirilemedi.

V. Kongre sonrası hareketi daha etkili mücadele eder konuma getirecek de-ğişimin yapılamamasının nedenleri vardı. Bunlardan biri, tasfiyeci eğilimdi. Zeki şahsında somutlaşan bu tür eğilimler Önderliğin radikal kararlar almasını en-gelliyordu. Çünkü ciddi değişim süreçleri sağlıklı ortamlarda olur. Ortam ve örgüt rahat değil ve sorunlar yaşıyorsa bazı değişiklikler yapmak ters sonuçlar ve-rebilir. Nitekim 2003'te değişim neredeyse örgütün alabora olmasıyla sonuçlana-caktı. 1990'lı yıllarda Zeki tasfiyeciliği ve başka zorlayıcı etkenler köklü değişim yapmayı engelliyordu. Yoksa Önder Apo esaretinden önce de köklü değişimler yapmayı düşünüyordu. Ancak örgüt için-deki o yaşanan sorunlar Önderliğin de-ğişim hamlelerini, değişim girişimlerini sıkıntıya soktu ve bedeli ağır oldu. Yoksa Önderlik daha 1990'lı yılların başında kendi düşünce dinamiğiyle değişimi ya-ratmaya, örgütü değiştirmeye başlamıştı. Ama dediğimiz gibi tasfiyecilik onu ve başka etkenler bunu engelledi. Değişimi zamanında yapamama sonucu komplo önlenemedi. Önderlik biz zindandayken bize hep şunu derdi, siz zindana düştü-nüz, başarısızsınız derdi. Doğru dev-rimcilik yapsaydınız, doğru tedbir alsay-dınız zindana düşmezsiniz, derdi. Bizi hep öyle eleştirdi. Bizim zindana düş-memizi başarısızlık olarak eleştirdi. Ken-disi zindana düştüğünde de bu durumu sorguladı. Önderlik zindana düşmesinin önemli nedenleri olarak yetersizlik ve vefasız dostları gösterdi. Kimi yakla-şımında ve sistemde sorunlar vardı. Bu bakımdan Önder Apo örgütü o sı-kıntılardan çıkarmak ve yeniden mü-cadele eder hale getirmek için 2000'den sonra paradigmal dönüşümü gündeme getirdi. Böylelikle örgüt yeniden etkili mücadele eder hale geldi. O değişimlerin hepsi örgütü yeniden daha etkin müca-dele eder hale getirme çabalarıydı. Ön-derlik çabalarını, değişimi, dönüşümü hep böyle gördü. Zaten bir devrimci ha-reket için değişim dönüşümün böyle ol-ması gerekiyor. Hep daha etkili mücadele etmek, konumunu daha güçlendirmek, sistem karşısında daha güçlü pozisyona gelmek! Önderlik her zaman böyle bir yoğunlaşma içinde olmuştur.

İmralı yıllarını da uluslararası kom-ployu boşa çıkararak örgütü daha etkili hale getirecek yoğunlaşma içinde geçirdi, Yoğunlaşmalarını örgüte yansıttı. Bu yo-ğunlaşma ve yeni paradigma çerçeve-sinde PKK belirli bir değişim dönüşüme uğratıldı. Örgütümüz 2000'lerdeki ya da 1995'terdeki örgüt değildir. Adım adım bu örgüt önemli bir ideolojik, teorik, pa-radigmasal değişime uğradı. Zihniyet

ve yapısal değişime uğradı. Önderlik AİHM savunmalarında zihniyet ve vicdan devriminden söz etti. Bunlar önemli dü-zeyde gerçekleşti. Bütün bunlar müca-delemizi güçlendirdi. Mücadelemizi daha etkili kılar hale geldi. Ya da düşman sal-dırları karşısında kendini koruyabilen, kendini ayakta tutabilen bir pozisyon kazandı. Bunun görülmesi gerekiyor.

AKP'ye karşı büyük bir mücadele yürüttük

2004 1 Haziran Hamlesi'yle de mü-cadelemiz bu paradigma çerçevesinde sürekli bir gelişme gösterdi. Eksikliği ve yetersizliğiyle tasfiyeciliği atlatarak de-ğişim sürecini yaratıp örgütü mücadele eden, toplumsal tabanda da kendisini güçlendiren, her alanda kendisini ge-nişleten bir pozisyon kazandı. Yeni sü-rece değinmeden önce geçen yıllardaki mücadelemizi de kısaca değerlendirelim. Biz son yıllarda AKP'ye karşı büyük mücadele yürüttük. Mücadele edip de-ğiştirmek, dönüştürmek istedik. Önderliğin görüşme notları var. Bu görüşmen not-larında AKP için ittihatçılardan daha teh-likelidir değerlendirmesini yapmıştır. Son savunmasında da bu yönlü kapsamlı de-ğerlendirmeler yapılmıştır. O yönüyle ger-çekten büyük bir mücadele yürüttük. Son iki yıl nasıl bir mücadele yürüttüğümüzün somut kanıtıdır. Ancak bu mücadelemiz askeri ve siyasi olarak sonuç almıyadı. Sonuç alacak kapasitesi vardı. Mücadele geçen dönemden bugüne gelişmeler de yarattı, başarılar da oldu. O yönüyle bir gerileme değil, sürekli bir gelişme, güç-lenme içinde oldu, ama istediğimiz kesin sonuçları da tam alamadık.

AKP'nin iktidara getirilmesinin bir ne-deni de uluslararası güçlerin bölgeye müdahale etmesiydi. ABD Irak'a müda-hale sürecinde Türkiye'de siyasal islamcı bir partinin iktidarda olmasını kendi çı-karına uygun gördü. Türkiye'deki egemen güç odakları da bize karşı mücadelede diğer partiler çok zayıf konumda oldu-ğundan AKP'yi desteklediler. Bize karşı mücadele edecek başka bir güç kalma-mıştı. Eski klasik güçler çökmüştü. Bize karşı mücadele edecek durumda değil-diler. O nedenle o klasik iktidar blokları, asker sivil bürokrasi de AKP'yi destekledi, iktidar olmasını istedi. Çünkü diğer iktidar blokları üzerinden artık dış güçlerin des-teği alınamazdı. Aynı zamanda dış güçler Irak müdahalesi çerçevesinde AKP'yi iktidarda görmek istiyorlardı. İç güçler de bundan faydalanarak hem bölgeye müdahale etme imkanına kavuşma, hem de dış destek alarak bizi tasfiye etmek bizi tasfiye etmek için yoğun bir mücadele yürüttü. Bize karşı yürütülen bu savaşın süreçleri ve aşamaları var. Özeti şudur: Önderlik görüşme notunda da çok somut bir biçimde ifade ediyor; AKP *“Kürtleri en iyi ben ezerim, en iyi ben tasfiye ederim, en iyi ben oyalarım”* diyerek diğer güçlerin desteğini alarak iktidarda kaldı. Bu çerçevede bugüne kadar AKP'yi iktidarda tutan temel etken biz olduk. AKP Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme iddiasına dayanarak ve başka da alternatif olmadığı için iktidarını sürdürdü. Yoksa klasik iktidar blokları AKP'nin bu kadar uzun süre iktidarda kalmasına ta-hammül etmezlerdi.

AKP'ye karşı hem gerilla olarak hem de halk serhildanı olarak mücadele yü-

rüttük. Bunun yanında siyasi mücadele de yürütüldü. Eğer olabilirse AKP'ye de çözüm için adım attırma çabaları oldu. 2006 ateşkesi oldu, daha sonraları ya-pılan ateşkesler oldu. Fakat Önderlik 2006 ateşkesini hiç içine sindirmedi. 2006 ateşkes süreci şöyleydi: AKP de sıkışmış, devlet de sıkışmış, ikisi de sı-kışık durumda. AKP ile devlet arasında da sorunlar var. Böyle bir dönemde biz ateşkes yaparak AKP'yi rahatlattık. Ön-derlik böyle değerlendiriyor. Eğer mü-cadele etseydik, sıkıştırıp belki daha er-ken sonuca gidebilirdik diye düşünmek-tedir. O nedenle 2006 ateşkesine hep soğuk yaklaştı. Bana doğru bilgi verilseydi yapmazdım dedi. Zaten 2006 ateşke-sinden bir iki hafta sonra şunu söyledi. *“Bir iki ay içinde adım atılmazsa bunu bir oyun sayarım, bir komplo sayarım”* dedi. Nitekim AKP'nin sıkışık dönemden kurtulmasını sağladı. AKP o ara dönemi böyle geçirdi, sonra da sistemle bir uz-laşma içine girdi. Dolmabahçe'de klasik iktidar bloklarıyla uzlaşarak bize karşı savaş hükümeti haline geldi.

Bu süre içerisinde Oslo görüşmeleri de var. O süreçte örgütün yaklaşımı şöy-leydi; AKP'nin politikaları da az çok bili-niyor, bir çözüm politikası olmadığı gö-rülüyordu. Ama Önderlik de hareket de toplumu ve devleti bir çözüme hazırlayıp AKP'yi zorlayabilir miyiz diye yaklaştı. Oslo görüşmelerinin mantığı, hareketin bu görüşmeleri yürütmesi böyle oldu. AKP'nin çözüm yaklaşımı var, AKP çö-zebilir diye bu görüşmeler sürdürülmedi. Hem devleti ve toplumu hazırlamak, hem bize saldıran uluslararası güçleri frenlemek için böyle bir yaklaşım uygun görüldü. Ama bu görüşmeler sürecinde AKP'nin bir çözüm yaklaşımı olmadığı daha net bir biçimde görüldü. Önder Apo çözümü kolaylaştıran üç protokol hazırlamıştı. Protokollerin reddedilmesi bunu ifade ediyordu. Yoksa şu andaki Önderliğin mektuplarında ortaya koyduğu ve bugün üç aşama dediği çözüm yaklaşımıyla o protokoller arasında çok fark yoktur. Ay-nısıdır. Şimdi sadece bu protokoller aş-a-malandırılmış ve bir proje biçiminde su-nulmuştur. O zaman aşama yoktu, ama içeriği böyleydi. Fakat AKP'nin bir çözüm politikası olmadığı için ondan bir sonuç alınmadı. Ama sonuç alınmadı derken, herhangi bir somut sonuç çıkmamasından söz ediyoruz. PKK ile görüşmek zorunda kalmaları, Önderliğin yanına gidip gel-meleri, bizimle Önderlik arasında sürekli mektup alıp veriş yapmaları yeni bir du-rumdu. Önderlikle hareket arasında mek-tuplar gidip geliyordu. Biz AKP'nin ne düşündüğünün farkındaydık, öyle gözü küllü değildik. AKP hükümeti zorlandığı için bu görüşme sürecini kabul etmek zorunda kalmıştı. Biz de o koşullardan yararlanmaya, o koşulları değerlendirmeye çalıştık. Hem devlet ve toplumu hazırlama hem de kendi sistemimizi, kendi örgütlenmemizi geliştirme konu-sunda değerlendirmeye çalıştık. Ama so-nuç itibariyle bir şey çıkmadı.

Önder Apo gerçekten de demokratik siyasal yollardan çözümü istiyordu. Düşünce sistemi ve paradigması bunu tercih ediyordu. Oslo'da da en son pro-tokollerle bu tutumunu net olarak ortaya koydu. 2010'da Devrimci Halk Savaşı dönemi denen mücadele başladı, ama sonradan yine AKP'ye bir şans daha verdi. Fakat Önder Apo AKP'nin politi-kalarının bir çözüm politikası olmadığın

“İran şu anda Irak'ta etkili olmaya çalışıyor, etkilidir de. Fakat Irak söz konusu olunca şunu belirtmek lazım; sünniler Irak sistemi içinde yer almadıkları müddetçe Irak'ı kimse istikrara kavuşturamaz. Bunun tarihsel, toplumsal temeli vardır. Sünniler Irak'ta tarihten beridir hep etkili olmuşlardır. Örgütlenmeye ve harekete geçmeye yatkındırlar. Bu özellikler Şiilerde zayıftır.”

görüyordu. Onun için “AKP çözmekten, PKK de devrim yapmaktan korkuyor” dedi. Böyle bir değerlendirme yaptı. Bu yönüyle Önderlik AKP'nin ve devletin durumunu kapsamlı olarak değerlendiriyordu. Şunu söyleyebiliriz; Önderliğin devleti ve AKP'yi tanıma düzeyi çok yüksektir. Hepimizin toplamından daha iyi tanıma kapasitesi vardır. Yaşadıklarıyla, yoğunlaşmasıyla, bu yönüyle Türk devleti üzerinde, iktidarları üzerinde en fazla yoğunlaşan bir önderlik geçişini ifade ediyor. Zaten bu yoğunlaşma Önderliği büyüttü. Önderliği büyük yapan Ortadoğu üzerinde, Türk devleti üzerinde, Kürt geçişi üzerinde yoğunlaşmasıydı. Bu yönüyle içeride de Türk devletini tanıma, değerlendirme gücü çok yüksek oldu. Buna göre değerlendirmelerini yapıyor, buna göre politika belirliyor ve önümüze koyuyordu. Oslo görüşmelerinde de Önderlik de hareket de olabilirse adım attırmak istedi, ama olmadı.

2012'nin kazananı Özgürlük hareketi oldu

Sonra işte 2011 ve 2012 süreci yaşandı. Gerçekten de tasfiye edilmek istendik. AKP'nin bu tutumu takınmasında ABD'nin bölgeye müdahalesinin de etkisi var. Nasıl ki 2001 İkiz Kuleler olayından sonra ABD'nin terörizme karşı mücadele politikasından yararlandıysa, ABD'nin terörizmi önceden önlemek için her türlü müdahale yapma konseptinden Türkiye'yi yararlandırdıysa, yakın döneme kadar bize karşı mücadele ederken bunu da önemli oranda değerlendirdiysen, ABD'nin Arap Baharı'ndan sonra bölgede daha etkili olmak istemesini de değerlendirip bizi tasfiye etmek istedi. 2011 ve 2012'de savaşın bu kadar şiddetli sürmesinin nedeni buydu. Bizi tasfiye etmeyi hedefliyordu. Dış güçlere dayanarak bunu yapacağını düşünüyordu. İçeride de kendini güçlü hissediyordu. KDP'nin de büyük bir desteği vardı. Şunu belirtebiliriz, geçen dönemde mücadelemizin istediği sonucu almasındaki en büyük engellerden birisi de KDP olmuştur. KDP bu anlamıyla sadece AKP ile ilişkilenebilir mücadelemize karşı tutumu nedeniyle tarihsel olarak Kürt karşıtı bir konumda bulunmuştur. Devrim karşıtlığını sadece Kuzeyde değil, Kürdistan'ın bütün parçalarında Kürt halkının özgürlüğünün karşıtlığını yapmıştır. AKP buna da dayanarak, dış güce ve içerideki gücüne dayanarak bizi tasfiye etmek istedi. Buna inandı. Ama 2012'de görüldü ki bu olmadı. Bu yönüyle 2012'deki mücadelemiz, Devrimci Halk Savaşı Hamlemiz istediğimiz tüm hedeflere ulaşamadı, istediğimiz düzeyde olmadı, ama ilk defa bu düzeyde devleti sarstı. Bunu kendileri de herkes de kabul etti. PKK ilk defa bu düzeyde askeri bir hamle yaptı, Türk ordusunu zorladı. Bu yönüyle 2012 açısından, yani savaşların sonuçları açısından değerlendirilirse siyasi olarak askeri alanda kazanan biz olduk. Gerileyen, daralan, bize karşı tasfiye politikasından sonuç almayan Türk devleti oldu. Sıkıştı ve gerçekten önemli darbeler yedi. Botan'da, Bingöl'de, Dersim'de darbe yedi. Askeri olarak önemli bir zorlanma yaşadı.

Rojava Devrimi de mücadelemizi olumlu etkilerken, Türk devletini de bölgesel politikalar açısından önemli düzeyde daralttı. Sadece mücadelemiz Rojava'yı etkilemedi, Rojava devrimi toplumsal mücadeleyi, toplumun özgürlük tutkusunu, mücadele azmini pekiştirdi. Önderliğin duruşu da bu dönemde mücadelemize büyük bir güç kattı. Bu, devlete karşı bir duruştu. Mücadeleyi etkili hale getirme duruşuydu. Devlete, size karşı mücadele edeceğim, mesajı verirken bizi de kararlı bir biçimde müca-

deleye sevk eden, bütün toplumsal güçleri etkili mücadeleye sevk eden bir duruş oldu. Önderliğin görüşmemesi, bizi etkili mücadele ettirmek içindi. Başka seçeneğiniz yok, mücadele edeceksiniz, sonuç alacaksınız, dedi. Devlete de adım atmazsan benim duruşum böyledir sonuna kadar mücadele edeceğiz, mesajı verdi. Bu duruşu mücadelemizin gelişmesinde etkili olduğu gibi, düşmanı da ürküttü. Öyle ki, Mehmet görüşmeye gittiğinde Kürt Halk Önderi, “*sen nasıl gelirsin, sen bu yükü kaldıramazsın, bu yükü kaldıracak durumda değilsin*” dedi ve reddetti. Önder Apo kendi duruşunun mücadele açısından, devlet açısından ne anlama geldiğini iyi bildiği için Mehmet'e öyle bir tutum gösterdi. Önderliğin duruşu, zindan direnişiyle birleşince AKP daha da zorlandı. O kadar zorlandı ki, Mehmet'in Önderlikle görüşmesini sağlamak için Önderlikle harekete kaygılandırarak haberler uçurdu. Bunun sonucunda Kürt özgürlük hareketi Mehmet'i göndererek Önderliğin durumunu öğrenmek istedi. Mehmet gittiğinde de Kürt Halk Önderi tutum koydu. Devlet sıkışınca Önderlikle bir görüşme yaptırıp kendi üzerindeki baskıyı hafifletmeye çalıştı. Bu, toplumu gevşetmeye yönelik bir adımdı. Zaten bu gevşetme tutumu kongre öncesi idi. Kongreden güçlü ve etkili çıkmak için de hem Önderliğin görüşmesini sağlattı, hem de KDP'yi ve Mursi'yi getirtti, böylece kongreden pozisyonunu güçlendirerek çıkmayı hedefledi. Daha sonra açlık grevi sürecinde Önderlikle görüşmeler yaptırıldı. Önderlik AKP'nin sıkıştığını, zorlandığını gördü. Bu yönüyle Önderlik girişim başlattı. Bu girişimi AKP'nin sıkıştığını gören Önderlik tarafından yapılmış bir hamle olarak ele almak gerekmektedir.

Bu hamleyi yaratan zeminin çeşitli boyutları var. Birinci boyutu kırk yıllık mücadelemizin geldiği düzeydir. İkincisi, Ortadoğu'da şu anda gelişen durumdur. Esas önemlisi de Önder Apo'nun paradigmasıdır. Yeni özgürlükçü demokratik paradigmasıdır. Bu paradigmanın devrimci karakteridir. Bu süreci değerlendirirken bu paradigmanın devrimci ve özgürlükçü karakterini çok iyi anlamamız gerekiyor. Bu çerçevede anlamadığımız, anlatmadığımız çerçevede anlaşılması zordur. Bizim açımızdan zor olur, toplum açısından zor olur, bütün dostlar, bütün güçler açısından zor olur. Tabii ki kırk yıllık bir mücadeleye dayanıyor, önemli bir toplumsal güç yaratmışız. Gerçekten büyük bir devrimle köklü devrimle demokratik toplum gerçeğini ortaya çıkarmışız. Bu çok önemli bir veridir. Çok önemli bir olgudur. Bu gerçeklik devrimsel gelişmeleri ifade edecek bir düzeyi ifade ediyor. Uluslararası durum da bu hamleyi daha da anlamlı kılıyor. Ortadoğu'da politik hamle yapma zamanıdır. Nitekim

herkes kendine göre bir politik hamle yapmaya çalışıyor. Kim bu süreçte politik hamle yapar, politik sürece müdahil olursa o kazanabilir, o etkili olabilir. Geçen dönemde bunu yaptık. Silahlı mücadeleyi yükselterek, radikal bir duruş, devrimci bir duruş göstererek sürece müdahale ettik. Rojava Devrimi de bunun bir parçası olarak gelişmiş ve derinleşmiştir. Geçiş süreçlerinin karakteri şöyledir; kim etkili olursa, kim müdahil olursa, kim kararlı olursa onlar kazanır. Seyredenler, izleyenler kesinlikle bu süreçlerde kaybederler. Etkili olamayanlar, güçsüz olanlar bu süreçte kaybederler. Bunun en somut ifadesi 20. yüzyılın başında Kürtlerin kaybetmesidir. Örgütsüzdür, politika yoktur, izleyicidir. Birileri verirse hak elde edecek. En fazla yaptıkları, BM'ye, şuraya buraya dilekçe yazıp Kürtlerin de haklarının verilmesi istemedir. Bunun dışında bir şey yok. Bu nedenle sonuç alamamışlardır.

Önder Apo böyle tarihi bir dönemde aktif bir müdahale yaparak Kürtleri politikasız bırakmamak ve gelişmelere yön vermek istemiştir. Bu süreçte herkes politika üretirken, herkesin bir Kürt politikası varken, herkesin bir bölge politikası varken, Kürt politikaları ve bölge politikaları kapsamlıyken, bir bütünün parçası olarak yürürlüğe konulurken Önderlik de Türkiye'yi demokratikleştiren, Kürt sorununa demokratik çözüm arayan ve bu temelde de Ortadoğu'da demokratikleşme sürecini hızlandıran bir hamle yapmıştır. Bu hamleyi bir bütün Ortadoğu ve bunun parçası olan Kürt politikasını ortaya koymak ve pratikleştirmek için gerçekleşmiş bir siyasi müdahale olarak görmek gerekir.

Meşru savunma savaşı halklar için zorunludur

Kuşkusuz Ortadoğu gerçeğinde hemen bir normalleşmenin gelişmesi mümkün değildir. Bizim demokratik çözüm hamlemiz, Türkiye'yi demokratikleştirme ve Kürt sorununun çözüm yaklaşımımızın Ortadoğu'ya da bir müdahale olduğunu, bu gelişirse Ortadoğu'daki her şeyi değiştireceğini, bütün süreçleri etkileyeceğini, yani bütün ülkeleri demokratikleşme önünde bu sürece sokacağını, o eski gerici iktidarları sarsacağını görmek gerekir. Bu demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesinin sadece Türkiye'nin demokratikleşmesini değil, Kürtlerin merkezinde olduğu bir Ortadoğu demokratikleşmesini sağlatacağını görmek ve bu temelde Türkiye'deki bu süreci bir yönüyle normalleşme, ama bir yönüyle de Ortadoğu'daki o kaos aralığındaki sürece müdahale ederek, daha aktif ve etkili mücadele eder hale gelip tüm Ortadoğu'yu demokratikleştiren, demokratikleşmeye sokan bir kulvara sokmak istiyor.

Demokratik çözüm hamlesinin paradigmasal yaklaşımı önemlidir. Şunu görmek lazım. Meşru savunma savaşı halklar için zorunlu bir savaştır. Egemenleri güç yapan iki şey vardır; Birincisi sistemlerin merkezi olmasıdır. Bütün merkezi sistemler, merkeziyetçilik egemenleri güç yapar, egemenler ancak merkezi sistemin olduğu, merkezileşmenin olduğu yerde ellerindeki imkanları kullanarak iktidarı ellerine geçirirler. Bütün merkezi sistemler, demokratik olmayan, gücün merkezde yoğunlaştığı örgütlenme modelleri de, siyasi sistemler de egemenleri güç yapar. Halklar bu tür sistemlerde güç olamazlar. Egemenlerin güç olmasının birinci kanunu budur, ikincisiyse şiddettir, savaştır. Savaş, ezilenlerin, toplumların özgürlük aracı, mücadele aracı, güç olma aracı değildir. Şiddet ezilenleri değil, egemenleri güç yapan bir araçtır. Bu her zaman böyledir. Dün de böyledir, bugün de böyledir, yarın da böyle olacaktır. Zorunlu Meşru Savunma Savaşları dışında ezilenlerin savaş araçlarına başvurusu çıkarlarına değildir. Bu açıdan paradigmasal olarak da eğer gerekirse meşru savunma sonuna kadar yapılmalı, meşru savunma gerektiği zaman tek ferdi kalmayana kadar özgürlüğü için sonuna kadar savaşmayı bilmek lazım. Bu da bir özgürlük tutkusu, bu da bir özgürlük duruşudur, bir özgürlük çizgisidir. Ama özgürlüğü ve demokrasiyi kazanmak istiyorsak eğer gerçekten demokratikleşme imkanları varsa, demokratik siyaset imkanları varsa bunu değerlendirmek ise en büyük kazanım, en büyük avantajdır. Çünkü ezilenler, ezilen topluluklar, halklar ancak ve ancak demokratik süreçlerde, demokratik süreçlerin imkan dahiline girdiği süreçlerde kendilerini güç yaparlar. Çünkü toplumun ezici gücüdürler. Egemenler ise bir azınlıktır. Azınlıklar ancak şiddet aracı olursa güç olabilir. Ya da merkeziyetçi bir modelde ekonomik ya da başka güçlerini kullanarak –bu bir darbe de olabilir. Çünkü merkeziyetçi modeller darbe yapmaya yatkın modellerdir– kendilerini etkili kılarlar. Çünkü o merkezi düzeneği ele geçirdiğin zaman sistemi kontrol edersen, hakim olursun, sen sistemi yürütürsün. O açıdan ezilenlerin mücadele yaklaşımında, perspektifinde, mücadele araçlarında iki şeyi esas almaları gerekir. Bir demokratik mücadele imkanları varsa bunu kullanmaları, bunu tercih etmeleridir. Çünkü buna dayanarak güç olabilirler. Egemenler ise demokratik süreçlerde güç olma imkanını ve avantajını kaybederler. Demokratik siyaseti, demokratik süreci, demokratik toplumu devreye sokmak demek egemenlerin güç olma avantajını kaybettirip toplumların güç olma avantajını devreye koymaktır. Bir diğeri de demokratik siyaseti devreye sokmak,

buna dayanmaktır. Ezilenler kesinlikle merkeziyetçi olmayan modeller esas almalıdırlar. Onu oluşturmalıdırlar. Merkeziyetçi modellere karşı çıkarak merkeziyetçi olmayan topluma dayalı daha demokratik, daha tabana dayalı modelleri, yani merkeziyetçiliği aşındıran, merkezi etkisiz kılan, bir merkezin etkili olmasını engelleyen modelleri esas almalıdırlar. Çünkü etkili bir merkez olmazsa, merkeziyetçilik olmazsa egemenler istediği kadar uğraşsın hangi merkezi ele geçirip güç olacaklar? Olamazlar. O bakımdan Önder Apo Demokratik Konfederalizm dedi. Demokratik konfederalizmin mantığı esas olarak da egemenleri güç olmaktan çıkaran, ezilenleri, ezilen toplulukları güç yapan bir siyasi ve örgütlenme modelidir. Böyle olduğu için Önder Apo demokratik özgürlükçü sisteminde bu modeli tercih etmiş, bunu toplumların önüne koymuştur. Bu açıdan bu iki durumu dayatmak, buna dayanarak kendi paradigmasını, kendi özgürlük sistemini kurmak ezilenlerin amacı ve hedefi olmalıdır.

Önder Apo bu paradigmaya dayalı bir önderlik gerçeğidir. Aslında doğru olan, şimdiye kadar da uygulanması gereken, ama şimdiye kadar ezilenlerin yeterince sahip çıkmadığı bir modeldir. Geçmişte bu tür çabalar olmadı değil, ama tam bir sistem haline getirilemedi. Yani ezilenlerin kendilerini güç yapma modeli nedir? Ezilenler hangi sistemi tercih etmeliler ve hangi sistem için mücadele etmeliler konusunda muğlaklıklar vardı. Hala da var. Hala devlet konusunda solun netleşmemesi bunu ifade ediyor. Hala demokratik siyaset, demokratik topluma dayanarak güç olma biçimindeki siyasi hamleye hiçbir değerlendirme yapmadan, bir ideolojik ve teorik yaklaşım göstermeden peşinen itiraz etmeleri ya da bunun üzerinde tereddüt ve kuşku uyandırmaları, aslında ezilenler cephesinde toplumların güç olma gerçeğine karşı muğlak yaklaşımın, belirsizliğin sonucudur. Soldaki yaklaşımları, belirli kesimlerdeki yaklaşımları böyle değerlendirmek gerekiyor.

Bu açıdan bu süreci değerlendirirken Önderliğin bu paradigmasal yaklaşımını iyi izah etmek gerekiyor. Bunun üzerinde önemli durmak gerekir. Önderlik demokratik siyaset olacak, fikir olacak, bunlar öne çıkacak, hatta sol da diğer güçler de yasallaşacak, artık solun üzerinde baskı olmayacak, artık Mustafa Suphiler dönemi kapanacak derken kast ettiği eğer demokratikleşmeyi biraz yaratabilirsek, ezilenlere böyle bir güç olma imkanı yaratabilirsek bu çok önemlidir, çok değerlidir, demek istemesidir. Bu ezilenler için, Türkiye'de ezilen topluluklar için yeni bir tarih başlatacak, Türkiye'de 1830'dan beri oluşan devleti sınırlama ve toplumun hak elde etmesi yaklaşımından çok daha fazla gelişme yaratacak, sonuç ortaya çıkaracaktır, diyor. Tabii ki 1830'dan beri söylenenlerin hepsi devletçi zihniyete dayanan demokratikleşme, yani üst toplumun tümünden egemenleri güç olmaktan çıkarmayan, ama topluma da biraz mücadele içerisinde belirli haklar, belirli yumuşamalar tanıyan bir demokratik zihniyet ya da demokrasi perspektiftir. Bizim demokrasi anlayışımız farklıdır. Yoksa egemenlerin halkın mücadelesi karşısında sınırlı bir uzlaşmaya dayanan ve bu temelde kendini yaşatma imkanı bulan bir sistemi ifade etmiyoruz. Ya da Batı'da 1215 Magna Carta'dan başlayarak, topluma da belirli nefes alma imkanları tanıyan ve üst toplum egemenliğini ifade eden bir demokratikleşmeden söz etmiyoruz. Radikal demokrasiden, toplumun tabandan örgütlenmesine dayanan ve güç olmasını sağlayan doğrudan demokrasiden söz ediyoruz. Önder Apo bu geri çekilme sürecini ya da yeni ham-

lesini silahlı güçleri geriye çekerek bir demokratikleşmeye, Türkiye'de demokratik adım atmaya fırsat verme, Kürt sorununun çözümü açısından adım atmaya fırsat verme yaklaşımıyla hareket etmektedir. Bu da bir taktik. Ama esas taktik biraz önce belirttiğim amaçlara ulaşmak içindir.

Başarı için önce tereddütsüz yüklenmek gerekir

Oslo sürecinde de geri çekilme çok dayatıldı, esas tartışma buydu. O zaman reddedildi. Önderlik de öyle bir şey gündeme koymadı. Ama geline aşamada devlet çok sıkıştığı için böyle bir adım atarak demokratikleşme imkanını yaratmak istiyor. Çünkü şimdiye kadar silahlı güçler sınır içindeyken adım atmayız diyorlar, gerillanın varlığını adım atmamaya bahane gösteriyorlardı. Önderlik silahlı güçleri geriye çekerek demokrasi güçlerini genişletmek, yani bak silahlı güçler geri çekildi, artık demokratikleşme adımları atılabilir, Kürt sorunu çözülebilir eğilimini güçlendirmek istemektedir. Bu sübjektif bir düşünceden kaynaklanmıyor. Bu yapılsa demokratikleşmenin ve Kürt sorununun çözümü'nün önünün açılacağını düşünüyor. Önder Apo Türkiye'de bunun koşullarının oluştuğunu düşünüyor. Böyle bir ortamda Türkiye'de böyle bir demokratikleşmeye güç verecek kesimlerin olduğunu düşünüyor. Öte taraftan Kürt toplumunun geldiği önemli bir düzey var. Demokratik topluma dayalı güç düzeyi var. Bölgedeki dengeler çerçevesinde Türkiye'nin Kürt sorununu çatışmalı olarak kaldırmayacağını düşünerek de böyle bir adım atarak Türkiye'yi demokratik çözüm kulvarına sokmak istiyor. Türk devletini, AKP'yi böyle bir kulvara sokmak mümkün müdür, diyor. Belki taktik bir adım olarak görülebilir, ama başarıya ulaşırsa stratejik bir projeyi ifade edeceği de açıktır. AKP ve devleti demokratik çözüm kulvarına, sorunları demokratik siyasetle, demokratik yöntemle çözme kulvarına sokmaya çalışıyor. Bunu yapabilirse Kürt'ün demokratik toplum gücü var. Belki de dünyanın en demokratik toplum gücü Kürtlerde vardır. Buna inanmak lazım.

Kırk yıllık mücadele toplumda büyük bir demokratikleşme gücü ortaya çıkarmıştır, derinleştirmiştir. Kürtlerin demokratik topluma dayalı güçlenmesi söz konusudur. Kürtlerin son kırk yılda yaşadığı devrimleri küçümsememek gerekir. Devrimlerin gücü görüldüğünden daha fazladır. Kürt devrimi de çok etkilidir. Her zaman örnek verilir; 1789 Fransız Devrimi bütün dünyayı etkilemiştir. Öyle bir etkidir ki, Rusya Fransa ile savaştığında bu devrimin etkisindedir. Savaş ve Barış romanını yazan Tolstoy bu gerçeği çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Ruslar Fransızlarla savaşıyor, ama Rus sarayı, Rus burjuvazısı Fransız Devrimi'ne özeniyor, onu taklit etmeye çalışıyor, onu yaşıyor. Şimdi bizim de kırk yıllık devrimimiz öyle sıradan bir devrim değildir. Fransız Devrimi'nin de kendisine göre yeni bir toplum hedefi ve etkisi var, ama Kürdistan'da geliştirdiğimiz demokratik toplum devrimi ya da Kürdistan'da gerçekleştirilen demokratik, sosyal kültürel, ulusal devrim çok etkilidir, çok köklüdür. Bir kere bunu hissetmek lazım, devrimimizin gücüne inanmak lazım. Bu büyük Kürt Devrimi'nin bizim tarafımızdan da çok iyi tanındığını, hissedildiğini düşünüyorum. Bu devrimin etkinliğine, derinliğine inanmada ya da ona güven duymada zayıflıklar var. Bazı sorunlarımız bundan kaynaklanıyor. Önderlik devrimimizin gücünün yeterince anlaşılmadığını düşünerek klasik kaygılar dedi. Düşünebiliyor musunuz Fransız Devrimi Moskova'yı bile bu kadar etkiliyor, savaştığı gücü etkiliyor, ama bu kadar kapsamlı

Kürt devrimi 21. yüzyıl iletişim ve bilişim çağında Güney Kürdistan'ı etkilemeyecek, Rojava'yı etkilemeyecek, Ortadoğu'yu etkilemeyecek! Bu mümkün müdür? Aksine çok derinden etkilemektedir. Bu açıdan Önderlik bu adımları atarken yarattığı devrimin gücüne, onun yarattığı Kürt gerçeğine, onun Türkiye'de yarattığı etkisine güveniyor. Sadece ben söyledim, doğrusu budur, pratikleşecek demiyor. Sadece imkanlar temelinde doğru siyaseti ve araçlarını ortaya koyuyor. Bunu pratikleştirecek de Türkiye'deki demokrasi güçleridir, Kürtlerdir. Ortadoğu'daki diğer demokrasi güçlerinin de bu sürece katılmasını istiyor. Eğer demokrasi güçleri bu hamleyi sahiplenirse başarının imkan dahilinde olduğunu söylüyor. Kürtlere, Türkiye'deki demokrasi güçlerine sahiplenirseniz Türkiye bu kulvara girer, Türkiye'ye demokratikleşme yönünde adım attırabiliriz, sonuçlar alabiliriz, Türkiye'yi değiştirebiliriz diyor. Bu bir gerçeği ifade ediyor, soyut değildir. Gerçekten de somut temelleri olan, tarihsel temelleri olan bir adımdır. Böyle bir kulvara AKP ve devlet girebilir mi? Girebilir. Eğer demokrasi güçleri ve Kürtler sağlam durursa AKP ve devleti böyle bir kulvara sokmak mümkündür.

Siyaset konusunda kafaların netleşmesi gerekir. Siyaset şudur; siyasetçilerin önünde tek seçenek yoktur. Siyaset, politikacı bunlardan en uygununu tercih eder. Siyaset, seçeneklerden en uygununu tercih eden ve uygulayanların, pratikleştirenlerin başarılı olduğu bir alandır. Tabii ki siyaset alternatiften birini tercih etme olgusu olduğu gibi, tercih ettikten sonra bunu kararlılıkla, tereddütsüz uygulamayı gerektirir. Önderliğin bu hamlesi konusunda en önemli duruş da özellikle bizim hareketimizin bu süreci sahiplenmesi ve pratikleşmesidir. Hem hareketin, hem toplumun, hem demokrasi güçlerinin bu sürece sahiplenmesi ve gereklerini yerine getirmesi gerekir. Çünkü siyasal hamlelerin, siyasal tercihlerin başarısı onun arkasındaki gücün kararlılığı ve kararlı bir biçimde uygulamasından geçer. Bu açıdan toplumda, demokrasi güçlerinde ve bizim güçlerimiz içinde var olan tereddütlerin tümünden giderilmesi gerekir. Giderilmesi için belirttiğim ezilenler açısından belirttiğim mücadele parametrelerinin iyi kavratılması gerekir. Bunlar kavratılmadan, yani bu adım önderlik paradigması çerçevesinde ele alınmadan ve tarihsel mücadele içine iyi oturulmadan toplumlar bu sürecin parçası olup harekete geçirilemez. Önderlik doğru ve yerinde tarihsel bir hamle yaptı. Bu hamle gerçekten çok doğru, çok etkili ve çözücü bir hamledir, ama bu kendiliğinden başarıya ulaşmaz. Ya da önderliktir, söylediye doğrudur, denilerek bu mücadeleye etkili sahiplenilemez. O açıdan bu demokratikleşme sürecine, hamlesine katılımı daha bilinçli ve etkin hale getirmemiz gerekiyor. Bu yönüyle toplumdaki, belirli güçlerdeki tereddütleri mutlaka ortadan kaldırmamız gerekir. Başarı için bu şarttır. Çünkü tercih edilen bir siyaset ancak kararlı ve tereddütsüz bir biçimde sahiplenilirse başarıya götürülebilir. Tereddütlü yaklaşmak, şu kaygı, bu kaygı demek aslında bu hamleye sahiplenmemek ve sürece girmemek demektir. Hatta dolaylı olarak başarısızlığın parçası olmak demektir.

Kuşkusuz bu hamle ille de yüzde yüz başarıya ulaşacak değildir. Hiç kimse böyle bir garanti veremez. Siyasette böyle bir şey yoktur. Siyasette doğru seçeneği tespit etmek ve bu seçenek etrafında doğru mücadele ederek başarı elde etmeyi sağlamak yaklaşımı önemlidir. Önderlik bir ruhani lider gibi, ol dedi olacak diye bir şey yok. Mücadele böyle değildir, böyle anlaşılamaz. Siyaset de, devrimcilik de böyle yapılmaz. Önderlik adım attı sonucu ne olacak diye beklenebilir mi? sadece teorik olarak, siyasi olarak atılan doğru adımların ken-

diliğinden sonuç vereceğini beklemek devrimcilerin mahkum ettiği kendiliğindenciliktir. Böyle yaklaşmak devrimci olmamak, devrimci siyasi yaklaşımla düşünmemektir. Bu sürece yaklaşırken, mücadelenin örgütlenmesi, bir devrimci örgüt olarak bu hamleye bakmak, hem bir devrimci örgüt olarak, hem halk olarak böyle yaklaşmak ve sürece müdahil olmak çok çok önemlidir. Yoksa sürecin tökezlemesi, başarısızlığa uğraması da mümkündür. Bunun sorumlusu da bu demokratik çözüm hamlesi değil, bu çözüm hamlesine tereddütlü ve kaygılı yaklaşanlar ve bu temelde sürece etkili katılamayanlar olur. Bunu herkesin bilmesi gerekir. Yoksa ben şöyle kaygılıydım demek kimseyi kurtarmaz. Böyle sözlerin hiçbir değeri yoktur. Böyle sözleri söyleyenler daha baştan kendilerini suçlu gösterenlerdir. Başarısızlığın esas aktörleri bu tür yaklaşanlar olur.

Tabii ki Önderlik bu müzakereleri yaparken belirli adımları da tartışıyor. Adımların atılmasını istiyor. Niye istiyor? Türkiye demokratikleşecek. Nasıl demokratikleşecek? Demokratikleşme hiç şekli şemalı olmayan bir şey midir? Kürt sorunda bir çözüm olmadan, hiç adım atmadan demokratikleşme olabilir mi? Olamaz. Türkiye'nin demokratikleşmesi diyoruz, demokratik siyaset diyoruz, o demokratik siyasetin, demokratik kültür ve fikirlerin mücadelesi ortamının yaratılması bile demokratik mücadeleyle olur. Bu konuda adımlar atılmasıyla olur. Kürt sorunda hiç adım atılmayacak, hiçbir şey yapılmayacak, ama demokratik siyaset olacak, Türkiye demokratikleşecek, demokratik zemin de olacak, mümkün değildir. Çünkü demokratik siyaseti engelleyen zaten Kürt sorunundaki geriliklerdir, inkar ve imha siyasetidir. Zaten demokratikleşmenin olmamasına neden olan Kürt sorunda çözümsüzlük anlayışıdır. Şimdiye kadar Kürtler yararlanır denilerek demokratikleşme adımları atılmamıştır. Demokratik adımları bugüne kadar sınırlayan, Kürtlerin yararlanır korkusudur. Eğer Kürtler yararlanır korkusu olmasaydı, böyle bir kaygı olmasaydı Türkiye'de önemli adımlar atılabilirdi. İşte şimdi eyalet sistemi, federasyon tartışılıyor! Kürt sorunu olmasaydı Türkiye rahatlıkla federasyona gidebilirdi. Niye gitmiyor, bu kadar merkezietçiliğe dayanıyor? Çünkü Kürtler yararlanır diye düşünülüyor. Demek ki demokratikleşmenin de olması, demokratik zeminin de olması için Kürt sorunda belli adımlar atılması gerekmektedir. Önderlik bunları ortaya koyuyor. En son görüşme notunda şu şu adımlar atılmazsa o ajan anayasası olur, demektir. Kürt sorununun çözümü konusunda; kimlik tanımından kültüre kadar, kendi kendini yönetmesine kadar adım atmazsa demokratik siyaset ortamı doğmuş olur mu?

Türkiye belirli oranda demokratikleşmiş olur mu? Olmaz.

Amaç önce çözüm zihniyetini yaratmak

Bu açıdan bu süreç Kürt sorununun çözümünü de öngören bir süreçtir. Çünkü demokratikleşmeyle Kürt sorununun çözümü arasında doğrudan bağ vardır. Bunu böyle de öngörmek lazım. Kürtler içinde bazı tartışmalar oluyormuş. Türkiye'nin demokratikleşmesi bizim derdimize mi kaldı, yönlü değerlendirmeler yapılyormuş. Tabii ki bizim derdimizdir. Türkiye demokratikleşmeden Kürt sorunu çözülemez. Demokratik zihniyete ulaştırmadan Kürt sorunu çözülemez. Çünkü şimdiki yaklaşımımız, stratejimiz Türkiye sınırları içinde Kürt sorununa çözüm bulmaktır. Önderlik Kürt özgürlük hareketine sen kesin sonucu sağlayacak koparıcı bir mücadele yürütemedin, derken, devlete de sen de ezemedin, o halde siyaset yoluyla belirli bir çözüme ulaşacaksınız, demiştir. Belki Türk devleti hemen radikal bir biçimde çözüme gele-meyebilir, düşüncesiyle belirli bir makul çözümü yaratmaya çalışıyor. Mevcut süreç gereği politik değerlendirmeler yapıyor. Arabayı atın önüne koşmayalım diyor. Bu açıdan hem Önderliğin makul yaklaşımını anlamak hem de Kürt sorunda adımlar atılmadan bu sürecin gelişmeyeceğini görmek gerekiyor. Önderlik değerlendirmeleri ve tutumuyla Kürt halkına ve Türkiye'ye bu yönlü mesajlar veriyor.

Önderliğin Newroz açıklamasının her cümlesi, her paragrafı çok çok önemliydi. Önemli bir perspektifi, paradigmayı ifade ediyordu. Demokratik ve özgürlükçü karakteriyle devrimsel nitelikte sonuçlar yaratacak bir mesajdı. Bazı güçler bunu saptırdılar. Çok yüzeysel ve kaba bir saptırma içine girdiler Hiçbir ideolojik-teorik dayanağı olmayan tepkisel, duygusal değerlendirmeler yaptılar. Biz şimdi bir demokratikleşme hamlesi yaparak Türkiye'yi demokratikleştirmeye, dönüştürmeye çalışıyoruz. Hamlenin amacı ve hedefi budur. Kırk yıllık mücadele bunun için yürütülüyor. PKK'nin karakteri budur. Biz demokratikleşme yapacağız, ama Türkiye'de AKP hegemonyasına destek olacağız; ya da görüşmeler sonucu Türkiye'de islamcı bir devlet çıkacak; ya da önderlik misakı milliden söz etti diye bundan Türkiye'nin Ortadoğu'da hegemonyacı bir güç olmasına icazet sonucu çıkarılacak! Bunlar hiçbir ideolojik teorik değeri olmayan, Önderliğin mesajının tersini ifade eden boş değerlendirmelerdir. Demokratikleşme demek zaten her türlü hegemonyalaşmaya karşı mücadele demektir. Her türlü hegemonyanın önünün kesilmesi demektir. Türkiye demokratikleştiğinde ne kemalistlerin he-

gemonyası kalır ne islamcılarının ne de başka bir gücün. Zaten demokratikleşme demek bir gücün hegemon zihniyette olmadan demokratik kurallar ve demokratik anayasa çerçevesinde siyasal mücadele etmesini, bu kurallar içinde mücadele yürütmesini ifade eder. Bir hegemonya yaratmayı değil, demokratik anayasa içinde, belirli kurallar içinde her gücün varlığını kabul etmeyi ifade eder. Yani hegemonya zihniyetinden vazgeçmeyi ifade eder.

Önderlik zaten AKP hegemonyasını kabul etmeyeceğiz, dedi. Kaldı ki demokratikleşme her türlü hegemonyayı etkisiz kılma mücadelesidir. Diğer taraftan da Kürt sorununu çözerek demokratikleşen Türkiye Ortadoğu'da artık yeni Osmanlı hegemonyacı zihniyetten vazgeçen Türkiye olur. Şu ayıdır, Türkiye demokratikleşirse, tabii ki bu demokratikleşmenin merkezinde Kürtler olacaktır. Kürtlerin merkezinde olduğu, etkisinde olduğu bir demokratikleşme de Ortadoğu'yu, Suriye'yi, İran'ı, Irak'ı etkiler. Bu etki de kötü bir etkili değildir. Bunu İran yapsa İran etkili olur, Suriye yapsa Suriye etkili olur, Irak yapsa Irak etkili olur. Bu hegomon bir şey değildir. Bu etki özgürlükçü demokratik bir etkidir. Bu etkiden kimsenin rahatsız olmasına gerek yoktur. O yönüyle Önderlik bölgeyi etkilemekten söz ederken, Türkiye ile Kürtlerin sorununu çözüp bölgeyi etkilemek derken bu bütün Ortadoğu halklarının çıkarına olan, Ortadoğu halkların özgürlük ve demokrasinin önünü açan bir olumlu etkilemedir. Bunda tartışılacak, olumsuzlanacak bir yan yoktur.

Bu sürece karşı çıkanlar olacaktır. Bu konuda saf olmamak lazım. ABD'de de Avrupa'da da çeşitli güçler Türkiye ile gerçek bir demokratik çözüm yapmamızdan rahatsızlık duyacaklardır. Türkiye ile demokratik bir uzlaşmayı kolay kolay sindirmeleri zordur. Bunu göz önünde tutmak lazım. KDP açıklama yapıyor, Avrupa, ABD açıklama yapıyor, ama bunların çoğu samimi değildir. Bu açıdan sonuca giderken bunlara inanarak değil, bunların bu çözüme karşı olduğunu düşünerek çok dikkatli, tedbirli, örgütlü ve sağlam durarak yürümek lazım.

Önderliğin paralel devlet dediği değerlendirmeler var. Üç paralel devletten söz ediyor. Bir, CHP'nin ve MHP'nin de içinde olduğu aslında Yahudi-Ermeni etkisinde olan paralel devlet. CHP ve MHP politikalarını Ermeni ve Yahudi lobilerinin izdüşümü gibi değerlendiriyor. Rum etkisinde olan paralel devleti de daha çok AB yanlısı kesimler olarak değerlendirdi. Bunlar gerçekten etkilidirler ve Kürt sorununun çözümünü istemiyorlar. Önderlik bunu değerlendirirken Ermeni soykırımına karşı çıktığı için değil, Ermenilerin o soykırımı kabul ettirmek için Kürt sorununu çözülmesin, Türkiye üzerinde baskı ku-

rarız, Kürtlerin mücadelesi üzerinde de baskı kurar, kabul ettiririz, anlayışı olduğu için onların tutumunu eleştirmektedir. Yani Kürtlerin sırtından politika yapmalarını eleştirdi. Şu anda CHP ve MHP şiddetle karşı çıkıyor. Önderlik onları Ermeni, Yahudi etkisindeki paralel devlet olarak değerlendiriyor. Onların politikalarına hizmet eden bir paralel devlet yaklaşımı olarak değerlendiriyor. Bu açıdan bu sürece bu tür karşı çıkmalar olacak, bu tür engellemeler olacak. Bunu da bilmek gerekir. Bu yönüyle bu sorun çözülecek, Türkiye demokratikleşecek, Avrupa, ABD ve KDP de bunu destekleyecek biçiminde bir yarınlığı içine düşmemek lazım. KDP de bizim mücadelemiz ortamında kendini yaşıtıyordu. Bu nedenle sabote birçok yerden gelebilir. Bu konuda saf olmamak gerekiyor. Bu yönüyle engelleyici tutumların geleceğini bilmek lazım. Bu nedenle esas çözüm gücünü topluma, demokrasi güçlerine, dostlarımıza dayandırmamız lazım. Böyle yaparsak her türlü engeli aşarız. ABD engelini de Avrupa engelini de aşarız. Çünkü önemli bir toplum gücüne sahibiz. Bu yönüyle önümüzdeki sürecin zorlu bir mücadele olduğunu görmemiz lazım. Sıradan, yüzeysel yaklaşmamak gerekiyor. Saf olmamak lazım.

Kürt sorununun çözümü birçok çevre tarafından istenmiyor. Şunu belirtelim, verdiğimiz mücadeleyi Afrika'da, Uzak-doğu'da ya da başka bir yerde verseydik on defa bu sorun çözüldü. Ancak çözümü istemeyenlerin engellemesiyle karşılaşıyoruz. Ancak ezilmemiz de istenmiyor. Rum lobileri, Ermeni lobileri Yahudi lobileri PKK'nin de ezilmesini istemiyor, Kürtlerin de ezilmesini istemiyor. Önderlik buna tavşana kaç, taziye tut, politikası dedi. Bu gerçeğini bilmemiz lazım. Bunu bilmeden, bunu anlamadan da Kürt sorusunda politika yapmak, üretmek kolay değil. Bu tehlikeleri de bilmek, politika üretirken bunu dikkate almak, tedbirleri de buna göre almak gerekir. Kaygıdan çok, tereddütten çok bu tür şeyleri görüp tedbirler almak daha anlamlıdır. Kaygı ve tereddütle kimse hiçbir şey yapamaz. Kaygılı ve tereddütlü yaklaşımlar bir politika ne kadar doğru olursa olsun başa-

risızlığı getirir. Kaygıya, tereddütte dayanan politikalar baştan kaybeder. Bu açıdan bu tür yaklaşımları almak gerekir. Bizim süreci başarıya götürme açısından yapacaklarımız var. En önemlisi ideolojik mücadeledir. Basın başta olmak üzere ideolojik mücadele vermek çok çok önemlidir. Hem Kürt sorununun demokratik çözümü açısından ideolojik mücadele vermek önemlidir, hem de AKP'nin, diğer güçlerin Kürdistan'da etkili olma politikalarına karşı ideolojik mücadele gereklidir. Dünyada bireycilik çok gelişmiş, bireycilik o kadar gelişmiş ki, bizim özgürlükçü demokratik projelerimiz, mücadelemiz önündeki en büyük engel bireyciliktir. Yani ordulardan, ekonomiden, şundan bundan daha büyük engel bireyciliktir. O açıdan bireyciliğe karşı çok büyük bir mücadele etmek gerekir. Örneğin Rojava'daki devrim ortamı bireyciliği kırıp halkı toplumsallık etrafında örgütlemek açısından büyük bir fırsattır. Bu fırsat içinde örgütlenip bireyciliği alt etmek gerekiyor. Devrim ortamları bireyciliği alt etmenin, bu tür bireycilikleri ortadan kaldırmanın zeminini sunar. Rojava'da bu güçlüdür.

Önümüzdeki dönemde en az siyasal tartışmalar kadar Türkiye'de sosyal faaliyetlerimizi de yansıtmak çok çok önemlidir. Siyasal tartışmalara endeksli yaklaşımlarımızı aşırarak sosyal faaliyetlere endeksli çalışmalara ağırlık vermek toplumun zihninin değişim ve dönüşüm yaşamasında devrimsel değişiklikler yaratır. Çünkü toplum yaşamı ve bununla ilgili faaliyetler yaşamın esasıdır. Ne var ki herkesin gözü siyasetçi olmadaki, herkesin gözü milletvekili olmadaki, bir şeyler olmadaki. Ama toplumun herhangi bir sorunuyla ilgilenme, bu konuda toplumun içinde, toplumla yaşayarak belirli toplumsal sorunlara çözüm bulma yaklaşımı zayıftır. Bizim paradigmamız bu konuda güçlü perspektifler sunuyor, ama gerçekten Türkiye'de şimdiye kadar bu temel çok zayıftır. Zayıf olduğu gibi bazı girişimler de aslında egemen sistemin ufkunu aşmıyor. Bu açıdan tehlike sistemin ideolojik saldırısı ve sosyal faaliyetleri karşısında savunmasız durumda kalmaktır. Sistem

daha şimdiden ekonomik, sosyal, kültürel entegrasyon faaliyetlerini planlıyor. Her tarafa ekonomi girmeli, her tarafa sosyal bilimciler girmeli, toplumla ilgilenmeli, büyük bir rehabilitasyon yapılmalıdır diyorlar. Yani Kürdistan'da rehabilitasyon seferberliği planlıyorlar. Yani Kürdistan'da sistemi yeniden inşa etme hamlesi yapmak istiyorlar. Biz demokratikleşme hamlesi, özgür yaşamı inşa hamlesi diyoruz, onlar kardeşliği pekiştirme diyerek kültürel soykırımı yeni bir entegrasyon hamlesiyle yürütmeyi düşünüyorlar. Bu açıdan özgür yaşamı inşa etme hamlesi karşısında karşı tarafından entegrasyon hamlesi bulunmaktadı.

Belki şimdiye kadar gerillamız vardı, başka güçlerimiz vardı, her yere kolay kolay giremiyorlardı, şimdi demokratik siyaset ortamı doğarsa, herkes çalışmasını serbestçe yapacak. Böyle bir ortamda seferberlik düzeyinde siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik inşa çalışmaları çok çok önemlidir. Sosyal çalışmalarımız çok çok önemli olacak. Eğitim çalışmaları çok önemli hale gelecek. Tüm toplumun paradigma temelinde eğitilmesi ve özgür yaşamı inşa seferberliğine katılması gerekmektedir. Toplum, kadını, genci, erkeği, kadını, sokak sokak, mahalle mahalle eğitmezsek, bir seferberlikten geçirmeysek o zaman başarılı olamayabiliriz. Önderlik fikir, ideoloji, demokratik siyaset dedi. Bunlar şudur; demokratik siyaset, örgütlü toplumun siyasetidir. Demokratik siyaset demek, komün örgütlemek demektir, meclis örgütlemek demektir, sokağı örgütlemek demek, köyü örgütlemek demektir. İdeolojik mücadele verip insanları uygun zemin yaratıp örgütlenmeye uygun hale getirirsek, örgütlü toplum haline getirmeden demokratik siyaset yapamayız. Demokratik siyaset BDP'lilerin yaptığı değildir. Onlar belirli yönüyle demokratik siyasetçi olabilir, ama onların yaptığı demokratik siyasetin çok azıdır. Demokratik siyaseti eğer öyle anlarsak, BDP'miz var, BDP örgütlenecek, oy alacak, BDP'ye endeksli kurumlar kurulacak demek demokratik siyaset değildir. De-

mokratik siyaset, toplumun, köyün, mahallenin örgütlenip siyasete müdahale edip kendi kararlarını kendi aldığı, kendi sistemini kurduğu, kendi kendini yönettiği Demokratik Konfederalizm sistemini yaratma çabasıdır. Demokratik siyaset odur. Bu bakımdan demokratik siyaset algısını da değiştirmemiz lazım. Kuzey Kürdistan'da özellikle demokratik siyaset derken BDP çok önde, etkili, hatta otorite. Herkes onlara uymak zorunda. Onlar topluma uymak, toplumun sesini dinlemek durumundadır. Ne var ki onlar biraz daha üsttedir. O algının kırılması lazım. Kuşkusuz BDP çalışması da olması lazım, ama esası o değildir.

Bir husus daha var, Kürt basının da bu konuda oynaması gereken önemli rol var. Demokratik çözüm bir yönüyle demokratik anayasa çözümüdür. Öyle görmek lazım. Hem bizim çabamızla hem demokrasi güçlerinin çabasıyla Türkiye nasıl demokratikleşir, Kürt sorunu nasıl çözülür algısını yaratmamız lazım. Öyle bir anlayış geliştirmeliyiz ki, AKP demokratik olmayan bir anayasa yaklaşımı içine girdiğinde toplum tepki göstermeli, bu demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü değildir diyebilmelidir. Öyle bir demokratikleşme algısı, öyle bir Kürt sorununun demokratik çözümü algısı yaratmalıyız ki, bunu toplumsal desteğe kavuşturmalıyız. AKP ya da devlet buna yanaşmadığı zaman toplum buna tepki göstermelidir. Bu açıdan demokratik anayasa çalışması yapma, bunun algısını yaratma çok çok önemlidir. Bunu yapmazsak, topluma mal edemezsek AKP kendine göre anayasa yapar, kendine göre de yasa yapar. Bakın demokratik adımlar attım, Kürt sorununun çözümünde gelişme sağladım diyebilir. Bu tür durumların ortaya çıkmaması için bu yumaşma sürecini iyi değerlendirelim. 2000'li yılları değerlendirmedik. Yine 2008-2009-2010 yıllarını iyi değerlendirmedik. Eğer uygun ortamları iyi değerlendireydik Türk devleti siyasi soykırım operasyonlarını dahi yapamazdı. Dolayısıyla bu süreci fırsat olarak görüp demokratik anayasa algısı yaratmaktan her türlü örgütlenmeyi gerçekleştirmeye kadar değerlendirmemiz

lazım. Önderlik 1999'da komplo sürecinde, ben size aylar kazandırıyorum, bunu anlayın, değerini bilin, diyordu.

Bizde muhalif olma eğilimi güçlüdür, ama pozitif eylem yapma etkisi gerçekten zayıftır. Önderlik beşinci savunmada pozitif eyleme ağırlık veriyor. Tamam muhalif olmak, devlete tepki göstermek önemlidir, mücadelenin parçasıdır. Ama inşa edici ve kurucu olmak mücadeleyi köklü güçlendirmek demektir. Dolayısıyla bu konuda algı değişmesi yaratmak çok önemlidir. Toplumumuz eyleme gidiyor, taş atıyor, ama örgütlenmeye gelince bu konuya yatkın değildir. Bunu mutlaka aş-tırmamız gerekiyor. Bu yönüyle mücadelemizin önemli bir yanını bu çerçevede değerlendirmemiz gerekiyor. Bunu derken demokratik serhildan tabii ki yine sürecektir. Hem bir taraftan demokratik sistemimizi inşa edeceğiz, hem de bir yandan demokratik serhildanlarımızla devlet üzerinde baskı yürüteceğiz. Demokrasi gerilim demektir. Demokrasi devletle toplum uzlaştı, yan yana kuzu kuzu yaşayacaklar değildir, sürekli bir gerilimi ifade eder. O gerilim içinde sürekli demokratikleşmeyi geliştirme, devleti geriletmeyi ifade eder. Yani sürekli bir mücadeleyi ifade eder. Demokrasiyi de böyle anlamak gerekir. Demokratikleşme mücadelenin yeni biçimidir. Toplum için en iyi mücadele biçimini ifade eder. Demokratikleşme mücadeleden vazgeçme anlamına gelmiyor. Nitekim Önder Apo yeni bir mücadele dönemi başlıyor dedi. Dolayısıyla demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi bizler için en uygun, en fazla mücadele imkanı verecek, en fazla kazandıracaktır. Dolayısıyla en fazla etkili olacağımız mücadele dönemi başlıyor. Yeni sürece böyle yaklaşıldığı zaman kazanılır; kendiliğinden bir şeyler gelecek yaklaşımı içinde ve beklenti ruh halinde bulunma durumu ise kaybettirir. Bu açıdan demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa etme hamlesini mücadeleyi yükseltme ve bu temelde başarıya ulaşma hamlesi olarak görüp gereklerini yerine getirmek tüm özgürlük ve demokrasi savaşçılarının görevidir.

Özgürlük için vuruşanlar unutulmaz

Adı, soyadı: **Fatma ÖZER**
Kod adı: **Hevi BOTAN**
Doğum yeri ve tarihi: **Siirt, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Mayıs 2007, Çirav/Botan**

Tanıdığımız güzel kadınlar çok az yaşıyoruz. Dağları ve insanları soluk soluğa beraber yaşadığımız, içimizde taşıdığımız, bizi biz yapan o güzellikleri belki unutmuyoruz ama yazmıyoruz, anlatmıyoruz. Sadece yüreğimizde kalıyor, sürekli kendimizi koruduğumuz sığınak gibi kalıyor. Anlatmak çok zor olduğu için olsa gerek.

Aslında bunların tümünü Şehit Murat arkadaşın, Mektubunun ilk satırlarında "... gelecek kuşaklar bilecekler mi, hatırlayacaklar mı? Unutacaklar mı? ... en güzel, en kahraman çocukların tek tek nasıl şehit düştüklerini bilecekler mi?..." diye soruyor. Belki de her gerilla

hayatında birkaç kez hatta daha fazla bu soruyu kendine sormuştur.

Hevi yoldaş bir isyan kıızıydı, direngendi, toplumun faili meçhul cinayetler ile teslim alınmak istendiği bir dönemin ardından dağlara gönünü, halkına yaşamını verecek kadar yurt sevgisiyle doluydu. O bizim buğday başağımızdı, Gabar'ın, Beytüşşebab'ın, Besta'nın patikalarında toplara, tanklara, tüfeklere ve kalleşlere karşı yürümüş bir buğday başağı.

Onu 96 yılında ilk katıldığı zaman gördüm. Sarı saçları ve bal rengi gözleri vardı. Etrafa sanki kaybettiği bir şeyi bulmuş, bir daha kaybetmemek için sıkı sıkı sarılmış bir çocuk gözleri ile bakıyordu. Henüz silahı yoktu. Arkadaşlardan aldığı silahı sıkı sıkı göğsüne bastırmıştı. Dümdüz sarı saçları, gözlerini ve yüzünü kapatıyor, silahı bırakmak istemediğinden olsa gerek saçlarını düzeltmiyor, aralarından bize bakıyordu. Bakışlarını yakalamaya çalışıyordum. Çok farklı görünüyordu. Bakışları hiç törpülenmemişti. Öyle dolaysız bakıyordu ki sanki baktığı yeri elleri ile değil de gözleri ile tutuyordu. Yanan ateşe, ağaçlara, taşlara bize baktığında sanki bizde başka bir şeyler görüyordu.

Onu öyle dikkatli seyretnemden rahatsız olsa gerek, bana bir şey sorarcasına baktı. Önderliğin bir arkadaşına

"Yavru aslan gibi bakıyorsun" dediğini hatırladım. O ender bulunan dolaysız duruşuna güvenerek "Önderlik seni görse 'yavru aslan gibi bakıyorsun' derdi" dedim. Başını biraz öne getirip durdu, sonra, "Keşke, Önderliği görseydim bana hiçbir şey söylemeseydi" dedi. Sözlerine hem duyulandım hem güldüm. Biraz kızdı "heval tu çıma diken" dedi. Güldüm. Düşündüm, niye gülüyorum diye ama yine de güldüm.

O gün ayrıldık, yeni savaşçı eğitimi için gitti. Daha sonra sık sık bir araya geldiğimiz on bir yıl boyunca onu her gördüğümde o günü, bakışlarının bende yarattığı duyguyu hep anımsadım.

Hevi yoldaşı tanımamış olanlar çok şey kaybetmiştir. O Koçerdi. Dideran aşiretinden geliyordu. Koçerlerin bin yıllardır değişmeyen özgürlük tutkularına, kavgalarına, gezdikleri tüm zozanlara, tüm çilgın halaylara tanıklık etmiş sanırdınız. Öyle suskun, öylesine canlı; öyle yaşlı, öylesine hayat doluydu ki tüm bu çelişkili görünen duyguları ahenk içinde yaşayan bir güzelliği, gençecik bir yüreği vardı. Onda Botan insanının, Koçerlerin, dağ Kürtlerinin ruh halini yakaladınız. Aklı ile hisleri parçalanmamış, duyguları ile eylemleri çelişmeyen, son yüzyılların ölçülerine vurulamayacak bir kültürün insanıydı Hevi. Beytüşşebap zozanlarında onu bir

kayanın başında omzundan hiç indirmedeği özenle yapılmış kefiyesi, elinde silahı ile otururken görseydiniz bin yıllardır orda duruyor sanırdınız. Sarı saçları, heybetli görüntüsü ve yüreği ile o zozanlara, o kayalara, o patikalara, o silaha yakışıyordu. O gerillacığa yakışıyordu gerillacılık da ona...

Hevi, korkusuz bir Koçer kıızıydı. En yoğun çatışmalarda çevresinden gelip geçen mermilere hiç aldırmadığını gördüm. Botana düşmanın en yoğun yoneldiği yıllarda çatışmaların, açlığın, zorluğun içinde gerillacılığa bir daha bulunulmayacak bir yaşam bilinci ile sarılırdı. Yurtseverliğiyle sarıldığı, Önderlik sevgisi, yaşam tutkusuydu. Sanki, suskundu ama yaşama duyarlılığı çok yüksekti. Yüreğinde bir çocuk vardı. Bu korkusuzluk, bağlılık ve yüreğindeki çocuğu bilmekte belki bizi ona bu denli sevgiyle bağlayan.

Yurdumuza, Önderliğimize, Gerillaya, dağlara ve yoldaşlara bağlı kalarak şehitlerin unutulmayacağını göstereceğiz. Biz gerillalar zaman zaman bunu birbirimize sorsak, günlüklerimize yazsak da biliriz "Özgürlük için vuruşanlar unutulmaz..."

Anısı mücadele gerekçemiz olacak. Mücadele arkadaşları adına Newroz Ceren

PKK'nin tüm kadro ve sempatizan yapısına

KAHRAMAN ŞEHİTLERİMİZ DEMOKRATİK KURTULUŞ VE ÖZGÜR YAŞAMI İNŞA HAMLEMİZDE YAŞIYOR

PKK YÜRÜTME KOMİTESİ

Değerli yoldaşlar

18 Mayıs 1977'de başlayan tarihi kahramanlık yürüyüşümüz devam ediyor. Gerçekleşen Şehitler Günümüzün 36. yılını yaşıyoruz. Yeni bir Mayıs, Şehitler Ayı'nda bulunuyoruz. Bu Şehitler Ayı'nı Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği 'Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi'ni geliştirerek yaşıyoruz. Bu temelde ilk büyük şehidimiz **Haki Karer** yoldaş şahsında tüm özgürlük mücadelesi şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. Onların anılarını yaşatma ve amaçlarını başarma sözü-müzü bir kez daha yineliyoruz. Kahraman şehitlerimizin izinde Demokratik Kurtuluş Hamlemizin ve gerillanın başlattığı Demokratik Çözüm Yürüyüşü'nün zafere ulaşacağına inanıyoruz.

Değerli yoldaşlar

Son 36 yılda Kürdistan, tarihinin en büyük özgürlük yürüyüşüne sahne oldu. 18 Mayıs 1977'de başlayan büyük direniş, 20 binden fazla kahraman şehit vererek Kürt halk kahramanlığını ortaya çıkardı. Önder Apo öncülüğünde gerçekleşen bu büyük özgürlük mücadelesi her zaman önüne büyük hedefler koyan hamleler biçiminde gerçekleşti. Her mücadele yılının yeni hamleleri de mart ve mayıs aylarında çıkış yaptı. Böylece bu iki ay, yani mart ve mayıs ayları, Kürt halkının kahramanlık ayları olarak hayat buldu. Mart ayı **Mazlumların, Agitlerin** kahramanca direnişleriyle, Newrozların yeniden canlandırılmasıyla büyük bir hamle ayı haline gelirken; mayıs ayı da **Hakilerin, Halillerin, Ferhatların, Karasungurların, Mizginlerin** kahramanca direnişleriyle her yılın büyük bir direniş hamlesi ayı haline geldi.

Kürdistan özgürlük mücadelesi ilk büyük şehidini 18 Mayıs 1977'de verdi. Bu nedenle 18 Mayıs, partimiz tarafından **"Kürdistan Şehitler Günü"** olarak ilan edildi. Haki Karer yoldaşın anısını sahiplenme ve başlattığı direniş geliştirerek zafere taşıma yürüyüşünde, Mayıs ayının her gününde onlarca kahraman yoldaşımız şehit düştü. 1 Mayıs 1977'de kontrgerillanın saldırıları sonucunda Taksim 1 Mayıs kutlamalarında 37 işçi ve devrimci katledilirken, özgürlük hareketimiz de 1 Mayıs 1985'te Garzan direnişinin yaratıcıları olan **Ramazan Kaplan** ve bir grup yoldaşımız şehadete ulaştı. 2 Mayıs 1983'te **Mehmet Karasungur** ve **İbrahim Bilgin** yoldaşlar Güney Kürdistan'da gerilla mücadelesinin ilk adımlarını atarken

şehit düştüler. 9 Mayıs'ta İran rejimi tarafından **Ronahî, Soran, Ferhad ve Ferzad** yoldaşlar idam edilirken, 11 Mayıs'ta **Hozan Mizgin** yoldaş Garzan'da direnerek şehit düştü. 17 Mayıs, **Ferhat Kurtay** ve üç arkadaşının Diyarbakır Zindan karanlığını aydınlatan direnişine tanık oldu. 19 Mayıs 1978'de **Halil Çavgun** yoldaş, Kürdistan özgürlük hareketinin şehitlerinin anılarına nasıl sahip çıkılacağını hepimize gösterdi.

Geçen otuz altı yıllık büyük kahramanlık mücadelesi içerisinde mayıs ayının her gününde neredeyse onlarca şehit verdik. Böylece mayıs ayı özgürlük mücadelemizin en büyük direniş ayı, hamlesel çıkış ayı, sömürgeci ve soykırımcı rejime büyük darbeler vurma ayı haline geldi. Bu nedendir ki, 18 Mayıs'ı "Şehitler Günü" olarak ilan eden partimiz, Mayıs ayını da "Kürdistan Şehitler Ayı" olarak ilan etti. Partimizin bu kararını derinden benimseyen halkımız her Mayıs ayını kahraman oğullarını ve kızlarını anma, onların anılarına daha güçlü bağlanma, onların çizgisinde kendini sorgulayıp yenileme ve böylece özgürlük mücadelesine daha güçlü ve daha kararlı bir biçimde katılma ayı haline getirdi.

Değerli yoldaşlar

Çok iyi biliyoruz ki, PKK'yi PKK yapan ve bugün Kürt halkının kahraman öncüsü haline getiren, onun şehitler verme gücünü göstermesidir. Şehitlerimiz, gerçekleşen Önderlik, pratikleşen PKK'dir. Şehadet, bir davanın en üst temsilciliğidir. Bir davanın haklılığı, büyüklüğü, zafere ulaşma gücüne sahip olması, onun uğrunda ölümüne mücadele edilmesiyle etle tırnak gibi bağlıdır. **Kemal Pir** yoldaşın dediği gibi, özgür yaşam uğruna ölünecek kadar sevildiğinde gerçekleştirilebilir. Bu nedenle PKK'nin ulusal özgürlük ve demokrasi davası, ölümsüz kahraman şehitleriyle zafer garantisine kavuşmuştur. Haki Karer yoldaşla başlayan ve sayıları 20 bine ulaşan kahraman şehitlerimiz, Kürdistan'daki tüm gelişmelerin gerçek yaratıcısı ve sahipleri olmuştur. Kürdistan'da onur, şeref, haysiyet, insanlık, özgürlük ruhu, özgürlük bilinci, direnme azmi, cesaret ve fedakarlığı, parti, halk ve gerilla örgütlülüğü, özgür yaşam, özgür ülke ve halkın kurtuluşu, tüm bunların bileşkesi olan büyük Önderlik gerçekleşmesi, her şey, kahraman şehitlerimizin yarattığı tarihi gelişmeler olarak ortaya çıkmıştır. Kahraman şehitlerimiz Kürdistan'ın kurtuluşu için, özgür yaşam ve demokratik toplum

için, özgür insanlık ve halkların kardeşliği için verdiğimiz savaşın silinmez kanıtlarıdır. PKK davasını kalıcı kılan ve zafer yolunda kahramanca yürüten gerçeklik, şehitler öncülüğüdür.

Bu nedenle Önder Apo, her zaman kahraman şehitlerimizin yaşayan canlı gerçekliğimiz olduğunu ifade etmiştir. Onların PKK biçiminde yaşadığını ve bize öncülük ettiğini vurgulamıştır. Şehadetin doğru anlaşılması ve şehitlerin anılarına doğru sahip çıkılması gerektiğini belirtmiştir. Her kahraman şehidimizin anısını özgürlük mücadelesinde yeni bir gelişme hamlesine dönüştürerek karşılık vermeyi, şehadet gerçekliğini doğru anlamının ve anıya doğru sahip çıkmanın tek biçimi olduğunu ortaya koymuştur. Şehitlerimizin her zaman her yerde en temel güç kaynağımız olduğunu, tüm zorlukları yenmenin, engelleri aşmanın şehitlerden alınan güçle gerçekleşebileceğini ve bu bakımdan da şehadet gerçeğini doğru anlayıp sahiplenilenlerin her zaman başarı ve zafer yolunda ilerleyeceğini söylemiştir. Şehitlerimizin geçmişimiz, bugünümüz ve özgür geleceğimiz olduğunu ifade etmiştir. Özgürlük yürüyüşünde başarılı olmamızın tek ölçütünün şehitler çizgisinde yürümek, şehitler gerçeğinde kendimizi sorgulayarak yenilemek ve böylece şehitler çizgisinde partileşen militanlar haline gelmek olduğunu hep hatırlatmıştır.

Dolayısıyla yeni bir Şehitler Günü ve Ayı'nı yaşarken, Önder Apo'nun bu belirlemeleri temelinde kahraman şehitlerimize sahip çıkmak, onları anlamak, özümsemek, anılarını doğru temsil etmek ve amaçlarını başarmak için mücadele azim ve kararlılığımızı daha çok geliştirmeliyiz. Bu temelde şehitler çizgisinde kendimizi eleştirel ve özelleştirel sorgulamadan geçirerek, yenilemek, düzeltmek, temizlemek, her türlü kirden ve pastan arındırarak başaran parti militanları haline gelmek gerekmektedir.

Değerli yoldaşlar

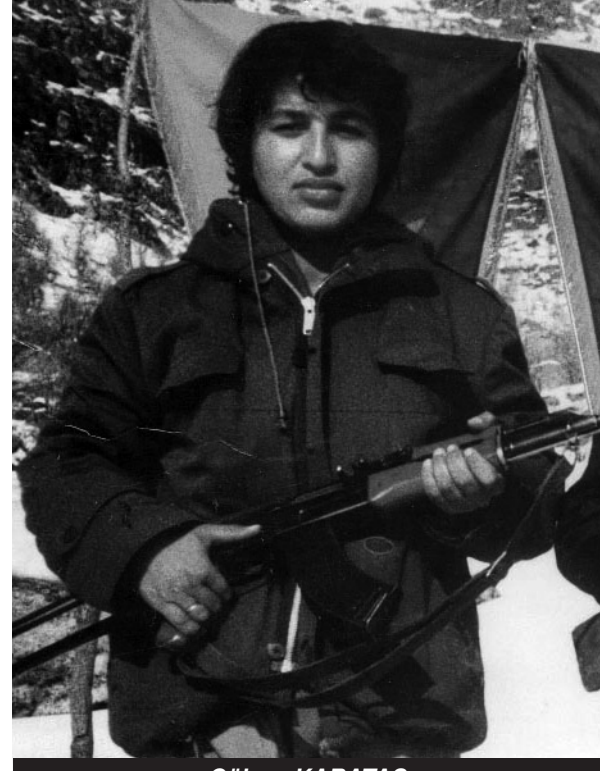
Çok iyi biliyoruz ki, PKK bir şehitler partisidir. Önder Apo, şehitlerin PKK'li olduğunu vurgulamıştır. PKK'nin yaşayan şehitler gerçeği olduğunu ifade etmiştir. Kahraman şehitlerimizin PKK'de yaşadığını ve özgürlük mücadelemize önderlik ettiğini söylemiştir. Partimizin ve özgürlük mücadelemizin gelişimi, şehadet halkalarının birbirine eklenmesiyle gerçekleşmiştir. Bu biçimde şehitler halkasının birbirine eklenmesi, büyük bir kahramanlık yürüyüşünü, tarihi bir Önderliksel doğuşu,

güçlü bir parti öncülüğünü ve Kürt halkının yeniden dirilişini sağlamıştır. Parti ve özgürlük mücadelesi tarihimiz, gerçek anlamda bir Önderliksel yürüyüş tarihi, kahraman şehitler tarihi olarak ortaya çıkmıştır. Bu tarihin doğru anlaşılması, derslerinin doğru ve yeterli bir biçimde bilince çıkarılması Kürt halkının önümüzdeki süreçte özgürlük yürüyüşünü her zaman zafer çizgisinde yürütmesinin temelidir. Bu tarihi derslerin doğru çıkarılması, tüm parti militanları, HPG komutan ve savaşçıları için de şarttır.

Onların doğru partileşmeleri, görev ve sorumluluklarının bilincine doğru ve derinlikli bir biçimde vararak başarı çizgisinde yürüyebilmeleri buna bağlıdır. Her şeyden önce şunu çok iyi bilmeliyiz ki; Önderliksel doğuş, şehitlerin anısına doğru sahip çıkma temelinde gerçekleşmiştir.

Önder Apo her zaman **Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin** anısına bağlılığın ve o anılara doğru sahip çıkarak başarıya götürmenin gereği olarak özgürlük yürüyüşüne çıktığını ifade etmiştir. 30 Mart 1972'de Kızıldere'de Mahir Çayan ve arkadaşlarının katledilmesi, 6 Mayıs 1972'de Ankara Mamak Cezaevi'nde Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının idam edilmesi, 18 Mayıs 1973'te Diyarbakır Zindan'ında İbrahim Kaypakkaya'nın işkencede katledilmesi, Önder Apo'nun özgürlük yürüyüşünü başlatmasının temeli olmuştur. Dolayısıyla Önderliksel doğuş ve gerçekleşme tamamen kahraman şehitlerin anısına doğru sahip çıkma ve onları yaşatıp zafere taşıma gerçeği olarak oluşmuştur.

Şehitlerin anılarının cisimleşmesi olan bir Önderliğin büyük bir şehadet hareketi yaratacağı, gelişiminin her adımını şehadet çizgisinde kahramanca bir mücadeleyle gerçekleştireceği açıktır. Nitekim PKK'nin cisimleşmesi ve bugüne kadar gelişme süreci de tamamen bu biçimde gerçekleşmiştir. Daha ideolojik gruplaşmanın gerçekleştiği süreçte, ideolojik grup döneminin öncü militanlarından Haki Karer yoldaşın 18 Mayıs 1977'de Antep'te ajan provokatör bir grubun saldırısıyla şehadeti

Gülnaz KARATAŞ

gerçekleşmiştir. Haki yoldaşın şehadeti, şehitlerin anılarının cisimleşmesi olan Önderliksel doğuşun bir ideolojik siyasi çizgi, ideolojik grup haline geldiğinin kanıtı olmuştur. Dolayısıyla da bu şehadet, mevcut ideolojik politik çizgiyi ve oluşan ideolojik grubu bir parti hareketi haline getirmeyi ve böylece Kürdistan Özgürlük mücadelesini parti öncülüğünde yürütmeyi şart kılmıştır. Nitekim Önder Apo her zaman PKK programının ve partileşmenin Haki Karer yoldaşın anısını yaşatmak üzere verilen bir karar ve atılan adım olduğunu ifade etmiştir. PKK'nin yaşayan Haki Karer gerçekliği, dolayısıyla da şehitler gerçekliği olduğunu vurgulamıştır.

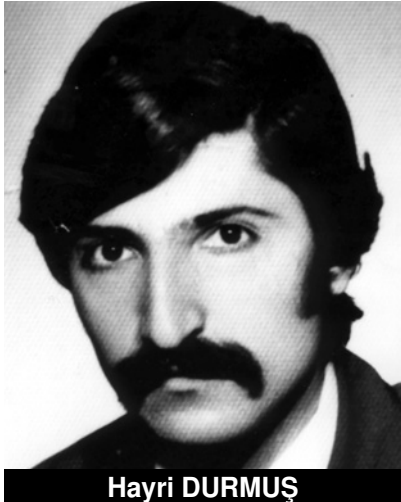
Kuşkusuz şehitlerin anısına Önderliksel doğuşu gerçekleştiren, ideolojik grup döneminde bile kahraman şehitler vermeyi bilen bir hareketin partileşmesi de büyük bir direnişle ve kahraman şehitler vererek gerçekleşecektir. Nitekim başta Hilvan-Siverek direnişi olmak üzere 1978-80 partileşme döneminde Haki Karer yoldaş halkasına eklenen onlarca "parti şehidi" gerçeği ortaya çıkmıştır. **Halil Çavgun, Salih Kandal, Cuma Tak** ve **Mehmet Kurt** gibi parti militanlığında ve özgürlük mücadelesinde büyük bir bilinç ve cesaret örneği olan kahraman militanlar yaratılmıştır. Yani PKK'nin partileşmesi, kahraman şehitler vermeyi ifade eden büyük bir mücadele, cesaret ve fedakarlık ile gerçekleşmiştir. Nasıl ki Önderliksel doğuş şehitlerin anısının cisimleşmesiye, nasıl ki ideolojik gruplaşma büyük şehitler vermeyi göze alma temelinde gerçekleşmişse, parti-

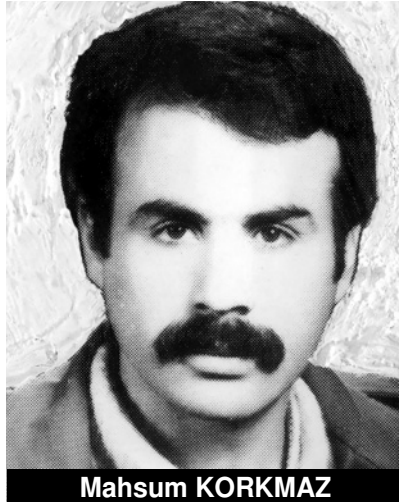
Kemal PİR

Akif YILMAZ

Hayri DURMUŞ

Mahsum KORKMAZ

Mazlum DOĞAN

Ramazan AYBI

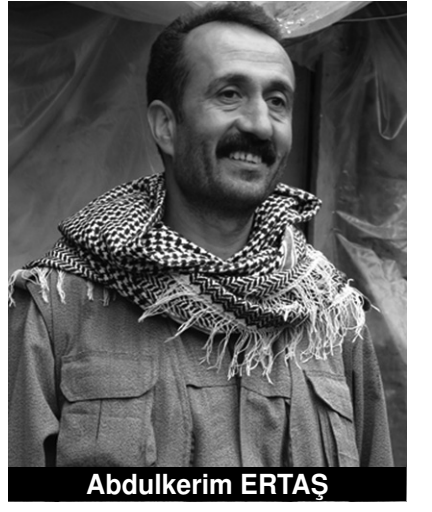
Şerif YALÇIN

Engin SİNCER

Mizbah KIZILER

Abdulkadir ÇUBUKÇU

leşme süreci de artan şehitler halkası temelinde başlatılan kahramanlık yürüyüşünü devam ettirerek, daha çok şehit vererek gerçekleşmiş, PKK bir şehitler partisi, şehitler öncülüğü olarak ortaya çıkmıştır.

Kendisini "şehitler partisi" olarak cisimleştiren, onlarca şehit verme temelinde gerçekleşen bir partinin de büyük bir kahramanlık yürüyüşü geliştireceği, Kürt halkının şehitler komutasına kavuşmasını ifade edeceği açıktır. Nitekim daha sonraki gelişmeler tamamen böyle bir çizgide gerçekleşmiştir. PKK'nin büyük bir bilinç, cesaret ve fedakarlık olayı olarak kahraman şehitler vermeyi göze alma temelinde doğuşunu gerçekleştirdiğini ve böylece Kürt halkının özgürlük yürüyüşünde böyle bir komuta, kurmay güce sahip olduğunu gören sömürgeci ve kültürel soykırımcı rejim, 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesiyle bu gelişmeleri ortadan kaldırmak, faşist askeri saldırganlığı doruğa ulaştırarak tüm devrimci birikimi ve değerleri yok etmek istemiştir. Bu faşist saldırganlığa karşı, Önder Apo öncülüğündeki parti hareketimiz büyük zindan direnişi ve yurtdışı mücadelesiyle karşılık vermiştir. 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı gelişen yurtdışı ve büyük zindan direnişleri de Önderliksel doğuş ve partileşme sürecinin kahramanlık ruhuna ve çizgisine uygun bir biçimde gerçekleşmiştir. Nitekim bu büyük direnişlerin canlı etkisi hala günümüzde taptaze olarak yaşamakta ve özgürlük mücadelemize öncülük etmekte, Kürt gençliğinin, Kürt kadınlarının, Kürt halkının özgürlük ruhu, özgürlük bilinci, cesaret ve fedakarlığı olarak yaşam bulmaktadır. Parti ve mücadele ölçülerimizi, onun fedai çizgisini temsil etmektedir. Bu temelde tarihin en büyük direnişlerinden biri olan büyük zindan direnişimiz gerçekleşmiştir. **Mazlum Doğan, Kemal Pir, Mehmet Hayri Durmuş, Akif Yılmaz, Ali Çiçek, Ferhat Kurtay** ve diğer kahraman şehit yoldaşlar öncülüğündeki bu tarihi zindan direnişi, Kürdistan devriminin tarzı olan zor koşullarda mücadele ederek kazanma gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Bu temelde Kürt halkının özgürlük ruhu, bilinci, duygusu ve direniş ölçüsü olarak günümüze kadar yaşamış, bundan sonra da yaşamaya devam edecektir.

Yine zindan direnişinin geliştiği dönemde 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı Filistin-Arap halkıyla ve direnişleriyle

omuz omuza halkların özgürlüğü ve kardeşliği temelinde yürütülen mücadele içerisinde başta **Abdulkadir Çubukçu, Kemal Çelik ve İsmet Özkan** yoldaşlar olmak üzere 10'dan fazla kahraman parti militanı şehit verilmiştir. Bir yandan zindanlarda 12 Eylül faşizminin her türlü baskı, işkence, katliam ve teslim alma çabalarına karşı parti davasını ve Önderlik çizgisine bağlılığı en üstte tutarak, parti çizgisinde yaşamayı tek doğru ve özgür yaşam olarak kabul eden zindan direnişçiliği gerçekleşirken diğer yandan da bölgenin öncü direniş gücü olan Filistin halkının direniş mücadelesiyle omuz omuza her türlü emperyalist, faşist, sömürgeci saldırganlığa karşı kahraman şehitler verme temelinde ortak direniş içinde olunmuştur. Böyle bir direnişle, PKK'nin enternasyonalizmi, halkların kardeşliği çizgisi, sadece bir niyet ve söz olmaktan çıkıp, komşu halklarla ve bölge halklarıyla her türlü gericiliğe karşı omuz omuza savaşıma gerçeği haline gelmiştir.

Bütün bunlar, daha birkaç yıl gibi bir süre içerisinde 12 Eylül faşist askeri saldırganlığını yenilgiye uğratan, boşa çıkartan, onun ideolojik yenilgisini ve siyasi başarısızlığını kanıtlayan gerçeklikler olmuştur.

Değerli yoldaşlar

Önderliksel doğuşu şehitlerin anılarının cisimleşmesi olan, ideolojik gruplaşmayı ve partileşmeyi kahraman şehitler vererek gerçekleştiren ve 12 Eylül faşist askeri saldırganlığına karşı zindanda ve yurtdışında onlarca kahraman şehit verme temelinde tarihin en büyük direnişini gerçekleştiren parti hareketimizin ülkeye dönüşü ve 12 Eylül faşizmine karşı devrimci direniş gelişirisi de elbette bu çizgiye uygun ve görkemli olmuştur. Nitekim pratik gelişmeler de tamamen böyle bir gerçekliği ifade etmiştir. Her türlü zorluk ve imkansızlık ortamında adeta iğne ucuyla kuyu kazarcasına yürütülen çaba, bu temelde ülkeye dönüş ve gerillayı hazırlama mücadelesi de kahraman şehitler verme temelinde gerçekleşmiştir.

Daha ülkeye geri dönüş yolculuğunda Hêzil Çayı'nda şehit düşen **Şahin Kılavuz** ve grubu, bu gerçekliğin canlı kanıtıdır. Yine ortaya çıkan İran-Irak Savaşı'nın yarattığı kritik zemine dayanarak ülkede gerilla mücadelesinin temellerini atmaya çalışırken, **Mehmet**

Karasungur ve **İbrahim Bilgin** yoldaşların şehit düşüşü, gerilla mücadelesinin ne kadar zorlu, cesur ve fedakar bir yaklaşımla gerçekleşeceğini açık kanıtı olmuştur. Siverek Direnişi'nin de öncü komutanlarından olan Mehmet Karasungur ve Şahin Kılavuz yoldaşların daha ülkeye geri dönüş ve gerilla pratiğini hazırlama mücadelesi içerisinde şehit düşmeleri, Kürdistan'da gerilla direnişinin zorluklara ve engellere karşı ne kadar büyük bir cesaret ve fedakarlıkla kahramanca mücadele gerektirdiğinin en açık kanıtı olmuştur.

Nitekim 15 Ağustos 1984 tarihi gerilla atılımı da tamamen böyle bir gerçeklik temelinde hayat bulmuştur. TC devletin inkar ve imhacı zihniyet ve siyaset temelinde gerçekleştirdiği faşist askeri saldırganlığa karşı, ideolojik zafer kazanmış büyük zindan direnişçiliğini dağa taşımayı ve gerilla direnişine dönüştürmeyi ifade eden 15 Ağustos gerilla atılımının da büyük kahramanlıklar temelinde gerçekleştiği, Kürt halk kahramanlığının en derin ölçü ve özelliklerini ortaya çıkardığı, Kürt halkını, gençliğini ve kadınlarını kahramanlaştırdığı çok iyi bilinmektedir. **Ağit (Mahsum Korkmaz)** yoldaşın, bu büyük halk kahramanlığı döneminin sembol militanı ve ölümsüz komutanı olarak cisimleştiği tartışmasız bir gerçekliktir. Ağit komutanlığı altında kahramanca yürüyen **Erdallar, Seyfettinler, Bedranlar, Havvalar, Saadetler, Çiçekler** ve **Bêrtanların** faşizme ve her türlü gericiliğe karşı Kürt halk kahramanlığının yaratıcısı olan yüzlerce kahraman şehidin öncülerini görüyoruz. Kuşkusuz Önderliksel doğuşu, ideolojik gruplaşması, partileşmesi kahramanca şehitler verme temelinde gerçekleşen bir hareketin, faşist sömürgeci saldırganlığa karşı yürüteceği gerilla direnişinin de daha büyük ve daha çok sayıda kahraman vererek gerçekleşeceği açıktır. Nitekim 12 Eylül faşist-sömürgeci rejimine karşı 15 Ağustos direniş atılımı dönemi de tamamen böyle bir kahramanlık çizgisinde gerçekleşmiştir. Şehitlerin anılarının cisimleşmesi olarak doğan Önderlik gerçeği, yine şehitler zincirinin halkaları biçiminde gerçekleşen partileşme, 15 Ağustos kahramanlık direnişiyle de Kürt halkının öz savunma gücü olan gerilla örgütlülüğüne ve öncülüğüne kavuşmuştur. Böylece Kürt halkı özgürlük bilinci olarak Önderlik, özgürlük iradesi olarak partiyle birlikte,

özgürlük kılıcı olarak gerillasına da sahip olmuştur. Özgürlük bilinci, iradesi ve kılıcı birleşerek 1980'lerin büyük kahramanlık direnişini ortaya çıkarmıştır.

Kahramanlık çizgisindeki bu büyük öncü gerilla direnişinin 1990'ların başından itibaren halk serhildanlarını ortaya çıkardığını ve bu temelde de ulusal diriliş devriminin gerçekleştiğini biliyoruz. Kuşkusuz Önderliksel doğuştan itibaren yaşanan mücadele gerçekliğine uygun bir biçimde bu serhildan dönemi de, yani ulusal diriliş devrimi süreci de büyük cesaret ve fedakarlık gerektiren öncü bir direnişle kahramanca şehitler verme temelinde gerçekleşmiştir. Başta **Bêrivanlar** ve **Vedat Aydınlar** olmak üzere, halkımızın ulusal dirilişini gerçekleştiren büyük serhildan hareketi, onlarca halk kahramanını, halk öncüsünü ortaya çıkarmış ve şehit vermiştir. Kürdistan'da hiçbir şeyin büyük cesaret ve fedakarlık göstermeden, kahramanca direnmeden, tam bir fedai militan çizgide mücadele etmeden, şehadet çizgisinde yürümeden elde edilemeyeceği gerçeği bu ulusal diriliş devrimi döneminde de netçe görülmüştür. Kürdistan'da her şeyin ancak kahramanlık çizgisinde fedai mücadeleyle sağlandığı, adeta dişle, tırnakla sökülerek kazanıldığı, kahramanca şehitler verilerek özgürlük bilinci ve örgütlülüğünün yaratıldığı, özgürlük davasında gelişme sağlandığı net bir biçimde bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bêrivanlar ve Vedatlar büyük halk önderleri olarak özgür toplumun, demokratik toplumun ve ulusal dirilişin bedelleri olarak Kürt halkının özgürce tarih sahnesine çıkışını sağlamıştır. Aynı zamanda serhildandaki kadın öncülüğü, bunun Bêrivan gibi büyük bir militanla gerçekleşmesi, Kürt halkının özgürlük temelinde tarih sahnesine çıkışının, kadının özgürlük temelinde tarih sahnesine çıkışı olduğunu, Kürt halkı özgürlüğünün kadın özgürlüğü olarak vücut bulduğunu açıkça kanıtlamıştır.

Değerli yoldaşlar

Şehitlerin anılarının cisimleşmesi olarak Önderliksel doğuşunu gerçekleştiren, kahraman şehitler vererek kendini partileştiren, yine büyük şehitler verme temelinde kendisini gerillalaştıran ve halklaştıran bir hareketin her türlü saldırganlığa karşı yarattığı bu büyük devrimsel değerleri, her türlü bedeli göze alarak kahramanlık çizgisinde yü-

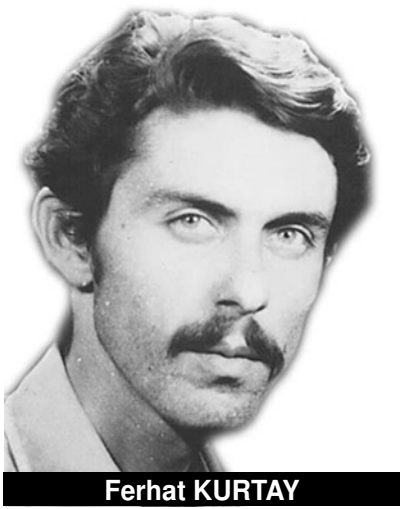
Zeynep KINACI

rüteceği bir direnişle koruyup savunacağı ve onları büyütüp zafere taşımaya çalışacağı tartışmasız bir gerçekliktir.

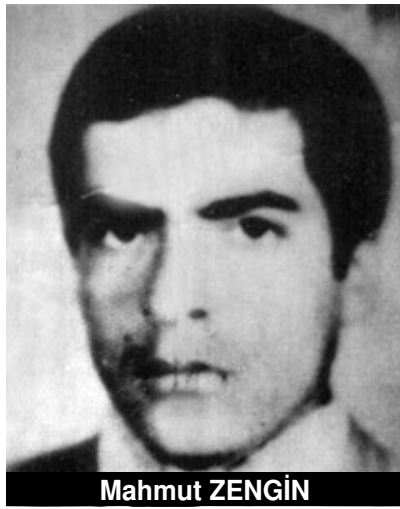
Nitekim 1990'lı yıllarda Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşa karşı mücadele de böyle bir çizgide gelişmiştir. Topyekun özel savaş konsepti temelinde saldırı yürüten Türk inkar ve imha rejimine karşı, onun başta Önderlik ve gerilla olmak üzere, tüm devrim değerlerini imha ve tasfiye etme amacına karşı 1993-98 döneminde Önderliği ve devrimci değerleri savunmak amacıyla büyük bir gerilla ve halk direnişi gerçekleştirilmiştir. Kürdistan'da Devrimci Halk Savaşı'nın en yoğun ve kapsamlı bir biçimde yaşandığı bu direniş süreci içerisinde de, PKK ve Kürt halkı en değerli evlatlarını şehit vererek yarattığı devrim değerlerini savunmuş ve daha ileriye taşımıştır. Başta Parti Merkez Komite üyelerimiz **Kemal, Cemal** ve **Halil** yoldaşlar olmak üzere, bu direniş

Mehmet KARASUNGUR

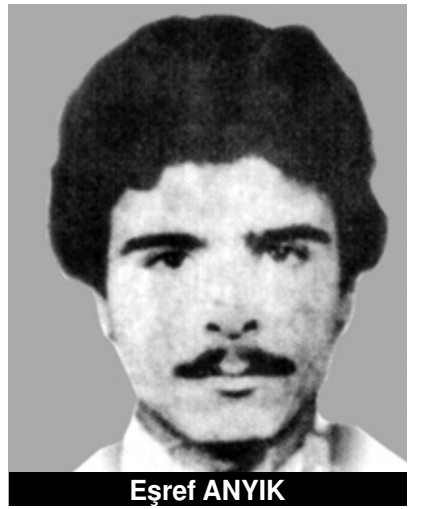
Ferhat KURTAY

Mahmut ZENGİN

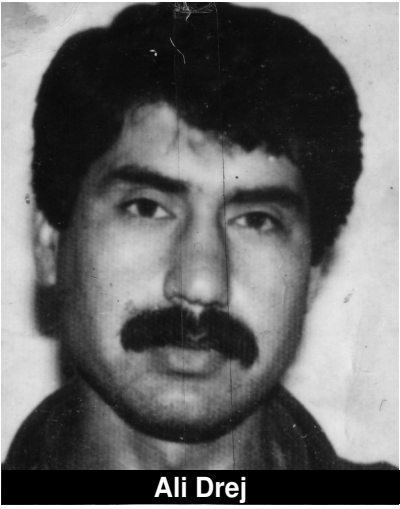

Necmi ÖNER

Eşref ANYIK

Ali Drej

Guhar ÇEKİRGE

Aydın BARAN

Emrah BAYER

Zeynep CELALİYAN

döneminin her yılında binden fazla şehit vermeyi göze alarak bu durum sağlanmıştır. Yine Kürt halkının ve kadınının büyük fedaisi **Zilan** yoldaşın kahramanca direnişiyle topyekun özel savaş konseptinin Önderlik, Parti ve halk gerçekliğimize dönük saldırganlığı boşa çıkartılmış ve sonuçsuz bırakılmıştır. Dolayısıyla sayıları neredeyse 10 bine yaklaşan 1990'lı yılların kahraman şehitleri, Önderliği ve devrim değerlerini koruma ve iletmeninin şehitleri olarak tarihte yerlerini almıştır.

Kuşkusuz Türk sömürgeci, soykırımcı rejiminin topyekun özel savaş konsepti temelindeki imha ve tasfiye amaçlı saldırganlığının zirveye ulaştığı süreç, Uluslararası komplo dönemi olmuştur. Kapitalist modernite gericiyle de tam bir birlik ve uyum sağlama temelinde gelişen uluslararası komplo saldırganlığı, Önder Apo'nun imhası temelinde parti hareketimizi tasfiye etmeyi ve bunlara dayanarak Kürt soykırımını sonuca götürmeyi hedeflemiştir. Bu saldırganlık, ülke içinde gerillaya ve halka karşı olduğu kadar, ülke dışında, bölgede ve dünyanın her alanında tam bir uluslararası gerici blok oluşturmayı ifade eden temelde Önderliğimize ve halkımıza karşı tarihin en gerici bir saldırganlığı, insanlığın yüz karası olarak ortaya çıkmıştır.

Bu saldırganlık 9 Ekim 1998'den itibaren başlayıp kapsamlılaşmış, 15 Şubat 1999 komplosuyla kendini İmralı sistemi haline getirmiştir. Önderliğimizin imhasını, parti hareketimizin tasfiyesini, dolayısıyla Kürt soykırımının sonuçlandırılmasını hedefleyen bu tarihi uluslararası komploya karşı partimiz ve halkımız **"Güneşimizi Karartamazsınız!"** şiarıyla büyük bir fedai direnişi içerisine girmiş, Önder Apo'nun etrafında ateşten bir çember oluşturmuş, uluslararası kompunun Önder Apo'yu imha hedefini böyle büyük bir direnişle boşa çıkartmayı bilmiştir. Güneşimizi Karartamazsınız fedai direnişinin de bu temelde özgürlük mücadelesi tarihimize büyük kahraman şehitleri ortaya çıkmıştır. Her dönemde olduğundan daha fazla uluslararası komploya karşı direniş fedai çizgisinde büyük şehitler vererek gerçekleşmiştir. Zindanlarda **Semaların, Fikrilerin** başlattığı Önder Apo'yu savunma ve sahiplenme direnişi; **Tayhanların, Rojbinlerin, Ferhatların, Şaristanların** fedai eylemleriyle, Kürt halkının, gençliğinin ve kadınlarının

ülke içinde ve yurtdışındaki kahramanca direnişleri temelinde doruğa ulaşmıştır. Yine bu dönemde ağır kış koşullarına rağmen, Önder Apo'yu sahiplenmek ve savunmak üzere gerilla büyük bir direniş içerisine girmiş, **Amed ve Ferhat** yoldaşlar başta olmak üzere yüzlerce fedai militan bu direniş içerisinde şehit düşmüştür. Böylece Önderliği ve devrim değerlerini sahiplenme ve savunma direnişi, uluslararası komploya karşı Güneşimizi Karartamazsınız şiarıyla gelişen fedai direnişi temelinde doruğa ulaşmış ve uluslararası komploya daha baştan boşa çıkaran bir direniş ruhu ortaya çıkarmıştır.

Değerli yoldaşlar

Uluslararası komploya ve onun yarattığı İmralı sistemine karşı, Önder Apo'nun özgürlüğü ve Kürt sorununun çözümü temelinde gelişen büyük halk direnişi 2003 yılından itibaren gerillanın da belirli düzeyde katılımıyla giderek boyutlanan ve şiddetlenen bir mücadele süreci haline gelmiştir. Özellikle her türlü oyun ve saldırıya rağmen Önder Apo'yu imha edemeyen, İmralı sistemi içerisindeki ağır tecrit ve izolasyona rağmen Önder Apo'nun ideolojik siyasi imhasını gerçekleştiremeyen, hem fiziki hem de ideolojik siyasi imha politikasında başarısızlığa uğrayan uluslararası komplo sisteminin 2002 yılından itibaren örgütümüze içten bölüp, parçalama ve eritmeyi hedefleyen, böylece Önder Apo'yu örgütsüz bırakmayı amaçlayan bir provokatif tasfiyeci çizgiyi hareketimize dayattığı bilinmektedir. 2002-2004 tasfiyeciliği olarak da ifade edilen bu tasfiyeci dayatmanın Irak'taki gelişmelere, ABD'nin Irak müdahalesine ve Güney Kürdistan'daki bazı güçlere dayalı olarak geliştiği, sırtlarını böyle küresel, bölgesel ve yerel güçlere dayandığı için de özgürlük mücadelemiz açısından büyük bir tehlike oluşturmuştur.

2003'ten itibaren adım adım gelişen ve 1 Haziran 2004'ten itibaren de bir direniş hamlesi düzeyine ulaşan halk ve gerilla direnişçiliğinin uluslararası kompunun bu tür bir saldırganlığına karşı, onu boşa çıkartmak için gerçek-

leştiği bilinmektedir. Önder Apo'yu örgütsüz bırakma ve bu temelde ideolojik siyasi bakımdan yenilgiye uğratmayı hedefleyen bu saldırganlığa karşı parti ve halk direnişimiz de büyük zorluklarla kahramanca bir mücadele vererek, yine büyük bedeller ödeyerek gerçekleşmiş ve başarıya ulaşmıştır. Bu dönemde de parti hareketimiz **Erdalları, Tekoşinleri, Nucanları, Yıldızları, Sorxwinleri, Serxwebunları** ve bunlar öncülüğünde yüzlerce kahraman öncü

Leyla Wali HASAN

yoldaşı şehit vermiştir. Bu şehitlerimiz, uluslararası komplo'nun Önder Apo'yu örgütsüz bırakarak ve örgütsel yapıyı tasfiye ederek yenilgiye uğratma hedefine karşı, Önderlik çizgisini her koşulda savunmanın, bu çizgiye sahip çıkmanın ve hayata geçirmenin şehitleri olarak tarihe geçmişlerdir. Tasfiyeciliğe karşı Önderlik çizgisini sahiplenme ve uygulamanın, yaşayıp yaşatmanın kahraman şehitleri olmuşlardır.

Nitekim parti hareketimiz bu tasfiyeci saldırganlık karşısında bazı kayıplar vermiş olsa da, sonuçta Önder Apo'nun geliştirdiği tutum ve mücadele, ortaya çıkardığı paradigma değişikliği ve gerçekleştirdiği yeniden yapılanma temelinde tasfiyeciliğin tasfiyesini sağlayarak yeniden büyük bir gelişme yaratmayı

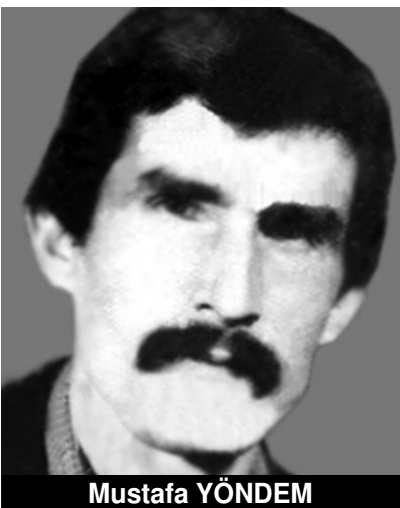
bilmiştir. Eğer böylesi karanlık bir dönemde iç ve dış gericiğin birleşerek uluslararası komplo temelinde hareketimizi bölüp parçalamayı, Önder Apo'yu bu temelde yenilgiye uğratmayı hedefleyen saldırılar karşısında özgürlük hareketimiz varlığını korumuş ve gelişimini sağlamışsa, bu da Önder Apo'nun sürece müdahalesi, gerçekleştirdiği paradigma değişimi ve bu temelde yenilenme ve yeniden yapılanma belirleyici rol oynamıştır. Kuşkusuz Önderlik çizgisini en üst düzeyde sahiplenerek her türlü zorluğa göğüs germe temelinde direnen şehit yoldaşlarımız yoldaşlıklarını göstererek Önder Apo'nun çabalarının başarıya ulaşmasındaki temel güç olmuşlardır. Her türlü gerici tasfiyeci saldırganlık, böyle bir Önderlik, gerilla ve halk direnişiyle yenilgiye uğratılmıştır. Nitekim AKP hükümetiyle kendini yenileyen ve içten tasfiyeciliği dayatarak özgürlük hareketimizi parçalayıp yenilgiye uğratmak isteyen sömürgeci rejim bunları başaramayınca, ABD-AKP ittifakı temelinde topyekun savaşı 2006 yılından itibaren yeniden devreye koymuştur. Özellikle 5 Kasım 2007 tarihinde gerçekleşen Bush-Erdoğan görüşmesiyle tam bir ABD-AKP ittifakı haline gelen bu topyekun saldırganlık, 2007 ve 2008 yılları bo-

yunca Güney Kürdistan'da içine alacak şekilde ve yeni teknik araçları devreye koyarak gerillayı imha etmek amacıyla yoğun bir askeri saldırganlık haline gelmiştir. İşte ABD-AKP ittifakının 2007-2009 yıllarını kapsayan bu topyekun savaş konsepti temelindeki saldırganlığına karşı da Önderlik, gerilla ve halk olarak hareketimiz "Edî Bes el" şiarı temelinde topyekun bir direniş konumunu sürdürmüştür. Böyle bir direniş içerisinde de mücadele tarihimizin en büyük şehitleri verilmiştir. Başta **Adil, Gülbahar, Kurtay, Ferhat, Nuda ve Ayhan** yoldaşlar olmak üzere yüzlerce öncü militan yoldaş Zagros'ta, Botan'da, Orta Saha'da, Dersim'de, Serhat ve Amanos'ta, Kuzey Kürdistan'ın dört bir yanında AKP-ABD ittifakının geliştirdiği

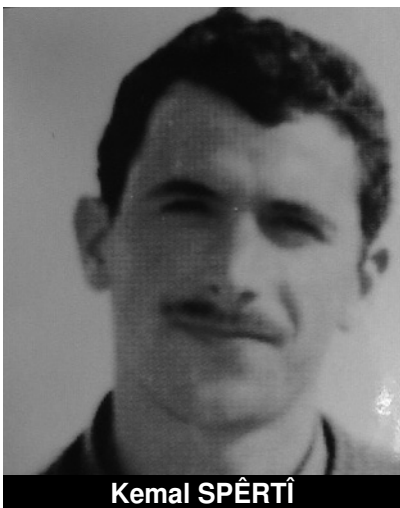
bu faşist sömürgeci saldırganlığa karşı büyük bir fedai direnişini ortaya çıkarmıştır.

Sonuç olarak Botan'da, Zap'da, Zagros'ta askeri bakımdan ve İmralı direnişiyle ideolojik bakımdan yenilgiye uğratılan bu topyekun saldırganlık, 29 Mart 2009 yerel seçimiyle de siyasi olarak yenilgiye uğratılınca, bu sefer, 14 Nisan 2009 tarihinden itibaren Siyasi Soykırım Operasyonları'na yönelmiştir. Yaşadığı yenilgiyi kabul ederek ve 29 Mart yerel seçim sonuçlarını dikkate alıp Kürt sorununun siyasi çözümüne adım atması gerekirken, 14 Nisan Siyasi Soykırım Operasyonları'yla Kürt demokratik siyasetini tasfiye etmeyi, dolayısıyla Kürt sorununun siyasi çözüm zeminini yok etmeyi hedeflemesi, AKP'nin savaştan başka bir politikası olmadığını ortaya koymuştur. Nitekim Başbakan Tayyip Erdoğan "sil baştan yapıyoruz" diyerek, 12 Eylül faşist-askeri rejimi gibi "KCK Operasyonları" adı altında tüm demokratik siyaseti tasfiye etmeyi hedefleyen büyük bir siyasi ve askeri saldırganlığa yönelmiştir. İşte böyle bir saldırganlığa karşı da Önder Apo'nun artık Kürt sorununun demokratik siyasi çözüm zemininin kalmadığını değerlendirerek geri çekilmesi ardından özgürlük hareketimiz 1 Haziran 2010 tarihinde Dördüncü Stratejik Hamle Dönemi'ni başlatmıştır. Kürt sorununun siyasi çözüm zemininin tümünden ortadan kalkması ardından geriye kalan tek çare olarak Kürt sorununun demokratik özerklik çözümünü Devrimci Halk Savaşı yöntemiyle, Kürt halkının özgücüne ve topyekun direnişine dayanarak gerçekleştirmeyi hedeflemiştir.

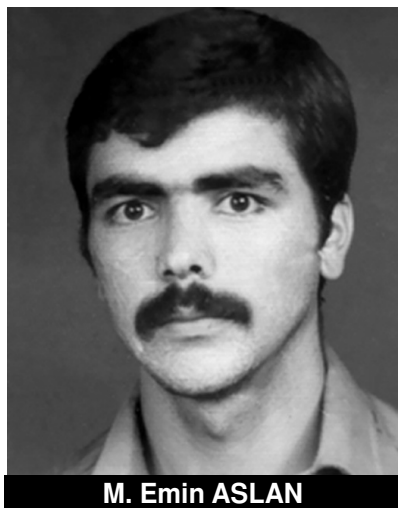
2010-12 yılları arasında yaşanan bu mücadele süreci, özgürlük mücadelesi tarihimizin en kapsamlı ve derin mücadele süreçlerinden biri olmuştur. Yine otuz yıllık savaş tarihimizin en kapsamlı ve derinlikli, en keskin savaş süreçlerinden birini ifade etmiştir. Özellikle 12 Haziran 2011 genel seçimleri ardından elde ettiği yüzde 50'lik oy oranına dayanarak PKK'yi silah zoruyla imha ve tasfiye edeceği anlayışına kapılan ve hesabını yapan AKP'nin geliştirdiği topyekun özel savaş saldırganlığına karşı, gerilla güçlerimiz ve halkımız topyekun direniş temelinde kapsamlı bir direniş mücadelesi içinde olmuştur. Devrimci Halk Savaşı planlamasıyla geliştirilen bu büyük direniş, tarihimizin en büyük askeri ve siyasi

Mustafa YÖNDEM

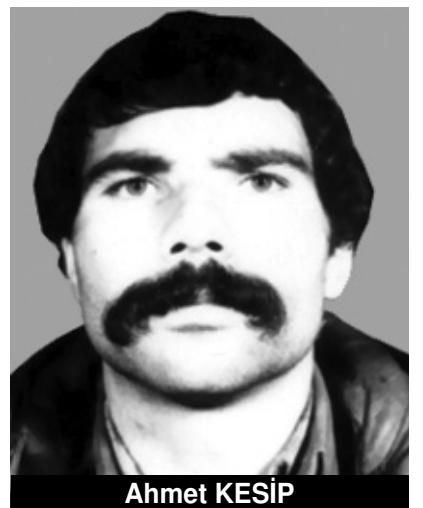
Kemal SPÊRTÎ

M. Emin ASLAN

Abdulkadir ÇUBUKÇU

Ahmet KESİP

Sevcan ALGÜNERHAN

Sema YÜCE

Sultan TOROS

Fidan DOĞAN

Sakine CANSIZ

Leyla ŞAYLEMEZ

direnîş dönemlerinden biri olmuştur. Sonuçta ağır bedeller vermiş olsa da, AKP'nin topyekun savaş konsepti temelinde PKK'yi imha ve tasfiye etme planlarını boşa çıkartıp başarısız kılmayı, kendinden önceki özel savaş hükümetleri gibi AKP hükümetini de askeri bakımdan yenilgiye uğratmayı başarmıştır.

Kuşkusuz bu büyük Devrimci Halk Savaşı dönemi de daha önceki dönemler gibi bedeller verilmeden, büyük kahramanlıklar gösterilmeden gerçekleşmemiştir. TC tarihinin en iddialı hükümetlerinden birisi olan AKP'nin imha ve tasfiye planını yenilgiye uğratmak üzere yürütülen büyük Devrimci Halk Savaşı Hamlesi içerisinde de büyük kahraman şehitler verilmiş, mücadele büyük şehitler verme pahasına kazanılmıştır. Sayı bakımından önceki savaş dönemlerinden az olsa da, savaş tarihimizin komuta düzeyindeki en çok ve büyük şehitleri bu dönemde yaşanmıştır.

Başta Kandil direnişinin sembolü Simko yoldaş olmak üzere, 2011-12 Devrimci Halk Savaşı süreci içerisinde değişik alanlarda onlarca yoldaş şehit düşmüştür. Xakurkê direnişinin öncüleri olarak **Rüstem, Çiçek, Alişer, Rozerin** yoldaşlar; yine Zap direnişinin öncü komutanları olarak **Brusk ve Ruken** yoldaşlar; Hakkari direnişinin öncü komutanları olarak **Baz ve Zozan** yoldaşlar; Cudî direnişinin öncü komutanları olarak **Rubar, Binevs, Serbest ve Sadık** yoldaşlar; Besta direnişinin öncü komutanı olarak **Hamza** yoldaş; Garzan direnişinin öncü komutanları olarak **Arjin ve Berfin** yoldaşlar; Amed-Erzurum direnişinin öncü komutanları olarak **Armanc, Mahir ve Zin** yoldaşlar; Dersim direnişinin öncü komutanları olarak **Aziz ve Celal** yoldaşlar; 2012 fedai direnişinin ruhunu yaratan **Andok ve Êriş** yoldaşlar; yine Van direnişinin öncü komutanları olarak **Mehmet Guyî, Rêvan, Mêrxwas ve Nergiz** yoldaşlar kahramanca direnerek şehit düşmüşlerdir. En son olarak da, 2012 yılının güz döneminde **Rojin Gevda, Cesur, Numan Amed ve Akif Mardin** yoldaşlar, Zagros'da, Amed'de, Mardin'de gösterdikleri kahramanca direniş içerisinde şehit düşmüşlerdir.

Bu dönemde direniş Kuzey'de olduğu kadar Rojava'da da gelişmiş, Botan'ın, Kuzey Kürdistan'ın büyük komutanı olduğu kadar, Rojava'nın, Rojava direnişinin öncü komutanı olan

Xebat Derik yoldaş da bu direniş döneminde şehit düşmüştür. Kahraman ve Simko yoldaşlarla başlayan, Rojin, Cesur, Numan ve Akif yoldaşlarla doruğa ulaşan bu büyük şehadet hareketi, AKP'nin uluslararası güçlerden de aldığı destekle ve iç gericiliğe dayanarak partimizi imha ve tasfiye etmek amaçlı planını boşa çıkartmayı ve yenilgiye uğratmayı bilmiştir. Özgürlük hareketimiz, isimlerini sıraladığımız yoldaşlar öncülüğünde beş yüzü aşkın kahraman yoldaşın şehadet düzeyinde direniş temelinde Dördüncü Stratejik Dönem'i başarıyla kazanmayı bilmiştir. Bu kahraman şehit yoldaşlar öncülüğündeki büyük direniş, AKP'nin siyasi soykırım operasyonlarını boşa çıkarttığı gibi, PKK'yi topyekun özel savaş saldırısıyla imha etme plan ve hesaplarını da yenilgiye uğratmayı bilmiştir. Nitekim Devrimci Halk Savaşı hamlesi temelinde gelişen bu büyük gerilla direnişine dayalı olarak gençleri, kadınları ve çocuklarıyla Kürt halkı, yine Kürt demokratik siyaseti, her türlü baskıya, tutuklamaya, işkenceye karşı yiğitçe direnmiş, en son üçüncü büyük zindan direnişiyle doruğa ulaşmıştır. Gerilla ve halk direnişinin bu biçimde iç içe geçerek büyük kahraman şehitler verme temelinde gelişmesi ve Dördüncü Stratejik Dönem'de hedeflenenlerin önemli ölçüde başarılması, AKP'nin silah zoruyla ve tutuklama yöntemiyle Kürdistan özgürlük hareketini imha ve tasfiye etme planını boşa çıkartmıştır. Her ne kadar Devrimci Halk Savaşı'nın plan ve amaçları tam gerçekleştirilmemiş olsa da AKP'nin imha ve tasfiye planının başarısız kılınarak yenilgiye uğratılmış olduğu tartışmasız bir gerçektir.

Dolayısıyla 2010-12 şehitleri, Devrimci Halk Savaşı hamlesinde zafer kazanmanın şehitleri olmuşlardır. AKP'nin siyasi soykırım operasyonlarını yenilgiye uğratmanın şehitleri olmuşlardır. PKK'yi topyekun savaş konseptiyle imha ve tasfiye etme planını boşa çıkartmanın ve yenilgiye uğratmanın şehitleri olmuşlardır. PKK'nin her koşul altında, her türlü askeri saldırganlığa karşı direnebileceğinin ve başarabileceğinin, Kürdistan gerillasının yenilmezliğinin en açık kanıtları olmuşlardır. Bir kere daha dost düşman herkese, PKK'nin, yani Kürt halkının özgürlük iradesinin zindanlarla, askeri saldırılarla, katliamlarla yok edilemeyeceğini, ezilemeyeceğini, yenilgiye uğratılmaya-

cağını göstermişlerdir. Bu bakımdan Devrimci Halk Savaşı'nın kahraman şehitleri, her koşulda PKK ve Kürt halkının özgürlük için her türlü bedeli ödeme temelinde direnme, cesaret, kararlılık ve azmine sahip olduğunu, bunu her zaman gerektiğinde gerçekleştirebileceğini netçe ortaya koymuşlardır.

Değerli yoldaşlar

Çok açık bir biçimde görülüyor ki, parti ve mücadele tarihimizin her adımı kahraman şehitler verme temelinde büyük şehadetlere dayalı olarak ve büyük şehitler öncülüğünde gerçekleşmiştir. Kırk yıllık bu büyük halk direnişi tam bir fedailik ve kahramanlık çizgisinde gerçekleşmiştir. Halkımızı var eden, yeniden diriltten, özgürlüğü için bilinç, örgütlülük, cesaret ve fedakarlık kazanmasına yol açan, halkımızı Önderliğine, öncü partisine, gerillasına, her türlü kadın, gençlik ve demokratik-siyasi örgütlülüğüne kavuşturan bu kahraman şehitler öncülüğünde gerçekleşen mücadele olmuştur.

İşte Önder Apo'nun 2013 Newroz'uyla başlattığı yeni demokratik çözüm süreci, kırk yılı alan ve şehitler öncülüğünde gerçekleşen böyle büyük bir mücadelenin yarattığı birikimler temelinde gerçekleşmektedir. Önder Apo, yeni demokratik siyasi mücadele hamlesini tamamen kırk yıllık direnişle ve otuz yıllık savaşla yaratılmış olan bu büyük birikime dayandırarak başlatmaktadır. Bu yeni demokratik çözüm süreci, Önderlik ve şehitler çizgisinde gerçekleşen büyük mücadelenin içinde bulunduğumuz süreçteki yeni hamlesi olmaktadır.

Dikkat edilirse, Newroz'da Önder Apo tarafından ilan edilen bu yeni süreç de daha önceki dönemlere benzer bir biçimde kahraman şehitler vermeyi içeren büyük bir direniş biçiminde gelişmektedir. Daha bu yeni sürecin hazırlık döneminde Paris Katliamı'yla şehit düşen Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşlar gerçeği, açıkça bunu ifade etmektedir. Nasıl ki daha ideolojik grup ve çizgi yeni şekillenir, partileşmenin yolu aralanırken ilk büyük parti şehidimiz olan Haki Karer yoldaş bir ajan provokatör saldırıyla şehit düşmüşse, Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşların Paris'te uluslararası gerici bir saldırıyla katledilmeleri de yeni demokratik siyasi mücadele hamlesinin başlatılması arifesinde gerçekleşmiştir.

Önder Apo ve PKK'nin öncü grup düzeyi Haki Karer'in katledilmesiyle partileşme adımı atmaktan alıkonulmak istenmişse, Paris Katliamı ile Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşların şehit edilmeleriyle de Önder Apo'nun ve hareketimizin bu yeni demokratik siyasi mücadele hamlesini başlatması, demokratik çözüm adımı atması engellenmek istenmiştir. Önder Apo ve parti hareketimiz böyle yeni bir tarihi adım atmaktan alıkonulmaya çalışılmıştır. Yine nasıl ki 18 Mayıs 1977 Antep katliamından Önder Apo partileşme adımı daha kararlılıkla atma sonucunu çıkartmışsa, 9 Ocak 2013 Paris Katliamı'ndan da demokratik siyasi çözüm hamlesini daha büyük bir kararlılıkla geliştirme sonucunu çıkarmıştır.

Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği bu yeni demokratik siyasi mücadele süreci böyle bir Önderliksel değerlendirmede ve kararlaştırmaya dayanmaktadır. Dikkat edilirse, daha ilk adımda Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşlar gibi büyük şehitler vermiş olması, bu yeni demokratik siyasi mücadele sürecinin de kahraman şehitler verme temelinde, fedai şehadet çizgisinde mücadele edilerek kazanılacağını göstermektedir. Yeni mücadele sürecini ifade eden bu büyük hamle de, daha önceki mücadele dönemlerinde olduğu gibi kahraman şehitlerimizin izinde gelişecek ve onların amaçlarının başarılması olacaktır.

Değerli yoldaşlar

Dikkat edilirse Önder Apo'nun planlayıp geliştirdiği bu yeni demokratik siyasi mücadele hamlesi de Newroz'da, yani mart ayında ulusal kahramanlık günümüz ve haftamızda ilan edildi. Bu temelde gerillanın demokratik çözüm yürüyüşü mayısta başlıyor ve yürütülüyor. Şehitler ayımız, Önder Apo'nun başlattığı yeni mücadele hamlesine gerillanın katılım durumunu ifade ediyor. Dikkat edilirse bu yeni mücadele dönemi de başta Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşlar olmak üzere kahraman şehitler verilerek başladı. Bu nedenle bundan önceki mücadele dönemlerimizde olduğu gibi, kahraman şehitlerimizin çizgisinde yürünerek, onlar doğru anlaşılıp hayata geçirilerek başarılabacaktır.

Şehitler gerçeği her zaman Önderliği doğru anlamayı ve başarıyla uygulamaya çalışmayı ifade eder. Dolayısıyla şehitler çizgisinde yürümek demek, Önderliği doğru anlamak ve başarıyla

uygulamak demektir. Bu bakımdan ancak Önder Apo'nun geliştirdiği yeni mücadele sürecini doğru anlayıp başarıyla uyguladığımız ölçüde, kahraman şehitlerin izinde, onların çizgisinde yürümüş oluruz. Bu nedenle Şehitler Günü'nde ve Ayı'nda kahraman şehitlerimizi doğru anmak ve anlamak demek, onların anılarına doğru sahip çıkmak demek, Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği ve gerillanın 8 Mayıs'ta başlattığı Demokratik Çözüm Yürüyüşü'nü, Önder Apo'nun ifade ettiği 'Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi'ni doğru anlamayı ve başarıyla uygulamayı gerektirir. Militan görev, doğru partililik, Önderliğe ve partiye doğru katılım ve başaran kadro ve sempatican olmak ancak bununla mümkündür.

O halde demek ki, Apocu militanlar olarak her birimize düşen temel görev, bu süreci doğru ve derinlikli anlamak ve onun başarısı için doğru bir tarz, üslup ve yeterli bir tempoyla görev ve sorumluluklarımızın gereğini yerine getirmektir. Bu konuda ertelemeye, kafa karışıklığına ve muğlaklığa asla ve asla yer vermemektir. Burada şu hususları bir kez daha açıkça ifade etmek istiyoruz ki, bu noktada kaygı, anlamazlık ve başarısızlık gibi durumlar hiçbir değer ifade etmez. Sürecin bu biçimde karşılanması, bunlarla ifade edilmeye çalışılmasının hiçbir anlamı ve değeri yoktur. Önderlik süreç değerlendirmesini yapmış, kararını vermiş, yeni süreci ilan etmiş, demokratik çözüm sürecini başlatmıştır. Özgürlük hareketi yönetimi de bu tarihi çözüm hamlesini sahiplenme ve başarıya ulaştırma kararını vermiştir. Eğer bir Önderlik hareketi olarak bu hareketin başaran militanları olarak yürümek istiyorsak, bu durumda bizlere ve tüm yurtseverlere düşen temel görev, Önder Apo'nun başlattığı bu süreci doğru ve tam anlamak ve anı anına başarılı bir biçimde hayata geçirmektir. Böyle bir durumda herhangi bir itiraz, muğlaklık, farklı tutum, anlayış ya da gerekçelendirme söz konusu olamaz. Bu biçimde ortaya çıkmak, Önderlik gerçeğiyle çelişkiye düşmeyi ifade eder. Bu da Önderlik militanları açısından asla, bir an bile içine düşülmeyecek bir durumdur.

Kuşkusuz devrimciler her zaman kaygı taşırlar. Kendilerini tutucu yapmamak kaydıyla her şeyi biraz da kaygı ve kuşkuyla karşılarlar. Ama bu kaygı ve kuşku ne içindir? Kendilerini daha

Edip ÇİÇEK

Fatma AYKAÇ

Ferzad KEMANGER

Hamdiye MUTAŞ

Hüseyin AKDOĞAN

Mehmet KAPLAN

Nazan BAYRAM

Ertem KARABULUT

Mehmet BİÇEÇEK

Süreyya ASLAN

duyarlı, daha dikkatli, daha örgütlü, daha tedbirli ve daha kararlı kılmak içindir. Yoksa duyarsızlığa, dikkatsizliğe, kararsızlığa, muğlaklığa yol açan bir kaygı ve kuşku durumu yanlıştır, gericiştir. İnsanı tutucu kılar. Süreç karşısında geriye çeker. Böyle bir kaygının hiçbir değeri ve anlamı yoktur. Çünkü siyasette başarı, seçeneklerden birini tercih ettikten sonra bu doğrultuda başarı araçlarını yaratıp gerekli çaba ve mücadeleyi vermekten geçer. Dolayısıyla aşırı kaygı belirtmek süreci doğru anlamamayı ve etkili katılmamayı getirir ki, bir devrimci militan açısından en tehlikeli durumlardan birisi budur.

Bir Önderlik hareketi ve militanı olarak bizim konumumuz, görevimiz, Önderliğin başlattığı süreç karşısında kaygı ifade etmek değil, onu anında anlayarak sürecin üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğini pratikte başarıyla yerine getirmek üzere mücadele etmektir. Hareketimiz bu yönlü gerekli tutumunu ortaya koymuştur. Militan duruş bu doğrultuda mücadele hamlesine katılmayı gerektirir. Başaran militan olmak böyle hareket etmeyi ister. Çünkü Önder Apo'nun kararlaştırdığı ve ilan ettiği süreç, hepimize, tüm partiye, halka, bütün bölge halklarına ve demokratik insanlığa görev ve sorumluluklar yüklemektedir. Önder Apo Newroz'daki çağrısıyla herkesi insanlığın yüz karası durumuna gelmiş olan bu uluslararası komplonun sona erdirilmesine, böyle bir komploya yol açmış olan Kürt Kültürel Soykırım rejimini, yani Kürt'ü inkar ve imha eden zihniyet ve siyaseti ortadan kaldırmak için elbirliğiyle çalışmaya davet etmektedir; bu dünyada yaşayan herkesi bütün bunlarla sorumlu kılmaktadır.

Elbette ki böyle bir sürecin başarıya ulaştırılmasında herkesten daha çok görev ve sorumluluk Apocu militanlara, parti militanlarına, HPG ve YJA STAR'ın komutan ve savaşı güçlerine düşmektedir. Önderlik militanı olmak, Önderlik düşünce ve kararlarının uygulanmasıyla kendini görevli ve sorumlu görmek demektir. Bu bakımdan Önder Apo kararlaştırıp ilan ettiği bu süreçle aslında her birimize tarihi görev ve sorumluluklar yüklemiştir. O halde bize düşen, bu görev ve sorumlulukların ne olduğunu anında ve bütün derinliğiyle anlamak ve doğru bir tarz, üslup ve yeterli tempoyla ba-

şarlı bir biçimde hayata geçirmektir. Sürecin başarısı, bizim görev ve sorumluluklarımızı doğru anlamamıza ve başarıyla uygulamamıza bağlıdır. Eğer biz bunu yapamazsak, Apocu militanlar olarak görev ve sorumluluklarımızı zamanında yeterince anlayamaz ve başarılı bir biçimde hayata geçiremezsek, o zaman yeni sürecin başarı kazanması gerçekleşmez. Ortaya yetersizlik çıkar ya da başarısızlık çıkar. Eğer böyle bir yetersizlik veya başarısızlık ortaya çıkarsa da bundan elbetteki biz sorumlu oluruz. Tarih ve Önderlik çizgisi bizleri, Apocu militanları sorumlu tutar. Başka kimseyi sorumlu tutmaz. Bu bakımdan "ben kaygı belirtirim, bundan sonraki sürecin gelişimi konusunda sorumluluktan kendimi kurtarıyorum" sananlar büyük yanılgı içindedirler. Tarihsel sorumluluktan böyle kurtulunmaz. Tarihsel sorumluluktan ancak tarihi görevler başarıyla yerine getirilerek kurtulunur. Önderlik hareketinin militanı olmak, kadro ve komutanı olmak, savaşı olmak ancak bu biçimde mümkündür.

Özcesi aşırı derecede kaygılar ifade etmek, hep "kaygılıyım" diyerek süreç karşısındaki duruşu muğlaklaştırmak demek, süreci doğru anlamayı, sürecin yüklediği görev ve sorumlulukları tam görüp üstlenmeyi ve onları başarıyla yerine getirmeyi engelleyici sonuçlar doğurur. Bu da sürecin başaran militanı olmaktan bizi uzaklaştırır ki, bu durumda da Önderlik çizgisi ve tarih bizi başarısızlıkla mahkum eder ve yargılar. Tehlike işte buradadır. Kaygılı durumu aşırı abartmak ve uzatmak, onu bir marifetmiş gibi sanmak işte böyle bir tehlike içermektedir.

Aynı durum anlamazlık konusunda da böyledir, başarısızlık konusunda da böyledir. Dikkat edelim; Önder Apo, başlattığı yeni sürecin başarıya mahkum olduğunu ifade etmiştir. Başarısızlığın asla kabul edilemeyeceğini vurgulamıştır. Bu nedenle de "ya başarı, ya başarı" dedi. Başarıdan başka hiçbir şey öngörmedi. Yeni süreç Önderlik açısından böyle tanımlanıyor. Bu hepimiz için geçerlidir. Bu sürecin başarısını sağlamak Apocu militanlar olarak elbette bizim görevimizdir. Kuşkusuz yalnız başına Önderlik süreci başaracak, sürecin gerektirdiği görev ve sorumlulukların gereğini yerine getirecek değildir. Parti olarak, hareket olarak, gerilla olarak ve halk olarak biz Önder Apo'nun baş-

lattığı sürecin üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların gereğini başarıyla yerine getirdiğimiz ölçüde bu sürecin başarılması sağlanacaktır.

Bunun için de kaygıyla, muğlak yaklaşımı anında aşmak, derin bir yoğunlaşma, yeterince araştırma ve tartışma ile süreci doğru ve derinlikli bir biçimde anlamak, sürecin üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların bilincine vararak onları sahiplenip etkili, başarılı bir biçimde yerine getirmek durumundayız. Kaygılar ifade etmek, anlamazlık konumunda kalmak, bir militan açısından başarısızlığa baştan mahkum olmayı ifade eder. Başarısızlıkla başlanarak da Apocu militan olunmaz, Önderlik militanı olunmaz, kahraman şehitlerimizin çizgisinden yürüyen militan haline gelmez. Çünkü şehitler Önderliği her zaman doğru ve tam anlayanlardır. Başkalarının anlamadığı, görmediği dönemlerde bile Önderlik gerçeğini gören, anlayan, Önderliksel duruşu, ruhu, felsefeyi, düşünceyi, onun büyüklüğünü görerek ona katılan ve bağlananlardır. İşte Haki Karer gerçeği bunu ifade ediyor. Haki Karer'in ilk büyük Apocu olması buradan geliyor. Önder Apo'nun "benim gizli ruhum gibiydi" demesi bunu ifade ediyor. Ortada daha Önderlik yokken, parti yokken, bir grup bile yokken, hiçbir değer imkan bile yokken, sadece Önder Apo'nun düşünceleri varken, bunları görüp büyüklüğünü, doğruluğunu anlayan, kabul eden ve ona bağlanan ilk büyük şehit olması Haki Karer'i en büyük Önderlik militanı ve bütün şehitlerin şehidi yapıyor.

O bakımdan kaygılı, muğlak kalmak, anlamazlık içinde olmak, başarıya kilitlenmemek kesinlikle şehitler gerçeğinden uzak olmayı, şehitler çizgisine girmemeyi ifade eder. Böyle bir duruma hiçbir arkadaşımız hiçbir biçimde düşmemelidir. Bu konudaki zayıf yaklaşımlarımız, esnetici, liberalize edici, muğlaklaştırıcı tutumlarımız her zaman başarısızlığımızın nedeni olmuştur. Hata, eksiklik ve yetersizliklerimizi hep bu hususların ortaya çıkardığı bilinmelidir. Eğer pratik mücadelede hedeflediklerimizi başaramadıysak, pratiğimiz yetersiz kaldıysa ve hatalar içerdiyse, buna Önder Apo'nun değerlendirme, görüş ve kararlarını zamanında anlamama ve kaygısızca katılmamaya yol açmıştır. Anlama zayıflığı, katılımdaki şu veya bu biçimde içimizde taşıdığımız kaygılar, bizi hata ve yetersizlikleri ya-

şayan konumda tutmuş ve pratikte başarısız kılmıştır.

Bu konuda en yakın örnek, geçen yıllarda yaşadığımız Devrimci Halk Savaşı Hamlesi sürecidir. Arkadaşlarımız hala süreci anlamamaktan söz ediyorlardı. Hem de en keskin savaş alanlarındayken, savaştan birinci dereceden görevli ve sorumlularken. Aylar geçti, yıllar geçti, hep "anlamada yetersiz kaldık, süreci anlamadık" dedik. Anlamadan da Önderlik ve parti militanı olunabileceğini sandık. Oysaki süreç eğer tam hedefleneni yaratmıyorsa ve ağır bedeller verildiyse, bunun altında bizim kaygılı ve anlamadaki zayıf yaklaşımlarımız yatmaktaydı. Eğer yeni sürece böyle yaklaşılsa, bu tehlikelidir. Böyle yaklaşanlar yeni süreçte hata yaparlar, başarıyı yaratamaz ve yetersiz kalırlar. Başaramayan ya da az başaran konumuna düşerler.

O halde tüm yoldaşlar bütün bunlardan ders çıkartarak yeni sürece yaklaşmalıdırlar. Şehitler günümüzü ve Şehitler ayımızı tamamen böyle bir sorgulama ve anlayış kazanma temelinde karşılamaları, şehitler gerçeğine bu temelde ulaşmaları büyük önem taşımaktadır. Önderlik gerçeğini doğru ve tam anlayan ve zamanında başarıyla uygulayan militanlar haline geldikleri ölçüde kahraman şehitlerin anılarına doğru bağlanan, onların izinde başarıyla yürüyen militan olacaklarını bilmelidirler.

Bu noktada asla hata yapmamamız, kendimizi yanlışla ve başarısızlığa açık bir vaziyette tutmamamız lazımdır. Önderlik gereken değerlendirmeleri yapmış, kararını vermiş, süreci ilan etmiş, özgürlük yürüyüşünü başlatmıştır; Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi'ni ilan etmiştir. Yönetimimiz bunu Önder Apo'nun özgürlüğü ve Kürt sorununun demokratik çözümünü olarak tanımlamıştır. Bu temelde 8 Mayıs'tan itibaren gerillanın demokratik çözüm yürüyüşünü başlatmıştır. Bu noktada her militana, komutana ve savaşıya düşen görev, bu gerçeklikleri doğru, zamanında, tam ve derinlikli anlamak, herhangi bir kaygıya ve tereddüde yer bırakmayacak şekilde bu sürece katılmak ve sürecin başarısı için sorumluluklarının gereğini pratikte 24 saat tereddütsüz, yerinde ve zamanında doğru bir tarz, üslup ve tempoyla hayata geçirmek için çalışmaktır. Kadro ve mili-

tanlık böyle olur. Komutanlık ve savaşı bu yapılarak gerçekleşir. Hakilerin, Mazlumların, Ağıtlerin, Zilanların, Nudaların izinde yürüyen kahraman militan böyle gerçekleşir. Rojînlerin, Mehmetlerin, Numanların ve Saraların izinde kahramanca yürüyüş bu biçimde ortaya çıkar. Tüm yoldaşların yeni süreci böyle anlayarak doğru bir temelde katılacaklarına, Şehitler günümüzden ve ayımızdan bu sonuçları çıkartacaklarına ve bu temelde Önder Apo'nun başlattığı yeni hamlenin başarısı için tüm güçleriyle çalışacaklarına inancımız tamdır.

Değerli yoldaşlar

Yoğunlaşma, düşünme, tartışma ve toplantılar yaparak, Önderlik ve şehitler gerçeğini daha çok bilince çıkartıp kendi ruh, zihniyet ve pratik durumumuzu sorgudan geçirerek, gerekli değişiklikleri ve düzeltmeleri sağlayarak duygumuzu ve davranışlarımızı yeniden yapılandırılalım. Ancak bu temelde Önderlik ve şehitler gerçeğinin doğru ve tam anlaşılacağı ve onlara bütünlüklü bir biçimde katılım gösterilebileceği açıktır.

Bu temelde büyük kahramanlık hareketinin fedai militanları olan tüm yoldaşları, Önderlik ve şehitler çizgisinde kendilerini eleştirel ve özeleştirel sorgulamadan geçirerek yenilemeye, her türlü kir ve pastan arınıp Önderlik çizgisine doğru katılmış fedai militanlar haline getirmeye, bu temelde Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi'ne kaygısız derin bir kavrayışla ve güçlü bir biçimde katılım göstermeye, başlattığımız Demokratik Çözüm Yürüyüşü'nü başarılı bir biçimde hayata geçirmeye, şehitlerimizin anılarının Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlemizin başarısında yaşatmaya çağırıyoruz.

– **Haki Karer ve tüm kahraman şehitlerimizin anıları ölümsüzdür!**

– **Şehitlerimiz geçmişimiz, bugünümüz ve geleceğimizdir!**

– **Şehitler her zaman ve her yerde gerçek güç kaynağımızdır!**

– **Yaşasın özgürlük ve demokrasi mücadelemiz!**

– **Yaşasın Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlemiz!**

– **Biji Rêber Apo!**

13 Mayıs 2013

Rüstem OSMAN

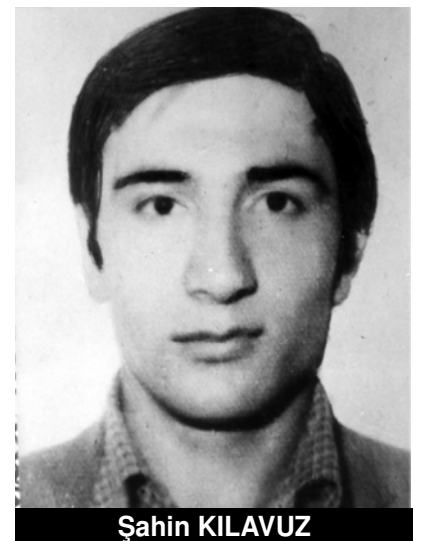
Leyla ALTAN

Bayram GÜNEŞ

Mecis KAWYAN

Şahin KILAVUZ

Kazanılmış şehitler partisinin DOĞRU SAVAŞÇILARI OLALIM

Mayıs Şehitleri Ayı ve 18 Mayıs Şehitler Günü'nde tüm şehitlerimizi saygıyla anarken, bütün gücümüzle anılarının gereklerini yerine getirmesini bilmeliyiz.

Bugün hareketimiz ilk grup aşamasında kendini yaşama çekerken, hiç beklemediğimiz ve sonuçlarını düşmanın da, bizim de kestiremediğimiz, dikkatlice ele alınmazsa ve gerekleri yerine getirilmezse tarihin bambaşka olabileceği ve öyle inanıyoruz ki, doğru ele almamızla birlikte tarihin seyrini değiştirmeye çalıştığımız, başta **Haki Karer** yoldaş olmak üzere ve ardı sıra gelen tüm şehitlerimizin anısına verdiğimiz doğru karşılıkla yaşam kavgamıza, onun olağanüstü özgürlük atımlarına ve günümüzde de çok yoğunca yaşadığımız savaş gerçekliğine ulaşmakla, kısmen de olsa onları saygıyla anabilme ve emrettiklerinin gereklerini yerine getirebilme görevlerimize sahip çıktığımızı söyleyebiliriz.

Her zaman söylediğimiz gibi, şehitler, takibi ve gereklerinin yerine getirilmesi çok zor da olsa ve olağanüstü güç de istese, en soylu ve gerçek yaşamı temsil eden değerler olarak değerlendirilmeye çalışılıyor; her şey bir anlamda bu değerlere vereceğimiz karşılıkla bağlantılı oluyor. Halen üzerinde en çok yoğunlaştığımız konu, doğru şehadete gitme konusudur. Şehadet bir yandan en yüce merteye gibi kendini gösterirken, diğer yandan da üzerinde en çok düşünerek onda doğruyu bulma ve sembolik olarak ifade ettikleri yaşama mutlaka gerçeklik kazandırma gücü oluyor. Bu konuda şaşmamaya ve her türlü ihanete, alçaklığa, şerefsizliğe ve onursuzluğa, yine en önemlisi düşmanın tüm imha seferlerine karşılık vermeye çalışırken, gerçekleştirmek istediğiniz ve esas itibarıyla de kendinizi borçlu hissettiğiniz bu şehadetlerin gerçeği, onların anısı ve yerine getirmeniz gereken görevler oluyor.

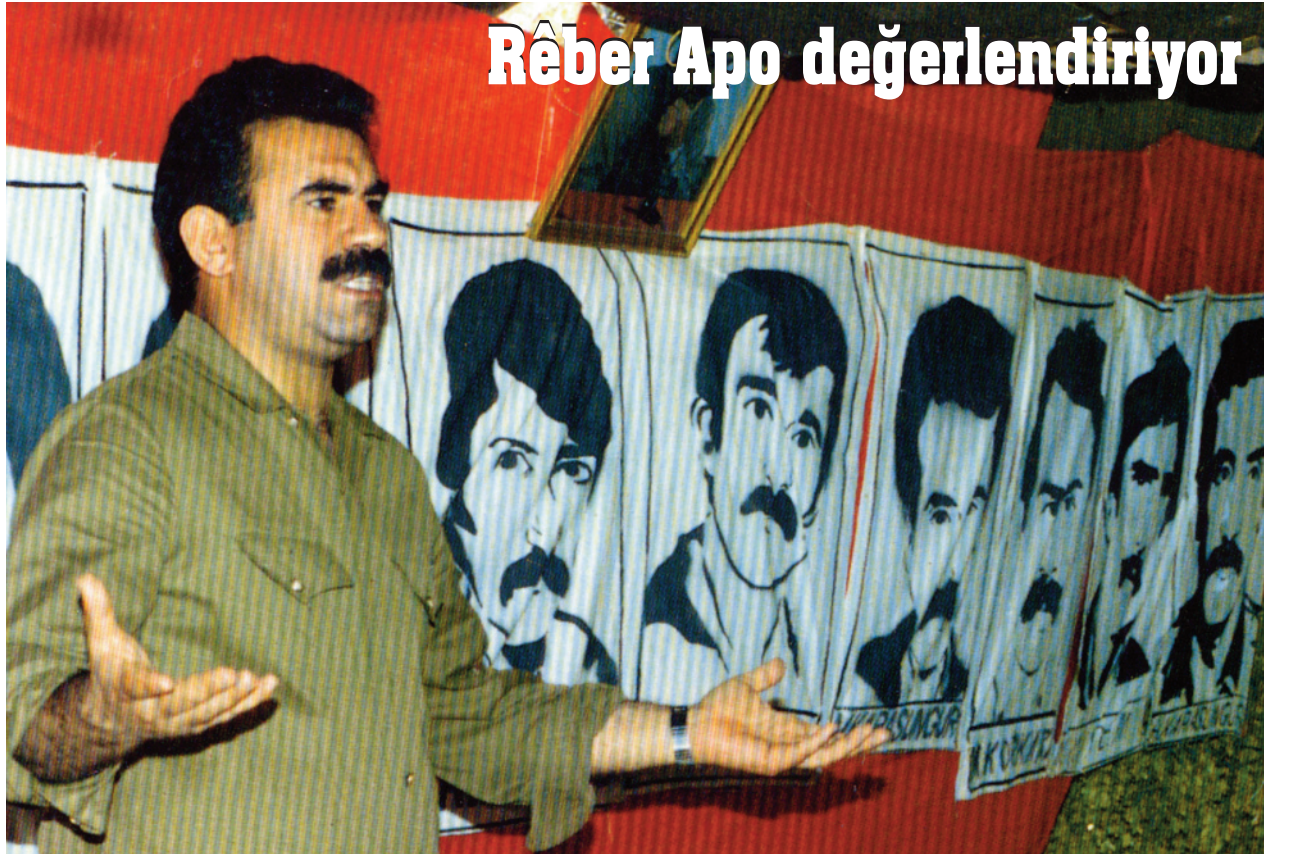
Bir kişi en değerli yoldaşlarına karşı bir görevi vicdanında yerine getirme gereğini duymuyorsa, o hiçbir zaman PKK'li olamaz. Yanı başında en değerli yoldaşlarının şehadetinden anlam çıkaramıyorsa; var olan zayıflığını ve yanlışlığını doğruya çeviremiyorsa, bu konuda kıyamet koparmıyorsa, bu kişiden korkulur. PKK gibi tamamen insanlık hareketi olarak değerlendirilebilecek bir hareketin şehadetlerine unutkanlık ve gaflet gibi, çok yüzeysel değerlendirmelerle geçiştirmek gibi bir küstahlığı yakıştıran kimse aşağılığın tekidir. Bu tip iflah olmaz ve buna güvenmemek gerekir. Şehide kendisini

borçlu hissetmeyen, en önemlisi de onun son nefesinde vasiyet olarak bıraktıklarını kendine esas almayan, ona hakkını vermeyen, çizgimizin bir eri ve onun bir yaşatan gücü olamaz. Hele bir önder gücü hiç mi hiç olamaz.

Bizim mücadelemiz bir anlamda şehide layık olma mücadelesidir. Bizim mücadelemiz hiç de hazırlıklı olmadığı ve güç yetirmede gerçekten çok zorlanacağı ilk şehitlerine karşı saygılı olmayı, onların anısına ters düşmemeyi, niçin gitmişlerse ona sadık kalmayı, boyun eğmemek kadar kolay düşmemeyi ve mutlaka yaşatmayı esas alan hareketin şahididir; bir hareketin, bir partinin gerçeğidir. PKK'yi PKK yapan biraz da şehide böyle yaklaşımıdır. Bu büyük bir yaklaşımdır. Dirilten, en başarılabilir denileni başaran, en inanılmazı inanılır kılan, gerçekten düşmanın da hesaplayamadığı birçok gelişmeyi bağrında taşıyan bir şehit yaklaşımıdır.

Adım gibi biliyorum ki, eğer 18 Mayıs günü Haki Karer yoldaşın şehadeti gerçekleşmemiş olsaydı, biz PKK'nin ilanını aklımıza fazla getirmezdik. Ciddi bir partileşmeye gitme gereğini bir borç olarak gündemimize koymazdık. Kendimizi silahlı savaşıma biraz daha yaklaştırmazdık. En önemlisi de yaşamımızı daha fazla devrimin yoluna koymaya seferber etmezdik. Bu şehadet bizim karşımıza şunu çıkardı: Ya düşmanın ve işbirlikçilerinin bekledikleri gibi si-neceksin ve köşeye çekileceksin, ya da şehidin kanını büyük bir mesele yapacaksın; onu doğru değerlendirmek kadar intikam yeminini yapacaksın ve gerekleri neyse onu yerine getireceksin! Biz bu ikilemden sonucunu tercih ettik. Doğru değerlendirmeyi geliştirmek kadar intikamını mutlaka almamız, ülkücü bir devlet de olsa, çok aşağılık bir işbirlikçi –ki biraz öyle karışımıza çıkarıldı– veya birileri de olsa peşini bırakmamamız gerektiği, bu temelde yürüyüşün bizi gerçeklerimizle çok çarpıcı bir biçimde karşı karşıya getireceği, bir teorik yetersizlik varsa bunu bu yürüyüşle giderebileceğimizi, yine pratik savaş sorunlarımız varsa bu pratiği ve bu savaşçı intikam pratiğini gerçekleştirmekle halledeceğimizi görüyorduk. Veya ısrarlı takibin bu konuda bize başarının yolunu açacağına inanıyorduk.

Bir de bu anlamıyla PKK tarihine anlam vermek gerekiyor. Yine PKK Yine PKK tarihinin en çarpıcı anlatımı, şehitler dizisinin anlatımı biçiminde olmalıdır. Kendi yaşamımdan ve kendi pratiğime yol açmam ve yön vermemden iyi biliyorum ki, ben şehitleri esas

aldım. Tek tek ele alıp bugüne kadar getirebilirim. PKK'nin direniş çizgisi nasıl bir şehitler çizgisidir? PKK'nin savaş çizgisi, nasıl bir şehit intikam çizgisidir? PKK'nin düzeltme, kendini özelleştireye tabi tutma çizgisi, şehadeti düşünürken nasıl içine düşülen hata ve yetmezlikleri düzeltme çizgisidir? Bunu çok çarpıcı bir biçimde iç içe, oldukça organik bağlantılı olarak gösterebiliriz. Hele PKK günümüzdeki kitleselliğini ve on binlerce katılımını yarışarken, özlü olmak kadar özlü olmayan, sığ ve çok yüzeysel, çok tortu düzeyinde katılımları da yaşamışken, şehitler çizgisinde büyük ısrar, gerçek PKK'yi ortaya çıkaran çalışmayı kavramada büyük ısrar ve bu konuda tavizsiz davranmak tüm gelişmelerin ve bundan sonrasının sağlam götürülmesinin özüdür.

Var mı öyle kendine güvenen bir devrimci? Var mı "ben de bu işte varım" diyen birisi? En canlı yapılması gereken görevi, yerine getirilmesi ve başarılması gereken işi başarabilmek, parti gerçeğine böyle bir anlam verebilmek, mümkünse bunun bundan sonraki yürütücüsü olabilmek... Bunu sağlayabilen kişi doğru yoldadır, gerçekten çizginin insanıdır.

Biz Şehitler Günü'nde aslında daha fazla doğru yaşamın ve hatta başarının esasını oluşturan bu özü görebilmeliyiz. Üzerinde yoğunlaşmanın ve onu geleceğe taşımanın tüm tedbirlerini şahsımızda somutlaştırabilmeliyiz. Bu çok önemlidir. Bu öyle herhangi birkaç

şehidi veya PKK'nin şehitler bilançosunu göz önüne getirmek değildir. Yine sadece "ne kadar değerli yoldaşımızı kaybetmişiz" diyerek üzüntümüzü ortaya koymak da değildir. Bu şehitlerin ne kadar değer ifade ettiklerinin sıg bir kavranışı da değildir. Tamı tamına başarı için emredilen yaşama ve savaşıma güç yetirebilme sorunudur. Şimdi bunu anlayabilecek misiniz? Bu konuda bütün olumsuzluklarımızın, düzenin etkileri kadar kendi ihanet, teslimiyet, hatta her türlü ilkel ve insanlık dışı tortularımızın hesabını yapabilecek miyiz? Bunlarla savaşımlı sürdürebilecek miyiz? Buna son derece özlü ve dürüst olmak kadar, başarıyla karşılık verebilecek miyiz? Sorun işte budur. Kendine güvenen bu soruların cevabını doğru verdi mi, o aslında şehidin anısına en doğru karşılığı vermiştir. Daha da ötesi güncel gelişmeye kesin başarı temelinde bir yaklaşımı sergilemiştir. Özlü olmak, iyi niyet ve dürüstlük kadar, çaba yeterliliği de yaşamaya ve savaşa gelebileceğini kanıtlamıştır. Bunu söylüyoruz; acaba buna var mısınız diyoruz. Kesin olarak söyleyeceğiniz bir dürüst söz var mı? Acaba şehitlerin huzurunda gerçekten biraz saygıya geçmeyi bilebilecek misiniz? Bunu özünüze yedirebilecek misiniz?

Gerçek hiç de sandığınız gibi değildir. Yaşadığımız binlerce şehadet olayı vardır. Onlarla aranızdaki mesafeyi çok açmışsınız, onlara çok ters düşmüşsünüz. Onlara karşı ihanet içindesiniz. Gelişmemenizin, duyarsızlaşmanızın

veya giderek yücelememenizin ve sahtekarlığa meyil göstermenizin altında bu gerçeklik yatar. Şehidi çok kolay unutuyorsunuz, şehide çok kolay ters düşünüyorsunuz. Ben kendim de ürküyorum. Bu parti içindekiler neden kendi şehitlerine böyle sıg yaklaşıyor? Haydi benim bu işim var, bir insanın bağlılık düzeyi işte ancak bu kadar olabilir. Ama direkt sorumlusu olduğunuz birçok olay ve ilişki var. Bizzat sorumlusu olduğunuz yüzlerce şehadet olayı var. Bunlardan hiç ders çıkarılmaması söz konusu. Dedim ya, biz grup döneminin ilk şehidin anısına çıkardığımız dersle parti olma gerçeğini duyduk. Zindan şehitlerimizin anısından çıkardığımız dersle ne pahasına olursasun ülkeye yönelme gereğini duyduk. Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin şehadetinden, Mahsum Korkmaz yoldaşın şehadetinden gerillaya mutlaka işlerlik kazandırma dersini çıkardık, görevini belledik ve bütün çalışmalarımızı buna göre ayarladık. Azamimizi ve irademizi bunun için bilelik iğne ucu kadar olanağı bunun iç ayaklandırdık.

Her şehadet bir başarı kaynağıdır

Şimdi siz de kendinizi bir gözden geçirin. Acaba doğrudan yanı başında olduğunuz ve çok iyi gördüğünüz birçok şehadeti nasıl anlamlı hale getirdiniz? Ucuz laf olmanın ötesinde, ne kadar sağlam ele aldınız? En önemlisi de

Sinan Cemgil

Yusuf Aslan

Deniz Gezmiş

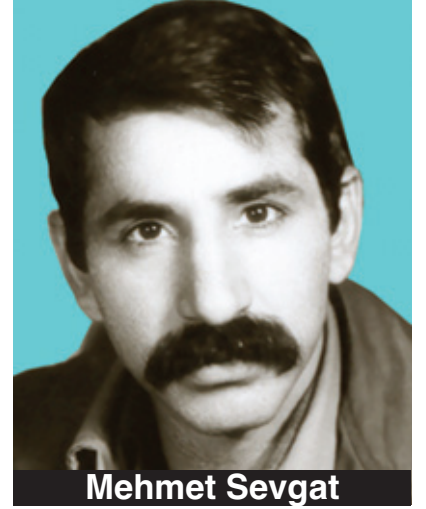

Hüseyin İnan

İbrahim Kaypakkaya

Gurbet Aydın**Halil Çavgun****Helin****Ömer Özsökmenler****Mehmet Sevgat**

çaresizce yaklaşmaktan öteye varabildiniz mi? Onu büyük mesele yaparak, kendinize çekidüzen verebildiniz mi? Hani lafta çok söyleniyor ya, saygıyla anıyoruz diye, gerçekten saygıyla anabildiniz mi? Yine “gereken dersler çıkarılmıştır, bu kez kolay şehadete geçit yok” veya “her şehadet bir başarı kaynağıdır” diyerek, buna anlam verebildiniz mi? Güç çıkarabildiniz mi? Bu soruların hepiniz için yakıcıdır. İnaniyorum ki, hala dürüst olduğunuzu ve bazı değerlerle bağlantılı yaşadığınızı samimice söylersiniz. Hatta büyülemek ve yine değerlere layık olmak istediğinizi söylüyor, bunu çok kesin diyebileceğimiz bir tarzda amaç belliyorsunuz. Yorulmamışsınız, isteseniz başarabilirsiniz de.

İnsan amaç bellediğine ulaşmayı da kendisi için mesele yapmalı. İşte her gün anlamsız bir biçimde yüklediğiniz çelişkileriniz var, gelişme sorunlarınız var. Biraz da bu şehadet çizgisinde buna saygınız varsa, bir gözünüz ve hissetme borcunuz varsa, kişiliğiniz ve gücünüz varsa, bunları sergileyerek karşılığını verebilmelisiniz. Sonuna kadar bilinç, sonuna kadar çalışma tarzına doğru yaklaşım onu sonuna kadar savaş çizgisine götürme: Bunu gösteremezseniz, tutarlılığınızı kesin olarak kanıtlayamazsınız. Şehitler lafazanlıkla geçiştirilemez. Hele demagojiye başvurmak en kötü yöntemdir, bu bize yutturulamaz. Ben şehitleri ciddiye almak zorundayım. Bu insanların önemli bir kısmı son nefeslerinde benim adımla da anıyorlar. Ben ne kadar buna layığım veya layık değilim, bu tartışılabilir; ama onlar mademki bunu söylemişler, dikkat etmeliyim. Bu vasiyet neyse, gücüm oranında yerine getirmeliyim.

Hiç kuşkusuz onlar vasiyetini bütün PKK'lilere de yapmışlardır. Ben biraz buna göz kulak olmaya çalışıyorum. Denetlerim, takip ederim. Ama söz “bu harekete varım, onların yoldaşım” diyen herkesedir. Bunu geçiştirmek gerekir. Her şeyle oynayın, her şeyi istediğiniz gibi yapın, ama bir şehidin anısına da gereken karşılığı verin. Şimdi bizim ulus olarak, halk olarak, hatta insanlık olarak elimizde en dikkat edilecek, kanıtlanmış değerler olarak ele alınacak varlığımız bu şehadetlerdir. Onların büyüklükleri tartışma götürmez. Biz tartışma götürebiliriz, kendim de tartışma götürebilirim, ama bu şehadetler tartışma götürmez. Bu açıdan onlara dürüstçe bağlı kalmayı, gücünüz oranında onları yaşatmayı bilin. Onları yaşatma derken, mücadeleyi sürdürmekten bahsediyoruz. İşte Ferhatların “ateşi söndürmeyin” sözüne, onların anısına en son karşılık verenler var; o alev hala sürüyor ve daha da yakıcı kılınmak isteniyor. “Daha fazla savaşın” diyen Kemal Pirlers vardır. “PKK'nin mücadele çizgisinin on yılda olmasa da, yirmi yılda zaferi yakalayacağına inanıyoruz” diyor. Bu, savaş çizgisine çağrıdır.

Çok iyi biliyorum ki, onların hemen her birinin “bu vahşi ve acımasız iş-

kenceci düşmana, onun her türlü özel savaşım güçlerine vurmakta pek başarılı olmadık, intikam alamadık; ama çok azap verici bir biçimde yaşamımızı vermekten de çekinmedik. Yaşayanların mutlaka bizden daha başarılı, daha hakim ve doğru bir biçimde savaşmalarını istiyoruz” biçiminde dile getirilen vasiyeti vardır ve bu vasiyeti anlayabilmeliyiz. Bunun için mutlaka bir şeyler yapabilmeliyiz. Çokça bilinir; bizde bir tokat yersen, mutlaka karşılık vermek istersin. Bir yakının vurulursa, uzun süre intikamını almak için seferber olursun. Bunlar bir değil, bin değil, on binleri geçiyor. Bunlar öyle sıradan herhangi bir şehadet değil, mutlak insanlık şehitleridir. İslamın ilk şehitleri kadar büyük, yine İsa'nın havarileri kadar değerli ve en az irili ufaklı bütün devrim hareketlerinin ilk şehitlerinin hepsinin anlamını içeren büyüklükte şehitlerdir. Onların bu tartışma götürmez büyüklüklerini kabul etmelisiniz. Halk olarak, parti olarak, birey olarak özümsemesini bilmelisiniz. Bunu kendinize yedirmelisiniz. Siz insanlığı başka türlü kazanamazsınız. Uluslaşma, sosyalleşme ve özgürleşmenin bu değerlerin yadsınması temelinde gerçekleşmesi mümkün değildir. Eğer yadsırsanız, onların üstündeki Yezitler olabilirsiniz, islam tarihini biraz bilir misiniz? O şehitlerin kanları üzerinde saltanat kuran Yezitler olabilirsiniz.

Biz bu açıdan hareketimizi saptırmak istemiyoruz. Gönlü ve gözü hala basit yaşamda olanlar Yezit'tir. Şehidin anlamını bir tarafa itip gözünü sözüm ona bazı maddi yaşam değerlerine çevirenler, fırsat bulmaları halinde bunların üzerinde bilmem nasıl bir yaşam sergileyecek olanlar, bunu sonuna kadar yüreğine yedirenler, fırsat bulurlarsa kesinlikle birer saltanat düşkünü olurlar; ulusal ve toplumsal gerçekliğimizde bağımsızlık ele geçirilse bile, onun despotik gücü olacaklar. Şehadetlerin emrettiği yolun gerçekleştirci gücü olmayacaklar. Hele şu son günlerde “parti değerleriyle oynuyor, komutanlığı bireysel tasarrufatı için kullanıyor, her türlü örgüt temsilciliğini kendi bireysel rahatlığı için kullanıyor bu konuda yetkiyi çok kötüye kullanarak kendisini etkili kılmak istiyor” biçiminde eleştirdiğiniz şeyler nedir? Bu, Yezitliğe başlamak demektir. Türk müslümanlığı, Osmanlı müslümanlığı gibi müslüman olmak demektir. Veya her devrimin sağcıları var, çıkarıcıları var; onlardan yana, onlar gibi olmak demektir.

Biz günümüzde bunun kavgasını veriyoruz. PKK'yi böyle yapamazsınız, diyoruz. Siz bu kavgayı bir de bu yönüyle anlamak durumundasınız. Burada o kadar saldırı altındayız ki, biz yaşamayın demiyoruz, bütün yürüttüğümüz savaş biraz daha onurlu ve özgür bir yaşama, layık kılınacak bir yaşama sizleri ulaştırmak içindir. Maddi ve manevi yetkin bir yaşamın olabilmesi içindir.

Ben büyük hak savaşçılığını çok erkenden başlatma gereğini duydum. Bunu en yakınlarıma karşı da sürdürdüm. Örgüt için yürüttüğümüz kavg,

bir damla şehit kanının kavgasıdır. Sen bunu kötüye kullanamazsın, sen bununla oynayamazsın. Bunlar bana vasiyettir. Bilemediğim için değil, sizi anlayamadığım için değil, sizi çok basit gördüğüm için üzerinize gelmedim. Kurnazlık mı dersiniz, bu dünyada benden daha kurnazı yoktur. Yok, ben tanımıyorum. Olsalardı, beni alt ederlerdi. Akıllılık mı dersiniz, tedbir mi dersiniz, hepsi bende var. Bizim daha çok yoldaşlara layık gördüğümüz emek, adalet, eşitlik, güzellik ve sevgi olabilir diye düşünüyoruz. Maddi ve manevi olarak sorunu böyle ele almaya yönelmelerini geliştirmek istiyoruz. Zaten şehitler de bize bu gücü veriyor. Yani köken buna bağlıdır.

Şu son yılların birçok sahadaki saptırmalarına bakalım: Şehitlerin anısından hiç ders çıkarmıyor, emrettiklerini anlamak bile istemiyor. Yanlışlıkta daha da ısrar eder ve daha fazla amansız şehadetlere yol açar; böylece çok vicdansız ve sorumsuz bir birim olarak türeyip giderek partimiz içinde kontralaşır, canavarlaşır. Biz bunları sinemizde kolay tutamayız. Biz kurtlara batmış, küfe batmış, ihanete yatmış insanı kurtarmaya büyük özen gösteriyoruz. Ama hiç kimse bunu “kendimi ucuz götürürüm, kendimi kolay benimsettirim, birçok olumsuzluğum olsa da, onları ince bir tarzda sürdürürüm; yine bildiğimi okurum” biçiminde yorumlamasın. Bu durum sahiplerine giderek daha felaketli bir sonuç getirebilir. Gerçekten anlamlı bir savaşın verildiğini anlamak gerekiyor. Önderlik gerçeğinin en büyük bir savaşımı da bu temeldedir. Kendini böyle dayatmayı bir yana bırakalım, ihaneti, küfrü, küstahlığı, anlamsızlığı ve seviyesizliği böyle dayatmayı bir yana bırakalım, hakkını vermemenizi, şehadetlerden çıkarılacak sonucu tam çıkarıp gereklerini yerine getirmemenizi büyük bir savaş gerekçesi yapmışız.

Şehidin yoldaşsın, gereğini yapacaksın diyorum. Yapmasan duramasın, yani burada böyle yaşayamazsın. Ben böyle bir adam değilim, vasiyetler var ve gereğini yerine getirmek zorundayım. Sen kim oluyorsun da karşıma böyle çıkıyorsun? Başarıdan haber yok, fırsat buldun mu ucuz yaşamayı kendine yedireceksin! Nasıl buna yüz getirebiliyorsun, çalışmadan ve başarmadan nasıl böyle yaşayabileceğin sevdasına kapılıyorsun? Ben hala yiyebiliyorsam, başımı bir yere sokuyorsam, çok iyi biliyorum ki, anıya biraz karşılık verdiğimdendir. Aslında fazla başarısız değilim, işte hayırlı birtakım işler yapıyorum; yediğim helal olabilir, yaşadığım helal olabilir. Kendimi böyle avunduruyorum. Siz bu duyguları toptan yitirmişsiniz. Şimdi burada açıkça ilan ediyorum ki, bu duyguyu yitirenlere ve parti içinde böyle yaşanabileceğini sananlara savaş bayrağını daha da yükselterek karşılık vereceğim. Gerekirse düşmanla savaşı ikinci plana iterek ve bunlarla da savaşımı ön plana çıkararak cevap vereceğim. Kendi değerlerine karşı böyle yozlaşanlara, onları böyle görmemezlikten gelenlere, büyük gaf-

letlerini ortaya koymadan ve bunu aştırmadan çok iyi bileceğim ki, yapacağım fazla hayırlı bir iş yoktur. Özü gözden kaçırmışsam, temeli kaybetmişsem, isterse bana dünya verilsin, hiçbir anlamı yoktur. Bu kadar şehadete ihanet edenin sonu hayırlı olmaz. Dediğim gibi böyle bir olumsuzun teki olmayacağım. Parti içinde de böyle olumsuzluklara fırsat vermeyeceğim.

En büyük tehlike şehitleri unutmaktır

Şu anda en büyük tehlikelerden biri şehidi ve şehadeti böyle anlamamak, duyarsızlık kadar onu çok istismarcı bir tarzda görmek, erdemliliklerini yerine getirmek şurada kalsın bir çırpıda unutmak, bile bile bir çırpıda onun savaş gerçeğinden sapmak, demagoji ile bunu etrafa yaymaktır. Çok acıdır, çoğunuz bunu yaşadınız. Bir köylü savaşçısı olarak, aile değerlerinin bir savaşçısı olarak bile acaba size gereken saygıda bulunabilir miyiz? Veya böyle saygılı biri olarak kalabiliyor musunuz? Eğer böyle bir durum yoksa, sizin üzerinizde çok düşünmek gerekecek. Sorumsuzluk ilerlemiştir, yozlaşma gelişmiştir, değerler aşınmıştır; o zaman sizi tanımak zorundayım. Bu kadar aşınmadan sonra siz hayırlı bir PKK'li olamazsınız. Tam tersine PKK yiğitliği Yezitlerle karşı karşıyadır diyeceğim; bu Yezitleri durdurmalıyız diyeceğim. Bu konuda dürüstlüğümü kanıtlamak zorundayım. Büyük şehitler var, bu şehitleri savunmak durumundayım.

Şunu normal göremiyorum: Her alanda şehit kanının akmadığı bir dağ parçası kalmamış; bir köy, bir kent kalmayacak, ama oralarda devrim bayrağı o anıya bağlı olarak yükseltilemiyor, bunu anlamam. Oralarda yüzlerce devrimci olduğunu söyleyecekler, yüzlerce savaşçı olduğunu söyleyecekler; doğru

tarzı hatırlamayacaklar! Bir karmaşa var, bağlılıkta bir zayıflık ve bir saptırma var. Bu konuda ilk yapılması gereken iş, gafletiniz varsa onu aşmak, duyarsızlığınız varsa gidermek ve bu değerlerin mutlaka bağlı bir sözcüsü olabilmektir. Yapılacak ilk iş budur. Şimdi bu gücü gösterecek misiniz diye soruyorum. Bu dürüstlüğünüz, bu kendinize çok yakıştırdığınız PKK'lilik, bilmem şu değerlere bağlılık gerçek bir anlama kavuşacak mı? Bunun sözünü verebilecek misiniz?

Doğru bir sözünüz olacak, yeterli bir sözünüz olacak, kendinize yedirdiğiniz ve adınız gibi bellediğiniz bir sözünüz olacak. Ben mutlaka olmalı diyorum; olursa PKK'lisiniz, olursa şehitlerin ve şehadet çizgisinin bir devam ettiricisisiniz. Onları anmaya hakkınız var ve başarılı olmanız mümkündür.

Dediğim gibi, ben şehitlerin zincirlemesi biçiminde bir PKK tarihini çok anlatmak istedim ve zaman zaman da temel dönemeçler itibarıyla anlattım. Şehadetlerin doruklarının ufkı nasıl açtığını ve bunun bir PKK'linin yer alışı olduğunu da göstermeye çalıştım. Ama sizler de hala bu zincirin orta halkalarını ekleyebilirsiniz. Her alanın, tüm ülke genelinin bütün görevlerinin şehitlik halkalarını birbirine ekleyebilirsiniz. Bu bir borçtur. Ben hepsinin adı neden aklımda değil diye kendime esef ediyorum. Neden hepsinin anısına verilmesi gereken karşılığı veremedim, diyorum. Ama genelde hep şunu kanıtlamaya çalıştım: Şehit kanının döküldüğü her yere bir militan bırakabilmek, kanı boşa aktı dedirtecek bir durumu düşmana sunmamak. Ne kadar şehadet yaşanmışsa, onların anısının amansız bir takipçisi olduğumu gösterdim. Biz bunu biraz gösterdik diye teselli buluyoruz. Ama yetersiz. Çünkü oralarda öyle pek yamanca savaşmıyorlar. Dolayısıyla anılarına biraz daha yetkin karşılık vermek gerekir diyorum. Bütün

o sahalarda savaşı kızgınlaştırmak, şehadetin boşuna olmadığını ve şehitlerin intikamının alınacağını, emrettiklerinin gereğinin yerine getirileceğini gösterebilmek gerekir. Yaptığım bütün taktik arayışlar, bütün güne yüklenimlerim bu andıma bağlı olmanın bir gereğidir. Ben de bu anılara karşılık vermek istiyorum. Bunun ancak böyle olacağına inanıyorum. Kendimi kandırmak istemiyorum.

Hatta ben içinden çıktığımız Türkiye devrimci gençliğinin şehadetlerine de karşılık vermek istedim. İlk çıkışımızı vurgularken, onların yaşadıkları çarpıcı şehadetler vardır. **Mahir Çayanların, Deniz Gezmişlerin, İbrahim Kaypak-kayaların** şehadetleri vardır. Onlar da ağırlıklı olarak parti şehitleridir. Hareketimiz biraz onların da anısına bağlı olmanın adıdır. Bunlar gençlik dönemimizin şehadetleridir. Tarihimizi onlardan yana yaptık ve layık olmaya çalıştık. Tarihimize baktıkça, sosyalizme baktıkça, sosyalizme şehitlerine daha da fazla değer vermeye çalıştık. Yurtseverlik değerlerimizin, şehitlerimizin anılarına biraz karşılık vermek istedik. Unutturulmak istendiler, küfrettiler istendiler; doğru temsilimizle buna fırsat vermemeye çalıştık. Onları unutturmak ve başka türlü göstermek isteyenlere karşı savaştan bir güç olarak, insanlığı böyle algılayan, insanın bu özgürleşme, adalet ve eşitlik çizgisine karşılık veren biri olarak kendimizde tutarlı olmaya ve kendimizi bu temelde yürütmeye çalıştık. Kişilik dediğimiz olay böyle belirlenebilir. Ayakta kalabiliriz dedik ve hala örgüt gücümüzle bunu göstermeye çalışıyoruz.

Şehadete bağlılık düşmanı her koşulda boşa çıkarmaktır

Bugün şehadeti böyle anarken, te-sadüf müdür veya doğal bir sürecin sonucu mudur? Haki Karer yoldaşın şehadetinin arkasındaki işbirlikçi ve düpedüz özel savaşın emrine girmiş –adı sözümona Sterka Sor olan ajan provokatör bir oluşum bu şehadete yol açmıştı– gücü anlamaya çalıştık. Bunlar kimdir dedik ve üzerine gittik. Karşımıza çıkan şey, Kürdistan’ın en eski ihanet tarihinin günümüzün özel savaş yürütücülerıyla geliştirdiği kirli ilişkilerin bir sonucuymuş; bunu gördük. Hem de adına “Sterka Sor” diyecek, bilmem “ulusal kurtuluşçuluk” diyecek, bilmem KDP diyecek! Çoktan düşmanın hizmetine giren, birçok yurtsever de gafilce kullanan ve hatta üzerimize saldırtan bir özel savaş şebekesiyle karşı karşıya kaldığımızı gördük. Haki yoldaşın katledilişinde hiç de aşırı korkulu olmadığımızı ve büyük bir savaşla hemen karşı karşıya kaldığımızı fark ettim. Sanki üzerimize gök yıkıldı. Bu, yer yarıldı da ölümlerden ölüm beğen biçiminde bir cinayetti. Düşmanın planını kesin olarak bir özel savaş yönlendiriyor. Hareketimiz o gün bitebilirdi. Biraz sorumluluk duymasaydık, ne pahasına olursa olsun anıyı kurtarma gereğini

bir tarafa itip basit bir intikamcılıkla yetinseydik, o günün öfkesi içinde yığılıp kalsaydık, korkup sinerek bir köşeye çekilseydik, bu PKK hareketi doğmadan ölecekti. Bunun emareleri çoktu. Nitekim bugün de böylesine yarım, orta yolcu PKK’lilikle öfkeye kapılıp kendini bitiren PKK’cılık bela halinde –bir sağ ve bir de sol bela halinde– yakamızı bırakmıyor. Haki yoldaşın şehadetinde böyle ikili bir durum doğdu. Hemen öfkeye kapılıp intikam almak, bu sol intiharvari yaklaşım ve sonu bitiş oluyor. Sinip geriye çekilmek ve anılara böyle gizli gizli sözümona içten bağlı kalmak da sağ pasifist anlayış oluyor. O gün bu gündür bu iki eğilim bizim planımıza, örgütümüzün mücadele çizgisine, doğru savaşta başarıma taktikimize musallat olup başarının yolunu kesmek istiyor. Bunlarla biraz şiddetli bir mücadele yürüttük.

Şimdi bakıyoruz, o zaman Kürt ve Kürdistan gerçeğinin hiç de fazla kendini hissettirmedeği Antep’in bir gecekondu semtinde geliştirilip hayata geçirilen bu plan, bugün daha kapsamlı bir biçimde bütün dünyaya kendini duyuran genel bir Kürdistan gerçeği içinde çok açık bir biçimde daha da genel olarak uygulanmak isteniyor. O zaman bir militanımıza karşı yürütülen bu plan, günümüzde tüm bir ulusa, bir halka ve bütün PKK gerillasına karşı geliştirilmek isteniyor. Plan sinsi bir plan, mayısın ilk günlerinde muğlak bir adım atılır, Güney Kürdistan’a yönelme adımı dediler. Şimdi anlaşıyor ki, bu adım aslında bizim 1977 Mayıs’ında Kürdistan geneline yaptığımız bir seferimizin böyle bir cinayetle noktalanmasının daha genelleştirilmiş ve yoğunlaştırılmış bir biçimi oluyor. Çok iyi hatırlıyorum, biz iki aylık bir Kürdistan seferi yaptık. Çok donanımsız, doğru dürüst kendini gizlemekten yoksun, kendini zorbela şuraya atacak ve birkaç toplantı yapabilecek bir seferdi bu. Ve karşılığı da Haki yoldaşın şehadeti oldu. O günden bugüne yüklendik; Kürdistan’ın hemen her tarafına gerillayı çıkardık, yurtseverlik hareketini geliştirdik. Bunu Kürdistan’ın bütün parçalarına yaydık.

Düşman da boş durmuyor. Boş durmadığını nasıl ortaya koyuyor? Bütün gelişme ve yayılma alanlarımıza bir karşı planla cevap veriyor. Ve en önemlisi de gerçekten Kürt ihanetinin en doğru ifadesi olarak, günümüzde bunun en çarpıcı, geliştirici gücü olarak bir anlayışın şu veya bu kişide ve partide, bin yıllık ihanet ve işbirlikçilik tarihinin böyle somutlaştırılıp karşımıza diktilerinin ne anlama geldiğini ve düşmanın bununla nasıl üzerimize yürüttüğünü çok çarpıcı bir biçimde gördük. Maalesef sadece böyle görmekle kalmadık, daha o dönemde yaşanan gafletin bir benzerini hala görmeye devam ediyoruz. Planın böyle olduğu rahatlıkla anlaşılabilir. Tıpkı 1977’lerdeki gibi imha edici bir yaklaşım olduğu kesin. Ben o günü çok iyi hatırlıyorum. Bu plan, “yer yarılısın, gök üzerine çöksün ve bitsin” planıdır.

Dediğim gibi biz bunun tam başarıya

gitmemesinin hikayesini şehadetler çizgisine bağlılık biçiminde gösterdik. Büyük bir olasılıkla düşman şimdi son bir hamleyle denilebilir ki iç ve dış dayanaklarını ve en gelişmiş özel savaş tecrübesini de son bir hamleyle planlayarak sonuca gitmek istiyor. Daha dün düşman genelkurmayı “üç dört ay ömürleri kaldı” diyordu. Şırnak’a gitti ve giderken de komutunu verdi; “Daha denemediğimiz yöntemlerimiz var” dedi. Herhalde kimyasal silahları kastediyordu; “Gerekirse onları da kullanırız” diyordu. Tehdit! Sanki kullanmadığı başka bir şey kalmış gibi. Fakat çok sıkışmış. Mutlak çılgınca uygulanması gereken bir imha seferini –ki bu bin yıldır yürütülüyor– onun son birkaç ayını da böylece kendine göre atalarına yaraşır bir biçimde, sözde başarmak istiyor. Tam bir barbarlık. İnsanlık aliesiyle hiçbir ilişkisi olmayan, politikayı insan imhasının temel aracı olarak gören, bütün iç ve dış ittifakları halkların soykırımından ibaret olarak değerlendiren, en talancı sömürüyü bir ekonomik yaşam biçimi olarak belirleyen, hiçbir insani değer tanımamayı yitirdik belleyen bir tarzın en son sahipleri olarak, bizim gibi gerçekten bir insanlık hareketini, bir onur hareketini, son bir nefesle de olsa düşmüş ve zayıf insanı ayağa kaldırma hareketini böyle çok dengesiz koşullarda imha etmek istiyor. Böylesine bir insanlık katliamcısı ve suçlusu olarak kendisine karşı bir insanlığın hesap sorucusu biçiminde ortaya çıkan hareketimizden duyduğu derin korkuyla karışık bir saldırgan tutum içinde sonuca gitmek istiyor.

Şimdi bunu anlamak gerekir, düşmanın bu niteliğini anlamak gerekir. Siz belki Haki Karer yoldaşın şehadetini hiç anlayamadınız; ondan sonraki bütün şehadetleri de anlayamazsınız. Ama bugün yaşamak isteyen sizlersiniz. “devrimciyiz, hazırlanıyoruz” deyip de yarın öbür gün savaş alanlarına gideceksiniz. Hiç olmazsa şimdi anlayın. Kendinize biraz saygınız olsun. Bunun olabilmesi için düşmanı tanımayı bilmek gerekir. Onun bütün planlarından haberdar olmak gerekir. Bunlar işin alfabesidir ve yetmez. Senin kendi karşı planlarını ortaya çıkarman gerekiyor. Bu da yetmiyor. Savaş günlük vuruşma sanatıdır. Savaşmanın anbean nasıl verilmesi gerektiğini bilmen, hem planını yapman ve hem de uygulamasını başarman gerekiyor. Sen bu plandan başka türlü kurtulamazsın. Bu plan senin için yaşamayı değil, teslim olmayı bile öngörmüyor. Son açıklamalarda teslim olabilirler deniliyor. Onların teslim almaktan anladıkları şey, ölümden daha beter bir yaşamadır. Şimdi kendinize saygının bir gereği olarak anlayabilmelisiniz. Yaşamak mı istiyorsunuz, gerçekten biraz dürüstçe ve özgürce mi durmak istiyorsunuz? O zaman bu gereği anlayacaksınız. Bugün düşman gerçeğini anlamadan, yarın öbür gün başınıza nelerin gelebileceğini kestirmeden, nasıl “PKK çizgisindeyiz, savaşıyoruz” diyebilirsiniz? Bugüne kadar sergilediğiniz ve içinde her türlü gafletin,

hafifliğin, yüzeyselliğin olduğu ve başarısızlık için her şeyin adeta mevcut bulunduğu bir yaşamla nasıl bu düşmanın üzerine gidebilirsiniz? Bu düşmanın üzerine böyle bir tarzda gitmek büyük bir saygısızlık ve gaflet olmayacak mı? Bu da sonuçta belli bir kaybetme değil midir? Bunu kendine böyle yedirenin insanlığından kuşku duyulmaz mı? Böyle biri, militan ve komutan olmayı bir yana bırakın, sıradan bir sempatizan olabilir mi bu büyük savaşta?

O halde hiç olmazsa şehadetlerin anısına vereceğiniz bir karşılık olsun. En önemlisi de yaşamınıza duyduğunuz saygının bir gereği olarak düşmanla doğru karşılaşmasını bilmelisiniz.

Kendi payıma söyleyeyim, ben bugün de aynı duyarlılıkla düşmanın o sinsi planlarını her an kestirmeye kendi örgütlü gücümle, azim, irade ve kararlılığımla karşı koymaya çalışıyorum. Ha on sekiz yıl önce ha şimdi, benim yaklaşımım hiç değişmemiştir. İlk başladığım andaki tempom ve tarzım neyse şimdi de odur. Bir iki sözcüğe ve amaca yaşamımı adamışsam, o ilk günkü cidiyeti ve her şeyi buna bağlama tarzımı sürdürüyorum. Amacı ikinci plana atmamışım. Amaç üzerinde yoğunlaşmama imiş! Siz hala kendinize bunu söylüyorsunuz. Ben ilk anda bunları sorun olmaktan çıkardım. Amaç esastır, yoğunlaşma sonuna kadardır, bunun dışındaki her şey talidir ve buna bağlanır. İşte o günden beri bu temel özelliklerimle amacıma bağlıyım. Bir yoğunlaşma sorunu yok, bir ardı ardına cevap vermeme durumu yok ve yenilmemişim, ayaktaayım.

İntikam tarihini arkana al ve yürü!

Şimdi bu sizin için de gerekli olan, lafazanlığı bırakın, kendinizi aldatmayı bırakın, bizim savaş gerçeğimize hiç olmazsa şimdi saygılı olun, bundan sonra sözünüz olsun. Yoksa yaşamınız gider. Ben sizin kolay ölmenizi istemiyorum. Bütün bu yaramazlıklarınıza ve yetmezliklerinize rağmen, yine de yaşamaya hakkınız olduğuna ve bunun kazanılabileceğine inanıyorum. Kendime tanımadığım savaşım olanaklarını size sunuyorum. Bin defa şükür etseniz de karşılığını veremeyeceğiniz değerleri hiçbir şey istemeden ve karşılık beklemeden size sunuyorum. Bunu gerçekten de iki gün sonra başıma felaket getirseniz diye değil, yaşamaya duyduğum saygıdan yapıyorum. Silahlı ve örgütlü savaşım gücünün sağda solda çarçur edilmesi için vermem. Onları nasıl koruduğumu biliyorsunuz. Kendinizi nasıl yetiştirdiğimizi biliyorsunuz. “Bu can benimdir, İstedğim gibi kullanırım” demeye de hakkınız yok. Bu an bin defa borçludur; önce borcunu ödesin, ondan sonra ölsün. M. Hayri Durmuş yoldaşın sözünü unutamayız. Bütün PKK’liler için; “Mezar taşıma borçluyum diye yazılısın” derken, bunu herhalde yalnız kendisi için söylemiyordu. O yine bir şeyler

vermişti. O an için hem de büyük vermişti. Sizler sadece yemişsiniz; vermekten değil, her gün yemekten bahsediyorsunuz. Dolayısıyla halkın hamalıyız ve borç denilen kavrama açıklık getirmek kadar, verme gücünü de gösterebilmeliyiz. Bunlar doğru örgütsel yaklaşımdır. Örgütsel yetmezlik bir borçluluk oluyor, gizlilik bir borçluluk oluyor, aslında savaşın bütün hususları doğrudan birer borçtur. “Ben bütün bunları götürmediğim için suçluyum” diyor. Bize de vasiyet bırakıyor, hiç olmazsa bunu siz ödeyin diyor.

Şimdi yine anlayamadığınızı söyleyemezseniz. Anlamadım deseniz de her gün başınıza “bela” kesilirim. Bir değerler sistemi olduğumuza ve bir şeyler yapmamız gerektiğine inanacağız. Bunu lafazanlıkla geçiştiremeyiz. Savaş gerçekliğiyle alay edercesine, kendi canıyla bile alay edercesine yaklaşarak karşılık veremeyiz. Bu, ajanlık olur. Objektif ajanlık çok kötüdür. Siz onunla kendinizi dayatamaz ve yürütemezsiniz. Yani bu savaşa varım diyorsanız, yanlısı ve başarısız yaşamı, onun savaşa yansıtılmasını dayatamazsınız.

Ben bu planı daha fazla açmak istemiyorum, açıkça gözler önünde cereyan ediyor. Düşmanın başı her gün bağırpı çağırarak, “Kuzey Irak üzerine ortak bir planla yürümek istiyoruz” diyor; Irak rejimiyle de alttan anlaşması söz konusu veya KDP şöyle bütüne egemen olmak istiyor. Ya da KDP bütün sömürgeci devletlere verdiği güvenceyle Kürdistan’daki bütün devrimci yurtsever güçleri boğmak istiyor. Veya “PKK kıs-kaca alınmıştır, teslim olmaktan başka çaresi kalmamıştır; her gün çözülüyorlar, çöküyor ve kaçıyorlar” deniliyor. “Bu kadar vuruyoruz, peşindeyiz” diyorlar. Bütün bunlar planın göstergeleridir. Düşmanın başı ve her düzeydeki temsilcileri işi gücü bırakıp “peşindeyiz” çığlıkları atıyorlar. Ekonomileri altüst oluyor, umurlarında değil. Kitleleri kandırarakı kadar kandırmışlar, halkı soyup soğana çevirmişler, hiç umurlarında değil. Zaten o yüzyıllardan beri yaptıkları bir iş. Yeter ki o barbarlık biz kez daha yesin ve basarsın.

Bizim savaş gerçekliğimiz her isyanda acı bir katliam ve yenilgiyi yaşadığı, artıklarının darağaçlarında can verdiği ve işkence hanelerde çürütüldüğü, yine en uğursuz bir teslimiyetle boğun eğdirildiği lanetli bir tarihin tersine çevrilmesidir; büyük bir sorgulama ve intikam hareketi olarak gücünü göstermesidir. Hiç olmazsa PKK böylesine uğursuz ve lanetli bir tarihi tekrerr etmemesini düşünüyor ve buna büyük bir hassasiyetle yaklaşıyor. Bu bizim çalışma ve vuruş tarzımız oluyor. Bunun ne denli önemli, hatta ilk ve son bir onur ve yaşam kavgası olduğu çok çarpıcı olarak ortadayken, bütün bunları bir tarafa iterek kendi güncel, sığ, beş para etmez ve aslında düşmana da sorsan bir ajan yaptırtmaz tarzına sevdalanamayız; biz bu tarzla savaşa yönelmeyiz. Binlerce yılın intikam anlayışı bir şey ifade edecekse; darağaçlarında

Berzan Oztürk

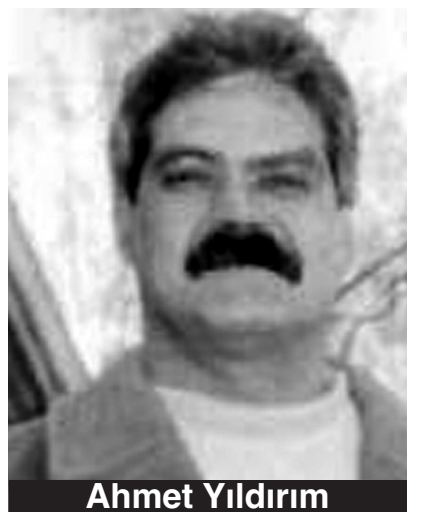
M. Halit Oral

Fatma Özen

Ali Aydın

Ahmet Yıldırım

ALİ ÇİÇEK

bu kadar can verenleri ve işkence hanelerde bu kadar katledilenleri unutmamışsak, günlük olarak da maddi ve manevi yaşamı kahredilenlere önderlik etmek istiyorsak, bunların ahdinin ve şu son şeref sözünün sahibi ve olmak sözcüleri olmak istiyorsak, nasıl yaklaşmamız gerektiği açıktır.

Düşman bu tarihi iliklerine kadar arkasına alarak, zulüm ve ihanet tarihini arkasına alarak yürüyor. Bundan hiç kuşku yok. O zaman sen de intikam tarihini arkana al ve yürü. Ne güne duruyorsun! O bütün plan ve perspektiflerini arkasına alarak yürüyor, sen de karşısına geç. O her adımını büyük bir dikkatle atıyor. Sen de at, ne güne duruyorsun! Peki, gerçekten orta yolculuğa yer bırakmamak için cepheler bu kadar karşı karşıya gelmişken, tarih bir kez daha böyle tekrerrü biçiminde senin başında patlatılmak istenirken, sen nasıl bunalmı, dar ve yüzeysel olduğunu söyleyebilirsin! Bunu dersin, sen en büyük namussuz ve düşkün değil de nesin! Hani devrimciliğin, hani tarihe doğru sahip çıkışın! Hani özgür ve onurlu yaşam için biraz istem ve hak sahibi olacaktın? Bu yürüyüşle, bu savaşla intikam alacağına inanıyor musun? Başaracağına inanıyor musun? Hayır diyorsan, o zaman sen kimsin, nesin? Bu soruları kendine soracaksın ve cevabın “tanıyorum, farkındayım, daha da ötesi ne yapmam gerektiğini de iyi biliyorum, hazırlıklıyım” olacak. Elinden geldiğince bütün gücünü, olanakları ve fırsatları değerlendir. Vurulması gereken yeri iyi belle, dönemi iyi hisset; “ilk kurşunu, ilk hamleyi, taktik atılımı nerede ve ne zaman başlatacağımı iyi biliyorum, sözüme bağlı olarak bunun gereklerini anı anına yerine getiriyorum” de. Militanın özü de, sözü de kendini biraz böyle dile getirir.

Siz bunun gafletini yaşamakla sadece ve sadece değişik tarzlarda yitmiş ve teslim olmuş kişiliği maskeleyerek bize dayatabilirsiniz. Bunun da hiçbir başarı şansı yoktur. Yani bu tarihin hesabını sormayı ve bazı değerlerin intikamını bunlardan almayı bir yana bırakalım, siz kendinizi yaşıtamazsınız. Bu gaflet, bu sözüme özgür yaşam adı altındaki kölelik, bu direniyorum adı altındaki teslimiyet, bu başarıyorum adı altındaki yenilgi felakettir. Yaşasanız da buna yaşamak diyemezsiniz. Bu hakarettir, bırak saygılı olmayı, kesinlikle adam yerine koymayacağım. Kendime ahdim var. Kolay kolay satacağımı sanmıyorum. Kendimi sizin koyduğunuz hallere koymayacağım. Kendi halkım içinde olduğu gibi, gücüm yettiğince bütün gerici tarihe karşı da direneceğim. Başka türlü düşman karşılanamaz; başka türlü sosyalizmin ve ulusal kurtuluşçuluğun savaşı verilemez.

Bu sinsi plan devrilmek, parçalanmak zorunda. Ama halk savaşçılığına gerçekten inançlı bir tarzda sarılmak olursa bu olur. Sizler hiçbir zaman bu doğru militan tarzı tutturamadınız. Ben bunları çözmeye çalışıyorum. Hiç olmazsa bundan sonrasının başarı şansını yükseltmek istiyorum. İşte sizi yine çok şanslı

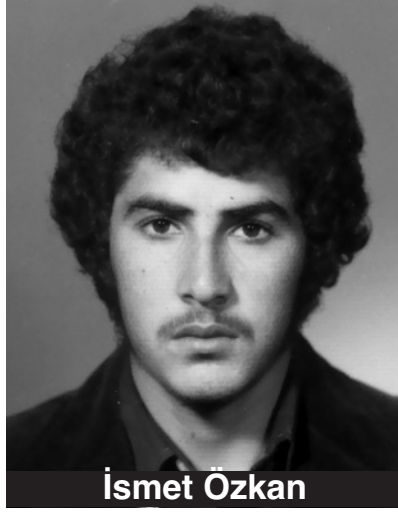

Gelawej (Rewşen)

bir dönemin eşğine getirdik. On sekiz yıl önce elimizde bir tabancamız yoktu, bir kuruş paramız yoktu, çıplak yürekten başka avucumuza alacağımız bir gücümüz yoktu. İntikamımızı nasıl alacaktık? Ama şimdi her şey var. İntikam almak isteyen için arayıp da bulamaya-çağı hiçbir şey yok. Mücadele var, ortam ve olanak da var, hem at, hem de meydan var, silah da var. Biz yine kendi kararlılığımızla bu hayli özel savaş olaylarına ve bunların yordakçlarına yöneliyoruz. Bizi Antep gecekonduarında vurmak istediler; şimdi biz Güney Kürdistan'ın eteklerinde bunların peşindeyiz. Bunları kendi merkezlerinde takip ediyoruz. Sen bize bu haksızlığı dayattın, bu ihanet tarihiyle bize yönelme cesaretini gösterdin, seninle hesaplaşacağız diyoruz. Ben de sözümün adamıyım. Kim takmışsa takmış, adım “intikam alan” ise, o zaman biraz intikam almaya çalışacağım. Tamam, böyle çok fakir ve kullanılmaya çok uygun bir durum bize dayatılmış olabilir, ama gözümüzü açmayı becerdik. Talih mi dersiniz, tesadüf mü dersiniz, bilinç mi dersiniz, ne dersiniz deyin, biz bir fırsatını bulduk, biraz intikam alma düzeyine geldik. Ya bu uğursuz sanattan vazgeçersin, ya da gidersin.

Şu çok açıkça görüldü: Özel savaş arkasına alıyor ve onun emrine giriyor. İlk darbeyi yaptırtıyor ve üzerinde Kürtçülük yapıyor. Daha dün, özel savaşın emrindeki bir hain Kürt, başını nasıl doğrultuyor? Kürt kimliğini kabul edecek, ama Türk devletine mutlak bağlılık içinde olacak! Müslüman olacak, ama şeriatı esas almayacak; (biz şeriata doğru islamiyet diyelim) ona karşı olacak? hem müslüman olacak, hem de şeriata karşı çıkacakmış? Bu büyük bir iki yüzlülük, münafıklık. Bilmem liberal mi olacak, ama şuraya buraya da bağlı olacakmış! Gericilikle özgürlüğü bu kadar ikiyüzlülükle karıştırıcaksın. Özel savaşın emrindeki bay, sözüme Kürtlerin Özal'ı olmaya özeniyormuş. Güya devrimci savaş bu birkaç ay içinde eziliyormuş; plan başlatılmış, son derece umutlular. Bu kadar umutlu olmasalardı, başlarını böyle uzatmayacaklardı, ihanet düşmanın vahşi ve barbar gücüne çok umutlu bakıyor. Bu 1992 Güney Savaşı'nda da aynen böyle bakıyordu ve “Yasasın TC” diye bağırıyordu. Zor anlarda gerçek sahiplerini böyle sloganlarla karşıladı. Şimdi daha fazla güveniyor, herhalde güvence almış. Eminim ki, büyük ajanlık ve ihanet hareketi gün sayıyor. Devrimci militanlık ve yurtseverlik Güney'de bastırılarak tasfiye edilecek; Kuzey'de bastırılarak tasfiyeye gidecek ve onlara büyük bir Kürdistan sofrası kurulacak. Sat satabildiğin kadar, ye yiyebildiğin kadar; kırk yıl değil dört yüzyıl daha yeter, bu sülaleyi kurtarabilir!

Planın ne kadar acımasız olduğu açık. Vatan, halk, özgürlük ve yaşamla hiç ilgisi olmayanların gırtlığına kadar çapulculuğa, emek sömürsüne ve insan kanına batmış olanların gerçekten insanlık kadar eski bir ülkeyi bu kadar inkar etmeleri ve yine insanlık kadar eski bir halkı bu kadar alaya almaları,

İsmet Özkan

hala ellerini çekmemeleri ve bu konuda son bir iddiayla başarıyorum adı altında kendilerini inandırma ve yüklenmeleri söz konusu. Bizim halkımız gerçekten güçsüz olabilir, önemli oranda çarpılmış da olabilir. Fakat nasıl söylesem, kendi payıma benim için yaşam biraz da böyle intikam almasını bilmektir. Kendi tarzımla yürüebilmektir. Bütün ayarlamamı, bütün yaşamımı bu temelde özetledim. Ben size yük olmadım. Sizin namus anlayışınız, yaşam anlayışınız asla benimki gibi olmayacak. Benim kendime has namus ve yaşam anlayışım bu temelde sürüp gidecektir. Şimdiye kadar intikam alan benim, siz değilsiniz. En uzun süredir yaşayan benim, siz değilsiniz. Hainin en çok çekindiği benim, siz değilsiniz. En çok aldatılan, kullanılan sizsiniz, ben değilim. Güçsüz bırakan ben değilim, sizsiniz. Düşmanından bir türlü doğru dürüst hesap soramayan ben değilim, sizsiniz. Verdiği tüm sözlere karşılık veremeyen sizsiniz, ben değilim. Neden? Bunu kendinize sormalısınız. Gerçeklik buysa, düşman buysa, insanlık ve yurtseverlik buysa, yaşama sahiplik etmek buysa, ben onun da zenginiyim, ben onun da söz sahibiyim, ben onun da vericisiyim, onda da ben sorumluyum, onda da ben başarılıyım. Saygınız ciddiye, bu tarzı biraz kendinize yakıştırıcaksınız. Hiç olmazsa bundan sonra yaşam umutlarınıza, varsa bazı dürüstçe niyetlerinize bir işlerlik kazandırmaya çalışın, intikam alma yemininiz varsa, ona başarı şansı verin.

Canlar kolayca savaş meydanına atılmaz

Görüyorsunuz, şimdiye kadar bu şansları doğru değerlendiremediniz, yaşamın çok kenarından geçtiniz. Başarılı yaşamın, savaşçı yaşamın özgür yaşamın çok uzağından gittiniz; çok kuyruğundan gittiniz, çok sağına veya solur düştünüz. Varsa gerçekliğiniz, bütün yönleriyle ve kudretlice yaşamadınız. Onun savaş bağlantısını kuramadınız; önünü açamadınız, kendinizi yürütemediniz ve boğulup kaldınız. Büyük militana, büyük savaşçıya bu yakışmaz. Ders çıkarılıyor mu, doğru yöneliniyor mu, söz kadar günlük yaşamınızı yetiyor mu bu savaş gerçekliğimize? Yine zorlama yok. Siz gelip bizim sahamızda savaşmak istiyorsunuz, siz ilgi duyuyorsunuz. Bizim ilgi sahamızda büyük savaşım değerleri var; savaş düşüncesi var. Savaş taktikleri gece gündüz tartışılır, tutku yaşanılır, saygı ve sevgi yaşanılır. Büyük kin ve öfke var; her türlü geriliğe ve düşman etkilerim karşı müthiş bir çalışma tarzı ve temposu var; en can alıcı yerinden kopartanlar var. Bunlardır, bizim sahamız budur. İnkara ne gerek var, görmeme ve anlamamaya ne gerek var, ve haddinize? Yine sizi zorlamıyoruz, gönlünüzce geldiniz, O zaman işin özüne inin.

Benden daha fazla sizin mücadele azminde olduğunuza ve gerçekten bu

Günay Geçilmez

nun için o zorda kalan canınızı vermek istediğinize inanıyorum. Üzülüyorum da, çünkü canlar böyle kolay pazara sunulmaz, savaş meydanına atılmaz. Buna üzülüyorum. Canınıza kastetmeyin. Bu can çok örgütlü değilse, çok planlı değilse, kendinize ve çevrenize karşı bu canısınız. Buna da hiç hakkınız yok. Ben böyle savaşçı istemiyorum. Bu kadar örgütsüz, bu kadar plan ve perspektiften yoksun bu kadar yoldaşın kıymetini bilmeyen, bu kadar etrafını dağıtan savaşçı olamaz. Kontrayı da aşan pratiklerle insan bu savaşa doğru yaklaşamaz. Hiç olmazsa şimdi bu gerçeği anlayın ve kendinize gelin. Hiçbir şey yapamıyorsanız, yerinizde durun. Savaş değerlerimize yaklaşma-Bizi bu kadar savaş gerçekliğimizle, onun kuralları ve taktik esaslarıyla çelişir duruma getirmeyin. Günde bana ne tür kötülükler yaparsanız yapın, ama savaş yasalarımızla oynamayın. Ben diğerini kabul ederim, gülerim kabul ederim. Ama bizim için, bir halk için yaşamın ta kendisi olan bu savaş yasalarıyla oynamayın.

Çok güçsüz olabilirim, geçmişim çok iddiasız olabilir. Ama biraz güçlendik ve idealimizi büyüttük. Geçmişte size iyi savaşım olanakları veremeyebildik; buna olanak olmayabilirdi. Ama şimdi var. Şimdi görürsünüz ki, özellikle PKK tarihi, şehit-tarihi çok çarpıcı. En önemlisi de günümüz çok çarpıcı. İhanet kadardan intikam alınmak, özel savaş kadar devrimci savaş müthiş geliştirilmiş durumunda. Zaten bugüne dek gelinmiş. Türk tarihinde çok sık söylenir “Küffara şöyle kılıç çektik, Yunan'ı böyle denize döktük, Ermeni'ye şöyle yaptık.” Ama bunların hiçbirinde bizim üzerimize yüründüğü kadar her türlü savaş kuralını bir yana iterek ve hiçbir savaşta kullanılmayan yöntemleri devreye sokarak yürünmedi. Savaş yasaları hiçbir dönemde bu kadar çiğnenmedi. Tarihteki hiçbir savaşta gerçekten böylesine vahşi bir özel savaşım uygulanmamıştır. Bu neden böyledir? Evet, karşımadaki düşman tarihteki bu tüm kirli yöntemlerine, bu çağın her türlü kirli yöntemini de ekleyip sonuca gitmek istiyor. İnsanlık gerçeğiyle çelişkisi onun tarih ve yaşam gerçeğindedir.

Şehitlerin yolu zaferin yoludur

O halde eğer bütün bunlar doğduysa, çok önemli bir mücadele içindeyiz. Kendi gerçekliğimizi de biraz anlamışsak, bu yaşam şansını, ondaki savaşımla bunu özgürleştirme şansını müthiş kullanacağız. Doğruyu anlamamak değil, ölçüleri edinmemek değil, fırsatları kullanmamak değil, bunlar ne kelime? İlk andan son ana kadar, her şey sonuna dek amaca bağlı olduğu kadar, uygun araçlarla savaşımında taktikler her yerde yeterlidir, sonuç alıcıdır. Bu verilen sözün tek doğru ve pratikte gerçekleşen biçimidir. Nefes alıp veriyorsunuz ya, bu, bunun gereklerini yerine getirmeye yeter. Bir parça ekmek

İsmet Baycan

buldunuz mu, çok zorunlu bazı ihtiyaçlarınızı giderdiniz mi, gerisi tam doğru taktiklerle mücadele etmektir. Bunun dışında bir şey PKK çizgisini, onun şehadet temelindeki gelişimini ifade edemez. İfade etmedikçe de, başarılı olamazsınız. Tek doğru başarılı çizgi gerçeği budur. Bunun uygulanma esasları bellidir. Biz bunu böyle ele alıp günümüze kadar taşıdık ve her zaman kazanmasını bildik. Bundan sonra daha fazla kazanmak istiyoruz. İnanıyorum ki, esaslar kadar günlük uygulama alanına da güç yetirirseniz, önünde dünya dursa bile bu savaşıma engel teşkil edemez.

Özellikle özel savaşımın bu en lanetli, mutlaka tarihin çöp sepetine atılması gereken ve en az onun kadar bir tahribatın sahibi olan ihanetin, bu yüzkarası hastalığın, mutlaka savaşarak insanı, ulusal ve toplumsal gerçekliğimizden koparılıp atılması gereken bu kirin, her türlü hastalığın bu iğrenç kaynağının ve yaşamın önündeki en büyük engelin aşılması çok savaşa neden teşkil edecektir. Bu, amacı çok parlak bir biçimde önümüze serdiği gibi, onda yoğunlaşmayı da müthiş çekici kılar. Bütün bunlar savaşçı militanın, her sahada savaşmanın niteliklerinde yansır. Kendini böyle yansıtan, böyle oluşturan veya somutlaştıran kişi de yeter ki nefes alıp versin. Böyle biri hele özgürlük dağlarına ulaşmışsa, hele en kahraman savaş birlikleriyle omuz omuzaysa, o kişi çok savaşır ve çok başarır. Biz bu şans hepimize tanıdık. En başta ülkemizin doruklarında olduğu kadar, –ki tarihte hep böyle yapmış ve başarmıştır– düşmanın kolay uzanıp kontrol altına alamayacağı kadar serpiştirdik. Hepinizi binlerce mevziyle donattık. Bunları göreceksiniz, doğru yapacaksınız; bu amaca böyle bir yaklaşım kadar, onun gerçekleştirilmesi yöntemlerine de adınız gibi açıklık kazandıracaksınız; en yaşamsal adımları attığınızı bilerek, her adımınızı başarı şansı yüksek ve her anınızı bir savaşçı olur gibi değerlendirip yüklenacaksınız. Bu sizi sözünü verdiğiniz, kendinizi adadığınız ve sonuçta gerçekten kabul edilebilir bir insanlık yaşamı olarak değerlendirebileceğimiz bir yaşama doğru çekebilir.

Bunu başarmalıyız diyoruz, bunun dışında da yaşamın olabileceğine inanmıyoruz. Her zamankinden daha fazla bunun olanaklarıyla karşı karşıyısınız. Kesinlikle bunları doğru ele alacak ve hakkını vermesini bileceksiniz. Bu Şehitler Ayı ve Şehitler Günü'nde, bu biçimiyle kazanılmış şehitler partisinde doğru bir savaşçı olmaya özen göstereceksiniz. Gerekirse kendinizi düzeltmek, bu partinin yetkin bir savaşçısı olma sözünüze işlerlik ve başarı şansı kazandıracaksınız. Bunun dışında hiçbir yaşam belirtisine fırsat vermeyeceksiniz. O zaman olası tüm engellemeleri rahatlıkla yerinde yaklaşımlarla aşabileceksiniz. “Benim yolum sürekli başarının yoludur, şehitlerin yoludur ve bu yol da zaferin yoludur” diyerek mutlaka başaracaksınız.

BI PÊNGAVA RIZGARIYA DEMOKRATÎK Û AVAKIRINA JIYANA AZAD EM SERDEMA NÛ YA TÊKOŞÎNÊ PÊŞ BIXIN Û RÊBER APO AZAD BIKIN

MURAT KARAYILAN

Dewreya Ocaxa PKK'ê ya yekemîn di 27'ê Mijdara 2004'an de destpêkir. Heman demî dewreya yekemîn ya Kongreya Ji Nûve Avakirina PKK'ê bû. Dewreya Ocaxê ya yekemîn di bin berpirsariya Şehîd Viyan û Şehîd Nuda de destpêkir. Her du heval berpirsare dewrê bûn. Di heman demê de dewreya duyemîn hat rêxistinkirin, her du dewreyên despêkê ji aliyê heval Viyan û Nuda ve hatin birêvebirin, Van her du hevalana ev dewreyana meşandin û li Xîrêrê cihê Kongreya Ji Nûve Avakirina PKK'ê amade kirin. Endamê van her du dewreyan herwisa bûn delegeyên kongrê. Kongreya ji Nûve Avakirina PKK'ê di 4'ê Nîsana 2005'an pêk hat. Şagirtûn ev her du dewreyana û hinek hevalên din ji tevî bûn û wan hevalan ji bûn delegeyên kongrê. Bi giştî ji 210 delegeyan kongre pêk hat. Ji wê çaxê û heta niha dewreyên Ocaxê berdewam dike. Wekî ku tê gotin hemû tişt di destpêkê de çawa hîmê wê hatî danîn, wisa dimeşe. Hemû dewre ji wisa li ser esasekî dilsoziya bi xetê û felsefîk nêzbûna îdeolojiya Apocî wekî ruhê Viyan û Nuda meşîyan. Dewreyên piştî wê ez bawerim dewreya sêyemîn an jî çaremîn bû, du dewre an jî sê dewre bûn, ji aliyê Şehîd Arjîn hat rêvebirin. Wê çaxê rêveberiyek hebû ji salekê zêdetir Şehîd Arjîn di vir de cih girt.

Partî bûyin ji Heqîqeta Şehîdan û Heqîqeta Serokatî Derbas Dibe

Di rûniştandina xeta partiyê, xeta Serokatî û di naskirina paradîgmaya Demokratîk, Ekolojîk li ser esase Şoreşa Cînsî de rolê Ocaxê bi rastî jî zêde çêbû. Ji ber ku wê çaxê yê ji nav kesên bi dil şagirtên Ocaxê dihatin bi-jartin û wisa beşdarî Ocaxê dibûn. Jixwe Serokatî çarçoveya PKK'a nû wisa danibû. "Yên ku dixwazin bi min re bimeşin bila werin PKK'ê." Ango KCK sistemeke fireh e, lê yên dixwazin bi min re hevaltiyê bikin bila di nava PKK'a nû de cih bigirin. Her şagirtêkî Ocaxê di heman demê de wekî berendamê PKK'ê ye. Ango Ocax wekî xebateke partîbûyîneye.

Akademiyên me pir in. Hemû ji xwedî wate ne û cihekî xwe yê taybet jî hene. Mesela Dibistanên Navendî, Dibistana Kadro ya Mazlûm Dogan, ew jî xebateke partîbûnê dimeşîne. Cardin Akademiyên Şehîd Zilan yê PAJK'ê, Dibistana Şehîd Nuda, Akademiyên HPG'ê Şehîd Mahsûm Korkmaz, Şehîd Hakî Karer, Şehîd Berîtan jî xebat dimeşîne. Her wiha niha akademiyên HPG'ê zêde bûne, di bin navê Akademiyên Şehîd Mahîr de gelek akademiyên teknîkî û yê leşkerî avabûne. Ango hemû akademiyên me xwedî rol in û cihekî xwe heye. Di partîbûnê û kûrariya xeta Rêber Apo de, naskirina paradîgmayê cihekî xwe yê xweser heye û hemû jî heja ne. Lê Ocax, bêtiir lêhûrbûne. Ango Ocax lêhûrbûn û hesapdayineke.

Mesela gelek heval piştî ku ji perwerdeyeke akademiyê derbas dibin tî Ocaxê. An jî berê sistemek din jî hebû ji akademiyan derbas dibûn û dihatin

Ocaxê. Perwerdeya xwe wisa temam dikirin. Ango hêj bêtiir lêhûrbûneke, naxwe ne akademiyeke normal e. Lêhûrbûneke hêj bêtiir li ser paradîgma Rêber Apo ye. Di aliyê îdeolojîk û felsefîk de di paradîgmaya Rêber Apo de kûrbûn e. Ocax Rêber Apo esas girtin e û li gorî wê ji xwe hesap pirsîn e, muhasebeyeke. Cihêrengiya xwe hêj bêtiir di van nuqtayan de ye. Wekî din Ocax bi gelek tiştên xwe wekî akademiye din e. Lê Ocax hin bêtiir heqîqeta şehîdan û heqîqeta Serokatî wekî pîvan dide ber xwe û di çarçoveya vê heqîqetê dikeve lêpîrsîneke hundirîn û wilo jixwe hesap dipirse. Ango şexs li hemberî heqîqeta Serokatî xwe ji ber çavan derbas dike û xwe şîrove dike.

Ne ku bi derdore xwe an jî bi pîvanên gelemperî xwe ji ber çavan derbas dike. Na!. Bi pîvanên Serokatî terzê Serokatî dimeşîne, tempo dimeşîne, kedê dide û qehremaniyên şehîdan ji bo xwe esas digire. Lewra di astekî jortir de zemînê lêhûrbûnê pêş dikeve. Cihêrengiya Ocaxê di vir de ye. Van rêbazan ji bo xwe dike pîvan. Ji bo vê di asteke hin bilindtir de zemînê lêhûrbûnê pêş dikeve. Cihêrengî û taybetiya Ocaxê jî di vir de ye.

Hîmê Partîbûnê û Kadroyan Perwerdeya Serokatî ye

A din jî Tevera me tevgerê (Rêbertî) Serokbûyîneye, ji kadroyan ava dibe. Ango kadro li dora serokekî dicivin. Kadroyên vê felsefeyê, îdeolojiyê dikin hîmê jiyana xwe û Tevera Rêbertiyê rêxistin dikin, dixin tevgerê, dixin jiyane û dikin hêz. Niha Tevera me ji wisa ye. Ango Teverê Rêbertiyê ye. Ji bo vê tim kadro divê di îdeolojiyê de, di felsefeyê de kûr bibe. Îdeolojî tim pêşve diçe angostasiyê xwe ya diyalektîk heye. Belkî hevalek 20 sal berê, an jî 3 sal berê mumkûne perwerde dîtibe, lê ev tîrê nake pêwîste niha jî perwerde bibîne. Ji ber ku ji 3 sal vir ve 5 parêznameyên wekî manifesto hatin nivîsandin. Ango parêznameyên Serokatî îdeolojîk û felsefîk herikandina wê her berdewam dike. Nûbûn heye. Divê kadro bi vê herikandinê ve tim nûbûn di xwe de çêbibe, pêşxistin çêbibe û wisa bikaribe bi rastî bi felsefê û bi îdeolojiya Rêbertî re xwe bike yek. Ev jî bi çî dibe? Bi lêhûrbûn dibe, bi perwerde dibe, bi nîqaş dibe. Bi tena xwe bi xwendinê nabe. Ev pir hat ceribandin û tecrûbekirin.

Ocax xwedî wateyekê ye. Berê Serokatî tim xebatê perwerde dimeşand. Her li kê derê ba, tim xebatekî xwe yê perwerde hebû. Carna derfet tinebû. Mesela sala '92'an di çarçoveya Komploya Navnetewî de êrîş nû destpêkiribû Akademiya Mahsum Korkmaz hat girtin. Me xwest ku em akademiye li Haftanîne çêbikin gruba destpêkê ya şagirtên akademiye gihişt Haftanîne, grubên din yek jê li Çiyayê Spî bû, yek jê li Çiyayê Bêxwerê bû û yek jê li Sûrî bû. Tam wê çaxê êrîş di ser me de hat, şer destpê kir. Şerekî giran bû. Şerê '92'an 34 rojan ajot. Ev şer esas di çarçoveya Komploya Navnetewî de bû. Dema ku akademi diçû wir şer destpê kir. Ji ber

vê yekê heta sala '94'an akademi çênebû. Di wê valatiyê de Serokatî di malan de perwerde dimeşand.

Ango Serokatî bê perwerde, bê xebata pêşxistina kadro ti caran nedisekinî. dema ku ev Tever li Enqerê destpêkiriye perwerde meşandiye û dema bajar bi bajar li Kurdistanê belavbûye jî perwerde meşandiye. Piştî wê jî li qada Lûbnanê xebata perwerde meşandiye. Ger ku derfet çênebûye di malan de bi grubên biçûk xebatê perwerde hatiye meşandin. Xebatê Serokatî yê dibistanan her hebû. Niha Ocax jî şûna wê digire, ji ber vê navê wê bûye Ocax angostasiyê dibistan e. Ango ev Ocax felsefeyê. Felsefeya Apocî divê li Ocaxê pirr berfireh bê nîqaşkirin, bê analîzkirin, heta zemînê nûbûnê di vir de bê pêşxistin. Mesela di pirr tiştan de Serokatî formulasyon daniye, divê di vir de ev formulasyon bê firehkirin, bê nîqaşkirin. Ango rolê Ocaxê wisa ye.

Rast e, heta niha Ocax di serarastkirina xetê de, di jiyane de gihiştîye astekê. Ji ber ku dema Ocax hat avakirin beriya her tiştî li hemberî tasfiyekariyê derket. Ango PKK'ya nû ji bo tasfiyekariyê tasfiye bike, ji bo zelalî di xeta Rêbertî de çêbibe ket rojevê. Ocax jî ji bo kadroyê PKK'ê têbigihîne çêbû. Wê çaxê Ocax ji bo xetên li derveyî xeta Serokatî tasfiye bike, ji holê rabike ava bû. Ocax ev erka hinek pêk anî. Ev rast e. Lê wekî em dixwazin Ocax dewlemend nebû, wekî destpêkê dihat xwestin û plankirin fireh nebû, perwerde xwe dewlemend nebû. Tiştê dihat xwestin pir zêde pêş neket. Ev hîn jî erke e. Ev erka ji bo hemû dewreyan di rojevê de ye.

Di dewreyên berê de bi tenê ders ne dihatin dîtin. Carna jî lêhûrbûn hebû. Li Ocaxê grub dihatin avakirin cur be cur nîqaş, semîner û lêkolîn pêşdixistin. Di rastiyê de erkeke Ocaxê ya wisa heye. Divê ku beşê xwe hebe, berê beşê xwe hebûn. Mesela her tim hinek heval bi karên lêhûrbûnê mijûl dibûn. Ji dewreyên berê diman lêhûrbûnê. Lê paşê ji ber mijarên ewlekariyê ev hatin rakirin.

Di dema nû de derfet hebe hinekî din Ocax di van xisûsan de xebatên xwe kûrtir bike. Nîqaşên xwe di vê çarçoveyê de bi şewazên hin dewlemend pêşbixîne. Ji ber ku ev ocax cihê dewlemendkirina felsefeya Apocîtiyê ye, fêmkirin e, kûrkirina perspektîfê Serokatîyê ye. Her kadro divê beriya her tiştî di xwe de tetbîq bike, di xwe de muhasebe bike. Pir heval di dewreyên borî de, di platforman de jî hatiye ziman 30 sal di nava vê Teverê de mane, lê qet li kêmasiyên xwe neverqilîne, lê di vê perwerdeyê de bi kêmasiyên xwe dihesin. Ji ber ku li vir hem astek heye, asteke hevalan heye, tecrûbeyek heye, hem jî Ocax hîn bêtiir yekser li ser şexs radiweste. Ji bo wê tu dinerî şexsek di nava 20 salan de kêmasiya fêm nekiriye, li Ocaxê fêm dike. Ango zemînek wisa jî çêdibe. Ji bo vê nû û kevin ferq nîn e. Tecrûbeyên şagirtên Ocaxê heye. Pirrariya Şagirtên Ocaxê ji astekê tî. Ev tecrûbeyek e. Her hevalek ji cihekî tî. Ango mirov dikare bibêje ku ev di heman demê de wêneyê xebata PKK'ê ye. Ocax wekî konferansekê daîmî ye. Ji her xebatê, ji her deverê heval hene. Ev yek bi serê xwe zengîniyek çêdike. Ev jî dibe bingeha analîzên hin xurtir. Ango di vê çarçovê de Ocax rolek leyistiye, lê hin negihiştîye dewlemendiya jê tê xwestin.

Bi Perspektîfên Rêber Apo, Şopdariya Şehîdên Qehreman

Ocaxa PKK'ê di pêşxistina xeta fermadarî de, di milîtanî de, di kadro de heta niha rolek leyistiye. Ango Ocax di gelek qadên xebatê de zelalbûn çêkiriye ji bo derveyî welat jî mirov dikare vê yekê bête, lê di hundirê welat de bi taybet jî di xebatên şerê çekdarî de zelalbûnek çêkiriye. Di vir de cihê Ocaxê heye. Gelek hevalên ku niha xebatê dimeşînin ji vê Ocaxê derketine. Gelek hevalên ku di têkoşîna me de destan avakirine ji vê Ocaxê derketine. Mirov naxwaze navan bête ji ber ku tu navan

bêjî wê kêmbibe. Pirr şehîdên Ocaxê hene. Ji xwe şehîdên destpêkê Şehîd Nuda û Viyan e. Di her babetî de hevalên ku erk girtine, rol leyistine, rolê pêşengî bicih anîne, di qada cengê de destan avakirine û şehîd ketine ji vê Ocaxê îlham girtine û kûrariya Serokatî di pratîkê de temsîl kirine. Hevalên ji Ocaxê derbasbûne û şehîd ketine heval Viyan, Nuda, Arjîn, her wiha heval Zagros Rojhilat, heval Hesên, heval Brusk, heval Rûken, hevalê me yê vê dawiyê şehîd ketiye heval Mehmet Goyî, heval Xebat Derîk, heval Simko, heval Çîçek û heval Alîşer in. Wekî ku min got, mirov navan bête wê kêmbibe. Ev hemû ji vê Ocaxê mezûn bûne. Îro di Ocaxê de divê em di bin perspektîfên Rêber Apo de di warê îdeolojîk û felsefîk de şopdariya van qehremanan bikin. Ev pêwîst e.

Yek jî dewreya Ocaxê navê heval Sara girt. Heval Sara bi serê xwe wateyek xwe heye. Heval Sara di ciwaniya xwe de ji '76'an heta roja şehîd ketî 37 salên xwe ji bo vê Teverê da. Xwedî prensîb bû. Taybetmendiye heval Sara cuda bû. Hevalên ku Şehîd Sara nas dikin hene. Rexne ji dihatin kirin, kêmasiyên xwe jî hebû, lê her tim ji sedî sed bê teredût PKK'î bû. Her tim wisa bû. PKK'tiya xwezayî di şexsê xwe de ava kiribû, kiribû terzekî jiyane. Di vê wateyê de jî dewreya Sara ye. Di şexsê Şehîd Sara de tevahî şehîdên demê û yê şoreşê dewreya Ocaxê hin jî bi wate dike. Wateya wê ya manewî hîn bilindtir dike. Jixwe dewreyên Ocaxê xwedî manewiyat e. Serok li vir nîn e, lê em dihesibînin ku Serok li vir e. Her hevalek divê vê valatiyê û tinebûna Serok dagire.

Ger ku Serok sibê azad bibe were Ocaxê, wê xebatên avakirina kadro jî dewam bike. Têkoşîna me ji bo vê ye. Ji bo Serokatî were vir Ocaxa PKK'ê bête ku "Kadroyê vê Ocaxê gihandiye xeta min, xeta Apocîti meşand, min û gelê Kurd azad kir." Pêşengê wê di azadkirina gelê Kurd û Serokatîyê de rola Ocaxê bîne ziman û xebatê wisa berdewam bike.

Hemû dinya bi awyekî zindî Newroza 2013'an tameşe kir. Ji ber ku banga deklerasyona dirokî hebû. Di Newrozê de wekî manifestoyekê deklerasyona dirokî hat pêşkeşkirin. Ev deklerasyon li Amedê li pêşî du mîlyon kesên li qada Newrozê û li pêşî hemû cîhanê hat xwendin. Ev bi tena serêxwe serfiraziyek e. Bi serê xwe serketineke. Ev bi çî û çawa çêbû? Bi sekna Rêber Apo bi têkoşîna wî, bi keda wî û bi awayekî dirûst şopdariya kadro, milîtan û gel hatiye kirin. Di vê şopdariyê de rola vê Ocaxê roleke zêde bû.

Wekî ku hûn jî dizanin kovara Times her sal di cîhanê de sed kesên navdar û bi bandor tespît dike û îlan dike. Beriya demekê kovara Times sed lîderê bi hêz tespît kir û îlan kir. Di nav wan lîderan de Serok Apo jî hebû. Ev bi serê xwe serkeftineke. Serkeftina xeta Rêber Apo ye. Serkeftina xebata Rêber Apo ye û serkeftina kadroyê vê Tevgerê ye. Dijmin Serokatî esîr girt ku Tevgera Serokatî tefsîye bikin. Ji bo vê cur be cur polîtîka meşandin, tecrît meşand ku Serokatî û Tevgerê ji hev dûr bixînin. Lê dijmin kir û nekir nikarîbû serbiketa. Her rê û rêbaz bikar anî lê biserneket. Tecrîdeke ewqas giran pêk anî ku wekî tê zanîn beriya çar mehan em ketin gûmanê ku gelo serokatî diji an na? Ewqas tecrîdeke giran hebû, lê niha Times di dinyê de sed mirovên herî bi hêz hilbijart û ji nav wan yek jê Rêber Apo ye. Ev serkeftinek e. Ev serkeftineke Serokatî ye. Serkeftina xeta Serokatî ye. Ev serkeftina kadroyên vê Tevgerê ye û serkeftina gelê Kurdistanê ye. Ji bo vê serkeftinê em li vir bi navê Tevgerê û hemû hevalan Rêber Apo pîroz dikin.

Yekemîn car e serokek wisa ji gelê xwe ji hevalê xwe, ji kadroyê xwe tê qutkirin, dixin bin sistemeke îşkencê, li derve û hundir de şereke piskolojîk di-meşînin û ewqas tecrît ji li ser çêdibe, piştî 14 salan ket nav serokên di dinyê de herî bi hêz. Yekemîn car tişteke wisa bû. Ango nûmîneyeke yekemîn e. Berî wê nimûneyek wisa nîn e. Ev di heman demê de rxsmê hemû kêmasiyan, girêdanî û dirûstiya milîtanên vê Tevgerê jî raber dike. Dijmin digot; ger em Serokê wan bigirin, tecrît bikin wê her kes li çara serê xwe bigere, an jî her kes wê xwe wekî serokekî bihesibîne. Hêj jî beriya demekê hesabên wisa li ser me dikirin. Ev hesabana hemû vala derketin. Niha derket holê ku PKK, em bêjin malbata PKK, kadroyên PKK bi dirûstî û paqîjiyakê her çendî kêmasiyên xwe jî hebin bi dirûstî û bi paqîjiyakê li dora Rêber Apo bûne yek. Îro êdî bûye hêzeke ku di dinyayê de xwe îspat kiriye û raber kiriye. Heta ku kovarek wisa Serokatî bijart. Jixwe îro Serokatî di rojêva tevahî cîhanê de ye. Ango gihîştîye vê astê.

Hemû dinya bi awyekî zindî Newroza 2013'an tameşe kir. Ji ber ku banga deklerasyona dirokî hebû. Di Newrozê de wekî manifestoyekê deklerasyona dirokî hat pêşkeşkirin. Ev deklerasyon li Amedê li pêşî du mîlyon kesên li qada Newrozê û li pêşî hemû cîhanê hat xwendin. Ev bi tena serêxwe serfiraziyek e. Bi serê xwe serketineke. Ev bi çî û çawa çêbû? Bi sekna Rêber Apo bi têkoşîna wî, bi keda wî û bi awayekî dirûst şopdariya kadro, milîtan û gel hatiye kirin. Di vê şopdariyê de rola vê Ocaxê roleke zêde bû. Mirov dikare wiha bêje. Elbet ev pêvajoya hatiye destpêkirin berdewam dike. Di roja îro de ketiye qonaxek girîng. Di 25'ê Nîsanê de em ê biryareke nû bi raya giştî û bi gelê Kurd re parve bikin. Jixwe bahs dikin, ku civîna çapemeniyê wê bê lîdarxistin. Ev demeke nû ye. Ev dem di Newrozê de hat îlankirin û berdewam dike. Ev dem dema serdema çaremîn e.

Bi Berxwedanê, Hebûn û Himê PKK'ê Hat Avakirin

Rêber Apo 40 sal berî vê, di sala '1973'an de gruba yekemîn li Enqerê,

li ber Bendava Çubukê bi 6 kesan civîna xwe ya yekemîn pêk anî û pêvajoyê destpê kir. Ji '73'an heta pêngava 15'ê Tebaxa sala sala '1984'an wekî dema yekemîn hesiband. Ev xet jî wisa ye. Ev dema partîbûnê ye, amadekariyê ye, perwerdê ye û berxwedanê ye. Wê demê di zindanan de berxwedan heye. Di çiyê de beriya salên '80'î berxwedan heye. Li hemberî êrîşên faşîstan, dagirkeriyê û feodalan parastin û berxwedan heye. Cardin di zindanan de wahşet û hovîtî heye, li hemberî vê wehşetê parastin heye; parastina mirovahiyê, parastina heqîqeta PKK'ê heye.

Milîtanên PKK'ê di zindana Amedê de li hember înkâr û tinekirinê berxwedaneke dirokî nişan dan. Ev pêvajoyê hemû heyvanê PKK'ê ye, hebûna PKK'ê ye, himê PKK'ê tê avakirin. Li aliyakî xebatên Serokatî yên îdeolojîk, li aliyakî berxwedanên li zindana Amedê di şexsê Mazlum, Kemal, Hayrî, Akîf, Alî û hevalên din heye. Li aliyê din jî di pêşengiya Egîdan de amadekariyên pêngava 15'ê Tebaxê heye, li aliyê din jî xebatê avakirina kadro û partiyê heye. Ev 11 sal wisa dewam kiriye. Ango ti dem ji bo PKK'ê rehet derbas nebûye. Hîn di destpêka avakirina partiyê de berxwedan heye, parastin heye, xwe avakirin heye, xwe naskirin heye. Tê çawa xwe biafirîni? Ji ber ku wekî ku tu di devê gur de yî. Tê çawa xwe ji devê gur derbixîni. Dagirkeriyê welat kiriye çar perçe û êdî dixwaze te daqurtîne. Ango tê çawa hebûna xwe bidomîni? Xebata vê hebûnê heye. Ev xebat li derve bi berxwedan e, bi amadekarî ye, bi perwerde ye, bi pêşxisitina fikrê ye. Di zindanê de bi berxwedan e, parastina hebûna xwe, bi vî avayî PKK bûye PKK. Ango 11 salê destpêkê wisa bûye. Ev 11 salê destpêkê Serokatî wekî qonaxa yekemîn, an jî wekî dema yekemîn dihesibîne.

Serdema duyemîn îsyana çekdarî ye. Îsyana bi pêşengtiya Egîdan, Erdalan û Bedranan destpê kir. Serokatî vê serdemê heta sala '93'an dihesibîne. Ango heta '93'an rastî jî şoreşa vejîne çêbû. Berxwedana pêşketî her çendî têde xetên tasfiyekar, çeteya çaran derketibin jî, kesayetiya Hogirtî pêşketibe jî, şoreşa vejîne bi serket. Ev 9 salê berxwedana çekdarî bi serket, an jî îsyana biserket. Îsyana yekemîn Serokatî dibêje; "Li gund destpêkir." Îsyana paşê dewam kir. Piştî zîndana Amedê îsyana li çiyê fireh dibe. Li Erûh û Şemzînanê bi pêngava 15'ê Tebaxê ev serhildan dibe îsyana netewî. Li Bakurê Kurdistanê dibe serhildana neteweyî. Paşê berfireh dibe û li ser tevahiya Kurdistanê tesîr çêdike û dibe serhildana giştî ya neteweyî.

Ev 9 sal kîjan dem e? Ev 9 salê ku li Kurdistanê paşveçûn heye. Bi taybetî li Rojhilatê Kurdistanê piştî şoreşa Îranê ya Îslamî derfet çêbûn, hêz çêbûn, tevgera Qasimlo pêşket, dûre şerê Îran û Iraq pêk hat. Van pêşketinan jî derfet çêkirin, tevgerên Başûrê Kurdistanê xwe komî ser hev kirin, derfet bi dest xistin. Li Kurdistanê hinek zemîn avabûn bi hêz bûn. Lê gava sal bû '87-'88-'89 tişteke nema. Piştî qirkirina Helepçe li Başûrê Kurdistanê hêzên çekdarî neman. Li Rojhilatê Kurdistanê bi awayekî bilez paşveçûyîn hebû. Êdî xwe kişandibûn derveyî Kurdistanê. Ji bo wan hêzan derfetên tevger û berxwedanî li Kurdistanê neman. Tenê pêngava 15'ê Tebaxê wekî şewqekê hilat û her çû bilind bû,

mezin bû. Dema ku li deverên din tevgerên berxwederî dihatin pelixandin, li Bakurê Kurdistanê berxwedan pêş de çû. Di salên '89-'90-'91-'92 serhildanên destpêkê wisa ye. Serhildana 5'ê Adara sala '91'an li Ranya destpêkir û li Başûrê Kurdistanê belav bû û ji serhildana Bakur hêz girt. Ji atmosfera Bakurê Kurdistanê hêz girt û wisa rabû. Ango di vê wateyê de ev 9 sal ji bo tevahî netewa Kurd bû nefesek. Ango Kurd heye, wekî di marşa Ey Raqîb de tê ziman Kurd diji, Kurd nemiriye. Berxwedanên çekdarî an jî îsyana ji bo tevahî netewa Kurd bû bang. Bakur bi berxwedana çekdarî xwe nas kir, vejîn çêbû. Berxwedana çekdarî ji bo tevahiya netewa Kurd bû bangê û bû hêvî. Serokatî ev qonax wekî serdema duyemîn dihesibîne.

Serdema sêyemîn jî dema çareseriya siyasî ye. Ango me xwe kir hebûnek, xwe kir hêz û pêşiya tinekirinê girt. Di vê qonaxê de êdî divê çareseriya siyasî pêş bikeve. Hewldanên ji bo çareseriya siyasî ev

20 sal dewam dike. Ji Adara '93'an heta Nîsana 2013'an ev pêvajoyê berdewam e. Ev pêvajoyê tam 20 sal û mehek e berdewam e. Di vê pêvajoyê de lazime em bi siyasîetê biçin encamê. Serokatiya me û di heman demê de Tevgera me di vê mijarê de gelek hewldan pêşxistin. Bi agirbesta dawî re dibe 9 car ku em agirbest îlan dikin. Beriya vê agirbesta dawî me 8 caran agirbest îlan kiribû. Di navbera wan de jî hewldan hebûn, lê ew biçûk bûn bi îlana agirbesta dawî cara 9. e agirbest tê îlankirin. Em îlana agirbestên biçûk (agirbestên ji bo cejn û meha Remezanê) nahesibînin.

An wê Çareserî Bibe, An jî Em ê bi Şer Çareseriya Xwe Pêş bixin!

Ev hewldanana xetek e. Ne tişteki nû ye. Tiştên îro dibin jî ne nû ye. Ev 20 salin Serokatî dixwaze çareseriya siyasî pêş bixîne, bi riya diyalogê biçe encamê. Lê dagirkerî derfetê vê yekê neda. Dagirkeriyê her tim hewl da ji çareseriya siyasî sûd werbigire û ji bo êrîş bike, kir derfet û fersend. Dagirkeriyê gelek car hewldanên me yên agirbestê wekî zeîfîyek nîrxand. Digotin; "zeîf bûne lewma agirbest îlan dikin." Lê me dixwest em çareseriyê pêş bixînin. Ji bo vê xwe kilît kirin. Di dema Turgut Ozal de cidîyet hebû, lê mudaxele kirin, Ozal û ekîba wî tesfiyekirin. Pêvajoyeke tesfiyeyê li Tirkîyê destpê kir. Carinan hinek hewldan çêbû wekî dema Erbakan. Di desthilatdariya Erbakan de jî mudaxele çêbû. Serokatî dibêje; " Her tim muxatabên min hatine tasfiyekirin." Hewldanên Serokatî her tim bê muxatab hatiye hiştin. Kê çareserî xwestibe an hatiye sabote kirin an jî tasfiyekirin. Ji ber vê yekê ev pêvajoyê bêencam man.

Herî dawî pêvajoyê Oslo destpê kir, bi giştî 3 salan hevdiştin dewam kirin. Di sala 2008'an de roja kongra PKK'ê bi dawî bû heman roj li Oslo hevdiştin destpê kirin. Heta sala 2011'an hevdiştin dewam kirin. Hevdiştîna herî dawî di 10 Gulana 2011'an de bû. Teqrîben van hevdiştinan 3 sal ajot. Van hewldanan jî bêencam man. Ji bo vê hin di destpêka 2010'an de Serokatî got: "Ev serdema sêyemîn êdî diqede û serdema çaremîn destpê dike." Lê dîsa jî mudaxele çêbû. Çawa mudaxele çêbû? Aliyê din qebûl

nekir, xwestin pêvajoya hevdiştinan berdewam bike û gotin: " Na. Em ê pêvajoyê pêş bixînin." Jixwe hûn dizanin di sala 2010'an de nêzî 2 mehan serdema çaremîn hat îlankirin, lê cardin diyalog kete rojevê û berdewam kir. Hevdiştinên Oslo jî heta 2011'an berdewam kir.

Piştî hilbijartinên 12'ê Hezîranê bû-yerek li Farqînê çêbû û hêzên Kurd ên siyasî Xweseriya Demokratîk di 14'ê mehê de îlan kirin. Dewleta Tirkîyê û hikûmeta AKP'ê vana hemûyan kirin bahane û pêvajoya Osloyê bidawî kir û pêvajoya tinekirina PKK'ê dan destpêkirin. Ji xwe ev serdema çaremîn e. Ji bo me pêvajoya serdema çaremîn di sala 2010'an de destpê kiribû me kiribû biryar, lê wan xwest hevdiştin bidomin li ser vê yekê me hevdiştinan dewam kir. Dûre wan ji bo xwe derfet çêkir bi Îranê re îtîfaq çêkirin, bi hinek hêzên Başûr re bi riya Îranê hinek sozên piştewaniyê girtin, ji NATO sozên piştewaniyê girtin û bi vî awayî xwestin me wekî gerîlayên Tamiilan tesfiye bikin. Pêvajoyek wisa li diji me dan destpêkirin. Bi vî awayî ji bo me pêvajoya serdema çaremîn a bi perspektîfa Şerê Gel ê Şoreşgerî bi awayekî fermî kete rojevê.

Me pêvajoya çaremîn çawa pênase dikir? Me digot; "Pêvajoya serdema çaremîn pêvajoya serkeftinê ye, pêvajoya çareseriyê ye." An ew ê bi berxwedan an jî wê bi diyalogê bibe. Ev îradeyek e û ev îrade hat nişandan. Ev biryareke e. Di rastiyê de dema ku Serokatî ev helwest pêşxist sekneke fedaî raber kir. Her keli ew xetere li ser Serokatî hebû û dixwestin wî ji holê rakin. Heman tişt ji bo me jî, ji bo Tevgerê jî derbasdar bû. Ango me got: "An wê çareserî bibe, an jî em ê bi şer çareseriya xwe bi awayekî serbixwe pêş bixin." Encamên wê ji bo me çî dibe bila bibe. Ango an azadî, an mirin. Bi vî awayî pêvajoyê destpê kir ji 2011'an heta Newroza 2013'an berdewam kir.

Di destpêka 2011'an de hinek kêmasiyên me hebûn. Dijmin hinekî derbe li me xist. Heta 24'ê Adara 2012'an wisa bû, bêhtir ew êrîşî me dikirin û digotin; "Em ê biserkevin." Lê me kêmasiyên xwe fêm kir. Di lêhûrbûna zivistana 2011'an û 2012'an de me gelek nîqaş rêvebirin û biryar girtin. Me ew pêvajoya wê çaxê wekî derveyî xetê tespît kir û bi nav kir. Li ser vê yekê pêngava Şerê Gel ê Şoreşgerî bi taktîk û perspektîfeke nû li ser esasê hakîmiyeta araziye me cardin xist rojevê û hinek jî di tevgera gerîla de û terzê wê de hinek serarastkirin çêbû. Ev jî bi xwe re li Kurdistanê gavên cidî pêşxist. Ango di gerîla de pêngava 2012'an di vê çarçovê de xurt bû.

Hesabên dijmin şaş derketin. Dijmin encam negirt. Di gerîla de moral bilind bû û jîndariyek çêbû. Ruhê Apocî piştî êrîşên dijmin a li Geliyê Tiyarê destpê kir, herî dawî li Şêx Cuma ya girêdayî eyaleta Garzan bi şahadeta Heval Arjîn û hevalên din bû armanca tolhildanê. Windahiyên me çêbûn. Piştî wan windahiyan di nav hêzên me de fedaîbûn pêşket. Ruhê Apocî hin bêhtir pêşket. Fedaî êdî ne tenê Hêzên Taybet bû, êdî hemû kes wekî Hêzên Taybet bû. Cardin jî hinek kêmasî hebûn, piştî belkî Ocax van kêmasiyan şîrove bike. Eger kêmasî nebûna wê encam hîn cudabûya. Kêmasî cardin jî hebû, lê bi awayekî giştî astek derket holê. Derket holê ku dewleta Tirkîyê nikare gerîla tasfiye bike. Berovajî wê ew ê bi xwe tasfiye bibe. Ev derket holê.

Pêvajoya Serdema Çaremîn veguherî Çareseriya Siyasî

Pêşveçûnên li herêma Rojhilata Navîn bi xwe re derfet li Rojavayê Kurdis-

tanê çêkir. Li Rojavayê Kurdistan jî bi heman şewazî pêvajoyê destpê kir. Pêngavên di 2012'an de destpê kirin di 19 Tîrmehê de veguherî şoreşê û bû şoreş. Li Rojavayê Kurdistanê şoreş pêşket. Şoreş li Rojavayê Kurdistan destpê kir. Li Kobanî destpê kir û li tevahiya Kurdistanê belavbû. Ev jî qet di hesabên dagirkeran de nîn bû. Dewlet di kontrol winda dike. Ji bo vê yekê polîtîkayên dagirkeriyê pûç bû. Destpêkê di navbera hêzên dagirker de nakokî derket. Ango berê Tirkîyê, Sûriyê û Îran bi hev re tevdigeriyan, lê ev îtîfaqa wan parçe bû. Di heman demê de hebûna me ya hem li Bakur, hem jî li Rojava bi xwe re stratejiya Kurd xurt kir. Destkeftiyên Başûr jî hîn zêde rewşa bû. Bi vî awayî Kurd li herêmê bû faktorekî esasî. Dagirkeriyê hem êrîş bir ser gerîla, hem jî êrîş bir ser qada siyasî. Qirkirina siyasî zêde kirin. Li ser Serokatî tecrît giran kirin. Lê Serokatî li berxwe da, siyaseta Kurd jî li berxwe da, gelê Kurd jî li berxwe da, di gerîla de jî hemle pêşket. Van bûyer û pêşketinan hemû hesabên dijmin pûç kirin û polîtîkayên dijmin encam negirt.

Hemû siyasîmedarên Kurd komkirin avêtin zindanê, lê zindan jî bû cihê berxwedanê. Mesela grêvên birçîbûnê yên li girtîgehan gihîşt 68 rojan. Serokatî pêşiya grêva birçîbûnê negirta wê berdewam bikira. Hevalên grêva birçîbûnê dikirin, bi biryarbûn û nedisekinin. Ev pêşketinan hemû û şîara; 'an wê bi berxwedan, an jî wê bi çareseriya demokratîk be' hişt ku serdema çaremîn bi serkeve. Em bi hêza xwe berxwedanê pêş dixînin, lê em jî hewldanên çareseriya siyasî re jî vekirîne. Di vê çarçoveyê de îro pêvajoyeke çareseriyê ket rojevê. Ger ku ev pêvajoyê ketibe rojevê li ser esasê berxwedana Îmralî, berxwedana gelê me û berxwedana gerîlayên azadiya Kurdistanê, gerîlayên HPG û gerîlayên YPG'ê, gerîlayê HRK'ê jî hene, lê bi taybet di vê pêvajoyê de Rojava û Bakur li pêş bû. Bi vî awayî pêvajoya pêşketî konseptên dijmin xitimand. Ji ber vê yekê me bersîvek erênî da tercîha çareseriya siyasî. Cardin Serokatî serî lê da û wan jî bersîvek erênî dan.

Pêvajoya çaremîn bi vî awayî veguherî çareseriya siyasî, ger ku wisa nebûya niha me şer bilind kiribû. Ev cardin pêvajoyê serdema çaremîn e. Dema nû wisa ket rojêva me. Diyaloga li Îmraliyê bi Serokatiya me re pêşketî ev pêvajoyê da destpêkirin. Dûre jî heyetên BDP ji 3'ê Çileyê 2013'an destbi hevdiştinan kirin. Heta niha 5 heyet çûne û hatine Îmraliyê. Hem di navbera me û Serokatî de heyet çûne û hatine, hem jî name birine û anîne. Di encama guftûgo û nîqaşên pêşketî de Serokatî deklerasyoneke dirokî di Newroza Amedê de eşkere kir. Paşê jî me li ser esasê banga Rêber Apo agirbest îlan kir. Niha jî me biryara vekişînê bi awayekî fermî îlan kir.

Ji bo Serkeftin, Çareserî û Serdemeke Nû Em ê Vekişin

Ev vekişin ji bo çî ye? Ji bo serkeftinê ye. Ji bo em bikaribin çareseriyê biser bixînin. Gerîlayên Azadiya Kurdistanê paşve dikişê, lê esas zîhnîyetê dagirkeriyê ye netew-dewlet, ev zîhnîyeta navendîparêz, ev zîhnîyeta dagirkeriyê ye Kemalîst paşve dikişê. Ango bi gerîla re ew jî paşve dikişê. Tenê ne gerîla paşve dikişê. Pêvajoyê wê bi xwe re vê yekê bîne. Lê belkî nebe. Ger nebe jî bo vê jî divê em tedbîrên xwe bigirin. Lê ev vekişin ji bo înkâr rabe, ji bo înkara li ser Kurd rabe, Kurd azad bibe, Tirkîye demokratîk bibe ye. Ji bo pêvajoyeke nû li tevahiya Kurdistanê pêş bikeve, ji bo pêvajoyeke nû li herêma

Rojhilata Navîn pêşbikeve ev helwest tê nîşandayîn. Wateya wê ya dîrokî û felsefîk Serokatî di banga Newrozê de pêşkeş kiriye. Hewce nake em cardin li ser rawestin. Em tenê ji bo li Bakur di keşeya (pîrsgîrêka) Kurd de çareserî pêş bixîne naxebitin, Ji bo li tevahiya Kurdistanê serdemeke nû pêş bikeve û li herêma Rojhilata Navîn serdemeke nû pêşbikeve ev vekişîn çedibe.

Ango wateya xwe heye. Vekişîn li ser esasê berxwedan û serkeftinê pêk tê. Vekişîn ji bo serkeftinê misoger bike û zemînê çareseriya siyasî xurt bike tê kirin. Ev vekişîn wê di tevahî Kurdistan de serdemeke nû pêş bixîne. Wateya ev vekişînê wisa ye.

Carna hinek heval ev vekişînê bi ya '99'an re didin ber hev, lê qet naşibin hev. Vekişîna '99'an ji bo Komploya navnetewî bû. Komplo bi ser me de dihat dixwest me tasfiye bike, ji bo em vê komployê vala derbixînin em vekişîyan. Di '99'an de di paradiǵmaya me de xitimandin hebû. Serokatî di parêz-nameyên Îmraliyê de paradiǵmaya nû eşkere kir. Bi vê paradiǵmaya xetîmî êdî pêşveçûn nedibû. Ji bo paradiǵmaya nû amadekarî hebû. Ji bo vê em vekişîyan. Vekişîna niha berovajî ya '99'an e. Niha paradiǵmayek serkeftî heye. Li ser vî esasî em vedikişin. Ji bo ku em êdî siyaseta înkâr bidawî bikin em vedikişin. Ne ku em ji bo tasfiye an jî konseptên tasfiyeyê vala derbixînin, na xêr, ji bo em dagirkeriyê li Kurdistanê pûç bikin û bi dawî bikin em vedikişin. Ji ber vê ev vekişîn qet naşibe ya '99'an. Carina vê vekişînê û ya '99'an didin ber hev, lê şibandin pir şaş e.

Ger ku vekişîn biqede qonaxa yekemîn bidawî dibe û qonaxa duyemîn destpê dike. Qonaxa duyemîn ji bo pîrsgîrêka Kurd di warê destûra bingehîn de wê êdî pêş bikeve û ew hêzên şerê taybet bên belav kirin û li Kurdistanê êdî zemîneke jiyaneke azad, sivîl û demokratîk ava bibe.

Ger ku pêvajoy wisa pêşbikeve êdî qonaxa sêyemîn destpê dike. Qonaxa sêyemîn çi ye? Qonaxa asayîbûnê ye, qonaxa azadîbûnê ye. Di vê qonaxê de Serok Apo jî têde her kes wê azad bibe. Wê çaxê êdî meseleyên gerîla û meseleyên çek bibe an nebe wê têkeve nîqaşê. Ew qonaxa herî dawî ye. Heta ku gelê Kurd bindest be, heta ku Rêber Apo azad nebe gerîla bêçek nabe. Projeyek wisa di rojevê de heye. Di çarçoveya vê projeyê de em niha vedikişin. Piştî wê jî elbet divê xalên projeyê yên dîtir pêk were. Xalên ku dikeve ser me em pêk tînin û xalên ku dikeve ser dewletê hene divê ew jî xalên dikevin ser milê wan pêk binin. Ji bo çareseriyê ev pêwîst e. Ger niyeta aliyekê ne çareserî be elbet pêk nayne. Gûman hye ku pêk neynin, lê em bixwe tiştên dikevin ser me pêk tînin û em serdemeke nû didin destpêkirin. Serdema nû serdema pêşxistina têkoşîna siyasî ye. Em çek paşve didin mecal û zemîn ji hemleya siyasî re vedikin.

Gerîlayên Kurdistan bi 15'ê Tebaxê Xwedî li Mirovahiyê Derket

Hemleya siyasî hemleya Rizgariya Demokratîk û Avakirina Jiyana Azad e. Ango dem dema hemleyê ye. Vekişîn, vakirina zemîna pêngavê ye. Ji ber vê

yekê ev vekişîn naşibe yê berê. Elbet ev dem demekê wisa ye ku aliyên xwe yê xeter û bi rîsk hene, lê di heman demê de ev dem demeke stratejîk û pir girîng e. Di vê demê de beriya her kesî divê gerîlayên Azadiya Kurdistan rast tevbigerin û rast fêm bikin. Ji ber ku esas ên niha di demê de rol dileyzin gerîla ye. Çavê her kesî li ser gerîlayên Azadiya Kurdistanê ye.

Gerîlayê qehreman di pêşengtiya fermandarê mezin rêheval Egîd de dest bi serhildanê kir. Beriya niha bi 29 salan vê îsyanê da destpêkirin. Gerîla li Mezopotamya û li Kurdistanê gelek destan nivisîn. Karûbarên bêhempa û awarte pêş xistin. Di hundirê vê berxwedanê de tiştên li ser qewet û qudreta însan di şexsê şehîdên qehreman de bûn heqîqet. Berxwedaneke pir mezin çêbû. Di vê berxwedanê de keç û xortên Kurd ji her çar perçeyên Kurdistanê, derveyî welat ji her deverê gelek kes hatin û tevî bûn. Hemû kesên demokratîkxwaz, aştîxwaz, enternasyonal piştgirî dan, hinek ji wan jî tevî bûn. Ji ber ku li Kurdistanê doz doza haqaniyetê ye, doz doza edaletê ye, doz doza mirovatiyê ye.

Gerîlayê Azadiya Kurdistanê di gava yekemîn a pêngava 15'ê Tebaxê de li mirovatî xwedî derket û ev 29 sal in jî şopdariya wê dike. Ji ber ku Kurdistan welatê herî qedim, herî kevin bû û mê-vandarî ji şaristaniya mirovahiyê, ji şoreşa neolotîkê re kiriye. Li neqeb û lûtkeyên çiyayê Zagrosê, li kêleka çemê Dicle û Firatê şaristaniya mirovahiyê pêş xistiye. Rismê dewlemendiya dîrokî; 'gelê Kurd û Kurdistan' hat înkarkirin. Zilma herî mezin ev e, îşkenceya herî mezin ev e. Terorizma herî mezin ev e. Welatekî mêvandariya alxweyiya şaristaniya mirovahî kirî, tu wî welatî çar perçe bikî û heta navê wî jî înkâr bikî. Ev terorizma herî mezin e. Ev neheqiya herî mezin e. Ev bê edaletî û bê hiqûqiya herî mezin e. Lê mixabin li serê kurd û Kurdistanê vê yekê kirin.

Gerîlayên Azadiya Kurdistanê ji bo ev neheqî rabe, ji bo cardin mirovahî li ser van axan bişî û jîndar bibe, dest bi berxwedanê kiriye. Îro ev berxwedana xwe gihandiye qonaxeke pir girîng. Ev qonaxek weke maratoneke 29 salan e. Di hundirê vê maratonê de gelek caran hewl da ku bi rê û rêbazên aştiyane biçe encamê. Lê her hewildan bi helwestên dagirkeriyê re rû bi rû ma. Bi êrişan re rû bi rû ma. Bi fersenperestiyê re rû bi rû ma. Dagirkeriyê tim xwest li Kurdistanê koletiyê bidomîne. Zîhniyeta koledarî, zîhniyeta serdestî ti caran nexwest ku mafê gelê Kurd yê xwezayî qebûl bike. Ji bo wê jî ew hewildanên nebixêr encam negirtin.

Bi taybet piştî pêvajoya Osloyê, ev 2 salên derbasbûyî weke hesap ji hev-pîrsîna gelê Kurd û dagirkeriyê bû. Li Îmraliyê ev hesab û ji hevpirsîn çêdibû. Li kolanên Kurdistanê ev hesap ji hev-pîrsîn çêdibû. Li çiyayên Kurdistanê ev hesap ji hevpirsîn çêdibû. Dagiriyê digot: "Ez ê we ji holê rakim. Bi teknolojiya herî pêşketî, bi piştewaniya NATO, bi konsepteke navnetewî ez ê we poşman bikim ku hûnê bêjin 'em çima hatîne dinyayê!'' Bi vi awayî erîşên pir berfireh birêxistin û xwestin bi rastî bi bêwijdaniyeke mezin, bi konsepteke navnetewî hem li derveyi welat, hem jî li her çar perçeyên Kurdistanê Tevgera

Apocî ji holê rakin. Ji bo wê li ser Rêbertî tecrîteke pir giran meşandin, li ser gel êşkence û faşîzm meşandin û li ser gerîla jî tevger û êrîşên tinekirinê bi teknolojiya herî bilind pêşxistin.

Lê li hembera vê berxwedana gerîlayên Azadiya Kurdistan bi perspektîfên Şerê Gel ê Şoreşgerî bilind bû û careke din dagirkerî negihişt armanca xwe. Berxwedana gerîla careke din îspat kir, ku gerîla bi darê zorê ji çiyayên Kurdistanê nayê xwarê û nayê derxistin. Gelê Kurd bi êşkence û faşîzmê nayê teslîmgirtin. Rêber Apo bi êşkenceya derûnî, bi pergala Îmraliyê ve nayê teslîmgirtin. Ev careke din di nava van du salan de îspat bû. Li ser bingehê vê îspatê û vê heqîqetê îro pêvajoya çareseriya demokratîk ketiye rojevê. Rêber Apo di-yalogên li Îmralî bi dewletê re meşandiye niha gihiştîye encamekê.

Pêngava Rizgariya Demokratîk û Avakirina Jiyana Azad

Encam ew e, ku êdî serdemeke nû divê despê bike. Serdemeke ne bi çek û şîdet, bi siyasetê, eger siyaset pêş bikeve wê ev serdem bimeşe. Li ser vî esasî gerîla vedikişe. Hemû vedikişin divê vê talimatê rast fêm bikin. Ev vekişîn encama serkeftinekê ye. Ev vekişîn ji bo maratona 29 salan biçe encamê û çareseriya demokratîk biserkeve pêk tê. Ji bo wê yeke hemû hevalên gerîla, bi taybet gerîlayên li Bakurê Kurdistanê ji herkesî bêhtir divê ku pêvajoyê rast binirxînin û rihê pêvajoyê rast fêm bikin. Li gor vê rastiyê di hundirê dîsîplînekê de, bi şêwazê tevgera gerîla di çarçoveya planekî de, bi kontrol, bi parastin, bi dîsîplîn, bi şêwazê gerîlayê veşartî ev tevgera vekişînê divê pêk bîne û bi serbixîne.

Ji ber ku em dizanin xêrnexwazên ku dixwazin em bi sernekevin hene. Êrişa li Parîsê ku heval Sara, Rojbîn û Ronahî şehit kirin, yek ji kiryarên wan xêrnexwazan e. Ne dûrî aqila ye, ku li derveyî welat, li hundir welat wê careke din xêrnexwazên wisan derkevin û bixwazin pêvajoyê sabote bikin. Heman demê mumkûne di aliyê dewleta Tirkîyê de, di nav wan de kesên bixwazin hinek yekîneyên gerîla tesfiye bikin, wisa pêvajoy bixetiminînin derkevin. Li hemberî van îhtîmalana hemû, divê ku hemû kes, lê divê despêkê gerîlayên Bakurê Kurdistanê hişyar bin, bi tedbîr tevbigerin. Divê gerîla bi kontrol tevbigere û careke din rê nede kesên rant-xuriya şer dikin. Rê nede kesên ji bo berjewendiyên xwe dixwazin gelên herêmê tim bikin qurban, divê rê nedin ku ew serbikevin.

Ji ber ku pêvajoya niha birêketî ji aliyê Rêber Apo ve hat pêşxistin. Ev pêvajoyeke stratejîk û mezin e. Rêber Apo ne tenê ji bo çareseriya meseleya Kurd, ji bo di Rojhilata Navin de serdemeke nû despê bike şer, kuştin û pevçûnên di herêma Rojhilata Navin de di navbera mezhep û netewan de dibe êdî dawî bibe, ev pêvajoy da despêkirin. Ji bo ku gelên herêmê êdî bi hev re di nava xuşk û biratî û wekheviyê de bikaribin bişîn, pergaleke nû ya konfederal pêş bikeve, ji bo vê yekê ev hemleya mezin niha îro ketiya rojeva me. Ji bo zemîn ji pêngava Rizgariya Demokratîk û Avakirina Jiyana Azad re vebe bibe, em vedikişin. Hemû hevalên di xebata

vekişînê de cih digrin divê vê heqîqetê ji her kesî bêhtir fêm bikin û wisa bi serkeftî pêk binin. Ev dem wê bi xwe re pêvajoyeke dîrokî bîne rojevê, di Kurdistanê de jiyanekê nû, serdemeke nû pêş bixîne, heman demî di herêmê de jî êdî wê bibe despêka serdemeke nû. Lazime herkes vê yekê rast fêm bike, wekî me got; divê despêkê gerîlayên Azadiya Kurdistanê vê pêvajoyê wisa binirxîne.

Gerîlayên Azadiya Kurdistanê îro xwedî tecrûbe ye û xwedan pergal û dîsîplîn e. Beriya her tiştî fedaî ye û bi îrade ye. Wekî ku heta niha di pratika xwe de her tim giredana bi şehîd û Rêber Apo re di asteke herî jor de gerîla nîşan daye, di vê demê de jî, wê careke din vê yekê nîşan bide û rismê ku astengî çî dibe bila bibe jî wê bikaribe wezîfeya vekişînê bi serbixîne nîşan bide. Li ser vê bingehê em ji niha ve ji wan hevalan re serkeftinê dixwazin.

Divê Em vê Dozê biserbixînin û Bigihînin Encamê

Ev dema ku em têde ne, demeke wisa ye. Di demeke wisa dîrokî de, dewreya Şehîd Sara destpê dike. Ango guherîn, veguherîn di rojevê de ye, bi rastî di vê pêvajoya guherîn û veguherînê de fêmkirina pêvajoyê, têgihiştina perspektîfên Rêbertiyê û xwe ji dema nû re amadekirin pirr girîng û pêwîst e. Heta ji bo vê yekê rêveberiyê plan kir hêjmara akademiyan zêde bikin. Ji ber ku di pêşiya me de kadroyên pêşeng ên ku aqil û fikrê xwe zelal bûyî pirr zêde pêwîst e. Ji bo her çar perçeyên Kurdistan, ji bo derveyî welat, ji bo hemû deverê hevalên wisa pêwîst e. Ji ber ku maratona 29 salan a bi şer û bi giştî têkoşîna 40 salan îro gihiştîye encamekê, gihiştîye lûtkeya herî jor. Ev lûtke bi xwe re ne qedandinekê, destpekeke nû tîne.

Ango despekeke nû heye, serdemeke nû destpê dike. Ev serdema nû serdema pêngavê ye. Serdema pêngaveke berfireh e. Tenê ne ji bo Kurdistan, ji bo heremê jî, erk hin zêde zelal bûne. Ji bo wê Tevgera Apocî divê ku di vê demê de xwe nû bike. Di Pergala xwe ya rêxistinî de ji guherîn çêbike. Di pergala rêxistinî de guherîn çêbike ku ji bo bikaribe ji serdema nû re bibe bersiv. Di vê çarçoveyê de wê guherînan pêş bixîne. Di rojên pêş me de jî wê ev yek gav bi gav têkevin rojevê. Ji xwe despêkê çar konferans ji niha ve di rojevê de ne. Konferansa Bakurê Kurdistan, Konferansa Tirkîyê, Konferansa Netewî ya Kurdistan û Konferansa Kurd û Tirkên derveyî welat jî bikeve rojevê. Lê qesda me ne tenê ew in, wekî din jî wê di aliyê pergala me de pêşveçûyîn çêbin. Guhertin jî wê pêş bikevin. Niha ji bo van hemûyan amdekarî têne kirin.

Di vê wateyê de Dewreya Şehîd Sara jî xwedan erk e. Gelek tişt divê hûn berê li vir nîqaş bikin û jixwe hinek kevneşopî hene, nîqaşên girîng encamê wê tîn raporkirin, ji bo rêveberiyê. Di heman demê de ev der bi wî awayî weke cihekî şewrê ye jî. Encamên ku gihiştine bi şêwazeke zindî hema zû bi rêveberiyê re parve dike. Li vir hûnê jî bişopînin, tevî bibin, lê beriya her tiştî erka we ev e, ku hûn lêhûr bibin, di xeta Rêber Apo de kûranî çêbikin, di muhaseba pratika xwa ye berê de hûnê Rêber Apo bikin pîvan û wisa muhaseba xwe bikin. Berxwedanên çêbûn û di hundirê vê de qehremanên derketîn ji bo me her tim nimûne ne. Hemû heval vêya dizanin. Lê bi taybet ev 9 salên dawî me got, di 1'ê Hezîrana 2004'an de Ocax despekê kir, hemle destpê kir, ev hemû bi hev re bûn.

Di vê wateyê de sala 2004 ji bo me qonaxeke girîng e. Bi rastî despêkê di kesayetiya fermandar Adil û Nudayan de, heta fermandarên herî dawî Memed, Rojîn û Numanan de, bi rastî rêzefedayî ne. Rih û lewendiya ku Andok û Êrîşan nîşan dayî, di nava sala 2012'a de bû rih û baweriyeye giştî, lê fermandariya vê tevgerê despekê de, helwestên fedatîî pêş xistin û wisa tesmîsl kirin. Ni-mûna vê ya herî mezin di vê dema dawiyê de di berxwedana pêş ketî de xwe nîşan dide. Di van 9 salan de bi rastî me gelek berdêl da, belkî hêjmara şehîdên me ne zehf zêdebin, lê bi rastî wesfa wan pir bilind bû. Em bi erzanî negihiştin vê derê. Me pirr berdêl dan. Heta êdî ev berdêlana bi me pirr giran tîn. Pir zêde giran tîn. Bi rastî me pir hevalên hêja, di vî şerî de şehîd dan. Em niha gihiştîne vê qonaxê, vê encamê, divê em rihê van şehîdan şad bikin. Divê em vê dozê bi ser bixînin û vê dozê bigihînin encamê. Ji bo wê ev zemîna hatiye avakirin derfetekî çêdike, divê hûn vê baş bikar binîn. Ji bo mirov layiqî şehîdên qehreman bibe, ji bo mirov bi rastî şehîdan di vî welatî de vejîne, bi rastî ew bikin nemir, erk li ser stuyê me heye, deynê wan li ser me heye. Ger em niha li vir in, em bi saya wan li vir'in.

Belkî hinek heval ji we berê nehatibin vir, niha ez carna li van kaş û giran dinêrim, her hevalên ku li ser van gir û tepeyan şehîd ketine tîn bîra min. Kî li vir fermandarî kir, ew hemû tîn bîra min. Niha hemû şehîd in. Her yek ji wan li derekê, her yek li çiyayekî Kurdistanê şehîd ketin. Ev êdî pirr zêde bi wate û manewiyat hatiye xemilandin. Ji bo wê divê em di vê qonaxa girîng de bikaribin bibin bersiv. Kemasiyên me çî dibin bila bibin, divê em xwe li vir vekin, xwe di ber çavan re derbas bikin, xwe mehkeme bikin. Mutleq nû bikin. Militanê Apocî, tevgera Apocî divê çawa be? Şehîdên me di pratikên xwe de ev nîşan dane û Serokatîya me bi tempo û terzê xwe vê yekê nîşan daye. Tiştên dikeve ser me divê em jî di rêya wan de teqez bibin bersiv û layîqê wan bin.

Em hêvî dikin hemû hevalên niha li vir amadene, şagirtên vê dewreyê di vê çarçeoveyê de bikaribin ji van nîrxên pîroz re bibin bersiv. Banga şehîdan, careke din ji hêviyên Serokatiyê re wê bibin bersiv. Ji bo heval di vî warî de hurbikolin, pêş ve herin, em ê jî weke rêveberî tišta ku dikeve ser milên me, em ê pêk binin. Lê hûn jî dizanin, ku di vê demê de zehf pratîk jî heye, pir tişt divê hûn xwe bi xwe pêş bixînin. Jixwe her cûre û reng heval li vir hene, hevalên kevin û nû hemû hene. Hûn bixwe têra xwe dikin, tenê divê hûn bikaribin ji hevûdu îstîfade bikin. Divê hûn bikaribin hev baş bişopînin, guhdar bikin, li hemberî hev rêzdariyek hebe, dîsîplînek hebe. Ev der cihekî taybet e. Divê herkes weke neferekî tevîl bibe; berê kî çî erk kiriye ne girîng e. Ev der PKK ye, herkes berendam e. Berê erka wî/wê çî be bila bibe, li PKK'ê herkes yek e. Li PKK'ê wekheviyek heye, hevaltiyeke heye û rihê hevaltiya Apocî û dilnîzmî esas e.

Li ser vî esasî ger helwesteke hevaltî pêş bikeve, em bawerin hûnê di vê qonaxa girîng de encameke mezin bidest bixin. Em bi vê bawerî û hêviyê bi navê rêveberiya me ji we hemûyan re careke din serkeftinê dixwazin. Em hêvî dikin ku hûn hemû bikaribin ji demê re bibin bersiv. Ji bo we hemûyan ji dil serkeftinê dixwazin.

* Ev nivîs ji axaftinên Serokê Kon-seya Rêveber a KCK'ê Mûrad Karayilan a roja 24.04.2013 an di vekirina Ocaxa PKK'ê Dewreya Şehîd Sara de kiribû hatiye tomarkirin.

Kadın kırımını yerine rezonans

Özgürlük Önderimizin 2011 yılı Mart ayında yaptığı bir görüşmede dile getirdiği rezonans kelimesi, dahası bu kelimeyi cinslerin birbirleriyle ilişkilerine uyarlaması oldukça dikkat çekiciydi.

“Kadınla rezonansa girmek lazım. Bu evlilik olayında öyle şeklin, biçimin bir önemi yok. Bir rezonans (fizik ve kimya bilim dallarına ait bir kavram. Daha çok iki kuvvet arasında bir dengeyi ifade eder) vardır, eşler arasında asıl olan onun yakalanmasıdır. Bu öyle çok fiziksel güzellikle ilgili bir şey değildir. Ruhta bir rezonansın yakalanmasıdır. Fiziki olarak en güzel kadının bile, anlamlı, özgürlükçü bir birliktelik yaşamadığı zaman güzelliği bir kerede kaybolup gider. Burada önemli olan kadının ruh güzelliğini de ortaya çıkarabilecek, kadına yönelik bütünsel bir yaklaşımın ortaya çıkarılmasıdır. Kadına dönük böyle bütünlüklü, anlamlı, ruh güzelliğini de ortaya çıkarabilecek bir yaklaşım olursa o zaman kadın erkek ilişkisi asıl anlamına kavuşur ve jin yani hayat anlam kazanır.”

Önderliğimizin bu belirlemesinde dile gelen rezonans kelimesi “Tınlaşım, düzgün itmelerin etkisiyle bir salınım genliğinin artışı, iki kuvvet arasındaki denge” anlamına geliyor. Rezonans kelimesini kadının erkeklerle girdiği ilişkide anlayabilmek, hatta giderek kadının kendisiyle, diğer kadınlarla, doğayla ve nihayetinde tüm evren parçalarıyla girdiği ilişkide anlamaya yönelmek, bizler için Önderlikle buluşmanın bir adımı olma değerindedir. Önderliğimizin kadın için verdiği paha biçilmez emeklere, zindan koşullarında dahi büyük bir heyecanla kadın özgürlüğü konusuna eğilmesine, ancak aynı frekansı yakalamaya çalışarak, az da olsa dile gelenleri anlama eğilimi göstererek bir cevap oluşturabiliriz.

Can ile canan kelimelerini, ses düzeyinde dahi bu kadar birbirine yakın kılan ve fakat aynılaştırmadan bu son derece yakınlığı bizlere anlatan anlam, rezonans kavramıyla açıklanabilir.

Birbirini sonsuz bir güçle çeken

ama birbirine karışmadan, çarpışmadan, birbirinin varoluşunun teninde yaralar açmadan, en nihayetinde birleşmeden doğacak kimi kuvvetlerin yakıcı etkisiyle birbirinin ruhsal teninde tahribat yaratmadan ve kendi rengini kaybetmeye mahal vermeden yakınlaşmaktan kaynağını alır.

Bu nasıl mümkündür?

Birbirine karşı sonsuz çekim gücü içinde olan iki varlık, bu çekim gücünün hızıyla doğru orantılı olarak birbirlerine yakınlaşacaktır. Aşkın çekim gücünün, dünyanın en uzak köşelerinde dahi olsa insanları kavuşturması ya da aynı ruhsal atmosferi yaratarak birbirine yakınlaştırması bu durumu anlatır. Ortadoğulu aşk destanlarında yer alan, kavuşmasızlık iklimlerinin son deminde, mezarda kavuşma olgusu da, kavuşmaların ölüme rağmen kendini gerçekleştirdiğine örnektir.

Kavuşma, iki varlığın tek olma arzusu olarak dile gelir kiminde. İki varlığın tek olması hiçbir zaman mümkün değildir. İki varlığın tek olması denen şey, özünde birinin diğerinin varlığının eziciliğinde yok olması demektir. Birincinin ikinciyi yutması demektir. Kadının erkekle ilişkisinde yaşadığı çoğunlukla budur. Kadınların Kürdistan’da namus cinayetleri, Fransa’da aşk cinayetleri ya da dünyanın başka herhangi bir yerinde başka herhangi bir kavramla isimlendirilen öldürülmeleri, bu tekleşmeye örnektir. Egemen sistem zihniyetindeki erkek dünyası tekleşmeyi, birleşmeyi, bütünlüşmeyi, kısacası bu kavramlarla tanımladığı aşkı böyle anlamaktadır. Bu anlama tarzı özünde anlamamaktır. Anlamazlık, sistem zihniyeti tarafından toplum öğelerine bir anlam kalıbı gibi dayatılmıştır ve bu şekilde anlam yozlaştırılmaktadır.

Her birleşme, biraz yok oluşturmaktır. En pozitif birleşmede dahi bu yok oluşun yıkımın emareleri mevcuttur. Sosyalist bir hareketle bütünlüşmek için kişinin kendisindeki kapitalist sistem özelliklerini yıkması, yok etmesi gerekir. Ters durumda da aynısı geçerlidir. Kişi aileden kopup kendine yeni bir toplumsallık

yaratmak ya da kendine uygun gördüğü toplumsallıkla bütünlüşerek yaşamak istiyorsa, öncekine dair olanları adım adım yıkmak, yok etmek zorundadır. Gençlik çağındakilerin ev dışında bir yaşam oluşturmaya başlamaları ardından aileyle (anne, baba ya da kardeşlerle) kavgaların artmasının aynı döneme denk gelmesi de bunu kanıtlamaktadır.

Kendini eze eze, iradesel oluşumunu hücre hücre yok ede ede ancak ulaşılan tanrısal aşk örneği de bunu çağırıştırır. Kişisel aşk örnekleri zaten çok fazla bayağı örnekler somutunda bunu kanıtlar. Varlığın birliği denilen vahdet-i vücud felsefesi bu anlama biçiminin tasavvufi formudur.

Tekleşme, bir olma ya da birleşme olarak adlandırılan her birleşme buluşma, bir tarafın aleyhine bir yeni oluşturmaktır. Bu aleyhine olan bir taraf da kadındır. Kadının ikili ilişkilerde, erkeklerle ilişkide bütünlüşme, aşk ya da iki canın bir olması denen olayın yürünmesine girdikten sonra yaşayacağı depremler, kendi varlığının yok oluşuyla ilintilidir. Hakim zihniyet, kadının mutlu yuvasını korumak için bütünlüşme, uyum vs yaşamasını kadının katliamı uğruna, kadın aleyhine gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Her operasyonda kan dökülür ve işte evlilikleri kurtarma operasyonlarında söylenen sözler ilginçtir: “Yuvanı korumak istiyorsan katlanacaksın, ne olacak işte biraz sesini yükseltmiş, bir iki tokat atmış, çocuklarının hatırına sık dişini...” falan filan. Uzayıp giden bu öğütlerin tamamında kadın aleyhine bir erkek koruması vardır. Erkeği ve aynı zamanda koca-erkek şahsında erkekliği koruyan, yücelten her söylem, bütünlüşme, yuvayı koruma gibi adlar altında kadının yok edilmesini esas alır. Yuveyı dişi kuş yapar denir, fakat hakim sistem yuvayı dişi kuşun cesedi üzerinden inşa eder. Kadın aleyhine yapılan, varlığı korunan ve süreklileştirilmeye çalışılan bir yuva mümkün değildir. Lakin bunu kimse düşünmez. Kadının tüketildiği bir aile, yaşam ya

da birleşmenin mümkün olmadığını kimse bilemez. Aile olgusunun bugünkü can çekişmesinin sebebini kimse düşünmez, bilmez ya da bilmek istemeye yönelmez. Bilemeyecek kadar kendileri olmaktan, aşkı yaşamaktan, kendi duygu düşüncelerini anlamaktan ve sevgiyi hissetmekten uzaktırlar çünkü.

Kadın erkek ilişkilerine, toplumsal düzlemde yaşanan olaylara ya da ilişkilerin düzeyine baktığımızda mevcut koşullarda, sevginin mümkün olduğuna inanmanın giderek zorlaştığını belirtmek pek zor olmuyor. İnsanın kutsallığının giderek yıkıldığı ve yıkılan her kutsallık gibi ardından bir toplumsal enkaz bıraktığı gerçeğiyle yüz yüzeyiz. İnsan inşası olan kutsallıkların yıkılması ve yerine yenilerinin konulabilmesi şansı vardır. Ama kutsal denilen insan olgusunun tükenmesi karşılığında yerine neyi koyabiliriz ki... Bugün kadın ve erkek ilişkilerinde kadın aleyhine bozulmuş olan denge, kadının her ilişki adımında, her karşı karşıya gelişte ya da cinsel alana her giriş durumunda bir darbe almasını getiriyor. Bunun nedeni var olan ilişkilerdeki dengesizlik yanında, birliktelik, cinsellik, bütünlüşme, aşk vs adına, sınırsız özgürlük vs saf-satalar adına kendi varlığının oluşum sahasını tahrip etmenin yaşanması ve aynı zamanda kendi özgür iradesine yaşam hakkı tanımayacak kadar bir teslimiyet ilişkisine yönelmenin meşrulaştırılmasıdır.

Oysaki Önderliğimizin dile getirdiği rezonans kelimesi, birbiriyle dengeli bir uyum içinde sürdürülecek ilişkiye işaret etmektedir. Birbirinin varlığının eziciliğinde yok olmadan, birbirinin varlığını yok etmeden, birbirine karışma adına kendi rengini kaybederek renksizleşmeden, birbirini yücelttiği ya da tamamladığı yanılgısıyla birbirini azaltmadan, birbirinden uzaklaşmadan, birbirinin etki alanında olmayı karşılıklı güç verme alma ve yaratıcı yaşam ve anlam gücünü arttırma vesilesi bilerek yaşamak, rezonans kavramının kadın-erkek ilişkilerinde olması gereken çer-

çeveyi anlatmaktadır.

İnsan yaşamından aşkı çıkardığımız zaman hiçbir şeyin kalmadığı söylenir. Oysa bugünkü anlamıyla aşkın yaşamalarımıza, dahası bunu yaşadığını sananların yaşamalarına da pek bir şey katmadığı gerçeği daha belirgindir. Yaşamın aşk örgüsü, evrenin varoluş gerçeğinin odağına yerleşen aşk, tutku, arzu ve bitimsiz istemlerden kaynaklı oluşmaktadır. Evren, aşkla kendini var ettiğinden insanın oluşumuna kadar getirmiştir evrimini. Ki, evrimin tamamlandığı, bir sona ulaştığını söylemek de mümkün olmadığından evren aşkının, günümüz sorunlarının yarattığı trajediye rağmen sürdüğünü söylemek yanlış olmasa gerek.

Algılardaki aşk, iki farklı ögenin birbirini sevgiyle, birbirine yönelik ilgiyle çekmesi şeklinde genelleşirken, cinsler arası ilişkide özelleşmektedir. Aslı, büyük bir yoğunlaşmış enerjiyle yaşamın farklı alanlarına yönelmek, duygunun en yoğun haliyle yaşamı solumak, yaşamı oluşturan parçaları bu yoğunlukla yoğurmaktır. Önderliğimizin dile getirdiği demokrasiye aşkla bağlılık, yaşam ve hakikat aşkları olma durumları aşkın sıkıştırılmaması gereken alanlara işaret etmektedir. Ama güncel olarak yaşamalarımıza yerleşen aşk, büyük çoğunlukla kadın ve erkek arasındaki ilişki, ilişkideki çekimin gücü, enerjilerin buluşması ve bu buluşmadan doğan ırmakların aktığı mecrayı anlatır, genel algı da ilk etapta bu yöndedir.

Rezonans, birbirinin varlığında yok olup tek olanı yaratmaya yönelmemek, bunun karşısında direnmektir. Kendi özgür varoluşuyla bir yaşam yaratmaktır. İkinin birleşmesiyle bir teklik oluşturma değil, ikinin ruhsal artımından bir yeni varoluş, üçüncü bir hakikat yaratmaktır. Çoğalmak ve çoğaltmaktır. Birbirini hırpalayan bütünlüşmelerden, birleşmelerden ya da tüketen bir oluşlardan uzak durmaktır. Birbirine çarpmamak, birbirinden kaçmamaktır. Birbirinin uzağına düşmeden, birbirinin varlığını en yakınında hissederek kendi varlığına yeni anlamlar katabilmektir.

“Birbirinin varlığının eziciliğinde yok olmadan, birbirinin varlığını yok etmeden, birbirine karışma adına kendi rengini kaybederek renksizleşmeden, birbirini yücelttiği ya da tamamladığı yanılgısıyla birbirini azaltmadan, birbirinden uzaklaşmadan, birbirinin etki alanında olmayı karşılıklı güç verme alma ve yaratıcı yaşam ve anlam gücünü arttırma vesilesi bilerek yaşamak, rezonans kavramının kadın-erkek ilişkilerinde olması gereken çerçeveyi anlatmaktadır.”

HEP KAVGAYDI YAŞAMIM

Kaldığımız binanın ön bahçe-sinde toprak damlı bir ev vardı. İki odadan oluşuyordu. Kışları, daha doğrusu okulun açık olduğu aylarda ev bulmak özellikle de 'öğrenci evi' bulmak zorlaştırdı. Herkes akrabaşı, köylüsü veya tanıdıklarının yanında evini kiralamak isterdi. Kırsal alanlardan gelenlerin genel bir içgüdüsel refleksiye bu. Tanıdıklarının olduğu yerlerde kendine sahip çıkılabileceğini düşünürlerdi. Haksız da sayılmazlardı. Çünkü şehir kalabalık karmaşık haliyle kırsaldan gelen herkesi korkuturdu.

Bahçedeki bu damları da ev sahibimiz kendi köylülerine ve tanıdığı yakın köylerden öğrencilere kiralamıştı. Erkek öğrencilerdi çoğunlukla. Zaman zaman tek tük kız akrabaları da kalıyordu. Kalabalık olduklarından bir iki kız öğrencinin kalması zorlaşıyordu. Yalnız evi tutanların sayısı başlarda az olmasına rağmen bu sayı giderek artıyordu. Ve çoğu lise, ortaokul öğrencileriydi.

Ev sahibinin çocukları ise, binanın birinci katındaki dairelerde kalıyorlardı. D.K ile bu evde tanışmıştık. Olayların sıcaklığının sürdüğü süreçlerde o da Deniz'lerden bahsetmiş, taktığı kravatını göstererek Mahir Çayan'ın hediyesi olduğunu belirtmişti. Vurulanlardan bazılarının ismini sayarak, onlardan oluşan bir grubun köylerine gittiğini kendileriyle konuştuğunu anlatmıştı. Halbori, Çukur ve civar köylerde de devrimci öğrenciler olduğunu ve üniversite de okuduklarını söylemişti. Veli Tayhanî'nin bir abisi de Ankara'da okuyordu. Kendileri Ermeni'ydi. Bu özellikleri hep dikkatimizi çekti. Bir gece geç saatlerde kapımız çalınmış ve çok iri yarı biri ağabeyimi sormuştu. O da evde hazır bulunuyordu. Sanki sözleşmiş, birini bekliyordu. Ayrı odada kalmış, bir şeylerle meşgul oluyormuş havasını vermeye çalışıyordu. Gelen kişi içeriye girmemiş, şehri çabuk terk edeceklerini, acele dönmek gerektiğini söylemişti. Onları duymuştum. Daha önce ağabeyime teslim ettiği büyük bir tabancayı alıp gitmişti. Daha sonra bu kişinin Veli'nin ağabeyi olduğunu öğrenecektim. Gizlice vermişti ağabeyim. Sonra benim de salonda olduğumu fark etmemişti. Salonun elektrikliğini yakmamış, odaların ışığı da loş olduğundan herhalde dikkat etmemişti. Ben o zaman sevinmiş ve ağabeyimin de gizli şeylerle uğraştığını sanarak daha değişik duygulara kapılmıştım.

Evimizde kitaplarımız azdı. Olanları da ağabeyim getirmişti. Fakir Başkurt'un, Yaşar Kemal'in, Kemal Tahir'in romanları, Tevfik Fikret'in şiir kitabını hatırlıyorum... Şiirleri bazen sesli okuduğunda dinlemeyi çok severdim. Tok, güzel bir sesi vardı ağabeyimin. En çok da 'Alı Tur-nam'ı' söylerken sesini seviyordum. Sonraları o faşistlerin türküsüdür denildiğinde bozulmuştum, ama o türküyü hep sevdim ve hep mırıldandım. Hala da çok severek dinler ve söylerim.

Giderek genel devrimcilik solculuk olguları kafada dar anlamda da olsa anlamını buluyordu. Artık söyledığımız türküler bile değişmişti; Denizler, Mahirler de girmişti türkülerimize. Sinema, türkü, kitap seçimleri, aranan ölçüler giderek değişiyordu. Yılmaz, Güney'in filmleri kaçırılmazdı: Onun filmlerinin oynadığı günlerde bilet kalmazdı. Önceden bilet alım yarışı başlardı... Ayakta kalma pahasına gidilirdi. Filmi izlenirken tezahüratlarda bulunulurdu... Murat Soydan'ın bir filminde idam sahnesi var. O sahnede birçok izleyici ağlamıştı.

Ama herkes tepkisini ayaklarını yerlere vurarak, yuhalayarak göstermişti... Mah-suni, Zamani dinlenirdi. Onların türküler i etkilerdi hepimizi. Coşardık adeta.

Ancak, bunlar henüz bilinçli, bilimsel temelde bir gelişim nüveleri bile değildi. Belki etkilenimlerdi, daha sonraki şekillenmede bütün bu etkilenimler tabii ki rol oynadı. Fakat öte yandan da Ecevitçiliğin etkilemeleri vardı. "Kara-oğlan" bir kurtarıcı olarak algılanıyordu. Solculuk devrimci militan örgütlülüğe dönüşmemiş, sürekliliği bu anlamda sağlayamamıştı... İhtilalci grup müthiş etkilemişti. Solculuk bu temelde öncü bir örgüte onun somut çalışmalarına dönüştürülseydi; Ecevit solculuğu hiç yaşam bulmazdı ya da o ölçüde etkilemezdi. Dêrsim'deki gençlik potansiyeli, genelde de halk, asimilasyonun yoğun etkisindeydi ve Ecevit bu kesimlere hitap ediyordu. Karşılık da buluyordu haliyle. Seçimlerde tercih daha çok Ecevit'ten yanaydı. Onun partisi CHP'ydi. Düzen partileri içinde en iyisini arama, en çok devleti temsil eden kurtarıcı görme ne kadar saçmaydı... Devlete karşı muhalefet eden devrimci solculukla, kemalist devlet solculuğu arasındaki ayrımı görememe, ikisini de Ecevitçilikte toplama bir arayıştı; özden uzaklaşmayı değişik biçimde derinleştirmeydi.

Ecevit mavisî gömlekler, Ecevit posterleri, seçim dönemlerinde gönüllü Ecevit propagandası yapma, gösterilere katılma kendini solcu olarak gören bilinçsiz kesimlerin temel aktivitesiydi. Solculuğu illegal yürütmeye gücü yetmeyenler, CHP solculuğu ile devlete muhalefet etmeye çalışıyordu. Ecevit onlar için adeta bir kurtarıcıydı. Hiç değilse Demirel'den diğerlerinden daha iyiydi! Tabii işin diğer yönü de Ecevit ile devlet radikal solu denetim altına almaya çalışıyor, ihtilalci solculuğa alternatif olarak sunuyordu. Karaoğlan kurtarıcılığı çok açık işleniyordu. Özellikle Dêrsim'deki kaba devlet muhalifliğini, CHP devletçiliği bünyesinde toplama, ona iyice entegre etme çabası en gerçekçi olanıydı!

İşte o süreçlerde gelmişti Ecevit Dêrsim'e. '73'ün sonlarıydı. Çok görkemli bir karşılama hazırlanmıştı ona. Bütün dolmuşlar, otobüsler, hatta kamyonetler harekete geçirilmişti. Kovancılara, Mazgirt köprüsüne, Sihenk'e kadar her yer tıklım tıklım olmuştu. Şehir merkezinden öteye gidemediğim için çok kızışmıştım. Babam bizi bir otelin teras katında bekletmişti. Ecevit mavileri giyinmiş, göğsümüzün sol tarafına fotoğrafını takmıştık... Ama bu yeterli değildi. Teras katının beton sütunlarına kırmızı boyayla:

"Karaoğlan geliyor!.. Karaoğlan iktidar" vb sloganlar yazıyordu.

Belediye binasının hemen yakınında, karşısındaki otelin teras katındaydık. Alan olduğu gibi görünüyordu. Çatı katları, damlar Ecevit gelmeden tıklım tıklım dolmuştu.

Sonra Ecevit göründü. Yanında da Rahşan Ecevit vardı... El sallıyorlardı. Kalabalık coşmuştu. Hep bir ağızdan atılan sloganlarla, tezahüratlarla inliyordu alan. Ardından belediye binasının balkonundan konuşmaya başladı; "Sayın Tunceller!..." dedi ama kalabalığı susturmak mümkün değildi. Islıklar, sloganlar bitmiyordu. Buna rağmen konuşmaya devam etti Ecevit. Pahallılıktan, zamlardan, fukaralıktan söz etti. Ve bol vaatlerde bulundu...

Annem beni asileştirirken savaşmayı da öğretti!

O yıl babam beni ve ağabeyimi, Almanya'ya götürmeye karar vermişti. Okulu bırakmak istemiyordum. Ortaokulu bitirmiştim ve devam etmek istiyordum. Hatta hemşireliğe eğilimim, sağlık okuluna gitme istemimi öne çıkarmıştı. Yatılı okullarının özelliklerini fazla bilmezdim, ama çevrede okuyan akraba kızları vardı. Dayımın kızı Elazığ Kız Meslek Lisesi'nde okuyordu. Amcamın kızı Akçadağ'da okuyordu... Onların aileyle bağları daha çok hoşuma gidiyordu. Uzak olmayı istiyor, o şekilde belki annemce daha çok seveceğimi düşünüyordum. Annemin yaklaşımları beni içten içe bu şekilde bir uzaklığı yaşamaya itiyordu. En küçüklerimiz ikiz kızlardı. Adları ilkokul arkadaşlarım Feride ve Nesibe'nin adlarıydı... Onların yetiştirilmesi çok zordu. Annem her defasında:

"Biriyle baş ettim sanki, allah iki tane daha verdi!..." diyerek allaha şitem ederdi. Ben de içten içe "iyi ki oldular" diye sevinirdim. Ve hatırlıyorum annem hamileyken beni azarladığında ya da dövdüğünde, neden kız olduğuma kızdığında, ben "keşke iki tane daha olsaydı" derdim. Bunları söylerken ikiz istemiyordum herhalde! Sayı olarak çok olması anlamında diyordum sanırım. İkizler olduktan sonra sanki tanı benim bedduamı duymuş ve kabul etmiş gibi sevinmişim. Tabii büyütülmeleri kolay olmadığınan ben de bazen zorlanıyordum. Nesibe'ye genellikle ben bakıyordum. Annem Feride'yle daha çok ilgileniyordu. İkimiz beraber onları kundaklardık, mamalarını verirdik. Öyle ki komşular Nesibe'ye 'Sakine'nin kızı' derlerdi... Feride sarışın, Nesibe esmerdi. Ayrı yumurta ikizleriydi. Onların doğumundan hemen sonra annemin apandisit ameliyatı geçirmesi işleri benim için daha da zorlaştırmıştı. Ev işleri, ikizlere bakma, daha o yaşlarda evin sorumluluğunu alma eziyordu. Her işi küçük yaşta öğrenmek zorunda kalmıştım. O zaman yedi kardeşlik... Evin büyük kızı bendim. Ağabeyim dışında hepsi benim küçüklerimdi ve bakıma muhtaçlardı. Çamaşır, yemek, ekmek, alışveriş diğer tüm işleri yapmama rağmen annemi memnun edemiyordum. Komşu kadınlar kızlarına benim evdeki bu çalışkanlığımı, küçük olmama rağmen işlerin üstesinden gelmemi örnek verirken, annem tam tersine beğenmez, kusur bulur, bazen de döver söverdi... Çok hırçın bir kadındı. Çocukların çokluğu, babamın evde olmayışı onu yalnız bırakmış, daraltmıştı. Aile yükü ona zor geliyordu. Kaldıramıyordu. Bir de çok asabi bir insan olması işleri iyice zorlaştırıyordu. Acımasızlaştırıyordu onu. Bazen onun öz annemiz olup olmadığını bile sorguluyordum.

Evdeki ilişkileri, kaba otoriterliği, acımasızlığı ve biraz da Margaret Thatcher'e fiziki benzerliğinden dolayı ona daha sonraki yıllarda Thatcher demeye başlamıştım. O ad sanırım hala evde de tutuluyor... Babamı da Willy Brandt'a benzetmişim. 'Demir leydi' devlet yönetmişti, Zeynep anam ise küçük bir devlet haline gelmişti ailede. Kendi bildiği, anladığı dilde ve kurallarla yönetiyordu. Anaerkillik döneminde anlamlıydı, şimdi özgünlüğü yoktu. Fazlasıyla kaba bir anaerkillik!..

Yaşamımı en çok etkileyen insanlardan birisidir anam. Bu yüzden onu çok anlatacağım. Annem beni asileştirirken aynı zamanda savaşmayı da

SAKİNE CANSIZ (SARA)

öğretti. Bu nedenle ona çok şey borç-luyum.

Babam beni ve ağabeyimi ikna ederek Berlin'e götürmüştü. İlk kez Dêrsim'den, aileden, Zeynep anamdan bu şekilde ayrılıyordum. Ama uzaklaştıkça özlem de artıyordu, pişmanlık geliyordu, üzülüyordum, ağladığım oluyordu.

Dêrsim'den sonra ilk gördüğüm yer Elazığ şehri oldu. Ama otobüs direkt İstanbul'a gitmişti. Yoldaki molalarda gördüklerimle sınırlıydı bu tanıma. Kimi yerleri gece geçmiştik, nasıl olduklarını görememişim... Otobüs yolculuğu çok yıpratmıştı beni. Mide bulantısı, kusmalar yol boyu devam etmişti... Babam, ağabeyim bu tür yolculuklara alışıklardı. Kovancılar ve Elazığ'ın giriş çıkışlarında, levhalarda, taşlarda MHP yazıları dikkat çekiyordu. Faşistlerin yoğun olduğu yerler olarak biliniyordu buralar, yazılar da bunu doğruluyordu sanki... Kayseri, Yozgat Bolu, oralarda da MHP, AP... çok nadirde CHP ibareleri vardı.

Sonunda İstanbul'a ulaştık. Oldukça büyüktü. Boğaz köprüsü o yıl yapılmıştı. Henüz tam bitmemişti. Deniz'in üzerinde uzun-kocaman bir köprü. Dikkatimi çok çekmişti...

İstanbul'da oturan akrabalar da vardı. Ama biz kimseye gitmemiş, otelde kalmıştık. Bizim biletlelerimizde babamın dönüş biletime denk getirilmişti, o tarihi kaçırmamak gerekiyordu. THY'nın sahiplerinden Fahri Baba hemşehriydi, babamın yakın dostuydu. Ona telefonla yer ayırtmıştı. Fahri Baba'yı merak etmiştim. "Fahri Baba" ilk anda heybetli bir iş adamı portresi uyandırıyor. Kendisini daha sonra Berlin'de görmüştüm. Ama gerçekten sevimli ve heybetli bir amcaydı.

İlk kez uçağa binmişim... Çok güzeldi, özellikle de bulut tabakasının içinden geçince güzelliğine doyum olmuyordu. Pamuk yığını üzerinde zıplıyormuşum gibi geliyordu bana... İlginçti ama hiç bir şey garibime gitmiyordu. İlk kez görüyor, ilk kez yaşıyordum ve çabuk adapte oluyordum; hiçbir şey yabancı gelmiyordu. Bilmediğim şeyleri de çevreme bakarak, babam ve ağabeyimi izleyerek öğreniyordum. Uçakta verilen tabldotların kullanımında zorlanmamış-

tım. Onları da hemen becermişim. Uçak Sofya'da yakıt ikmali yapmıştı. 'Komünist bir ülkedeydik!' Tarih dersinde Bulgaristan'ı farklı okumuştuk. Sosyalist rejime sahipti... Bu nedenle geçerken ilgimi çekmişti. Ama sadece havaalanında imişti. İnsanları, insan ilişkileri nasıldı acaba? İzlerken farkı görmeye çalışıyordum, fakat sadece polisleri farklıydı. İnsan Türk polisinin yanından geçerkenki duygulara kapılmadım.

Almanya büyüktü... Stuttgart, Frankfurt...Berlin... Sonra D. Berlin'e geliyoruz. Babam "bakın Doğu Berlin" burası diyor. Sonra ikiye ayrıldığını, arada duvar örüldüğünü anlatıyor. D. Almanya'daki rejimin özelliğini de yine derste öğrenmiştik. Yaşam ve coğrafyasını somut olarak görmek daha başka kuşkusuz. Fakat biz sadece geçiyoruz.

Berlin havaalanında iniyor, taksileyle Johanniterstraße 10 yazılı sokaktaki büyük kapıdan içeriye giriyoruz... Birçok binayı geçtikten sonra biraz daha تنها ve diğer yüksek binaların bitişiğindeki iki katlı eve giriyoruz. İlk hoşuma giden şey evin öyle sade ve ayrı olmasıydı. Apartmanların kalabalıklığı hiç güzel değildi. Babam başka ev bulamadığını söylüyordu, ayrıca Almanya'da öyle küçük yerlerde fazla kişinin kalmasını sağlıklı bulmazlarmış, yasakmış! Tek kişinin kalabileceği yerde biz üç kişi kalacaktık. Bir oda, küçük bir hol, mutfak ve banyosu vardı.

Babam beni ve ağabeyimi neden getirmişti? Kendisinin de "gavur memleketi" dediği ve çalışma koşullarının zorluğundan dolayı, en önemlisi de çocuklarından, ailesinden uzak olduğu için sevmeyişi yere bizi de götürmüştü. Üstelik ikimiz de okula ara vermiştik. Bizi çalıştırma amacı da yoktu. Ben 14 yaşındaydım. Ağabeyim 17... Ona yaklaşımı da ilginçti. Evin büyüğü idi, buna ilk çocukluk avantajları da eklenince hep özerk kaldı. Annem bu özerkliği bir türlü kabul etmezdi. Ağabeyim evde de değişikti. Her şeyi özeldi. Titizdi, giysileri hep ütülü ve temiz olurdu. Günde iki üç kez giysi değiştiği olurdu... Kirli bırakılmış bir tek çorabı gömleği olmazdı onun, kıyamet kopardı. Evde en geç o kalkardı. Sofrası hazırlanırdı... Masanın üstündeki bardağına

yanındaki sürahiden su doldurmayı bile bilmezdi, yapmazdı. Yemekleri beğenmez çoğunlukla lokantada yerdı. Annem bu konuda çok üzüldü, beddua ederdi...

“Gidip o lokantanın pis çorbasını içi yorsun, evdeki temiz yemeği yemiyorsun. Senin gibi bir evlattan ne beklenir!” derdi. Yani en hayırsız evlattı ona göre.

Annem güzel, temiz yemek yapardı... Ondaki alışkanlık anlaşılmazdı. Yazları İstanbul’a, Antalya ya da Ankara’ya giderdi. Babam ona ayrı para gönderirdi. O bunun dışında hem annemi zorlar para alırdı, hem de borçlandı mı babamdan isterdi. Her izine geldiğinde ağabeyimin yüklü borçları ödenirdi. “Alah’tan kork!” diyorduysa da, kızmazdı babam. Çok mülayim bir adamdı... Ağabeyimi asalak yaşamaya iten bir yaklaşımdı. Ama o da bu konuda çok vicdansızdı, acımazdı. Bu konumu hiç değişmezdi. Kendine özgü prensipleri vardı. Her konuda kendine özgü tarzını uygulardı. Onun için alan, ülke değiştirmek fark etmezdi. Sosyal yaşamındaki özgünlüğü çoğu zaman övülür, hoş karşılanırdı. Annem bile ona güç getirememiş, özelliklerini değiştirememişti! Babam zaten alabildiğine hoş görülü. Üstelik onu sadece bir oğlu olarak görmezdi, bir arkadaş gibiydi. Değer verirdi, genç yaşta, genç delikanlı bir oğul onu hep gururlandırırđı. Çevredeki, Alman komşular bile bizim, babamın çocukları olduğumuza inanmazlardı. İkimiz de gelişkinlik çağındaydık, boylarımız yaşıımızdan daha büyük gösteriyordu. Babam da gençti, dinç ve dinamikti.

Babam ilişkilerinde kapalı ve dar değıildi. Tam tersine sanki herkes onun dostuydu, arkadaşıydı. Dêrsim’lerdeki birbirini arama, ilişkiyi birbiriyle sınırlı tutma özelliğı onda yoktu. Sivaslı, Kayserili, İstanbullu, Karanlı arkadaşları, dostları vardı. Bizi ziyarete gelenlerin her biri bir yerdendi. Alman, Afrikalı, Libyalı arkadaşları da vardı. Seviliyordu; ilişkilerinde doğal ve sıcaktı. Eve ve çocuklarına da çok bağılıydı. Orada yakından görüyor ve babamı daha çok seviyordum. Onun düşünceleri, duyguları aslında hep bizlerdeymiş... Sık sık izne gelişı, mektupları eksik etmemesi, türküleri, şiirleri, nasihatları bize olan tutkusundandı. “Çocuklarıma nasihatlarımdır” kasetini dinlediğimizde hepimiz duyulanmıştık. Bize yaşamda doğruları gösteriyordu. Madde madde konuşmuştu. Uzun süre saklamıştık o kaseti. “Keşke şimdi olsaydı da yeniden dinleseydim” diyorum. Zerdüştlükte bu özellik güzeldir. Öğütler, nasihatler bağılılığın ifadesidir... Eleştiri saklıdır, uyarıcıdır... Babamın dünyası bir anlamda bizdik.

Diğer babalardan farklıydı. Birçoğı yıllar geçmesine rağmen izne bile gelmezlerdi... Evli oldukları halde, Almanya’da da evlenir, kötü yaşam alışkanlıkları edinirlerdi. İçki, kumar, kadın ev yaşamını alt-üst eden kötü alışkanlıklardı ve çoğı zaman yuva dağıtırdı bu tür kötü özellikler. Dêrsim’deyken birçoklarının adları verilir, Alman kadınlarla evli oldukları söylenirdi. Hatta bazıları alıp birlikte de getirirlerdi. Bunlar huzursuzluk kaynağı olurdu. Kimileri de güya kurnazlık yapıyordu. Zengin Alman kadınla evlenip mirasına konmak amacıyla öyle bir evlilik yaptıklarını söylerlerdi.

Babamın çevrede de bilinen en olumlu yanı: “Kadına düşkün olmayışı...” Komşuları en çok ona güvenirlerdi. Eşlerini işleri olduğunda babamın yanına bırakabilirdi. Bitişikteki apartmanda İnga diye uzun boylu bir kadın vardı. Kocasının adı Villi’ydi. Bir de kızları vardı... O kadın babama ilgi duyuyordu ya da babam ona karşı ilgiliydi... İlişki düzeylerini anneme de söylemişti. Dürüsttü. “Çocuklarıım benim kadardır. Ayıptır, bu yaştan sonra farklı bir yaşamım olamaz” derdi... Ve annemi severdi. Biz de bu konuda annemizden yana tavır koyardık. Bazen şaka olarak:

“Vallahi seni vururuz!” derdik.

Aslında bu babanım hoşuna giderdi. Ona güvendiğimizi bilirdi. Ama yine de dikkat ederdi. İştten geç geldiğı veya herhangi bir yere habersiz gittiğı zaman –ki genellikle bizimle dolaşırdı veya gideceğı yeri bildirirdi– telefon eder, birlikte gittiğı kişileri de konuşturur, güveni sarsıcı en ufak bir şeyden sakınırdı. Bu onun yaşam biçimiydi. Haliyle bu özellikleri bize de yansiyordu. Ancak, ağabeyim biraz daha kurnazdı. Yalan söylediğı de oluyordu arada. Ama hemen anlaşılyordu. Çünkü babamın yaklaşımı karşısında yalan söylemek gerçekten zordu. Yüreğı temiz bir insana yalan söylemek kolay değildi. İnsan hemen kendini ele verirdi.

Babamın sigara, içki, kumar vb alışkanlıklar da yoktu. Sigara içmezdi. İçkiyi de misafirlikte ya da misafir geldiğinde, sarhoş olmayacak kadar içerdi. İçkiye karşı dayanıklı değildi. Erken sarhoş olurdu ve mutlaka saz çalıp türkü söyler, ağlardı. Onun türkülerinde hep ayrılık, özlem vardı. Biz iki çocuğı yanındaydık, fakat o yine de rahat değildi. Çoğı zaman sofraya başından gözü yaşlı kalkardı.

“Benim çocuklarıım acaba ne yiyor... Acaba para yetiştı mi, harçlıkları var mı?... Zeynep yine cimrilik yapmış mıdır?” diyerek kahrolurdu.

Ağabeyim, sık sık gelişen bu duruma

kızarı, babama teselli amacıyla sert yüklenirdi... Onun konuşmaları babamı teskin ederdi. Ama ben onu teskin etme yerine onunla birlikte ya da onlar olmadan ağladım. Özellikle babama üzüldüm. Dêrsim’deyken ‘Almancı çocuğı’ olmak farklı anlaşılyordu. Almancılık zenginlikti... Bol para... Bol hediyelerdi... Babam her izine geldiğinde bizim her türlü ihtiyacımızı karşılardı, birlikte getirdiğı çok güzel şeyler olurdu... Yirmi gün, bir ay boyunca bizim iyi beslenmemizi sağlamak için hiçbir şeyi esirgemezdi. Annem buna çok kızardı... ‘Eli açık, savurgan’ olarak tanımlar ve neden ev bark sahibi olmadığımıza yanardı. Babamla birlikte Almanya’ya gidenlerin İstanbul’da, Elazığ’da, otelleri, apartmanları vardı... Dêrsim’de evleri vardı... Biz hala kiradaydık, arsamıza bir ev bile hala yapmamıştık... Annem böyle konuşunca babam onu ikna etmek için;

“Dünya malı, dünyada kalır... Çocuklarıım iyi yaşasın, kimseye muhtaç olmasın yeter... Ev, otel vb şeyler istemem” diyordu.

Annemin Dêrsim’den başka yerlere gitme istemini bir kez oylamaya sunmuştu. Annem ve ağabeyim dışında hepimiz babamı desteklemiştik. Başka şehirlere gitme isteğı bizde yoktu. Çekici gelmiyordu. Ağabeyim için ise fark etmiyordu. O hep dolaşıyordu. Tam bir gezgindi. Bazen onun çok şanslı olduğunu düşünürdüm. Çok titizdi. Temizdi. Bu konulardaki birçok alışkanlığı ondan öğrendim. Hatta dişleri günde üç kez fırçalamayı, özellikle de gece yatmadan önce fırçalamayı ona bakarak uygulamaya başlamıştım.

Ağabeyim bir gün sabah kahvaltısında bana;

“Kalk, çıkardığım gömleğı yıka ondan sonra gel otur!” demişti. Gömleğini henüz yeni çıkartmıştı ve zaten yıkayacaktım. Ama kahvaltıya oturmuştuk. Öyle bir anda beni azarlayıp kaldırmaya çalışması babamı çok öfkelen-dirmişti. Babam vardiya çalışırdı. Sadece bir hafta sabahları birlikte kahvaltı yapabiliyorduk. Diğer haftalar uyanma saatleri değışıyordu. Yani çok nadir her üçümüz birlikte oluyorduk. Aslında başka sorunları da vardı. Babam onun yaşam tarzına kızıyordu, açık yüzüne vurmuyordu henüz, ama bazı davranışlarıyla hissettiriyordu. Ağabeyim de ne yaptığının farkındaydı. Eve sürekli geç gelmesi, bazen hiç gelmemesi, harçlığını çabuk bitirmesi, harcamalara dikkat etmemesi vb diğer alışkanlıkları babamın sabrını taşııyordu. İşte o gün patlak vermişti. Ağabeyimin o sözü üzerine babam masadaki cam kül tablasını fırlatarak;

“Eşek oğı eşek. Sende hiç vicdan yok mu?... Evin bütün işlerini o yapıyor, senin arkadaşlarına, benimkilerine hizmet ediyor, bir dakika bile boş durmuyor... Ne acelesi var, yeni çıkarmışsın, dur kahvaltısını yapsın ondan sonra yıkar” demişti ve sofradan kalkmıştı.

Kül tablası ağabeyimin hemen başının yanından geçmiş, duvarda parçalanmıştı. Eğer başını çevikçe eğmese, kafasını kırardı kesin. Ağabeyimin hiç beklemediğı bir tavidı bu. Çok etkilenmişti, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamıştı o da... Kalkıp sofradan gitmişti. Sadece ben kalmıştım. Ağzımdaki lokma bir türlü boğazımdan inmiyordu. Sonra ben de kahvaltıyı bırakmıştım. Ama şimdi ne olacaktı... Babam evden çıkıp gitmişti. Ağabeyimin yanına ise gidemiyordum. Tüm bunlar benim için olmuştu. O an büyük bir eziklik duymuştum. Ağabeyimin ağlayışına da dayanamıyordum. Gidip ağlamamasını söyledimde bana kızmamıştı. Hayret etmişim. Neden ağladığını biliyordum, babam kızmakta da haklıydı. “Fakat o kültablası olmasaydı daha iyi olurdu” diyordum kendi kendime... Ağabeyim babamın nereye gittiğini merak etmiş ve gidip mahallenin kanal boyundaki parkına bakmamı istemişti...

“Moruk, (kızdığı zaman babama ‘moruk’ derdi) gider başına bir iş açar” diyerek endişesini dile getirmişti.

Babam hassastı. ‘Çok sevdiğı’ oğluna karşı öyle bir tavır takınmasını da kaldıramazdı... Hızla evden çıkarak parka yönelmişim. Parkta bir bankta babamı otururken görünce çok sevinmişim. Biraz gezdikten sonra koluna girip eve getirmişim... Ağabeyimi öpüp barışmak istemişti, ağabeyim de özür dilemiş ve ortalık bir anda değışmişti. Bu en çok beni sevindirmişti. Hemen o sevinçle kollarımı sıvayıp gömleğı yıkamıştım. Bir daha da kirli hiç bir şey bekletilmemişti artık. En çok korktuğum şey evdeki kavgalardı, çok ürkütücü geliyordu. Annem sık sık tartışırđı ağabeyimle, döverdi de. Evet, o koca oğlanı da döverdi... Ağabeyim bazen kendisini iyice önüne verir;

“Ahaa! Tamam, eğer rahatlatıyorsan döv!” derdi...

Annemin çok öfkeli olduğunu gördüğünde onu tahrik etmemeye çalışırdı. Ama bazen de kolundan tutar iterdi. Annem bunu unutmaz, aylarca ağabeyimin kendisine karşı geldiğini söyleyip dururdu. Tartışmaların çoğı da para yüzünden olurdu... O yüzden de ağabeyim;

“Söz, bir gün meslek sahibi olursam ilk maaşımı beşlik onluk şeklinde bozdurur anamın üzerine serpiştiririm. O paraların içinde yüzün...” demişti.

Paraya tutkusu, onu öne çıkarması ilişkileri müthiş zedeliyordu. O yüzden de paradan nefret ederdim. Ama yine de para konusunda bana güvendiğinden alış verişleri daha çok bana yaptıırırdı. Almanya’da da ağabeyim ay ortasında bizi parasız bıraktığı için babam para kasasını bana teslim ediyordu. Maaşını getirir bana verir;

“Al ne yaparsan yap, ama Haydar gibi yapma!” derdi.

Ben de özellikle Dêrsim’e, eve gönderirdim. O zaman en çok 300 DM çok nadir olarak da 500 DM gönderirdik. O da çocuk zammı olunca ya da babam fazla mesai yapınca maaşı biraz artıyordu... Ağabeyim ve babama harçlık verirdim. Haftalık malzeme alırdım... Bir de kumbarada para biriktirmeyi denerdim. Benim dikkatli harcama yapmam işe yarıyordu. Fakat eve misafir çok geliyordu. Her üçümüzün de ayrı arkadaş çevresi vardı. Bir de bazıları ben ve ağabeyimin sürekli evde bulunuyor olmamızdan yararlanarak çok sık gelirlerdi... Geniş bir arkadaş dost çevresi

vardı, masraflar çok oluyordu. Bu konuda karşıdan anlayış bekliyorduk, ama kimse fazla düşünmüyordu. Biz daha az gezmeye giderdik. Nazimiyeli Güngör kardeşler en sık konuklarımızdı. Bazıları cimriydi. Evde doğru-dürüst kalmazlardı. Bir kardeşleri Alman’la evliydi. İki de çocuğı vardı... Yeni yılda 15 yaşına girmiştim. Babam beni ve ağabeyimi dil kursuna kaydetmişti. Benim ortaokuldaki yabancı dilim de Almanca’ydı. Ağabeyimin İngilizce’ydi. Onun daha çok ihtiyacı olacaktı. Ama o pratik yaşam içinde öğreniyordu. Alman arkadaşları da vardı... Sık sık D. Almanya’ya, Berlin’e gider gelirdi.. Okul arkadaşlarımız karışıkı. İstanbul’dan, Çanakkale’den, Kayseri’den, Sivas’tan, Dêrsim’den arkadaşlardı... Yaş olarak en küçükleri bendim. Ağabeyim ilgi çekiciydi. Genç kızlar ağabeyimden dolayı benimle daha çok ilgilienirlerdi. Beni başta kız arkadaşı sanarak sevmeyenler, kız kardeşı olduğumu öğrenince ilgilenmeye başlardı...

Ağabeyimin bazı arkadaşları solcuydu, devrimciydi. Bize geldiklerinde benimle daha çok ilgilenirlerdi. Sosyalizmden bahsetmeleri, ezilen ezen sınıf olgularını anlatmaları benim de ilgimi çekti. Bana marş öğretiyorlardı, ilk öğrendiğim marş;

**“Jandarma biz sosyalistiz
dostuz yalnız biz sana
kurtuluşun bizimledir
elini uzatsana”**

Marşı öğreten Elazığlı bir gençti, Yaş olarak ağabeyimden de büyüktü. TKP’li olduğunu söylüyordu. Ağabeyim oradaki derneklere de giderdi...

Kaldığımız semtte bir akşamüstü slogan sesleri gelmişti. Alış-veriştten geliyordum. Elimdeki poşetlerle hızla koşup görmek istemişim... Yanımdaki komşu kızını geride bırakıp gitmişim ve heyecanlanmışım. “Kesin devrimcilerdir” diyordum... Aklıma başka bir şey gelmiyordu. Yakınlarına gittiğimde ‘çirpınırdı Karadeniz bakıp Türkün bayrağına’ faşist marşını söylüyorlardı. Çok öfkelenmişim ve bozulmuşum.

Öndekilerden birinin elinde kurt posteri vardı... Ellerile de kurda benzer bir şekil yapıyorlardı. O kadar koştuğuma pişman olmuşum ve alçak sesle ‘alçaklar’ diyerek geri çekilmişim. Eve gittiğimde babama da Türkesçilerin yürüyüşlerinden söz etmişim. Bana onların derneklerinin olduğunu ve bizzat devlet yardımı gördüklerini söylemişti.

Dêrsim’den gelen mektuplarda bazı haberler de alıyorduk. Fakat fazla açık olmuyorlardı. Zaman zaman aldığımız Hürriyet ve Yeni Asır gazetelerinde de çatışmalardan söz ediliyordu. Dêrsim-Vartınik’te çatışmalar yaşanmış vurulanlar, sağ yakalananlar olmuştu. Ayrıca orada lise ve Öğretmen okulunda yatılı okuyanlar genellikle faşistti. Erzurum, Elazığ vb yerlerden gelen öğrencilerdi. Okullarda da kavgalar, çatışmalar vardı. Babam “iyi ki oğlum yanımda” diyordu, ağabeyimi kastederek. Diğerleri daha küçüktü, bu tür olaylara pek karışamazlardı ona göre.

Uzaktan Dêrsim’i izlemek merakımı artırıyordu. Mektuplara çok az şeyler yansiyordu. Dêrsim’de gençlik yoğundu, ateşliydi. İlericiliğı devrimciliğı çağırıtırırdı Tunceli adı. ‘Tunceliliyim’ demen yeterliydi. Çabuk ‘kazanılabilir’ yargısı vardı genelde. Bu da bizde doğal devrimciliğı solculuğı geliştiriyordu. Devrimci solcu olmak zorundaydık, Tuncelili başka türlü olamazdı.

Berlin’deki bir dernek gece düzenlemişti. Ağabeyimin arkadaşları bize de bildirmişlerdi. Geceye ben, ağabeyim ve babam gittik. Salon dolmuştu. Yabancılar da vardı. Geceye Alman ya da başka halktan insanların gelişı ilgiyi

daha da artırmıştı. Ağabeyim arada yerinden kalkıp ayakta dolaşan, kapıda bekleyen arkadaşlarının yanına gider gelirdi. Ben hep, “ağabeyim de bu işlerdedir, ama çok gizli yapıyor, bize hissettirmiyor” diye düşünürdüm ve bu beni daha çok sevindirirdi.

Gecede bir tiyatro sahnelenmişti. El-leri zincirli bir genç dövülerek getiriliyordu. Döven, dipçikleyen Türk askeriydi... Genç, kanlar içinde kalmış, inleyip duruyor onlar habire dövüyordu... O anda öylesine etkilenmişim ki aniden ayağa kalkıp;

“Vurun ulan vurun ben kolay ölmem Ocakta küllenmiş közüm Karnım da sözüm var halden bilene” diye bağırdım.

Herkes dönmüş bana bakıyordu. İlk başta kimse olayı anlamadı. Benim bağıarak şiir okumamı oyunun doğal bir bölümü, devamı sandılar. Oysa öyle bir durum yoktu. Babam ve ağabeyim de çok şaşmıştı. Hem ne oldu der gibi bana bakıyorlar, hem de gülümsüyorlardı. Babam saçlarımı, kafamı okşuyordu. Arada bana takılıyorlardı da; bizden habersiz bir şeyler mi içtin diye. Ara verildiğinde ağabeyimin arkadaşlarından bazıları yanıma gelip beni tebrik etti. Derneğin adresini verip bundan böyle derneğe gitmemi tembihlediler. Ama bana fazla çekici gelmiyordu yaklaşımları. ‘Yangından mal kaçırır’ gibi yaklaşıyorlardı. Kolaycı bir yaklaşımdı. ‘Tamam, bulduk’ der gibiydiler... Devrimciliğin özüne, onun teorik ideolojik boyutuna, örgütsel pratik işleyişine yabancıydım. Genel bazı doğrulardan etkilemişim hepsi o kadar. Bilgi bilinç yoksunluğu vardı, “kendim ikna olmadan salt başkalarının istemiyle devrimci olmam ya da herhangi bir fraksiyona girmem” diyordum. Bu çok bilinçli planlı bir yaklaşım değildi, ama baştan beri bu eğilim vardı. Bu da kendime güvenimi artırıyordu.

Aile ortamı, çevre bu tür açılımlara kapalı değil, doğal, hazır bir zemin aslında... Bunun yanında sosyal yaşamda da kapalılık yok. Kendi içinde hem birbirine sıkı sıkıya bağlı, belli bir aile düzeni, disiplini var, ama hem de özerk bir ilişki biçimi gözleniyor. Babamın kaba demokratlığı, hümanist kişiliğinin bunda rolü büyük. Anneye otoriter kişiliği sebebiyle daha mesafeliyiz. Her iki yaklaşımın yarattığı boşluk en çok ağabeyimin işine yarıyordu. Erkek ve ilk çocuk olmanın avantajını da kullanınca kendi başına karar verme, çevre bulma ve ilişki geliştirme sorunu olmuyordu. Benim üzerimde de kız çocuğu olduğum için bir ayrıcalık kaba bir baskı yasaklama yoktu. Annemin tersine babam beni öne çıkartıyor, sevgisini gösteriyor, değer veriyor. Bunu derinden hissediyorum.

Avrupa yaşamı belli kolaylıklar sağlasa da çekici gelmiyordu bana. Kocaman şehir ve kocaman binalar, her şeyiyle farklı bir halk... İlk başlarda bazı şeyler garip geliyordu. Örneğin daha yeni havaalanından inip gelmiştik. Durakta beklerken bazı çiftlerin ortalık yerde öpüşmeleri karşısında utanmış başımı öne eğmişim. Üstelik babam ve ağabeyim de yanımdaydı. Yine Türk bakkalına gittiğimiz yolun üzerindeki bir lokanta köpeklerle aitti. Bak-kala her gidiş-gelişte, kafasında tüylü kalpakları, kürklü, dudakları boyalı ve asalı şemsiyeli yaşlı kadın erkeklerin

köpeklerle oraya gidişlerini izliyor, öfkeleniyordum. İhtiyarlar kaldığı yer ve ihtiyarların çok bakımlı olması da güzeldi. Bizde yaşanmayı kimse istemez. Ele ayağa düşmeden hayırlı bir avuç toprak dilenir tanrıdan ya da Düzgün Baba’dan.

Genç kız olma çağındayım. Daha çok kendi beğenilerimle hareket ediyordum. Her şeye özenme yok, tam tersine herkesin yaptığını yapmama, farklı, ikna olduğum, hoşuma giden şeyleri yapma eğilimi daha fazla. Başkalarının hatırını kırmama, onların beğenilerine de önem verme olsa da, daha çok kendi beğenilerini esas alıyordum. Hatta bu konuda inatçıydım da. Boyanma, rüküş giyim vb şeylere ilgim yoktu. Ama saçlarımın çok kıvrıkcık oluşunu bir türlü sevmediğimden düz peruk takıyordum. Babam peruklu halimle beni tanıyamamış:

“Hoş geldin kızım. Sakine nerede?” diye sormuştu.

Fark ettiğinde de kahkahayla gül-müştük. Fakat babam da, ağabeyimde, birçok arkadaş da kıvrıkcık saçlarımı beğeniyordu, onun doğallığı daha güzel diyorlardı. Ama ben o perukla ta Dêrsim’e kadar gitmişim.

Kürtlük ile devrimcilik bir arada anlamlydı

Bir geceye daha gidiyoruz babamla... Sanki bizi örgütleyen gizli bir güç vardı. Oysa her şey biraz da kendiliğinden oluyordu. Yeniye, değişikliğe açık bir konum var, tutuculuk yok. Bu konum bizi hiç farkında olmadan birçok şeyle buluşturuyordu. İ-KDP’nin düzenlediği bir geceydi bu, babam gecenin niteliğini fazla anlamamıştı. Büyük ihtimalle kendisi de fazla bilgi sahibi değildi. Bir Kürt gecesi olduğunu anlaması yeterli olmuştu. Kürtçülük olgusuna yabancıydık henüz. ‘Aleviyiz’ diyorduk. Avrupa’daki kimliğimiz de Türk’tü. Pasaport, nüfuz cüzdanı ve iş yerlerindeki kitaplarda ya da devletin resmi kurumlarında Kürt yoktu. İster Tuncelili, ister Kayserili, Trakyalı olsun. TC vatandaşı herkes Türk kavramıyla anılırdı. Bu o kadar önemli de değildi. Kimse milliyet kökeni aramıyordu. Var olan solculuk devrimcilikte de bu ayrım yoktu! Ama Ali Gültekin, Kemal Burkay Dêrsim’de ‘Kürtçü’ olarak bilinirdi. Bir küfür gibi söylenirdi: ‘Kürtçü!’ Onlarda kitap çoktu. İsmail Cem’in Doğu Sorunu kitabı da vardı. Doğuluyduk, ondan ilgiyi çekmişti. Başka da kimse Kürtlükten söz etmezdi. Babam nereden bulmuştu, onu o geceye götüren şey neydi? Bir işçiydi. Çocukları, ailesi vardı ve onlara çok tutkundu. Ama eski okul okuyanlardandı. İlkokul da olsa onun aydınlamasına yarıyordu. Ve herhalde alevilikteki özün etkileri vardı, tutuculuğa kaymıyordu. Bu konuda ağabeyimden daha girişkendi. Ağabeyiminki sessizdi, dikkat çekmezdi ilgisi, tavırları.

Yine üçümüz gitmiştik geceye. Oraya giderken başımda peruk, uzun sade bir etek ve gömlekle gitmişim. Ama gece çok farklıydı. Milli giysiliydi tüm davetliler. Yabancılar bile bizim milli giysilerimizi giymişlerdi. Bir renk cümbüşüydü. Salon çok büyük değildi. Daha çok bir lokantayı andırıyordu. Kürtçe-Almanca konuşuluyordu. Sunucunun kendisi de kumaştan şalvar, gömlek giymiş, başında da kefiyesi vardı... Kürtçe’nin bazı sözcükleri

“Üzerinde dar anlamda da olsa konuştuğumuz, tartıştığımız, türküler dizdiğimiz sosyalizmi yaşayanlardan öğrenmek güzeldi.

Demek ki hayal değildi, demek ki uğruna mücadele edilirse gerçekleştiriliyordu.

Henüz öyle yakından ilgili kitaplar okumamıştım. Ama somut örneği vardı.

Doğu Almanya yanı başımızdaydı, istenilseydi kapılardan izinli gidilip gelinebilirdi.

Gerçi çok istiyordum, ama ağabeyim her defasında beni atlatıyordu.”

anlaşılıyordu, onun dışında anlayamadık. Almanca’ya çevrilince babam biraz anlıyordu. Ardından videoda Barzani hareketi, Mahabat’tan parçalar gösterildi... Atatürk’ten, Dêrsim, Şeyh Sait, Koçgiri’den söz ediliyordu. Dêrsim ve katliamından bahsedilince saçları sifıra vurulmuş ve birbirine bağlanmış insanlar gösteriliyordu... Sonra ağırlıklı olarak peşmergelerden söz ediliyor. Çekilen film bir savaşı, çatışmaları içeriyordu. 1974’tü ve Irak rejimine karşı peşmergelerin direnişi vardı. Saddam faşisti de arada gösteriliyordu. Fakat daha sık olarak M. Mustafa Barzani gösteriliyordu. O da dağdaydı. Peşmerge kıyafetiyle, belinde raxt, şutik vardı...

O gecede beni en çok etkileyen ve uzun süre tek mısrasıyla dilimden düşmeyen; “Birnakım ha birnakım, riya Lenin birnakım” türküsü oldu. Bunu hep beraber koro halinde söylediler. Daha başka Kürtçe türküler söylediler, saz eşliğinde... Sonuçta da hep birlikte halay çektiler. Babam buna dayanamaz işte! Hele bir de yanında genç oğlu ve kızı varsa hiç dayanmazdı. Fakat ben öyle bir ortamda oynamak istememiş, ağlamaklı tepki göstermiş, milli kıyafetimin olmayışına üzülmüştüm. Babam bu halime gülmüş ve “ben nereden bileyim milli kıyafettir herkes. Hem bilseydim de bir gecede sana nereden bulacaktım... Senin fistanın da uzun, güzel, gel oynayalım” demişti.

Benim inadımı kıramamıştı. Sahi o anda duyduğum utanç neyin utancıydı, neden o kadar önemli olmuştu! Oysa daha önceleri Kürtlükten utanmayı yaşamıştım. Türkçe’yi iyi bilmemek annemin Türkler gibi konuşamaması etkilerdi. Şimdi ise Kürt giysileri, Kürtlüğü ifade eden rengarenk giysileri giymediğim için, o insanların içinde başkalığı yaşadığım için utanmıştım. Belki çok basitti, ama Kürtlüğü arama, onu sahiplenme duygusuydu o utançta dile gelen. Ve Kürtlük ile devrimcilik bir arada anlamlydı...

Ev sahibimiz hastalanmıştı. Durumu ciddiydi. O ana kadar sadece bir oğlu ve bir kızının olduğunu sanıyordum. Bir kızını da Doğu Berlin’de olduğunu öğreniyoruz. En büyük çocuklarıymış hem de. Berlin’in batısında ailenin bir parçası. Her iki parçada rejim farklıydı üstelik. Sosyalist bir ülkede yaşamak nasıl bir şeydi? Ağabeyim sık sık gider gelirdi, ama bize fazla bir şey yansıtmazdı. Duvardaki kulelerden, dürbünlerden şehri izlemişim, bu farkı anlamamıştım. Orada yıkık binalar yeniden inşa ediliyordu ve duvardan içe doğru uzun bir hat boştı ve tehlikeli yerler olarak adlandırılıyor, tehlike işaretleriyle dikkat çekiliyordu. Duvarların üstünde tel örgü vardı. Elektrikli tel örgülerdi bunlar. İki ayrı devlet sınırı demek ki böyleydi.

Ev sahibinin kızı konsolosluklar aracılığıyla istenmiş ve kabul edilmişti. Sosyalist düzen içinde yaşayan birini

görmek nasıl bir şeydi? Heyecanlandırmıştı, merak uyandırmıştı bende. Daha sonra onu evimizde misafir etmiş, sohbetlerde soru yağmuruna tutmuştuk. Eşitlik, özgürlük neydi? Kendisinin yaşamı nasıldı, zengin yoksul ayrımı nasıl kalkmıştı... Tüm bu konularda sorular sormuştuk. O da yanıtlamıştı. Kendisinin evi, arabası olduğunu söylemişti. Herkesin çalıştığını, savaşın yıkıntılarının yok edilmesinin kolay olmadığını söylemişti. Tabii, insan fark edebiliyordu, diğer kardeşlerinden farklıydı. Olgun, oturaklı ve bilinçliydi. Diğerlerinin akıllı bir karış havadaydı... Peder işin esprisine takılıyordu. Daha önceleri de çok yapardı bu tür esprileri. Ali Gültekin’in Kürtçülüğünden sosyalistlik ya da komünistlikten söz edildiğinde Tahtahalil köyündeki İbrahim amcaya anar; “Kürt devleti kurarsanız Ape İbrahim de reisi cumhur yaparsınız” derdi. O gün de yine bizim ateşli ateşli soru soruşumuza ve sosyalizme ilgimize gülmüş;

“Ben de size birer araba alırım ne var, sosyalizm buysa kolaydır!” diyerek fazla ilgimizden rahatsız olmuştu o an.

Üzerinde dar anlamda da olsa konuştuğumuz, tartıştığımız, türküler dizdiğimiz sosyalizmi yaşayanlardan öğrenmek güzeldi. Demek ki hayal değildi, demek ki uğruna mücadele edilirse gerçekleştiriliyordu. Henüz öyle yakından ilgili kitaplar okumamıştım. Ama somut örneği vardı. Doğu Almanya yanı başımızdaydı, istenilseydi kapılardan izinli gidilip gelinebilirdi. Gerçi çok istiyordum, ama ağabeyim her defasında beni atlatıyordu. Duvardan Doğu Almanya’yı izlediğimi tatmin etmiyordu. Bir giz gibiydi benim için Doğu Almanya. Mutlaka farklı yanları vardı ve esas olarak onları görmek gerekiyordu. Buna ulaşmak o kadar olanaksız olmadığı halde gerçekleşmişti. Ama bunun kendisi sosyalizme ulaşma, onu bir gelecek olarak görme istemini hep canlı tuttu.

Babam oldukça yoruluyordu, üç var-diya çalışıyordu. Ve bu onun sağlığını etkilemişti. Hastalanmış, hastaneye yatırılmıştı. Bir kişi çalışıyor, dokuz kişi yiyordu. Bu haksızlık! Bazen dayanamayıp ağlardım. Babam iş dönüşü evin merdiveninden güçlükle çıkardı. Sabahları saat zili çaldığında ise lanet okurdum. Çoğunlukla yemek yemeden kalkar giderdi. Arada bir sefer tasında hazırladığım yemekleri götürürdü. O zaman biraz rahatladım. Bir de sevdiği yemekleri yapınca, o zaman babama bir katkım olmuş gibi sevinirdim. Ama öte yandan sadece yemek, temizlik vb işlerle uğraşmayı sindiremiyordum. Tatmin etmiyordu beni. Bir defasında “hizmetçi miyim” diyerek kızgınlığımı dışa vurmam da bir işe yaramamıştı. Bunu söylerken babama ya da ağabeyime hizmet etmeyi istemediğimi kastetmiyordum kuşkusuz. Gelen giden çoktu, daha çok yararlanmacı olanları, işleri olmadığı halde sık sık gelenleri kastediyordum. Bir de işe girmek istediğimi bildirdiğimde babamın çalışmamı reddetmesi ve hatta ayıp olarak görmesine tepkiydi. Babam:

“Sonra ne derler... İsmail küçük bir kızı götürüp çalıştırdı... Başına bir şey gelirse ne yaparım? Gavur memleketi. Görüyorsun sokak serserileri çok, ay-yaşlar çok... Yook! katiyen!..” derdi.

Gittiğimiz dil kursu da fazla işe yaramıyordu. Benim ortaokul sürecinde öğ-

rendiğim temel derslerdi. Üstelik biz derslerden daha çok Türkçe sohbet ederdik. Özellikle bazı kızlar laf olsun diye geliyorlardı okula... Ağabeyim onlardan bazılarına takılır giderdi. Eve yalnız geldiğim olurdu. Babam bunu fark edince kızar uyarırdı. Ağabeyim bir süre İranlı bir kızla arkadaşlık yapmıştı. İran Kürtlerindendi. Babam o kızı sevmişti... Fakat arkadaşlıkları uzun sürmemişti. Evlenmeye fazla yanaşmamıştı. Seçiciydi, kendi ölçüleri vardı. Fakat bunun yanında o şekilde birçok kıza takılması, arkadaş edinmesi de fazla doğru değildi. Geçici, aldattıcı, yarar sağlamayan arkadaşlıklardı. Bunu bir kere kendisine söylediğimde kızmış “sen karışma bu işe!..” diyerek küfür etmişti. Bazen bu küfürleri ‘sevgi sözcüğü’ olurdu. Babam zaman zaman endişelerini çeşitli biçimlerde dile getirirdi. Düşüren kızlar, düşüren arkadaşlıklar vardı, koca Avrupa’yı, insanı rahatlıkla eritir, yozlaştırırdı.

Mazgirtli Ali’nin Alman eşiyile aramız iyiydi. O biraz Türkçe de biliyordu. Benim de yarım yamalak Almancam vardı, idare ediyorduk. Çalışmamak, boş olmak anlamsız geliyordu. Almanya’ya gelişimizi bu nedenle çekici bulmuyordum. Gerçi Berlin güzel bir şehirdi. Ama parkları, büyük mağazaları beni tatmin etmiyordu. Parklarındaki sular, tepecikler bile sonradan yapmaydı. Suni yol, suni tepe, suni dere yatağı! Dêrsim’in ormanlarını, köylerini, Munzur’unu öz-lüyordum.

Tabii Berlin’in çok güzel yerleri de vardı. Semtin parka yakın oluşuna seviniyordum. Kanalin her iki yakası parktı, o yeşillikte yürümek, o temiz çimlere, toprağa basmak en hoşuma giden şeydi...

Alman komşumuza çalışmak istediğimi belirterek okul dışında çalışabileceğim bir iş bulmak için yardımcı olmasını istemiştım. O da kabul etmişti ve birlikte iş bulmak için birçok iş yerine uğramış ve sonunda bir alışveriş yerinde büyükçe bir markette iş bulmuştuk. Zor bir iş değildi, haftada bir gün gidecektim ve sepetlerin dizilmesi, ortalığın toplanmasıyla uğraşacaktım. Okula gittiğime dair belgeyi de almıştım. Kimliğim, fotoğrafım, oturma belgesi vb tüm belgeler tamamdı... Sadece babamın izni kalmıştı ki, o izin vermeden gizlice ne kadar çalışabilirdim?

Aynı günlerde gelen mektuplardan annemin hamile olduğunu öğrendik. Çok kızdım bu duruma Öfkeyle babama kızıyordum. “Yeter” diyordum, “bu kadar çocukla ne yapacaksınız?” Ağabeyim de kızıyordu. Babam biraz utanarak, biraz mahcup haklı olduğumuzu söylüyordu... Ama olan olmuştu.

Babam çalışmamı kabul etmedi. Bir gün bile işe gidemedim bu yüzden. Ben de kızarak, “o halde beni gönder, burada kalmak istemiyorum” dedim... Babam beni ikna etmek için çok uğraştı. Eve geldiğinde sıcak bir yemek yemenin, çocuklarını görmenin onun için ne kadar önemli olduğunu dili döndüğü kadar anlattı bana. Ama sonuçta bizi göndermenin daha uygun olduğunu kabul etti.

Sürecek

“Kürtçülük olgusuna yabancıydık henüz. ‘Aleviyiz’ diyorduk.

Avrupa’daki kimliğimiz de Türk’tü. Pasaport, nüfuz cüzdanı ve iş yerlerindeki kitaplarda ya da devletin resmi kurumlarında Kürt yoktu.

İster Tuncelili, ister Kayserili, Trakyalı olsun. TC vatandaşı herkes

Türk kavramıyla anılırdı. Bu o kadar önemli de değildi. Kimse milliyet kökeni aramıyordu. Var olan solculuk devrimcilikte de bu ayrım yoktu!”

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan ile Türkiye sol hareketinin duayenlerinden Mihri Belli'nin 1997 yılında gerçekleştirdiği söyleşi

BÜYÜK DÖNÜŞÜM

Abdullah Öcalan: 12 Mart darbesinden kıl payı kurtuldum. O zamanlar Kızıldere olayı yaşanmıştı. Biliyorsunuz, Kızıldere, devrimci hareketin önderlerini hazin bir biçimde kaybetmesidir. Biz bundan çok etkilendik. Ben sempatzan düzeyindeydim ve Siyasal'da, 12 Mart'a karşı ilk defa bir boykot yaptık. Daha sonra ODTÜ bunu takip etti ve biz 7 Nisan'da içeri alındık. Bize on beş yıl isteniyordu, Denizleri idam eden Baki Tuğ tarafından. Fakat hakkımızda çok somut şeyler, örgüt üyeliği falan yoktu. Dolayısıyla yakayı ucuz kurtardık. Altı-yedi ay içeride kalmakla ben gereken dersi çıkardım.

Tutukluluk döneminde bir de Denizlerin idamını yaşadık. Sonra da çıktım cezaevinden. O süreçler Kürt sorunu üzerinde biraz yoğunlaşmam vardı. THKP-C'nin kendini fazla yenden örgütleyemeyeceğini gördükten sonra, 1972'nin sonu ve 1973'ün başlangıcında bir Kürt aydınlar grubunun Kürdistan statüsüne dayalı bir çıkışın oldukça sonuç alıcı olacağını düşündüm ve bana göre o dönemin en ciddi adımlarından birisi budur. Yani Türk solu büyük bir parçalanma içinde, devrimci önderlerini yitirmiş, benim bir birey olarak katılmam fazla sonucu etkilemeyecek. Ama Kürt orijini ne-redeyse bakir bir toprak gibi. Türkiye devrimi deneyimlerinden ders çıkarak, özellikle “milli demokratik devrim” tezinin Kürdistan için doğru olduğunu ve buraya uyarlamasının epey sonuç alacağını düşünerek bir gruplaşmaya cesaret ettim. Çok zor, ama 1973'ün başlangıcında gruplaşma kararını vermiştim ve bahar aylarında çok küçük bir grubu isim vermeden kurmaya çalıştık. 1973-74-75'e kadar, Kürdistan gerçeğine dayalı, bana göre ulusal sorunun doğru bir çözümüne cevaptı attığımız adımlar.

Türkiye solunun karmaşasından, dolayısıyla boş olabilecek çabalarından kendimizi kurtarmaktı ve bunu yaparken biz Türkiye gençlik hareketinden kopmadık. O zaman Ankara Yüksek Devrimci Demokratik Öğrenci Derneği'nin kurucusu ve fiilen başkanlığını da yaptım ve bayağı bu etkili de oldu ve oradan, yani 12 Mart sonrası gençlik hareketinin fiilen önderliği gibi bir konumu da yürüttüm. Hem o Kızıldere'ye karşı, demokratik kitle örgütlenmesini yaptık ve o zaman ayrıyeten benim çok dar yürüttüğüm Kürt gruplaşması da vardı. Bunları birlikte yürüttük ve bana göre hala doğruluğu olan da bu yaklaşımdır. Hem Türkiye'nin geniş devrimci demokratik gelişmesiyle bağını koparmayacaksın, hem de Kürt ulusal sorununa dayalı öz örgütlenmeleri, yani Kürt orijinalitesine dayalı örgütlenmeleri de yaratacaksın. İşte yaratıcı yaklaşım budur!

Ben bu özgünlüğü gösterdim. Kimse başlangıçta şans vermiyordu bize ve fazla da duyulmamıştık. Ama bana göre, tarihin böyle çok ciddi bir eksikliğini ulusal sorunda giderdiğimiz ve bir de gerçekten demokratik öğrenci hareketinin bu açık yönüne itibar edişimiz, o dar grup çatışmasına fazla girmeyişimiz bizim şansımız oluyor. Ve biz 1970'lerin ortalarından itibaren iki anlamda da başarılıydık. Yani bir yerde sizin 1965'lerde geliştirdiğiniz, “Türkiye için

milli demokratik devrim” tezini Kürdistan'a uyarlıyoruz, ayrıyeten öğrenci hareketi için o geliştirdiğiniz yaklaşımları, 1970'lerin ortalarında gençlik hareketine uyarlıyoruz. 10 yıl gecikmeli veya 10 yıl sonra bir tekrarlama değildir ve oldukça da başarılıdır bu.

Mihri Belli: Bir kararlılık sergiliyorsunuz.

– Evet, kararlı ve yanımızda tutarlı Türk arkadaşlar da var. **Haki Karer** ve **Kemal Pırlar** gibi. Kürt arkadaşları da içine alıyorum. Bu, aslında siz de takdir edersiniz ki, yeni bir tarihin başlangıcıdır. Esas dikkat edilmesi gereken de bana göre 1975'lerden itibaren bu eğilimdir! Ve sonuç alan da budur. Nitekim çok iri gövdeli Dev-Yol gibi örgütler vardı, bilmem Halkın Kurtuluşu vardı, TKP vardı, vurdulu kırdılı bir süreçte mangalda kül bırakmayan bu grupların yanında biz çok ufaktık. Ama tutum doğru olduğu için, 12 Mart yenilgisinden dersleri iyi çıkardığı için, ayakta kaldı. Mesela ben diyordum; “hep sürekli bir örgüt olmalı,” yine genelleşmeden de vazgeçmiyordum, yani “hep geniş çalışma” diyordum. İki çalışmayı birleştirdim, bunu biraz da o zamanın doğru sosyalist örgütlenmesi olduğunun inancını biraz da teorik kitaplardan okumuştum.

1975 sonrası, 1975-80 arası bana göre şu dikkat çekici özelliklere sahiptir: Faşist hareket oldukça örgütlenmiştir, 1960 sonrası Türkiye'nin Milliyetçi Hareket Partisi'ni –o ilk önce Cumhuriyetçi Köylüler Partisi'dir– onu ele geçişi, komünizmle mücadele derneklerini ülkü ocaklarına dönüştürmesi var. Ki biliyorsunuz Türkiye ordudayken Amerika'da eğitime gidiyor. 1949'da, ilk CIA'dan kontrgerilla dersleri alıyor ve Türkiye'ye döndükten

sonra da, 1950'lerden sonra Elazığ'da toplumsal ilişkiler bölümü, yani sanırım olası komünist harekete karşı Türkiye görevlidir ordu bünyesinde, Özel Harp Dairesi bünyesinde. İşte 27 Mayıs'ın etkili bir albaydır, becerebilse tam bir faşist darbeye dönüştürecek onu. Bu anlamda Madanoğlu ekibinin karşı koyuşu, ona bu fırsatı vermeyişi değerlidir bana göre. Bildiğiniz üzere birkaç askeri darbe girişimiyle Türkiye amaca ulaşmayınca, o bilinen sivil faşist hareketi geliştiriyor, fakat ordu içinde de güçlü dayanakları var, CIA ile de güçlü bağları var. Yani o model aslında dünya genelinde takip ediliyor. 1960'larda temelini atıyor sivil faşist hareketin, 1970'lere doğru geldiğimizde kadrosunu kuruyor, 1970'ler sonrası o birinci ve ikinci milli cephe hükümetiyle zaten bakan olarak yer tutuyor ve ülkücü hareket gerçekten militanlaşıyor.

12 Eylül'e gelirken, solun bu dağınlılığına karşı, sağ ve faşist ülkücü milliyetçi hareket aslında örgütlüdür ve kontrgerillayla zaten yakından bağlantılı. Bu yıllarda kontrgerilla üzerinde de kısaca durmak istiyorum. Her ne kadar 12 Mart sürecinde varsa da, asıl rolünü giderek 1975'lerden sonra oynuyor. Şimdi o zaman Ecevit suikastı vardır, bize yönelik Namık Kemal Ersun darbesiyle bağlantılı bir tutuklama vardır; Kemal Pir, Karasu ve benim olduğum bir eve, böyle bir şey vardır. Sanırım o 1 Mayıs katliamı vardır, 1977, bunlar aynı tarihtedir ve ciddi bir faşist darbe durumu vardır. Daha sonra epey cinayet işlenir, bu TİP'lilerin öldürülmesi cinayeti biliyorsunuz, size karşı da, çok planlı komplolar vardı sanırım!

– 1979'da.

– Evet, sizin Özel Harp Dairesi'nin

emirleri doğrultusunda hedeflendiğiniz de kesinlikle inanıyorum. Öyle bir faşist grubun eylemi değildi sadece.

– Türkiye'nin işi değildi.

– Değildi, bunu idrak ediyorsunuz tabii. Bununla aslında sol tasfiyesi ileri düzeyde gerçekleştiriliyor. 12 Eylül, aslında 1977'de yapılacaktı. Yapılamayışının nedeni; bu milliyetçi cephe deneyimleridir, bana göre. Bir de Ecevit'in 1978 başbakanlığı vardır. O durum da bence biraz engelliyor. Biz, tabii biraz güç aldık bu Ecevit başbakanlığı döneminde. Özellikle kontrgerillanın vurma eylemleri bana göre biraz sınırlandırılmış olsa gerek, eski hızla yapılmıyordu. 2 Temmuz 1979'da yurtdışına çıktım. Ve böylelikle bu çok tehlikeli süreci atlattık...

– 1979'da mı çıktınız?

– Tabii, 2 Temmuz'da çıktım ben. O dönemler size yönelik de saldırılar oldu. O zaman kesin darbe öncesi temizlik yapılıyor. Tüm direnme odakları gidecek. Ben diyordum, “taş çatlasa bizim ömrümüz birkaç aylıktır. Eğer Ortadoğu'ya çıkış imkanı bulursak belki bir şansımız olur.” İşte bu uyanıklığı iyi gösterdim, daha 12 Eylül gelmeden kararı verdim ve çıkışı gerçekleştirdim. Yani bir yerde 12 Mart'ta aldığım en önemli ders; darbe gelmeden mevziye çekilmek oldu.

Bu çok isabetli karardır ve benim çıkardığım en önemli sonuçtur. “Mahirler böyle gitti, biz böyle gitmemeliyiz” dedim kendime. Ve bu sanırım bu düşünce, çok önemli bir tarihi süreci yeniden başlattı.

12 Eylül yapıldığında dikkat edilirse dişe dokunur, bir direnme bile olmadı.

– Olmadı, evet.

– Ne oldu? Sizin işte uzun süreli gerek sosyalist hareketin çıkışı, gerekse

başta devrimci gençlik hareketi olmak üzere, Türkiye devrimci hareketi özellikle 1965'lerden itibaren sürekli gelişme gösteren bu hareket, 12 Mart'la ilk toplanmasıyla birlikte 12 Eylül'de noktalanıyor. Ve ondan sonra bana göre artık yaprak kıpırdamıyordu. Sanırım siz yurtdışındaydınız, bir ara Ortadoğu'ya geldiniz, onu hatırlıyorum o da değerli bir çalışmaydı. Antifaşist direniş cephesine inanıyordunuz, birlik istiyordunuz, ama Türkiye gruplarının hali belliydi değil mi, hatırlıyor musunuz?

– Hali belliydi, orada bir tek niyeti bozuk sendin.

– Niyeti bozuk, bana “niyeti bozuk” diyorsun.

– (...) iyi niyetli anlamında, yani kurulu düzen bakımından niyeti bozuk.

– Bir an önce yani kendilerini kurtarmak.

– Hatırlıyor musun? Hani bu bir bildiri yayınladı da, orada işte “bütün mücadele şekillerine başvurular, silahlı mücadele esas olmak üzere...” anlamında bir cümle vardı.

– Bütün mücadele biçimleri denenmelidir.

– “Değerlendirilir” falan diye bir cümle geçiyor, ben dedim ki; “bütün mücadele şekilleri dendiğine göre öyle bir durum olur ki silah esas olmayabilir” dedim. “Bütün mücadele” dedikten sonra “tamam” dedin sen, “bu içerir, silahlı mücadeleyi de.” Neydi o kısa boyunun adı?

– Taner.

– Taner Akçam.

– Dev-Yol'un tasfiyecisi.

– Taner “yok, illa kovalım” diye diretti.

“Hiç öyle bir niyetim yoktu halbuki.”

– Yani o sürece tanık oldunuz.

– O sürece tanık olduk ve esas bir şeyi öğrendik; nasıl bir örgüt yok edilir? Onu öğrendik.

– O temelde değil mi? “Nasıl tasfiye edilir?” Ve zaten bence bununla o süreç bir tasfiye sürecidir.

– Tasfiye sürecidir.

– Ne kadar örgüt, bilmem merkez bildiri çıkarırsa çıkarsın, dört dörtlük bir tasfiye süreciydi.

– Tasfiye süreciydi.

– Onu değerlendirmeniz bence isabetli. O süreç belki sizde üzüntü yaratmıştır, ama bizim sanırım çabalarımızı biraz gördünüz ve ciddi olduğunu fark ettiniz.

– Ciddi, kesin.

– Dikkat edilirse, yani sizi bir yerde hem Türkiye devrimci, hem sosyalist hareketinin en yaşlı demeyeceğim, bu anlamda en diri siması olarak da değerlendirirken; aslında 1980 sonrasında Türkiye solunun acı çözülüşü ve tasfiyesi birlikte, bizdeki gelişmenin umutlu olduğunu siz her zaman takdir ettiniz. 15 Ağustos Atılımı'nı duyduğunuzda, sanırım bu umudunuz daha da güçlendi.

– Ben “bir şeytanın bacağı kırıldı, bir ay sürse dahi, devrimciler için bu tarihi bir olaydır” dedim.

– Dediniz değil mi?

– “Dönüm noktasıdır” dedim.

– Evet.

– Benim için önemli olan, öbür Kürt hareketlerinden farklı olarak sizin hareketin enternasyonalist niteliğidir.

– Açıktı bu.

“Kimse başlangıçta şans vermiyordu bize ve fazla da duyulmamıştık.

Ama bana göre, tarihin böyle çok ciddi bir eksikliğini ulusal sorunda giderdiğimiz ve bir de gerçekten demokratik öğrenci hareketinin bu açık yönüne itibar edişimiz,

o dar grup çatışmasına fazla girmeyişimiz bizim şansımız oluyor.

Ve biz 1970'lerin ortalarından itibaren iki anlamda da başarılıydık.”

“Toplum, neredeyse toptan bir faşist çeteleşmeye karşı. Zaten faşist blokun gelişmeyişinin en temel nedenlerinden birisi de, toplumun bütünün bu devlet eliyle, çok gizli, ama çok tehlikeli palazlanan çeteye karşı ayağa kalkması. İşte ışık söndürme eylemleri, işte buna ilişkin yapılan birçok miting net bir biçimde gösteriyor ki, toplum aslında faşist bloklaşmaya karşı büyük tepki halindedir.”

– Tabii, yani kandi, onlar da kandi...
– Yani gecikmiş bir moda. Sahte destekler.

– Biz hakiki şehit verdik, onlar intifada şovlarında elde yeşil bayrak, taş atarak bilmem ondan sonra güya kurşun yiyip yere düşüyor ve “la ilahe illallah” diye şov yapıyorlar.

Böyle şehit olunmaz. Şehit, hakikaten göğsünü kurşuna germekle olunur. Sosyal demokrasiye gelince, sosyal demokrasinin barutu tükenmiştir. Sosyal demokrasi adı altında, Ecevit 1960'larda bize karşı bir sağ alternatif sundu halka. Bugün, iyice sağa kaymıştır, Türkes'le omuzdaş durumuna düşmüştür. Ve tabii Erdal İnönü'nün, Karayalçın'ın, tam dört sene süren Çiller ile o kirli koalisyonu var.

– Özel savaşın en büyük destekle-riydiler.

– Yani faşist zulmün doruğa çıktığı dönemin itibarlıları derler.

– Faşist blok içindeydiler!

– İçindeydiler, Çiller kadar içindedirler. Karayalçın'ın ne farkı vardır Çiller'den. İnönü'nün ne farkı vardır? Burada kalkıp da demokrasi memokrası, yutturamazlar halka bir daha. Biz bu bakımdan da güçlüyüz, inandırıcıyız. Onun için büyük üstünlüğümüz var.

Hayatımızla, ispatlanmıştır bunlar. Onun için gelecek bizimdir, yeter ki omuz omuza verebilelim, yeter ki koordine şeklinde hareket edebilelim.

– Şimdi isterseniz ben sonuca bağ-layayım. Ana hatlarıyla aslında yeni dönem Türkiye toplumsal hareketini değerlendirmiş bulunuyorsunuz. Bu 1970 yıllarındaki gençlik hareketinin aslında çok üstünde bir toplumsal muhalefettir. Çok köklüdür, çok kapsamlıdır ve gençlik neredeyse ikinci plandadır. Bir bu yönünü bence iyi görmek gerekir. Buna dayalı tıpkı 1970 sonrası Kara-oğlan Ecevit hareketi gibi bir hareketi dayatma imkanları da yok. Her ne kadar Baykal CHP'si bir laiklik sloganı adı altında tekrar saptırma ve bu po-tansiyeye konma hevesindeyse de, bana göre, sizin de iyice vurguladığınız gibi; İnönü, Karayalçın beş yıllık özel savaş iktidarında en az Çiller kadar bu faşist blokta yer aldıkları için tutuna-caklarını sanmıyorum. Halklarımız bun-

ları fazlasıyla artık tanımıştır. Yeter ki biz biraz görevlerimize, özellikle bloklaşmamıza doğru sahip çıkalım.

– Yalnız şurada CHP'nin tertipleri üzerinde biraz durayım. Şimdi CHP ile ÖDP'nin seçim birliği yapması için girişimler var. Perde arkasından millet-vekilliği önerdiği, teklif ettiği kimseler var ve burada bu iyiliksever gibi geçinen Cumhuriyet gazetesinde bazı kalemler, “ÖDP'den sosyalistlerin meclise girmesi fena mı olur” anlamında şeyler yazıyorlar. Şimdi bu şartlar altında bir sosyalistin, 12 Eylül dönemini takip eden günlerdeki gibi. SODEP çatısı altında çalışma olanağı araması başka şeydir, CHP sosyal demokrasi denen akımın icraatını gördükten sonra, faşizmin içinde yarıldıklarını gördükten sonra kalkıp da, onlarla saf birliği etmesi, başka şeydir. Bu resmen intihardır, siyasi intihardır, ihanettir.

– Tamam, katılıyorum görüşünüze, yani CHP'nin bu potansiyeli bir kez daha utanmazca, laiklik sloganı altında saptırmak istediği bir gerçek. Buna tabii meydan vermemek, sol, sosyalist kesim başta olmak üzere yakıcı bir görevidir, umarım bu görevlerini görürler.

CHP'yle ilişkiler nasıl olmalı? Biz ona da değinebiliriz, ama öncelikle burada gerekli olan, görülmesi gereken; bu CHP'nin beş yıllık özel savaşta amansız bir faşist blok ortağı olduğudur. Bunu çok iyi görmek ve CHP'yi ille de değerlendireceksek bu temelde değerlendirmek gerek. CHP bu konuda tutum belirliyor mu? Hata, hata değil ihanet yaptığını görüyor mu ve Baykal buna kökten karşı mı? Bu konuda bence tutumlar irdelenmeli.

Yine vurguladığınız gibi, Refah'ın sol söyleme, sloganına sahip çıkarak büyük bir güç toparlaması vardı, toplumsal muhalefete konması vardı. İyi oldu, şu bir senelik iktidar sürecinin antiempyralistliği, antisyonistliğinin laf olduğu, yine yoksullara bir şey veremeyeceği, rantiyecilerin en kodaman kesimlerinden birisi olduğunun ortaya çıkması da toplumsal muhalefetin yönünü doğru belirlemede, kanalize etmede önemli bir rol oynamıştır.

Kısaca hem Refah türü, hem CHP

türü toplumsal muhalefete konmak isteyen güçlerin söyleyeceği bir şey yok, burjuvazi da artık bu iki partiyi kullanarak kendi yönetimini biraz daha sürdürmesi, eskisi kadar kolay değildir.

Bu arada çok daha önemli olarak, bu ülkücülerin devlet bünyesindeki çeteleşmesine toplumun büyük bir tepkisi vardır. Artık bu anlamda toplum, neredeyse toptan bir faşist çeteleşmeye karşı. Zaten faşist blokun gelişmeyişinin en temel nedenlerinden birisi de, toplumun bütünün bu devlet eliyle, çok gizli, ama çok tehlikeli palazlanan çeteye karşı ayağa kalkması. İşte ışık söndürme eylemleri, işte buna ilişkin yapılan birçok miting net bir biçimde gösteriyor ki, toplum aslında faşist bloklaşmaya karşı büyük tepki halindedir.

Toplumun şu anda yaşadığı can alıcı süreç bu! Türk toplumu, öncü örgütüne, onun koordinesine, bütün sol ve demokratik kitle örgütlerinin birlikteliğine kavuşmamış da olsa, için için kaynayan bir potansiyel demokratik muhalefet gücü halindedir. İlk defa Türkiye toplumu, gerek açık devlet, gerek gizli, gerek yüzeysel, gerekse derin devletin kitlesi olmaktan çıkıyor, kendi muhalefetine yakıcı ateşi içinde bulunuyor. Burada eksik olan buna öncülük edecek güçlerin dağınlığı, koordinesizliğidir.

Ayriyeten çok önemlidir, burjuvazinin halkı oyalamak için kullanabileceği bütün silahlar kullanılmıştır; faşist ülkücü hareket, daha sonra devlet eliyle çete, özel tim hareketi, hatta korucular politikası tamamen bitmiştir, deşifre edilmiştir. CHP'nin sosyal demokratlığı, Ecevit'iyle, İnönü'süyle ve en son Baykal'ıyla da aslında teşhir edilmiştir. Yani o silah da artık fazla etkili olmayacaktır. Doğru Yol eriyor, sağ parti bile artık toparlanamayacak duruma gelmiştir kendi içinde.

Yeni hükümet bana göre geçiş durumunu arz ediyor. Doğrudur, bundan sonra en çok dikkat edilmesi gereken, Amerika kendini yeniden toparlayıp yandaşını arayacaktır. Muhtemelen merkez bir sağ partiyi oluşturacaktır, bu hükümet üzerinde etkisini kullanacaktır, tekrar ordu içinde etkinliğini geliştirmek isteyecektir. Bunlara hep dikkat

etmeliyiz. Ordu içinde, burjuva partileri içinde ve hatta sol hareket içinde ABD'nin gelişmeleri nasıl hakimiyeti altına almak istediğini görmeli ve buna göre tedbirlerimizi geliştirmeliyiz. Buna Avrupa'yı da eklemek gerekiyor aslında. Avrupa'yı da işte “demokratır” ve “Avrupa demokrasisinin izinde yürüyelim” demek, yapılabilinecek en aptalca girişimlerden birisidir. Buna karşı da son derece uyanık olmalıyız. İster Yılmaz Avrupa demokratiğini yürütmek istesin, ister Baykal yürütmek istesin, bunların demokratlığının ne olduğu çoktan ortaya çıkıp teşhir olunmuştur.

Bu tuzağa da düşmemek kaydıyla, görüldüğü gibi ardına kadar toplumsal muhalefete zemin açılmıştır. Ayriyeten bütün zaaflarına, yetersizliklerine rağmen Türkiyeli solcular, sosyalistler başta olmak üzere, devrimciler canlarıyla halka bağlılığını kanıtlamışlardır. Denizlerin idam sehpasında “yaşasın Kürt-Türk halklarının kardeşliği” sloganı bizim için çarpıcıdır. Yine bütün Türkiyeli sosyalistlerin Kürtlerin varlığını savunmaları, bunu hayatlarıyla ödemeleri, birçok partinin kurulup kapatılması da bu nedenle önemlidir. Yine binlerce şehidi vardır. Bunlar önemli bir birikimdir, yüzbinlerce tutuklusu olmuştur, hala vardır. Bunlar büyük bir miras. Bütün dağınlığına rağmen birçok grup var hala. Bunlar hepsi bizim mirasımız, olumlu yanlarımız. Eksik olan nedir? Gerçekten herhangi bir partiyi büyümeye çalışmak yerine vurguladığınız gibi, bu mirasın dağınlıktan kurtarılması, bunun için kesin bir koordinasyon merkezi lazım.

Şimdi üst düzeyde bu koordinasyonun sağlanması önemi vardır. Bana göre de bu potansiyelin örneğin şimdiki örgütlenmeler var, HADEP başta olmak üzere, ÖDP, hatta başka partiler var, bilmem Sosyalist İktidar Partisi. Emek Partisi, diğer partileşmemiş gruplar da var. Onları da bünyesine alarak bir koordinasyon merkezi kurulmalıdır. Şimdi bu koordinasyon merkezi, büyük bir birikimin merkezidir. Yeni bir parti kurmaya gerek yok. Bu birikim günlük olarak güncel politikayı yapabilecek, bunun yayın organını çıkarabilecek ve miting gibi tamamen legal gösterilerini kararlaştırıp sevk idare edebilecek bir karar organıdır. Hayata geçirilmesini sağlayacak binlerce görevli var, onbinlerce halktan insanlar var. Bütün bunları o zaman fazla çar çur etmeden, yeni oyunlara düşmelerine de fırsat vermeden, derhal, acil görev olarak bir koordinasyon merkeziyle işe başlamak. Bu konuda hiç koşul ileri sürmeye gerek yok bence. Neden? Çünkü herkes istediği ideolojik çizgisini sürdürebilir. Herkesi güçlendirecek bir adımdan bahsediyoruz.

Koordinasyon merkezi herkesi fırından koruyacak bir şemsiyedir, çatı örgütüdür diye düşünüyorum ben. Yani çatı örgütü, herkesi korur, herkes onun altında daha sağlıklı gelişir. Bu açıdan işte “koordinasyon ne oluyor, böyle bir biçim pek görülmemiştir” dememek gerekir.

– Marjinallikten kurtulmanın yolu-
dur.

Kendini tuzaklara karşı korumanın, anlamsız güç kaybetmenin ve tek başına kalmamanın. Tek yodur.

– Doğrudur.

– Kesin ivedi acil bir görevdir. Bana göre herkes üzerine düşeni hızla yerine getirmelidir, kim gücü oranında nasıl katılabiliyorsa öyle katılmalıdır. Bizim herhangi bir şart dayatmamız yoktur ve bir PKK dayatması olmasının da asla gereği yok. Ama biz kitle temeli-mizle nasıl HADEP'i desteklediyssek, bu koordinasyonu da destekleyeceğimizi, Türkiye sosyalistleri, her tür dev-

rimci halk muhalefetinden yana olanlar bilmelidir.

Bunun yanında tabii bizim kitle mücadelesi organlarımız vardır, onları hızla geliştirmek gerekiyor. Vurgulandığı gibi yani, bir yayın organını da çıkarabilir, hatta bir radyosu da olabilir, bunların hepsi uygundur. Bu, aynı zamanda halklarımızın ilk defa eşit ve özgür temelde bir birlik platformu da oluyor, yani öz mücadelelerine dayalı bir platform oluyor. Düzen partileri alabildiğine gerilerken, güç kaybederken, halk muhalefetine alabildiğine gelişmesi, halklarımız da bu birlikteliğini, gönüllü birlikteliğinin artık bir umut olmaktan çıkışı, bizzat maddi bir güç olması anlamına geliyor. Burada teo-riden bahsetmiyorum, çizgiden bahsetmiyorum, pratiğin ta kendisinden bahsediyorum. Çünkü çok diri bir Kürt özgürlük gücü var, bunun yanında Türk halkının artık önlenemez bir toplumsal muhalefeti var. Bunları birleştirmek, Türkiye'de demokrasinin ta kendisidir! Ve ilk defa Türkiye demokrasisinin başarma şansı doğuyor! Bunu büyük selamlamak gerekiyor.

– Gerçekten, tarihte ilk defa.

– İlk defa demokrasiyi tadacaksınız!

– Tabii.

– Ben size bunu, bütün açıklığıyla söyleyelim; bizim eylemimiz Türkiye'yi demokrasinin eşiğine kadar getirmiştir! Açık söylemeliyim, bunu birçok çevre söylemektedir; “PKK'nin artık Türkiye'nin demokrasinin ayrılmaz bir parçası” olduğunu birçok çevre idrak ediyor. Biz Türk düşmanlığı yapmıyoruz, biz Türkiye'yi antidemokratizme boğan faşistleşmeye karşıyız. Bizim Türkiye sevgimiz, her zaman söyledigim gibi herkesten daha fazladır. Yani PKK'yi illa Türkiye açısından değerlendirmek istiyorsak veya Kürt ulusal demokratik hareketini Türkiye'nin çok muhtaç olduğu demokrasi aşısıdır. Vurguladığınız gibi demokrasinin turnosal kağıdıdır, yine vurguladığınız gibi Doğu'dan bir kez daha egemenlerin ezdiği Türkiye halkının yardımına koşan Kürt halkıdır. Nasıl ki tarihin bütün kritik dönemlerinde Türk Kürtsüz edememişse, bu sefer de Türk –ama ağır basan yanı toplumsal muhalefet olan, devrimci olan ve halk olan Türk–Kürde bir kez daha muhtaç düşmüştür ve Kürt, bence büyük bir ulusal demokratik kalkışla, ona büyük müttefikliği, büyük ortaklığı özverilice yapmıştır. Bunu selamlamak gerekiyor.

Ben buna “büyük dönüşüm” diyorum, halklarımızın eşit ve özgür temelde büyük buluşması diyorum, heyecan duyuyorum ve başarı şansını da artık çok yüksek görüyorum. Çünkü günbe-gün bu birliktelik yeni temellerde, gerçek kimlikleriyle, sınıf ve ulusal talepleriyle hayat buluyor. Bundan başka çarenin olmadığını ordudan tutalım, bütün çevreler bunu böyle değerlendiriyor. Bize düşen bunun önünde engel olmak değil, hızla bunun çatı örgütlenmelerini, bazı taktik adımlarını döşemektir. Çok ağır bedeller ödenmiştir, boşa gitmemiştir, gerisi başarıyla taçlandırmaktır, bunu yapmaktır.

Ben bu temelde, bu vesileyle bu görüşmemize yüksek değer biçiyorum. Uzun sürenin büyük bir devrimci sosyalist kimliği olarak sizleri ve bu temelde Türkiye devriminin de bu bütün şehitlerini ve var olan örgütlerinin de değerini böyle takdir ediyorum. Selamlıyor ve yeni, çok önemli olan birlikte görevlerimizde de hem umudumu dile getiriyorum, hem üstün başarılar diliyorum. Selamlarımla birlikte, saygılarımı sunuyorum.

– Ben de.

1 Mayıs ruhu ve bilinci demokratik sosyalist çizgide yaşıyor

baştarafı 32'de

Bu anlamda 1 Mayıs aslında o direnişçi, özgür ve demokratik özünü 20. yüzyılda reel sosyalizmde yaptığı katkılarla ortaya koymuştur. Reel sosyalist hamle olarak kendisini temsil ettirmiş, pratikleştirmiştir. Şöyle diyebilir insan; kapitalist modernite sistemine karşı tüm ezilenleri temsilen özgürlük ve demokrasi çıkışını kesinlikle 1 Mayıs direnişçiliği temsil ediyor. Bu kapitalizme karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesinin ilk adımıdır, doğuşudur, çıkışıdır, sembolüdür. Dolayısıyla yeni dünyada özgür ve demokratik olmanın, bunun ruhunu, bilincini temsil etmenin, yaşamının temel gerçeğidir.

Bu büyük yürüyüşün ikinci büyük adımını reel sosyalist devrim süreci olarak değerlendirmek tarihsel bakımdan doğrudur. Marks ve Engels'in kuramladığı, bilinç ve örgüt haline getirdiği, Rus devrimcilerinin Lenin öncülüğünde pratikleştirdiği siyasi ve askeri olgu haline dönüştürdüğü yaklaşık yüz elli yıllık bir tarihsel süreci temsil ediyor reel sosyalizm gerçeği de. Bu da kapitalist modernite sistemine karşı sosyalist bilinç ve yaşam olarak ifade edilen özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi arayışının bu yolda tarihsel yürüyüşün ikinci dönemini, ikinci büyük gelişme sürecini temsil ediyor. Birinci süreç 1 Mayıslarla temsil edilen o vahşi kapitalist saldırıya karşı araçları kapitalizmin o teknik varlığını tahrip etmeden 1 Mayıs direnişçiliğine kadar ulaşan o gerçeği temsil ediyorsa aynı şekilde kapitalist modernite sistemine karşı sosyalist bilim temelinde özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi yürüyüşünün ikinci büyük dönemini de reel sosyalizm süreci temsil ediyor. Reel sosyalizmin çözülüşüyle bu çözülüşten çıkartılan dersler ve yeni bir ruh, yeni bilinç ve yeni örgütlülük, yeni mücadele tarzıyla sosyalizmin demokrasiyle birleştirilerek demokratik sosyalist çizgide geliştirilişiniyse 21. yüzyılın sosyalist hamlesi olarak ifade ediyoruz. 21. yüzyılın başından itibaren 1 Mayısların direnişçiliğinin, özgürlükçü demokratik özünün bu yeni demokratik sosyalist çizgi ve bu uğurda yürütülen mücadeleler temsil ediyor. Dolayısıyla 1 Mayıs direnişçiliği, 1 Mayıs ruhu, 1 Mayıs bilinci demokratik sosyalist çizgide yaşıyor. Demokratik sosyalizm çizgisiyle mücadele eden hareketlerde temsilini buluyor. Kapitalist modernite sistemine karşı ezilenlerin, emekçilerin kendi demokratik modernitelerini bilinç olarak, politik ahlaki yaşam sistemi olarak yaratmalarını ifade ediyor, içeriyor.

21. yüzyıl sosyalizmi her açıdan daha derindir

21. yüzyıl sosyalizmi kapitalist modernite sistemine karşı özgürlük, eşitlik ve demokrasi mücadelesinin kesinlikle üçüncü büyük çıkışı, dönemi oluyor. Bunu bu temelde ifade etmek yanlış değil, hatalı değil. Tabii bu çıkış hem kapitalizmin ilk döneminde yürütülen mücadelelerin derin derslerini ortaya çıkarmaya hem de reel sosyalizm sürecinin o zengin pratik derslerini olumlu olumsuz, doğru yanlış dersleriyle açığa

çıkartıp özümsemeye dayanıyor. Bununla birlikte kapitalizm öncesi tarihsel sürecin uygarlık döneminin tüm ezilenlerinin özgürlük ve demokrasi için, eşitlik için yürüttükleri mücadelenin derslerine de dayanıyor. Dahası merkezi uygarlık öncesi demokratik uygarlık tarihine, doğal komünal toplum tarihinin derslerine, neolitik devriminin kadın öncülüğündeki tarım köy devriminin o büyük ve zengin derslerine de dayanıyor. Bütün bu tarihsel dayanakla birlikte 21. yüzyılın başında kapitalist modernite sisteminin geldiği, ulaştığı kanserleşme durumunu tahlil ederek bunun kapitalizm, yani azami karcılık, ulus devlet despotizmi ve endüstriyalizm biçiminde tüm insanlık üzerinde yaratmaya çalıştığı toplum kırımı değerlendirmeyi, anlamayı ve bütün bunlara karşı özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesinin ruhunu, bilincini, ideolojik politik çizgisini, örgütlülüğünü, strateji ve taktiklerini bilimsel bir temelde geliştirmeyi ve hayata geçirmeyi ifade ediyor.

Bu bakımdan 21. yüzyıl sosyalizmi ruhsal olarak da, düşünsel olarak da, pratik eylemsel olarak da daha derindir, daha kapsamlıdır. Daha bütünlüklü ve düşünsel sistemiyle birlikte daha zengin bir örgüt ve eylem çizgisine dayanmaktadır. Bu bakımdan da önceki iki dönemin derslerini özümsemekle birlikte onların bir devamı veya bir tekrarı kesinlikle değildir. Yeni dönemin koşullarını, özelliklerini temsil, ifade etmektedir. Bu bakımdan da ortaya çıkmış yenilikler, değişim gerçeğine göre özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesinde de bir yenilenmeyi, değişimi, yeniden yapılanmayı hem kuram hem eylem olarak ifade etmektedir. Bu noktada kapitalist modernite sistemine karşı tarihin önceki süreçlerinin derslerine dayalı olarak geliştirilen özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesinde en ileri değişim dönemi olarak paradigma değişimini de içermektedir.

Bu noktada Önder Apo'nun geliştirdiği düşünce geçmişe dayalı eleştirel özelleştirel yaklaşım, bir bütün insanlık tarihinin özgürlük, eşitlik ve demokrasi yürüyüşündeki derslerini derinden çıkarıp özümseme, sentezleme durumu; bunlardan çıkartılan ve günümüz dünyasını kapsamlı ve derinlikli bir biçimde analiz etme ve bu analizden özgür, eşit ve demokratik bir yaşam için yürüyüşün bilincini, çizgisini, strateji ve taktiklerini çıkartmada çok ileri bir düzeyi temsil ediyor. Bununla birlikte reel sosyalizm eleştirisinde onu cepheden reddetmeyen, olumsuzlamayan, ama hata ve eksikliklerini de özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi anlayışıyla ortaya koyup aşmasını bilen en derin eleştirel yaklaşım Apocu sosyal bilim yaklaşımı oluyor. Bunu ilk kapsamlı olarak AİHM savunması ve Bir Halkı Savunmak kitaplarında ortaya koydu Önder Apo. Aslında 1986'dan itibaren reel sosyalizme dönük daha açık bir biçimde eleştirdiği eleştirel yaklaşımlarının 1990'dan sonra reel sosyalizmin çözülüşü sürecinde bunların daha da derinleştirilerek geliştirilmesinin bir sonucu olduğunu ifade ettiğimiz kitapların ortaya koyduğu görüşler. Yani bir anda ortaya çıkmadı. Dahası, daha ilk çıkış anından itibaren

sosyalizmle ifade edilen özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi ruhu, anlayışı ve ilkeleriyle başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalizm adına kurulmuş devletlerdeki pratikleşme arasındaki farklılığı her zaman gördü Önder Apo. Bunların örtüşmediğini, bir ve aynı olmadığını; teori ve pratik çelişik, kopuk olduğunu hep değerlendirdi. Bu nokta da sosyalizmin içerdiği özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi ilkelelerine sonuna kadar sahip çıkar, onları benimserken, onlar adına gerçekleşen pratikleşmelerdeki farklılıkları da hep eleştirdi. Bunları revizyonizm olarak tanımladı. Apocu önderliksel çıkış reel sosyalizmdeki revizyonist anlayışa, pratiğe hep eleştirel yaklaştı, onunla hep bir ideolojik mücadele içinde oldu. Daha önderliksel doğuş, Apocu çizginin oluşumunda bunlar vardır. 1986 PKK III. Kongresi'nden itibaren ise bu durum hem Kürdistan'da PKK'nin yarattığı gelişmelere dayanarak hem de Sovyetler Birliği ve diğer ülkelerde yaşanan olumsuzlukları eleştirerek, çözümleyerek daha da güçlü bir eleştirel düzey kazandı. Bu sürecin sonuçlandığı yeni bir düşünceye, özgürlük arayışında, sosyalizm mücadelesinde paradigma değişimi yapacak düzeye AİHM ve Bir Halkı Savunmak kitaplarıyla Önder Apo ulaştı. Bu baştan ideolojik düzeyde eleştirel yaklaşımın tarihsel süreçteki gelişmelere de dayanarak ulaştığı bir sonuç oluyor. Fakat ulaşılan sonuç kesinlikle yüzeysel değildir, güncel mücadele durumunu ifade etmiyor, onun çok ötesine geçiyor. Hatta reel sosyalizmin de kapitalist modernite sistemine karşı yürütülen sosyalizm mücadelelerinin de ötesine geçiyor. Ondan önce orta ve ilk çağlarda da merkezi uygarlık sistemine karşı tüm ezilenlerin yürüttükleri özgürlük ve demokrasi mücadelelerinde yaşanan önemli bir eksikliği, hatayı görüp düzeltmeyi ifade ediyor. Bu eksiklik ki aslında tüm görkemine, insanlığı bilinçlendirme ve harekete geçirmelerine ve zaman zaman da siyasi başarı elde etmelerine rağmen özgür ve demokratik yaşamın siste kazanamamasına götüren, sürekli egemen sömürücü sistemin yeniden hamle yaparak özgürlükçü adımları, birikimleri kendi

içinde eritmesini sağlayan temel bir hataın düzeltilmesini ifade ediyor. Bu paradigma değişimi olarak tanımlandı. Burada en temel konu sosyalizm gibi özgürlük, farklılıklara dayalı ve demokrasi ilkelerinin devletçi siyasi yapıyla, sistemle yaratmanın yanlışlığını ifade ediyor. Dikkat edilirse burada düşünce, amaç, ilke son derece özgürlük, eşitlik ve demokratik muhtevaya sahip. Fakat bunların gerçekleşmesi için öngörülen araç ise baskı ve sömürü aracıydı. Hem de insanlığın başına bela olmuş, tarihin bir döneminde ortaya çıkmış ve bütün insanlığı adeta esir almış, teslim almış, köleleştirmiş bir araç ifade ediyor. Böyle bir baskı, sömürü ve köleleştirme aracıyla özgürlük, eşitlik ve demokrasi aracının sağlanamayacağı açık bir gerçek. Bu bakımdan paradigma değişimi çok çok önemli. Sadece reel sosyalizmin bir temel hatasının düzeltilmesi değil, aslında reel sosyalizme kadar gelen tüm özgürlük ve demokrasi arayışlarının, mücadelelerinin içinde yaşattığı temel bir hata ve eksikliği düzeltmeyi ifade ediyor.

İnsanlığa hizmet eden güç kazandıran doğru düşüncedir

21. yüzyılın özgürlük, demokrasi, sosyalim mücadelesi böyle bir değişimle birlikte gelişiyor. Önder Apo'nun 21. yüzyılın başında insanlığın özgür, farklılıklar dayalı eşitlik ve demokrasi uğrunda geliştirdikleri düşünce ve eyleme en büyük katkısı böyle bir paradigma gerçekleştirmesi oluyor. Bunları en son demokratik toplum manifestosunda beş ciltlik kitapta çok kapsamlı bir teorik izaha kavuşturmuş oluyor. Böylece 21. yüzyıl sosyalizminin teorik yapılanışı, demokratik modernite çizgisi olarak en kapsamlı bir tahlile, sistemli bir ifadeye kavuşturulmuş bulunuyor. Önder Apo'nun demokratik sosyalizm olarak da ifade ettiği, yeni dönemin özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesinin çizgisi olarak ortaya koyduğu demokratik modernite çizgisi 21. yüzyılın özgürlük ve sosyalizm çizgisi oluyor. Tüm ezilenler açısından özgürlük çizgisi oluyor. Kadının özgürlük çizgisi,

işçi ve emekçinin kurtuluş çizgisi, ezilen halkların kurtuluş çizgisi, gençliğin, özgürlük arayışçılarının kurtuluş çizgisi olarak ortaya çıkıyor.

Merkezinde Önder Apo'nun geliştirdiği bu yeni özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi çizgisi olmak üzere demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü paradigma temelinde şekillenen demokratik modernite çizgisi olmakla birlikte 21. yüzyılın ilk çeyreğinde geçmişten dersler çıkararak reel sosyalizmi eleştirip onu aşmaya çalışarak yeni sosyalizm mücadelesini geliştirme yönünde arayışlar, çabalar da çok çeşitli biçimlerde bulunuyor. Tek mücadele Önder Apo'nun geliştirdiği mücadele değil. Bu doğrultuda sadece Kürdistan'da mücadele yürütülüyor. Dünyanın dört bir yanında böyle bir düşünsel arayış, teorik tartışma ve pratik örgütsel mücadele söz konusu. Aslında 19. yüzyılda sadece Avrupa ve Amerika'yla sınırlıydı kapitalist modernite sistemine karşı yeni düşünce, özgürlükçü düşünce üretme ve mücadele etme durumu. 20. yüzyılda Ekim Devrimi'yle birlikte Asya'ya ve dünyanın dört bir yanına yayıldı. Ama bu yayılma dar oldu, sınırlı oldu. Dar bir sınır mücadelesiyle ulus mücadelesi içinde kilitlenip kaldı. Şimdi 21. yüzyılda özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesi 19. yüzyılın sadece Avrupa'yla Amerika'sına sınırlı kalma durumunu, yine 20. yüzyılın dar, sınıf ve ulus kesimine dayanma durumunu taşıyor. Bu bakımdan daha geneldir, her bakımdan daha geniştir. Gerçek anlamda dünyaya yayılmış durumda, bütün toplumsal kesimleri, her renkten, her ırktan, her cinsten toplumları içine alıyor. Bu anlamda 21. yüzyılda küresel bir mücadele olma karakteri çok daha başatır. Yine dar sınıf ve ulus mücadelesi olmaktan çıkarak başta kadın özgürlüğü olmak üzere tüm toplumsal kesimlerin özgür, demokratik, eşit yaşam arayışının temsilcisi haline geliyor. Bu bakımdan da tüm ezilenlere, bütün özgürlük arayışçılarına hitap ediyor. Bu yönüyle de toplumsal bakımdan daha fazla genişlemiş, çok farklı kesimlere, sınıflara, ezilen cinse hitap eden, onları etkileyen duruma gelmiş bulunuyor. Bu gerçekliği biz Önder Apo'nun geliştirdiği

gerçekliği biz Önder Apo'nun geliştirdiği düşünce ve eylemde gördüğümüz gibi, dünyanın değişik alanlarında yaşanan bütün arayışlarda görüyoruz. Bu anlamda düşünen, tartışan, yoğunlaşan, kendini insanlığın özgür ve demokratik yaşamıyla birleştiren, buna adayan çok sayıda insan var, düşünür var, sosyal bilimci, aydın ve sosyalist var. Bunlar gerçekten de büyük çaba harcıyorlar. 21. yüzyılın başında özgür ve demokratik yaşamı bu temelde insanlığı yeniden yapılanırdırmayı geliştirebilmek için on binlerce yıllık tarihin derslerini özümsemek üzere çok büyük bir yoğunlaşma, arayış, araştırma, tartışma yürütüyorlar. Böyle bir fikir yoğunlaşması, tartışması var ve bunların ortaya çıkardığı önemli sonuçlar var. Birçok alanda kapitalizmin en çok geliştiği merkezlerde olduğu kadar kapitalizmin çevre alanlarında, dünyanın ücra köşelerinde de bu tür arayış içinde olan, düşünce üreten kesimler, onların değerli çabaları ortaya çıkıyor. Bütün bunlar da düşüncede netlik kazandığı ölçüde pratikte eyleme dönüşüyor. Yeni özgürlük, eşitlik ve demokrasi mücadeleleri bu temelde geliyor. 21. yüzyılın demokratik sosyalizm mücadelesi, demokratik modernite mücadelesi bu çerçevede gelişme kaydediyor.

Bugün 1 Mayıs'ta temsil edilen, direnişçilik, özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadeleciliği kesinlikle böyle geniş bir teorik ve pratik kapsamda gelişme kaydediyor. Bunu rahatlıkla böyle görebiliriz. Belki devlet egemenliği ve silah hakimiyeti bakımından 20. yüzyıldaki silah hakimiyetine ulaşmaktan uzaktır bu özgürlük ve sosyalizm mücadeleciliği, ama iyi bilelim ki devletin ve silahın gücü bir yere kadardır. Her şeye kadir değildir. Ondan daha fazla insanlığa hizmet eden, güç kazandıran doğru düşüncedir, doğru teodir, doğru toplumsal çözümlemeyi gerçekçi bir biçimde yapan sosyal bilimdir. Sosyal bilimin gücü her türlü silahın ve devletin gücünün çok çok daha ötesindedir. Bu bakımdan 21. yüzyılda gelişen sosyalizm böyle bir güce dayanıyor, yeni bir sosyal bilime dayanıyor. 19. ve 20. yüzyıllardan çok daha düşüncenin gücüne, insan bilincinin ve yarattığı bilimin gücüne dayanıyor. Bu bakımdan da belki devlet gücü gibi, silah gücü gibi gözler görülür değildir, ama gerçekte onlardan çok daha fazla etkilidir, güçlüdür. Bunu kesinlikle böyle bilmek, görmek, anlamak gerekir. Düşüncenin, insan bilincinin ve yarattığı bilimin gücü kadar güç başka hiçbir şeyde yoktur. İnsanlık tarihi bu gerçeği net bir biçimde doğruluyor. O halde 21. yüzyıl sosyal mücadeleleri daha büyük bir güçle geliyor. Yeni bir düşünceye, daha doğru bir sosyal bilime dayandıkları için önceki süreçlerden daha güçlü geliyorlar. Bu bakımdan da daha iddialılar, daha umutlular. Pratikleşmeleri de bu oranda daha coşkulu ve heyecanlı oluyor.

En büyük heyecanı coşkuyu Kürtler yaşıyor

Biz bu coşku ve heyecanı en iyi Kürt halkının özgürlük mücadelesinde görüyoruz. Kuzey Kürdistan'da görüyoruz, Batı Kürdistan'da görüyoruz, Doğu Kürdistan'da görüyoruz, Kürtlerin bulunduğu, yaşadığı her yerde görüyoruz. Bugün çok iyi biliyoruz ki tüm ezilenler, başta kadınlar, emekçiler, işçiler, gençler olmak üzere tüm ezilen insanlık 1 Mayıs ruhuyla sokaklara dökülüyor, özgür, farklılıklara dayalı eşit ve demokratik bir dünya yaratmak için ortak bir mücadeleye yürütüyor. Büyük bir coşku ve heyecan içinde. Bu konuda en büyük heyecanı Kürtler yaşıyor. Büyük coşku Kürt'ün yaşadığı coşkudur. Bütün ezi-

lenlere, insanlığa örnek oluşturacak, örnek olacak, ruh oluşturacak kadar büyük bir heyecan ve coşkuya sahipler. Bu sadece bir heyecan ve coşkuyla kalmıyor, aynı oranda büyük bir cesaret ve fedakarlık, kahramanca bir direniş olarak ortaya çıkıyor ve günün 24 saatinde pratikleşiyor. Böyle büyük bir coşku, ruh tarihi bir direniş ise Önder Apo'nun geliştirdiği bu büyük düşünceyle, demokratik modernite çizgisiyle mümkün oluyor. Yani hiçbir şey kendiliğinden değildir. Önü aydınlatılmadan hiçbir şey gerçekleşmiyor. Önder Apo'nun deyimiyle yaprak bile kımırdamıyor. Her şey önü aydınlatılarak ve o uğurda örgüt ve eylem geliştirilerek yaratılıyor, kazanılıyor, sağlanıyor. Bu savaşta da böyledir, barışta da böyledir. Dikkat edilirse bir kere doğru düşünce ortaya çıkartılıp benimsendi mi artık koşullar neyi gerektirirse gerektirsin, hangi biçimde mücadele etmek söz konusu olursa olsun o düşünceyi yaratan ve benimseyenler her türlü mücadele yürütme gücü gösteriyorlar. Her türlü mücadele değişikliğini anında yapıyorlar. Böyle bir değişim esnekliğine ve gücüne sahipler.

Bu değişimi en iyi Kürdistan'a görüyoruz. Dikkat edelim savaş hamlesi de insanlığa heyecan verecek kadar bir kararlılıkla, coşkuyla, tutkuyla oluyor, barış hamlesi de ateşkesi de, yine bütün insanlığa özgürlük, demokrasi ve eşitlik arayışçılarına en büyük coşku, heyecanı verecek kadar tutkuyla oluyor. Hepsinde Kürt halkının yaşadığı büyük bir tutku var, heyecan var, coşku var ve her biçimde de bunu insanlığa yayıyor, mal ediyor. İnsanlığa öncülük konumunda yürütüyor. Neden oluyor bu, işte burada önderlik gerçeğini görmek lazım. Önderlik aydınlatıcılığı, –yani felsefenin, ideolojinin– yani teorinin gücünü görmek lazım. Düşüncenin gücünü görmek lazım. Kesinlikle Kürt halkının gösterdiği güç, öncülük düşüncenin gücüyle oluyor. Elinde kendini koruyacak silahı bile yok, karnını doyuracak ekmeği bile yok neredeyse. Doğru dürüst çalışma yapamıyor. Maddi yaşam her gün dört bir yandan gelen saldırılarla zehir ediliyor kendisine. Ama bütün bunlara karşı büyük bir moral güce sahip çok tükenmez bir enerjiyle karşı duruyor. Kahramanca bir cesaret ve fedakarlık ortaya koyuyor; büyük coşku ve heyecanla direniyor, mücadele ediyor. Her türlü baskı, zorluk, acı Kürt Özgürlük mücadelesinde sevince, heyecana, coşkuya dönüşüyor. Bu neyle oluyor? Düşüncenin gücüyle oluyor. Bu gücü iyi görmemiz lazım, iyi anlamamız gerekli. İnsana, topluma yön veren en büyük gücün düşünce gücü olduğunu iyi anlamalıyız. Bu tarihte de böyledir, günümüzde Kürdistan'da yaşanan gerçeklik de bunun böyle olduğunu net bir biçimde bize gösteriyor.

Düşünce gücü demek Önderlik gücü demektir. Düşünsel varlık demek önderlik varlığı demektir. Bu büyük düşünce gücünü önderliksel gerçeklik, önderliksel duruş, doğuş, yürüyüş sağlıyor. Bunları iyi bilelim. Bu bakımdan da 21. yüzyıl daha büyük bir düşünce gücüyle gelişen özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi yüzyılı oluyor. Böyle bir mücadelenin en temel alanlarından bir tanesi Ortadoğu olurken, Ortadoğu'daki gelişmeleri yönlendiren ise Kürdistan özgürlük mücadelesi oluyor. Günümüzde çok daha net bir biçimde böyle. En son Önder Apo'nun 2013 Newroz'u'nda ortaya koyduğu irade, geliştirdiği açıklama, insanlığa yönelttiği özgürlük ve demokrasi çağrısıyla; önderlik ve Kürt özgürlük mücadelesinin Ortadoğu'yu ve insanlığı yönlendirme gücünün başat olduğunu, öncü düzeyde olduğunu netçe herkese gösterdi. Şimdi

herkes bunu itiraf ediyor, kabul ediyor. Şimdiye kadar Önder Apo'nun kendini övmesi olarak tanımlayanlar vardı, PKK'nin kendini merkez olarak algılayanlar, ifade etmeye çalışanlar vardı. ama artık herkes bu tür yaklaşımların bir yanılgı olduğunu, kendilerini kandırma olduğunu gördü, görüyor. Herkes yeni durumu tartışıyor ve anlamaya çalışıyor. Önderlik ve PKK gücünün, bunların temsil ettiği sosyalizm gücünün, ne kadar etkili olduğunu görüyor ve kabul ediyor. İstese de ediyor, istemese de ediyor. İstemeyen de kabul etmek zorunda kalıyor. Ona karşı doğru durabilmek, mücadele edebilmek için önderlik ve PKK gerçeğini her zamankinden daha fazla doğru tanımaya ve anlamaya çalışıyor. Günümüzde Türkiye'de, Ortadoğu'da dünyanın dört bir yanında yaşanan tartışmalar kesinlikle bu temeldedir.

1 Mayıs ruhuyla daha çok dolu olmalıyız

Biz bu çerçevede 1 Mayıs'ı yaşıyoruz. 2013'ün emek bayramını kutluyoruz. Gerçekten de emek bayramı emeğin özgürlüğünü, bu uğurda kahramanca direnişi temsil ediyor. Bu da en çok günümüzde inkar ve imha sistemine karşı, kültürel soykırım sistemine karşı kahramanca savaşan Kürt halkının özgürlük mücadelesine denk düşüyor. Dolayısıyla 1 Mayıs emek bayramının bugün herkesten çok Kürt bayramı, Kürdistan özgürlük bayramı olduğu bir gerçek. Önderlik gerçeği böyledir, çizgi gerçeğimiz böyledir. Fakat ne yazık ki halk da bunu yaşarken bunu yeterince idrak edememe, bu anlamda Newrozlarda, 8 Martlarda olduğu gibi 1 Mayısları tam hissedememe, sahiplenememe gibi bir durum içimizde yaşanıyor. Bunu da eleştirmek lazım, ciddi bir eksiklik. Nereden kaynaklanıyor bu eksiklik? Aslında 1 Mayıs'ı anlamamaktan kaynaklanıyor. 1 Mayıs'ı anlamamak demek Apocu çizgiyi, demokratik modernite çizgisini tam ve derinlikli anlamamak anlamına geliyor. Önderlik çizgisini tam anlamamayı ifade ediyor. Bunu iyi bilmek lazım. Bu konuda bir özeleştirel, daha eleştirel bir yaklaşım içinde olmamıza ihtiyaç var. Çünkü başka türlü bu durumu izah etmek mümkün değil.

Nereden bakılırsa bakılsın 1 Mayıs'ın temsil ettiği gerçekliği Apocu demokratik modernite çizgisinde en güçlü bir biçimde yaşadığı, yaşatıldığı tartışma götürmez bir gerçek. Önderlik gerçeği de bunu yaşıyor, halk da bunu yaşıyor. Bunu yeterince hissedemeyen, duyamayanların durumu neyi ifade ediyor? Böyle bir mücadele içinde olsalar da bu ruhu, bu duyguyu, bu bilinci tam edinemediklerini, bir bilinç çarpıklığı içinde olduklarını gösteriyor. Bunu hiç çekinmeden söylememizde bir sakınca yok. Burada açığa çıkıyor ki Önderliğin düşüncelerini anlama ve özümsemede eksikliklerimiz var, çarpıklıklarımız var. Dilde yüzeysel olarak Önderlik düşüncelerini esas alıp ona bağlı kaldığımızı söylesek de özde bizim düşüncemize yön veren farklı düşünceler kalıplarının, ilkelerinin olduğu ortaya çıkıyor. Bunu da zaten bütün toplantılarımızda, tartışmalarımızda eleştiriyoruz, özeleştirisini veriyoruz. Zaten bu nedenle savaşta yeterince başarılı olamıyoruz, ideolojik mücadelede yeterli etkinlik gösteremiyoruz, siyasi çalışmalarda tam başarı sağlayamıyoruz. Bu bizim yaşadığımız bir gerçeklik. Parti topluluğu olarak Önderlik çizgisinin kadroları olarak önderlik çizgisinden kopuşumuzun bir durumunu ifade ediyor. Bu kadar pratikteki hata ve eksiklik göstermemiz, dolayısıyla da bu kadar eleştirile muhatap

kalmamız da buradan kaynaklanmaktadır. Savaşta, pratikte, ideolojik, siyasi, askeri, örgütsel mücadelede yaşadığımız hata ve eksikliklerine en somut göstergelerinden birisi 1 Mayıs gerçeğine yaklaşımımız oluyor. İkisi birbirini tamamlıyor, doğruluyor, çok farklı değildir.

Dolayısıyla buradan neden böyle bir eksiklik gösteriliyor denildiğinde zaten pratikteki durumumuz da bunu ifade ediyor diyerek rahatlıkla cevap verebiliriz. Bu doğru bir durum değil tabii, eksik bir durumdur. 1 Mayıs gerçeğini anlamamak Apocu çizgiyi anlamamaktır. Apocu çizgiyi anlamamak kapitalist modernite sistemine karşı özgürlük, demokrasi sistemini, demokrasi mücadelesini düşüncede, strateji ve taktikte tam anlamamak demektir. Bunu böyle ifade etmek kesinlikle hatalı değildir. Bu açıdan da bu konudaki eleştiri ciddidir. Affedilemez, öyle basit görülemez bir eksiklik. Dikkat edilirse kültürel soykırımcı rejim Kürt özgürlük mücadelesiyle birleşmesini engellemeye çalışıyor. Geçen yıllarda Newroz'da Amed'te milyonların toplanmasına izin veren devlet yönetimi 1 Mayıs'ta Amed'de miting yapılmasını her zaman yasakladı. 1 Mayıs'ın Kürt bayramı olmasını istemeyen inkar ve imha sistemidir; faşist Türk rejimidir. Kültürel soykırım rejimidir. Kürt özgürlük bilincinin ve mücadelesinin, Kürt özgürlük bilincinin ve mücadelesinin, tüm ezilenlerin, tüm emekçilerin, halkların, kadınların, gençlerin özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle birleşmesini enternasyonalist bir yapı kazanmasını istemiyor. Dar, sınırlı, milliyetçi bir temelde kalmasını istiyor. Niye? Çünkü öyle kalan güçlü bir pratik geliştiremez, öyle olan kuşatmadadır demektir, öyle olan bastırmak, imha ve tasfiye etmek her zamankinden daha kolaydır. Ama genelleşeni, evrenselleşeni, küreselleşeni, başkalarıyla birleşeni kolay kolay kuşatma ve ezme gerçeğeleşmez, mümkün olmaz. Bu bakımdan bizdeki zayıflıklar, içimizde taşıdığımız kapitalist modernite sisteminin şu veya bu düşünce etkisinden kaynaklanıyor. Öyle çok bilinçli, niyetli değil, ama bize yedirilmiş düzen bilincinin içimizde, beynimizde yaşamasını temsil ediyor. Ama diğer yandan da düşmana hizmet eden, tam da onun istediği noktaya bizi götüren bir durum oluyor. Bunu da görüp bu noktada daha da eleştirel özeleştirel olmamız lazım.

Önderlik çizgisinin ve Kürt halkının 1 Mayıs'ta yaşadığı ruhu bir bütün parti hareketi olarak, PKK ve PAJK gerçeği olarak tümüyle temsil etmemiz gerekiyor. Böyle olmazsa biz Önderlik ve halk bütünlüğünden koparız. Onlara pratikte öncülük etme görev ve sorumluluğumuzu başarıyla yerine getiremeyiz. Onlarla bütünlüklü olamayız. Sonuçta da hata ve eksikliklerimizi aşamayız, düzeltemeyiz. Böyle bir özeleştirel yaklaşımla da 1 Mayıs ruhunu, heyecanını bilinçli bir biçimde böyle bir günde özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik ve demokrasi mücadelesi yürüten güçler olarak daha fazla temsil etmeliyiz. 1 Mayıs'ı tıpkı diğer bayramlar gibi bir Kürt özgürlük bayramı gibi anlamalı, ele almalı, yaşamalı ve yaşatmalıyız. 1 Mayıs ruhuyla daha çok dolu olmalıyız. 1 Mayıs gerçeğini günümüzde teori ve pratiğe dönüştürmüş olan Apocu çizgiyi bütün boyutlarıyla özümseyip onu pratikte başarıyla ulaştırmak için tüm gücümüzle çalışmalıyız. Doğru Apocu militan bu temelde olur. Gerçek özgürlük ve demokrasi bilincine bu biçimde ulaşılır. Başarılı bir pratikçi haline böyle gelinir. 21. yüzyılın zafer kazanan gücü de böyle olunur. Bunu çok iyi bilmemiz, anlamamız gerekli. Bu 1 Mayıs bize gerçekleri daha çok öğretiyor, bu bilinci veriyor. Yüzlerce şehidimiz var. 1 Mayıs'la birlikte Mayıs şehitler ayına giri-

yoruz. 2 Mayıs Mehmet Karasungur yoldaşın şehadet günü, 11 Mayıs Mizgin arkadaşın şehadet günü, 17 Mayıs dörtlerin şehadet günü, 18 Mayıs şehitler günümüz Haki Karer yoldaşın Kürdistan özgürlük mücadelesinin ilk büyük şehadetinin yaşandığı gün. 19 Mayıs Halil Çavgun yoldaşın şehadet günü. Mayıs ayının her gününde onlarca şehidimiz var. En son İran rejiminin idam ederek katlettiği, şehit düşürdüğü yoldaşlarımızın şehadet ayı, Soranların, Ronahilerin kahramanca direniş ayı. Dolayısıyla 1 Mayıs direnişçiliği PKK'nin kahramanlık ayında, şehitler ayında yaşıyor, onu temsil ediyor. Yine 6 Mayıs'da Denizlerin idamı var Önderliksel çıkışa ışık tutan direniş günü olarak, İbrahimlerin şehadet günü 18 Mayıs.

Bu anlamda da 1 Mayıs'ın işçi emekçi direnişçiliği, kahramanlığı olma gerçeği Kürdistan özgürlük mücadelesi gerçeğinin kahramanlık ayı olma gerçeğiyle iç içe geçiyor, birleşiyor. Dolayısıyla PKK gerçeği 1 Mayıs gerçeğiyle etle tırnak gibi iç içedir. Bunu iyi anlamamız, doğru özümsememiz, bunun gereklerini pratikte yerine getirmemiz bizi önderlik ve şehitler çizgisinin kahraman militanı yapar. Her koşulda doğru anlayan ve doğru pratikleştiren gücü haline getirir. Çünkü şehitlerimiz her zaman her yerde temel güç kaynaklarımız. Doğruyu bulma ve uygulama gücü kazanma kaynaklarımız. Önderlik ve şehitler gerçeğini doğru anladığımız, o çizgiyi özümsemişimiz ölçüde 1 Mayıs çizgisini, demokratik modernite çizgisini derinliğine anlamış ve uygulamış oluruz. Dolayısıyla bu 1 Mayıs'ta bu kahraman şehitlerimizi saygıyla anmalıyız. Şehitler ayını kendimizi şehitler çizgisinde, 1 Mayıs çizgisinde özeleştiren geçirerek düzeltme, yenileme, Apocu çizgiyi derinliğine özümseme ve başarılı bir biçimde uygulama gücü kazanmak için mücadele ayı haline getirmeliyiz. Böyle yaklaşırsak doğru yaklaşmış oluruz, doğru anlamış oluruz. Böyle yaklaşan herkes 1 Mayıs'ı da doğru anlar, PKK'yi de doğru anlar, Apocu çizgiyi de doğru anlar; dolayısıyla da 21. yüzyılın doğru anlayan ve başarılı pratikleşen özgürlük militanı, sosyalizm militanı haline gelir.

Bu konuda her kesten daha çok PKK olarak bizim iddia sahibi olduğumuz tartışma götürmez bir gerçektir. Bu iddiayı önderlik çizgisinden ve onun pratikleşmesinden alıyoruz. Böyle bir iddiayla tüm yoldaşlar olarak kendimizi eğitiyoruz, örgütliyoruz. Önderlik ve parti gerçeğimizin taşıdığı iddia, onun neferleri olarak hepimizin iddiası oluyor. Böyle büyük bir iddia kazanmak, onun gereklerini yerine getirmek üzere de Apocu çizgiyi derinliğine özümseme, anlama ve pratikleştirme için mücadele etmek bizi doğru bir insan, özgür bir insan, bir mücadele militanı, zihniyet ve vicdan devrimi yapmış onurlu bir kişi haline getirir. Hepimizin kararlılığı bu 1 Mayıs'ta bu temeldedir. Dolayısıyla da 1 Mayısların bundan sonra daha fazla Kürt özgürlük mücadelesinin geliştirici gücü olacağına inanıyoruz. Kürt özgürlük yürüyüşünün daha çok 1 Mayıslarla birleşerek, kaynaşarak bölgeye ve insanlığa ilham kaynağı olacağına, küresel düzeyde yürütülen özgürlük mücadelelerine katkı sunacağına inanıyoruz. Bizim başarımız insanlığın başarısı olacak. Dünyanın dört bir yanından gelişecek her türlü özgürlükçü başarı bizim başarımız olacak. Beş bin yıllık egemenlik düzenini aşma ve insanlığı yeni bir dünyaya, yeni ve özgür bir yaşama taşıma amacını gerçekleştireceğiz. Önder Apo'nun amacı ve hedefi budur, şehitlerimiz bu uğurda kanlarını döktüler. Önderlik ve şehitler gerçeği bize bunu emrediyor, bizim de bu emrin gereklerini pratikte başarıyla yerine getireceğimiz tartışmasızdır.

1 Mayıs ruhu ve bilinci demokratik sosyalist çizgide yaşıyor

Başta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların halkımızın ve insanlığın 1 Mayıs emek bayramını kutluyoruz. 1 Mayıs şehitleri şahsında özgürlük ve demokrasi için mücadele eden tüm kahraman şehitleri saygı ve minnetle anıyoruz. Şehitlere verdiğimiz 1 Mayısları yaşatma, özgürlük ve demokrasi amaçlarını barışma sözümüzü yineliyoruz.

Bugün dünyanın dört bir yanında işçi emekçiler ortak bir amaç uğrunda mücadele ediyorlar; birlik, dayanışma ve örgütlülüklerini geliştiriyorlar. Emekçi insanlık küresel birliğini sağlıyor. Hangi renkten, hangi ırktan olursa olsun, dünyanın neresinde yaşıyor bulunursa bulunsun yüz milyonlarca, hatta milyarlarca insan aynı duyguları hissediyor, aynı duyguları paylaşıyor ve aynı ruhu yaşıyor. Ortak amaçta birleşiyor. Daha güzel, daha özgür, demokratik, daha paylaşımcı, dayanışmacı, yaşanabilir bir dünya için mücadele ediyor.

1 Mayıs, insanlığın küresel düzeydeki bütünlüğünü temsil ediyor. Her ne kadar egemen çevreler küreselleşme olarak sermayenin bütünselleşmesinden söz ediyorlarsa da aslında gerçek küreselleşme özgürlük ve demokrasi amacıyla mücadele eden insanlarca gerçekleştiriliyor. İşçiler, emekçiler, kadınlar küresel sermaye düzeni tarafından, küresel kapitalist modernite sistemi tarafından, ezilen tüm insanlık tarafından temsil ediliyor. Böyle bir küresel insanlığın özgürlük ve demokrasi amacı doğrultusunda var oluşunu temsil eden en önemli günlerden, göstergelerden bir tanesi 1 Mayıs emek bayramı oluyor.

1 Mayıs, insanlığı özgürlük ve demokrasi ilkeleri etrafında en güçlü bir biçimde birleştirmeyi, bunun ruhunu, bilincini, eylemini temsil ediyor. Bugün dünyanın dört bir yanında bu temsiliyeti net bir biçimde görüyoruz, yaşıyoruz. 21. yüzyılın ilk çeyreğinde 1 Mayıs ruhuyla insanlık geleceğe daha umutlu, güvenli bakıyor. Daha doğru bir özgürlük ve demokrasi bilinci ediniyor, sosyalizm anlayışı geliştiriyor. Bu temelde de daha bilinçli, örgütlü, daha coşkulu, heyecanlı bir biçimde yürüyor. Bu bütün engellemelere, egemen baskıcı sistemin bütün karartmasına, yok etmesine, maskeleyesine rağmen tartışılmaz, gözle görülecek kadar açık bir gerçeklik oluyor. Tabii bu coşkuyu işçi ve emekçilerin özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle yarattıkları bu büyük duyguyu, ruhu bütün ezilenler birlikte yaşıyor. Küresel düzeyde gençlik, kadınlar, tüm ezilen halklar özgürlük ve demokrasi amacı için mücadele ettiklerinden, böyle bir ortak amaç etrafında birleştikten sonra emek bayramını kendi bayramları olarak görüyorlar, kutluyorlar.

Bu noktada elbette en fazla büyük bir özgürlük yürüyüşü içinde olan Kürt halkı bulunduğu her yerde anlamına uygun, özünü temsil edecek bir şekilde yaşıyor, yaşıyor. Yüzde 99 işçi ve emekçi konumuna gelmiş olan bir halk olarak aslında ezilen halk, ezilen sınıf, ezilen cins olma konumunu tüm boyutlarıyla yaşıyor. Bu da Önder Apo öncülüğünde geliştirilen özgürlük ve demokrasi bilinciyle yeni bir arayışa, yeni bir yaşam yaratmaya yönelik halk olarak topyekun bir mücadele biçimini

ortaya çıkarmayı gerektiriyor. Kürdistan özgürlük mücadelesinin böyle bir karakterinin olduğu açık. Bu bakımdan hareket olarak da halk olarak da bu günü büyük bir direnme günü, mücadele günü olarak, özgürlük ve demokrasi yolunda kararlılıkla yürüme günü olarak yaşıyoruz. Herkesten daha fazla da içinde bulunduğumuz süreçte böyle bir şeyi gündeme almayı Kürtler hak ediyorlar. Kürt gençleri, Kürt kadınları, Kürt emekçileri hak ediyor. Çünkü günün anlamına hem sosyal olarak hem de ideolojik ve siyasi bakımdan en yakın, onu en temsil edebilir düzeyde bulunuyor. Bu gerçeği böyle bilmemiz, görmemiz, ifade etmemiz lazım.

**Reel sosyalizm çözüldü
1 Mayıs ise hala yaşıyor**

1 Mayıs, insanlığın egemen sisteme karşı tarihten gelen direnişçi geleneğinin, demokratik ve özgür yaşam arayışının politik ahlaki toplum ölçülerini yaşatma durumunun önemli bir durağını, dönemini ifade ediyor. Kesinlikle 1 Mayıs gerçeğini böyle bir tarihsel konum içinde ele almak, değerlendirmek, ondan asla kopartmamak gerekiyor. 1 Mayıs'ı reel sosyalizmle özdeşleştirmek kesinlikle doğru değildi. Reel sosyalizmin 20. yüzyılda 19. yüzyılın ikinci yarısında 1 Mayıs'a sahip çıkmaya çalıştığı, 1 Mayıs idealleriyle kendisini birleştirmeye ve bu temelde bir alternatif yaşam anlayışı haline geldiği bir gerçek. Bu bakımdan 1 Mayıs'ı reel sosyalizm yaratmadı, reel sosyalizm 1 Mayıslarla temsil edilen, insanlığın daha özgür ve bir demokratik yaşam arayışı içinde ortaya çıktı. Temsil edebildiği kadar 1 Mayıs gerçeğiyle özdeşleşti. Temsil edemediği yerde de ayrı düştü, koptu. Dikkat edilirse reel sosyalizm çözüldü. Alternatif olma iddiasını, dahası varlığını kaybetti. Ama 1 Mayıs yaşıyor. 1 Mayıslar anlamı daha da derinleşerek, insanlığın, ezilenlerin, emekçilerin kalbinde özgür yaşam ruhu ve arayışı olarak daha da canlanarak derinleşerek yaşıyor. 1 Mayıslar tüm ezilenlere, özgürlük ve demokrasi arayışçılarına ruh vermeye, ilham olmaya, düşünce ve duygu, cesaret ve fedakarlık kazandırmaya devam ediyor. Bu bile 1 Mayıs'ın egemen sisteme karşı doğal komünal toplum özelliklerini, politik ahlaki toplum ölçülerini yaşatmak üzere başta kadınlar olmak üzere tüm ezilenlerin yürüttükleri özgürlük ve demokrasi mücadelesinin önemli bir parçası oluyor. 1 Mayıs'tan önce bu mücadeleyi farklı isimlerde, farklı kesimlerin kesintisiz olarak sürdürdüğünü biliyoruz.

Erkek egemen despotik sistemin gelişimine karşı kadın direnişini, özgür insan direnişini, halkların, kabilelerin, aşiretlerin direnişini, kölelerin özgürleşmek üzere özgür insanlığın da köleleştirmeye karşı nasıl bir tarihsel mücadele, direniş içinde olduklarını çok iyi biliyoruz. Önder Apo böyle bir tarihsel çizgiyi egemen güçlerin, sınıfların, devletçi sistemin bütün karartmalarına rağmen herkesin aydınlatılabileceği düzeyde anlattı. Beş bin yıllık egemen merkezî uygarlık sistemine karşı en başta sistemin köleleştirdiği kadınların özgürlük mücadeleleri başta olmak üzere tüm baskı altına

alınan, ezilen, köleleştirilmek istenen kesimlerin nasıl sürekli bir Özgürlük mücadelesi içinde olduklarını, köleleşmemek için ne tür ruh, bilinç, duygu, örgütlülük yarattıklarını, nasıl bir eylem ortaya çıkardıklarını temel boyutlarıyla ortaya koydu. Peygamberlik hareketlerini değerlendirdi, yine doğunun özgürlükçü demokratik düşünce sistemlerini, duygusunun sürekli arayışını değerlendirdi. Manizmi, Zerdüştlüğü aydınlattı. Newrozları yeniden tarihsel anlamına kavuşturdu. Tarihte olduğu yerde güçlü bir biçimde oturttu ve hak ettiğini kazandırdı. Ortaçağda da etnisitenin, halkların bu kabile aşiret düzenlerinin egemen devletçi sistemin köleleştirmesi karşısında nasıl bir direnme, politik ahlaki toplum gerçeği olduğunu ortaya koydu.

1 Mayıs bütün bunların devamı olarak yeni dünya, modern dünya, kapitalist dünya denen sürecin, tarihsel gelişiminin başlangıç aşamasında, o vahşi kapitalizmin dünyayı soyup soğana çevirme ağgözlülüğüyle saldırdığı, binlerce, on binlerce yıllık tarihsel süreç içerisinde insanlığın ortaya çıkarmış olduğu birimleri büyük bir ağgözlülükle yağmalayıp kendi elinde birleştirmeye çalıştığı, aynı zamanda insan köleliğini çok daha derin, karmaşık hale getirerek insan emeğini daha derinden sömürme çabası içine girdiği o vahşi kapitalizm döneminin ortaya çıkardığı tarihi büyük bir direniş temsil ediyor 1 Mayıs. Kapitalist modernitenin alternatif olarak yarattığı işçi sınıfının modernite sistemini çok derinden anlamasa da onun yönelttiği baskı, saldırıyı derinden hissederek, kendisi için bunun nasıl bir tehlike arz ettiğini görerek buna karşı yiğitçe direnişini ifade ediyor. Bütün özgürlük günleri gibi 1 Mayıs da kahramanca bir direniş günü oluyor. Dolayısıyla yeniçağda kapitalist modernite sistemine karşı tüm ezilenlerin özgürlük ve demokrasi için kahramanca direnişlerini temsil eden, onun sembolü olan, böyle bir direnmenin ruhunu, bilincini, cesaret ve fedakarlığını ifade eden bir gün oluyor. 1 Mayıs'ı böyle anlamak, tanımlamak gerek; bu daha doğrudur, özüne ve anlamına daha uygundur. Bu bakımdan Newrozlar gibi,

8 Martlar gibi büyük bir direnme, mücadele günü olduğu, her türlü baskı ve egemenliğe karşı özgürlük ve demokrasi için insanlığın cesaret ve fedakarlıkla kahramanca direnişini temsil ettiği tartışmasızdır. Bu nedenle 1 Mayıs'ın tarihsel gerçekliği daha güçlüdür. 1 Mayıs'ın özgürlükçü, demokratik ve mücadelecilik içeriği, anlamı daha derindir. Beş bin yıllık erkek egemen sisteme karşı insanlığın özgür kalma, köleleşmeme, özgürleşme, demokratik bir yaşama ulaşma doğrultusunda yürüttüğü özgürlük mücadelesinde önemli bir durağı ve aşamayı temsil ediyor. Aslında kapitalist modernite sistemine karşı da ezilenlerin tüm kesimleriyle birleşerek kahramanca direnebileceğini, direnmenin bilincini, ruhunu, cesaret ve fedakarlığını yaratabileceğini gösteriyor. Bu nedenle de son iki yüzyıllık özgürlük direnişinin en güçlü, en öncü direnişlerinden birisi oluyor. Newrozları, 8 Martları devam ettirdiği gibi, onlarla birleştiği gibi, kapitalist modernite sistemine karşı da tüm ezilenlerin, emekçi kesimlerin ve halkların bilinçlenip örgütlenerek direnebileceğini, bunun cesaret ve fedakarlığını yaratabileceğini, böyle bir direnişte sonuç alabileceğini gösteriyor. 1 Mayıs'ın tarihsel anlamı, özgürlük ve demokrasi tarihi içerisindeki yeri, konumu kesinlikle böyledir.

Sosyalizm bir rüya değil

1 Mayıs direnişçiliğiyle birlikte gelişen kapitalist modernite sistemine karşı duruş, özgür ve demokratik duruş yaratma arayışı, bunun için geliştirilen mücadeleler 19. yüzyılın ortasında Marks ve Engels'in kuramadığı bilimsel sosyalizm olarak bir bilimsel ve taktik bilince ulaşıyor. 19. yüzyılın ikinci yarısının bu temelde yaşanan ideolojik örgütsel mücadele olduğunu biliyoruz. Kapitalist modernite sisteminin yarattığı yeni köleler, işçi ve emekçiler bu dönemde daha güçlü bir özgürlük bilinci, örgütlenme anlayışı ediniyorlar ve yeni bir özgürlük arayışını kesim olarak tarih sahnesine çıkıyorlar. Bu büyük çıkışın 1917 Ekimi'nde büyük Rus

Devrimi'ne insanlığı götürdüğünü biliyoruz. Ekim devrimi 1 Mayıslarla başlayan, 19. yüzyılın ikinci yarısındaki o büyük sosyalist tartışma ve örgütlenmeyle önemli bir güce kavuşan, yeni özgürlük ve demokrasi anlayışının ete kemiğe büründüğü siyasi, askeri ve sosyal bir güç haline geldiği bir adımı ifade ediyor. Reel sosyalizm olarak tanımlanan ve tarihe geçen bu büyük adım iyi biliyoruz ki 20. yüzyıla damgasını vuruyor. Tarih boyunca insanlığa en fazla heyecan kazandıran, nicel bakımdan en fazla kesimlere kendini yayabilen bir özgürlük arayışçılığı oluyor.

Reel sosyalizmin bugün çözümlüğünü yaşadığı, bu temelde eleştirip tartıştığımız süreçte bu gerçeğini göz ardı etmemek, kesinlikle görmezden gelmemek lazım. Hata ve eksiklikler özü tam temsil edememe, ondan saparak daralma, çözülme ayrı bir gerçeklik, fakat bir dönem özün de temsil edildiği, dile geldiği, insanlığın büyük bir heyecan ve coşkuyla yeni bir arayışa yöneldiği dönemde onun temsil ettiği ruh, bilinç, örgütlülük ve eylemin gücü ayrı bir şey, farklı bir gerçeklik. Birincisi yaşandı diye ikinci ifade ettiğimiz görmezden gelinemez, inkar edilemez, yok sayılmaz. Kesinlikle öyle yaklaşmak doğru olmaz. Hem bu büyük görkemi görmek, bunun nedenlerini, görkemi yaratan değerleri iyi anlamak, iyi özümsemek gerekli, hem de bunu temsil edemeyen, bundan kopan, dolayısıyla büyük gelişmeler yaratılmış olmasına rağmen kağıttan kaplan gibi çöken o durumu, onu yaratan nedenleri, etkenleri, ona yol açan hususları anlamak, bilince çıkarmak gerekli. Tabii bunlar ayrı şeyler. Her ikisini de doğru anlamak, görmek, hakkını kesinlikle vermek gerekiyor. Öyle birbirine karıştırmamak gerekiyor. Bu bakımdan 1 Mayısların 20. yüzyılda Rus Ekim Devrimi temelinde gelişen sosyalizm hareketinin en temel değerlerinden, sembollerinden biri olduğu ve 20. yüzyılda tüm emekçileri, ezilenleri özgürlük ve demokrasi mücadelesine sevk etmede büyük bir rol oynadığı tartışma götürmez bir gerçek.

Devamı 30'da